

NÓRI
A HARMADIK MAGYAR KIRÁLY

A könyvet írta:
Kovács Kálmánné Nóri

Olvasószerkesztő:
Sándor Mária

Technikai szerkesztő:
Tímár Tamás

A rajzokat készítette:
Rózsa Éva

© Kovács Kálmánné, 2019
Rajzok © Rózsa Éva, 2019

Kiadja és a kiadásért felel:
Kovács Kálmánné – 4033 Debrecen, Gábor Áron u. 30/b

ISBN 978-615-00-6981-4

NÓRI

A HARMADIK
MAGYAR KIRÁLY

ABA SOMA TÖRTÉNETE

Debrecen, 2019

SÜND, A JÓSÁGOS PÁRTUS TANÍTÓSZELLEM ÚTRA BOCSÁTÓ ÜZENETE

A SZELLEMVILÁG ÜZENETE:

*Először is ne féljete! A félelem gúzsba köt. Letaszít a teremtés frekvenciájáról.
Örülötök kell, mert közeleg a világosság felétek. Öröm töltse be a szíveteket mindennap!*

Így lássátok jönni az eljövőt!

Látom, nem hisztek igazán ebben, bár néhányótok sokat dolgozott ezen.

*Nóri, te könyveiddel sok világosságot gyújtottál az emberek fejében és
szívében, bár sokójuk csak elolvasta, de nem értette könyveid lényegét.*

Látom, hogy új könyved sikeres lesz azok számára, akik értik a mondanivalóját.

De fog akadni bírálód is. Te lámpás vagy, tehát világítanod kell!

S néha a lámpa lángját tépázza a szél.

*Öröm ez nékem, hogy ilyen sok már a világos elme. Minél többen világítanak,
annál nagyobb lesz a fény, és annál hamarabb jön el a teljes világosság.*

*Hajnalhasadás idejének határát feszegetjük. Itt fent is, lent is egyaránt,
amikor ti egy új világnak örvendezhettek.*

Eltelt több ezer év, és újra fény derül bolygótok egére.

Öröm és szeretet töltse hát el szíveteket. Lángoljatok és világítsatok!

Isten bélyege rajtatok van, nem kell hát félnetek semmitől.

Áldásom rátok, s minden érző lélekre.

Sünd

Segítsetek a beszélőnek visszajönni!

Amikor Zoli „visszajött”, Zoli mondja, még most bontják le a védelmet. A teljes házat betették egy hatalmas gömbbe. Az ablaknál nyílt meg a gömb, és olyan volt, mintha abból lépett volna ki Sünd. Arra kellett várni, hogy felépítsék a védelmet. Amíg ment ez a dolog, volt egy támadás is. Bejött egy iszonyúan mérges lény. Bejött egy angyalszerű lény és egy dárdával átdöfte és egyszerűen elvitte.

2017. Enyészet havának 23. napja

AZ OLVASÓHOZ

Méltán merül fel az Olvasóban, mi késztet valakit arra, hogy a XXI. századból visszafelé kutakodjon ezeregyszáz évet a magyar államiság kezdetéhez.

Hej, pedig el sem képzelnék, mennyire ugyanolyan helyzeteket, gondokat, csapdákat élünk meg most, mint akkor elődeink!

Egy vészterhes időben magyarként, hősként élt-halt királyunkat kívánom bemutatni ebben a regényben, aki körül sok a rosszindulat, az ellentmondás, a gonoszság, a hazugság. Mint ahogy Kandra Kabos, tiszteletre méltó történészünk is írja:

„A német krónikások, akik szerzetesi munkájukban tollat ragadva a fajgyűlölettől tüzelve erkölcsi szörnyetegnek ábrázolják nagy királyunkat. Pedig, ha egy kicsit a dolgok mélyére tekintünk, láthatjuk, hogy a német hódítást hősiesen megakadályozó szikla akadály volt annak, hogy a magyar föld a nyugati császárság hűbérese legyen.

A papság által elárult (királyunk), aki elesett a nemzetének szánt csapás alatt.

Korából nem maradt fenn semmi okirat. Péter törvényeit eltörölte. Aki törvényt változtat és rendeleteket eltöröl, az eredetieket is alkot. Javarészen a magyar ősi szellem és a birtokviszonyok helyreállítására.

A halál az élet próbaköve: Kivetkőztetvé a király nevét a születés fehér pólyájából, hogy a kegyelet bíborába takarja.

Aba maradt ő a barát és ellenség előtt, főként önnön népe között.”

Godolfredo Schwarz így ír erről: *„E dicséret nem vág össze a fönnhézás, kegyetlenség, igazságtalanság és esküszegés vádjával, amiket a krónikárok kennek rá.”*

Sok a fehér folt a harmadik király életében.

Aba Sámuel soha nem volt Sámuel. Valamikor az elmúlt kétszáz évben adhatták neki ezt az elnevezést. Pedig a korábbi történelemkönyvekben sehol nem szerepel Sámuel néven. Csak Aba királynak nevezték a történelmi források. Feltehetően azon alattomos szándékkal

nevezték el ezzel az utónévvvel, hogy bizonyítsák a jelenkornak, kazár zsidó volt a származása. Remélve ezáltal, hogy a nemzet iránta táplált szeretete mulandóvá válik.

A történelmi adatok szerint egy nagyjából vele egy időben élt bolgár fejedelem léte adhatta a névváltozás ötletét, mert így Sámuel bolgár fejedelem pénzérmei bizonyíthatták e sunyi állítást.

Bármely itthoni, vagy külföldi történelmi forrást fellapozunk, minden forrás Aba királynak nevezi, bár mégis csak volt valami igazi neve: A már említett Kandra Kabos *Aba Samu király* című könyvében olvashatjuk az írást, amelyet a Magyar Történelmi Társulat 1890. december 14-én tartott havi ülésen olvasott fel.

„Különben mennyire bizonyos, hogy a borsodi Bükkben az »Aba-Soma« hegynév reá vonatkozik? Úgy bizonytalan, hogy ekkor, vagy később ütött-e itt hadiszállást? (Cserépfalu határában e helynévre dr. Bartalos Gyula barátom hívta föl a figyelmet.)

Szóval egészen azon az úton indult ő, hogyha az Aba nevet meg kell tartania, azt is kereszténnyé tegye. És Anonymus értelmezése szerint tette is. A borsodi helynév tanúskodása szerint tehát teljes néven Aba Somá-nak (és nem Samunak) nevezték volt őt kortásai.”

A nagy ellentmondás személyében és életében is ott van. Egyes krónikák, mint az uralkodó osztály és a papság ellenségeként tüntetik fel, ugyanakkor Kézai megörökíti a népi emlékezetet. Így írt a király újra temetéséről:

„Néhány esztendő múlva, midőn a testét a sírból kiásták, szemfödélét és öltözetét rothadtalan állapotban és sebeit begyógyulva találtak és eltemették aztán testét tulajdon monostorába.”

Ez azért lényeges, mert a meggyilkolása után azonmód temették el, vérében fagyva, végtiszteség nélkül.

A Névtelen jegyző szerint kegyes király emlékezetében állt:

„... kinek nemzetségéből származott sok idők után Samuel király, kit kegyességéért Abának neveztek vala.”

Aba sírjához hosszú ideig jártak a népek és csodás gyógyulások történtek a sírjánál. Életében pedig IX. Benedek pápa kiátkozta.

Felvetődik a kérdés: Akkor ki a szent? Akit a pápa érdemmel vagy érdemtelenül szentté avat, vagy akit a nép emlékezete, tisztelete tart meg szentként.

A történelemírásban Aba személyét káosz övezi. Egyik forrás szerint I. István sógoraként szerepel, másokban István leánytestvérének fiaként.

A fellelhető összes forrást elolvastam. Így állt össze a kép, miből kitisztult a zavar.

Aba Soma nyolc évvel fiatalabb volt a feleségénél, ami az adott korban igen nagy korkülönbségnek számított, és aki nem járta körbe a teljes fellelhető adatot, az bizony rosszul értelmezte a családi kötelékeket.

Mi vonzott Aba Soma életéhez, annak a megírásához? Nem tudom tisztán megfogalmazni. Valószínűleg valamiféle előző életrévi kötődés lehet, amire még nem derült fény. De az is lehet, hogy eljött az ideje annak, hogy a harmadik, az első választott királyunk helyét és szerepét végre a helyén kezeljük a jelenlegi, nagy történelemhamisítási időszakban.

Ez az érzelmi vonzódás odáig jutott, hogy végül is kirándulást szerveztem Feldebrőre, ahol a hagyomány szerint egykor el volt temetve. Jól számítottam. Az altemplomban Látó Éva rövidesen révületbe esett, és rajta keresztül meg is szólalt a király.

Mondhatnám, „nem tettük az ablakba” az akkori beszélgetésünket, de arra jó volt, hogy megfogadtam, megírom az igaz történetet, ő meg ebben a segítségemre lesz. (A beszélgetést rögzítettük, az írott változat a bevezetés végén olvasható.)

Azon kívül, amit a fizikai síkon találtam, a regény tartalmát, eseményeket Égi Családunk segítségével egészítettem ki, amiket tisztánlátók közvetítettek révületben. Ezen üzenetek által történelmünk sok érthetetlen eseményére derült fény, és vált érthetővé, mint például az a döntés, hogyan fogadhatta el egy magyar fejedelem, Géza, azt a quenlinburgi egyezményt, ami az első Trianonunk lett.

Ezt követően következett nemzetünkre a térítés iszonyata. Személy szerint „pogányként” szemlélem ezeket az eseményeket, vagyis mélyen elítélem azt, amit akkor nemzetünkkel, országunkkal tettek.

Valószínűleg lesznek, akik nem ilyen látásmódban értelmezik a kort és a történelmi személyeket. Tiszteletben tartom bárki ellenkező véleményét, és úgy vélem, jogában áll egy másféle Aba Somát ábrázolni, másféle véleményt közzétenni.

Érzéseimben, gondolataimban végig a nemzetét féltő „pogány” nagyúrként volt jelen, és ez az érzés kísért végig, amíg a mondanivalómat papírra vettem.

Tudom én, hogy ami megtörtént, azt megváltoztatni utólag lehetetlen. Megtörtént a térítés, aminek a becsült adatok szerint a magyarság negyede áldozatul esett. A nemzetet saját királya fosztotta ki idegen fegyverek védelmében. Megtörtént. Hozott egy elnyomó rendszert, a szabad magyarokból pedig röghöz kötött jobbágyságot csinált.

Ám nézzünk szembe a tényekkel, lássuk be, ismerjük el a tévutakat! Legalább ne ünnepeljük hősként, megmentőként, főleg szentként ne tiszteljük a tömeggyilkos, megrontó királyi párt, Istvánt és Gizellát.

A Pusztaszeri Alkotmány, a Vérszerződés kimondta: a szerzett és termelt javakat egyformán kell szétesztani. Vagyis ez az Alkotmány a nemzetségeknek közös földtulajdonon alapuló létbiztonságot jelentett. Ezt a méltó magyar létet, és biztos megélhetést tette tönkre István a bajorok fegyvereinek segítségével.

Azt meg senki ne higgye el, hogy megmaradásunk teltétele volt a kereszténység felvétele. Csak rá kell nézni a korabeli térképekre, és látható lesz, nemhogy keresztény királyságok, de még országok se nagyon voltak a X–XI. századi Európában! A bukott Római Birodalom területén megalakult a

Német-római Császárság, ám ennek a területén kívül, és még belül is túlnyomó részt törzsi szinten élt Európa lakossága (gallok, frankok, bajorok, baszkok stb.).

Az is tény, hogy István Szent Péternek ajánlotta az országot, ezzel jelezve, a pápának fogadott hűbérséget, nem a császárnak. (A Szűz Máriának vagy Boldogasszonynak tett országfelajánlása csak utólag megszépítő mese, ugyanúgy, mint az Intelmek első királyunknak történt tulajdonítása. Azt kb. 50 év múlva írta valaki egy kolostorban.)

Vagyis István király a koronáért adta az ország függetlenségét, múltját, történelmét, tudását. Az ördögi terv, mint ahogy Práczky István megfogalmazta:

„A katolikusok például kitalálták a királyságot, melynek »Istentől kiválasztott« uralkodóját a római pápa kente fel, ami azt jelentette, hogy a király a pápa hűbéresévé vált. Cserébe viszont saját, addig független népe és országa az ő hűbérese lett, mellyel tetszés szerint rendelkezhetett. Ezzel szűnt meg a szittyia vallás és a »demokratikus« államszervezete a »hun és hon« szövetség. Az addig önálló szittyia vallású törzseket »kiprivatizálták« és a törzsfők egyéni tulajdonába mentek át, ami viszont a király akaratától függött.»

Fényes bizonyítéka ennek a ténynek, hogy István koronázása után megindult mindennek a pusztítása tűzzel-vassal. Betiltották a rovást, egy egész népet írástudatlanná téve. Felégették a Veszprémi Táltosközpontot, a minden tudás központját. Irtották a fényhitet, a tudókat, a táltosokat és a gyógyítókat. Félték a gyönyörű ősi magyar nevektől, mert azok erőt adtak a viselőjének, és kötelezték őt magyarnak lenni. Így ezek lecserélődtek a kisszámú bibliai nevekre.

Fel nem fogható, meg nem érthető az a pusztítás, amit akkor elkövettek népünk ellen! Természetesen az időt visszaforgatni nem lehet, és azt sem tudjuk meg soha, milyen lett volna a magyarság útja, ha Koppány lesz Géza után a fejelelem.

Ám beszélni kell róla! Fel kell tárni az akkor történeteket, mert most ugyanaz történik a magyarsággal, mint akkor. Idegen hatalmak érdekeinek kiszolgálása idegen fegyverek árnyékában. Folyik a nemzet megrablása anyagi, erkölcsi és lelki értelemben, a nép irtása és a magyar föld elrablása.

Fő céloim pedig az volt, hogy az őshitű, tiszta lelkű ősöknek állítsak emléket. Megmutatni azt, hogy a bátorság és a magyar tisztesség tartja meg a nemzetet. Az idegen, a más a vallás, a más erkölcsiség csak pusztítja nemzetünket, mint mindig, ahogy láttuk ezeregyszáz éve.

Tekintsék e könyvet egy nagy magyar mesének, és éljék meg egy kicsit a múltat, kilépve egy pillanatra a jelen taposómalmából.

Debrecen, 2019. év Kikelet hava 3. napja

Nóri

„MINDEN ELMÚLT” (MINDEN ELMÚLT?)

E könyvből vett idézet lett a bevezetőm, pontosabban a könyvajánlóm provokatív (!) főcíme. Az alcím meg az én (költői) kérdésem, s továbbgondolva az a feleletem erre a két szóra, tehát magára a kérdésre is: Nem múlt el, nem bizony! A könyv (is) maga az ékes bizonyíték erre.

Nemrégiben kaptam kézbe egy Kedves Ismerősömtől egy jó nagy adag „paksamétát”, bőségeset, olvasgatásra, gondolkodásra. Végtelen sok oldal, sok sor, sok szó, sok betű, de elolvastam! Tömény (régii szép szavunk ez is!) írás, ömlik, zúdul, Nagy Mese. Egy szuszra szinte elolvashatatlan, bele kell jól lendülni-merülni, nagy csendben belebújni, temetkezni. Nem könnyű... (Igen, ez az a könyv, amit a kezében tartasz, Tisztelt Olvasó!) Szerzője írta nekem, hogy „*fura dolgok vannak benne*”, de ugye megírom hozzá az előszót, mint ahogyan azt tettem már egy párszor... Hát, persze, hogy megírom!

Nóri (mert persze Róla van szó...) mert ismét nagyot álmodni, mesét álmodni, nagyot mesélni. Jól tette! Egy, szinte ismeretlen világ (igen, tényleg, mai fülnek, szemnek *fura dolgok vannak benne!*) alakjai kelnek újból Átala a sorok között életre, olyan emberek, hősök, akiket soha nem tanítottak nekünk..., akiről nem is hallottunk (pedig őseink...), micsoda nevek, életek!

„*Bizony, igaz volt!*” – ez meg egy könyvbéli idézet..., messzi idők, a Régiek, az Ősök meséje van itt, tán sosem volt paradicsomi időké. Olvassuk hát minél többen, álmodozzunk („...*még mi nem jut az eszébe!*” – megint egy idézet...), gondolkozzunk, beszéljünk róla, járjunk utána, vitatkozzunk, foglalkozzunk vele, csak sose vesszünk össze emiatt, sose haragudjunk meg egymással, egymásra! Mert: „*Magyar magyar vért nem onthat!*”, nem bizony! Elég nagy most a káosz, az őstörténeti is, a rendetlenség, a pontatlanság, a pongyolaság, a ferdítés, a belemagyarozás, a minden fontosból viccgyártás, a mélybe húzás stb. ebben a megkevert-megkeveredett-megkeseredett világban, a pártoskodás, a liberálisizmus, a globalizmus, a szekták, az istentelenség stb., ami minden értéket széjjelver,

szétszakít, megfélemlít, megöl. Régi „játék” (tessék csak mindenen nevetgélni, vigadozni, röhögni, vigyorogni!... a Szórakozás Társadalma...), mindig „bejön”..., sajnos, csak nyisd ki a tévét... Félreértett, félremagyarázott gondolatok, hitviták, belső ellentmondások, vélekedések, igaz-hamis veszekedések, zavarok-zavargások, kemény összecsapások, sértődések, megalázások mind szellemi, mind lelki szinten, hogy a fizikai test meggyalázásáról már ne is beszéljünk... Háború van most a nagy világban... (Vörösmarty), nagy háború. De! „*Abból lehet csak igazán tanulni, amikor az ember meglátja magában a mások hibáit, tévútjait!*” Így olvassuk ezek után a sorokat, mondatokat, a Kárpátok ölelő karjai közt kélt meséket, gondolatokat, tanulságokat! Keressük meg bennük az Örök Igazságokat, az Egységre visszavezető utakat, az emberi gyarló történelmen, a pillanat emberein átívelő Isteni Üzeneteket, s építsük be szíveinkbe bőven őket, tanuljunk belőlük! Semmi nem múlt el, mert az Élet élni akar, itt kopogtat e sorok között is!

Tűzzel-fénnyel, vízzel-kékkel, bélel-széllel, földdel-töltsd el, ágakkal bogadzó életfával ékesítve, csodaszarvast úzve, csillagporral meghintve.

Itt van tehát a Nagy Mese, merjünk tehát benne-általa álmodni, álmodozni! Régen tettük ezt már, íme a lehetőség, rajta, tessék, olvassuk!

„Minden elmúlt...”, dehogyis, csak most kezdődik!

Buka László

NÓRI ÉS ABA SOMA BESZÉLGETÉSE

Ez a beszélgetés 2010. június közepe táján zajlott Feldebrőn, az erődtemplom altemplomában.

Révületben közvetített Látó Éva. Jelen volt Gulyás Tündike, Turi Marika, Kistáltos, Kórodiné Marika.

– Békesség reátok! Így köszöntök most rátok. Nem tudom, mikért kerestetek fel engemet. Engemet? Igen! Engem kerestek. Sokan keresnek, nem találnak. Egyhamar nem találnak. Miért jöttetek? Eddig nem volt rám kíváncsi senki. Gyaláztatok. (Haragosan.) Mit akartok tőlem?

– Azok nem mi voltunk! Az igazat akarjuk.

– Igazat? Ugyan már? Eddig sem hallgattatok meg. Könyvekbe mást írtok.

– De azok nem mi vagyunk! Eljött az idő, hogy más szemszögből nézzük. Különben is, a tiszteletünket róttuk le irántad.

– Igen. Ezt tudom. Köszönöm. (Megenyhült a hangja.) – Igen, jól érzed. Valóban sok lélek van itt körülöttetek. Egyre többen. Ne féljete! Nem fogtok fájni. Hűvös van. Ez természetes. A tiszta energia föl fog emelni benneteket. Mennyit hisztek ti a történelemből? Csak gyalázat volt eddig rám. Nem értem az egészet. Mit akartok?

– Még hogy gyalázat! Egyáltalán elhallgatnak. Hogy voltál, mit tettél.

– Ezt akartam mondani! Nem ismernek! Pedig éppen olyan leszülött vagyok, mint a többi égi király. Most mit tudtok ezen megváltoztatni? Semmit!

– Dehogynem! Leírjuk és elmondjuk az embereknek.

– Írd le! Tudd meg! Írt által!

– *Segíts!*

– *Rendben! Mikorra akarod az anyagot?*

– *Amikor megvan, én feldolgozom.*

– *Hm! Megnézem, gondolkodom. Mennyit és hogyan mondjam. Hogyan? Mennyire hiszel nekem?*

– *Teljes mértékben! Nem hiszem, hogy nem érzed, hányszor megköszöntelek az Atyának.*

– *Tudom! Tudom! Azért is jöttem ide hozzátok. Mert kíváncsi voltam rátok.*

Éva: – *Ő is tisztel benneteket, és örül, hogy eljöttetek.*

Ismét Soma beszél:

– *De énbennem bennem van a kétely, hogy ezek után mit tudtok rólam mondani. Úgy hiszem, egy picit ezt megértheted te is.*

– *Jogos a felvetésed. De ami ránk van bízva, azt megtesszük.*

– *Rendben. Van egy közös ismerősünk. Ő is szólt, hogy föl fogtok keresni.*

– *Ki az?*

– *Akivel szoktál beszélgetni. A kedvenc kis barátnőd, ahogy szólítod.*

– *Édes?*

– *Szólt az érdekedben. Tegyetek fel pár kérdést! Ha nem válaszolok, haragszotok, nem haragszotok. Hm... Oly sok mindent átéltem. Az legyen a ti dolgotok! Az előbb jól látta Éva, egy magas kőfalat. A templom kőfal volt, olyan, mint egy várfal. Hatalmas vízzel. Direkt építettem erődnek. Lelki, testi erődnek. Az embereknek. Ha kell, ide akármikor be tudjanak jönni.*

– *Még nincs tisztázva. Nem a hivatalos történetírás szerint voltál jogosult a magyar királyi címre. Más is sejti már ezt.*

– *Én ugyanolyan leszármazott vagyok! Engem nem ismertek! Nem ismertek? Irodalom, írás, ahogy ti mondjátok. Nem maradt fenn rólam. Hogy honnan jöttem?*

– *Ezt kérdezem.*

– *Régóta itt vagyok. Árpád-házi vagyok, ahogy ti is tudjátok. Születéskor történtek dolgok. Nem akarták, hogy én legyek majd király. Máshogy akartak. Ti is tudjátok, hogy nem csak a család, mások is, nemes emberek is, beleszóltak a koronázásokba. A fejedelmválasztásokba. Érdek fűződött hozzá, ahogy ti most mondjátok. Akkor is meg volt ez. El kellett vennem egy hölgyet, akit nem akartam, hogy király legyek valameddig. Király? Hm, uralkodó? Nem! Az nem akartam. Én népet akartam jobb sorsra, amit megérdemelnek. Vinni, adni neki, segíteni. És el kellett vennem. Megtettem.*

– Istvánnak a hűgát!

– Igen. Szép volt, de a szívem nem az övé. De megtettem. Hogy így az ország királya legyek. Ami nem csak itt, hanem eredetiségemtől fogva is úgy lett volna. Ő is mást akart. Nem mi döntöttünk. Na jó! Erről ennyit. Érzelemtől. Következő?

– Mindig a vesztes csatáidat emelik ki. De tudom, hogy Németországban győztél. Inkább erről mesélj valamit!

– Nem én győztem. Az a marék kis csapat, aki lelkesen az akkor Magyarországért harcolt. Hittek bennem, bíztak bennem. Nagyon jó kardforgatók voltak benne. Ezeknek a későbbi leszármazottai a kurucok. Nagyon jó kardforgatók voltak, következő életükben is azok lettek. Igen. Voltak vesztes csatáink is. Az árulás miatt voltak. Elárultak bennünket. Engem! Engem! Hm! Akik a trónra tettek! Azok! Azok!

– Magyar nemesség.

– Úgy van! Hm... Érdekes. Felemeltek, és ugyanazok el is árulnak téged. És szembe veled nem mernek szállni, mert tudják, hogy van erőd. Van akarated. Van olyan dolog, mint hogy megjelenesz, és önkéntelenül is fejet hajtanak neked. A megjelenéstől és a történelemtől. Érdekes. A nemes urak ezt nem tudják elviselni.

– És ki állt melletted?

– Nagyon kevés barátom volt, aki anyagiakban is segített, ahogy most mondanád. Nem csak anyagiakat kell érteni, hanem a katonáknak kenyeret adtak. Befogadták, segítették, lovakat adtak ingyen oda, hogy a magyar határokat tudjam védeni. A bejövő külföldi hadseregeket, mindenfelől voltak. Hogy vissza lehessen szorítani. Volt egy pár nagyon rendes barátom és családja. Ezt nem nagyon említik meg a történelemkönyvek. Hm... Emellett minden olyan parasztság ha, odamentünk, nem raboltunk. Ha kértünk, adtak. És megköszöntük. Ekkor is volt, aki elárulta az országot. Érdekből. Behívta a hadsereget. A külföldieket. Éj leple alatt sok minden történt. Igen.

– Mit üzennél a mai leszármazottjaidnak?

– Üzenni nem üzenek semmit. Rájönnek. Egyre jobban érzik. Mivel, hogy ők azok az emberek, akik egyre jobban érzik a magyarságot. Mint ti. Mint ti. Hölgyeim! Ti mennyire érzitek a magyarságot? Hogy milyen a magyarok?

– És nemesek, mint te.

– Érdek nélkül. Mindegy, hogy mit mondanak. Így van! Van egy gondolatod. Meg vagy róla győződve és nem az áskálódás mellett döntesz, hanem ami a tudatodban van! És ez a lényeg. Aki tudja, hogy mi volt, mert többször leszületett, annak nem kell üzenni. Mint neked sem. Ugye?

– Még nem érzem.

– *A hivatásod miatt nem érzed, de belül, a tudatalattidban minden ott van. De te ezt sem érzed. Ilyen embereknek üzeni? Nem kell, Nórika. Minek? Neked üzenjek?*

– *Igen!*

– *Miért?*

– *Hogy mi közünk volt egymáshoz.*

(Nincs válasz.)

– *Jó, akkor bocsánatot kérek.*

– *Jó, elfogadom. Úgy hiszem, ennyi mára elég. Részemről is, mert nagyon visszamentem abba az időbe, ahol voltam, és vagyok. De még fogunk egymásról hallani. Nemsokára.*

– *Tudunk-e neked valamiben segíteni?*

– *Persze! Hogyne! Megírod az igaz történetet. Könyvben. Ahogy már hozzákezdted, és azt sem fejezted be és sok mindent! Mondta a kis barátnőd, nyüstölni kell tégedet! Igen! Erről ennyit. Nem akarlak lehordani. Tudom, egyik napról a másikra ez nem megy. De örülök, hogy találkoztunk. Atyám áldása legyen veletek.*

– *Köszönjük. Veled is!*

A HARMADIK MAGYAR KIRÁLY

ABA SOMA TÖRTÉNETE

A KEZDETEK

Egyszer volt, hol nem volt, pedig bizony igaz volt minden, amit az idő, a fák és a lelkek takargattak, hogy a bensőjük szépségét növeljék.

A mese felmelegítette a szív emlékezetét, hogy aranycseppenként jöjjön elő Aba Soma magyar király életének minden mozzanata. A nép okulására, tanulására, a lélek szemének megnyílására csodás őseink és csillogó történelmünk felé.

Akkor, régen a Mátra-alján május volt. A selymes fűben gyereksereg hempergőzött. A virágillatos légben tarka pillangók felhője lebegett a mezőn.

A Mátra-alja madáracsicsergéstől zengett, boldog gyermekkacaj csilingelt. A fűben hancúroztak, az arcuk kipirult, a szemükben a boldogság és az elégedettség fénye csillogott.

Napatya boldogan nézte kis magyar gyermekeit, és mosolyogva árasztotta rájuk éltető erejét. A gyermekek öltözete egyszerű volt és tiszta. Nem látszott, ki az úri és ki az egyszerű szabadok gyermeke. A gyerekseregből kitűnt egy nagyobbacska fiú. A gyermekek köréje gyűltek, és gondolkodás nélkül minden játékban őt követték, de nem azért, mert a nagytekintélyű nemzetségfő fia volt, hanem azért, mert ő lelte meg a legszebb számócát, ismerte legjobban az ehető és mérgező gombákat, és mindig ő találta ki a legjobb játékokat. Kiosztotta a szerepeket, elrendezte a helyszínt. A versenyekben igazságos bírónak bizonyult. Somának hívták ezt a fiúcskát. A gyerekhad mellette biztonságban érezte magát, és gondtalanul élvezte a gyermeki létet.

Soma tartásában, csillogó tekintetében valami hihetetlen méltóság lappangott. Ez nem taszította a gyermekeket, hanem meleg barna szeme nézése szinte vonzotta őket. Szerettek vele lenni.

Minden ötletét, gondolatát, minden játékát örömmel eljátszották. Kitalálta, hogy a fiúk a réten a kis tóban a vadkacsákat lapos kavicsokkal dobálják. Ha a kacsák el is röpültek, jó időtöltés volt a kavicsok ugrattatása a víztükrön.

Az ifjoncok másik szórakozása a lövöldözés volt a saját készítésű íjakkal. Soma egyetlen kézmozdulatából megértették a fiúk, itt az idő a tóhoz menni. Meg is indultak valamennyien, amikor vékonyka hang sipítozott utánuk.

- Soma! Somácska! Vigyél magaddal! Ne hagyjatok itt!
- Báborka! Nem jöhetsz velünk! Megyünk nyilazni.
- Én is megyek! Majd meglátod, milyen jól tudok lőni! – hangzott a könyörgés a kislány ajkáról.

Soma, a hétéves forma, fekete hajú, fekete szemű fiú ránézett a hároméves szőke kislányra. Ahogy belenézett ártatlan kék szemébe, rögtön megértette, hogy a kislány mellett a helye, csak ő adhat neki biztonságot.

Visszafordult, felkapta a kislányt, és a vállára ültetve sietett a többiek után. A fiúk rosszállóan súgtak össze, látszott, nem rajonganak a kis koloncért.

– Nem elég, hogy pisis, még lány is! – utálkoztak a fiúk, és legszívesebben otthagyták volna Bóborkát.

– Nem vagyunk a dajkái! – motyogtak tovább.

Soma fülébe is eljutott a pusmogás. Megállt és szigorúan végigpásztázta a fiúkat.

– Vérünket, csak azért, mert kicsi és gyenge, nem szórhatjuk szanaszét! – mondta keményen, és mandulavágású szemében tüzes fények égtek.

Akik ezt hallották, egy életre megjegyezték. Később ők lettek Magyarország legbátrabb, legkeményebb harcosai, akik mindenáron megvédték a hazát.

SOMA ÍJÁSZNI TANÍTJA A GYEREKEKET

– Hogy a ménkűbe tudsz ilyen jól célozni, Soma? – mérgelődött Apor.

– Ki tanított löni? – kérdezte Bóborka.

– Engem? – nevetett Soma. – Az ősöm! Megfogja a kezem, és lövésre igazítja.

– Ne bolondozz már! Hát még él az ősöd! Él apád is, anyád is.

– Nem is róluk beszélek, hanem Csaba királyfiról!

– Hű-ha! – hüledeztek a fiúk és a lányok.

– Családunk Atilla nagykirálytól származik, akinek sok gyermeke volt. Az írások szerint a legkisebb és legkedvesebb fia Csaba volt. Egy jóslat szerint Csaba ötödik nemzedéke tér vissza a Hévizek országába a hunokkal, és visszaveszi a nagykirály örökét. Ez így is történt! Lám, itt vagyunk. Az Atya Karja ölelte medencében, ahová a Teremtő Isten behívta és megtartotta népét. Sok csodálatos harcos, bölcs táltos ősünk van, de engem Csaba királyfi választott ki magának, hogy a Csillagösvényről, Boldogasszony fényében segítsen.

A gyerekek szájtátva hallgatták Somát. Mindenki betéve tudta a Csaba királyfi történetét, ám hogy ez ennyire valós, arra nem gondoltak!

– No, mondd csak tovább, Soma, ha már elkezdted! – biztatták a gyerekek.

– Amikor a németek meggyilkolták a nagykirályt, az idegen asszonyoktól született fiai le akartak számolni a hun harcosokkal, hiszen anyáik révén mögöttük álltak az idegen zsoldosok, hogy megszerezzék a gyönyörű földünket, ám a hunok útjukban álltak.

– Már megint a bűdös germánok! Mindig ránk hozzák a bajt! – heveskedett Apor.

– Csitt, csitt! Ne szólj már bele! – nyafogott Bíborka, mert szerette Somát, ahogy beszélt. – Hallgassuk Somát! – mondta és rajongva nézett a fiúra.

– A hun királyfiak között csúnya testvérharcot robbantottak ki az idegenek – sóhajtott Soma. – Atilla király fiai egész álló nap véres csatát vívtak, midőn rádöbbenek, hogy az idegen harcosok elszivárogtak, és már csak hun gyilkol hunt. Csaba ősöm harcosai szinte mind odavesztek ebben az esztelen és értelmetlen öldöklésben. Ám Gyopárka varázslatára Ősurunk a halott harcosokba lelket lehelt. Visszatértek sebesült, rokkant testükbe, és megsérült lovaikon menekítették a harcokból családjukat, a leszármazottaikat az új hazába.

– Hova? Hova? – izgultak a gyerekek.

– Tündérországba! A Keleti-Kárpátokba, Erdély földjére. Biztonságban vonulhattak az úton, mert a Csillagösvényről visszatért harcosok legyőzhetetlenek voltak, az üldözők nem bírtak velük.

A gyerekek elkerekedett szemekkel, tátott szájjal hallgatták Somát.

Beesteledvén haza kellett térni. Ki a faluba, ki a várba. Ám megegyeztek, holnap ugyanott találkoznak, és a végére járnak az ősök dolgainak!

Másnap, a szüleik csodálkozására, korán reggel kelt a gyereksereg. Gyorsan ellátták az állatokat, kitisztították az ólakat, és rohantak a mezőre, nehogy valamelyik felnőttnek eszébe jusson valami feladatot adni.

Feszengve ültek, és kérően néztek Somára.

– No, mi lett aztán? – kíváncsiskodott Apor.

– Megtalálták Tündérországot, és Csaba királyfi letelepítette a népét. Gondoskodott a földműveléséről, hogy legyen megélhetésük, és sokasodjanak. Amikor hosszú évek múlva megerősödtek, Csaba ősöm magukra hagyta a népét, és szellemharcosaival elindult keletre, ahol nagyapja, Bendegúz várta gyermekeit, unokáit és harcosait.

– Közben meg semmi harc? – heveskedtek a kicsik.

– Dehogynem! Az irigy szomszédok állandóan támadták a letelepedetteket, szemet vetve jószágokra, vagyonukra, földjeikre.

– Csaba királyfi miként védte meg őket, ha elment keletre? – érdeklődött Báborka.

– Csaba az indulása előtt esküvel fogadta, hogy bármi történjen is, megvédi a népét. Csak üzenjenek földdel, vízzel, levegővel. Alighogy elindultak, észrevették az irigy szomszédok, hogy fegyveresek nélkül maradt a nép. Nosza, meg is támadták őket, hogy vigyék, amit elrabolhatnak. Bátran küzdöttek a székelyek, de a túlerő kezdett felülkerekedni. Hívni kellett Csaba királyfit és a szellemhadsereget. Némi varázslattal rövid időn belül vissza is tértek az elhagyott néphez, és jól helybenhagyták a támadókat. Egy időre elvették a kedvüket a támadástól. Aztán a harcosok az ottmaradottakkal együtt jót ettek-ittak, mulattak egy keveset, majd pirkadatkor útra keltek.

A szellemhadsereg elment keletre, az ott maradottak pedig éltek a mindennapjaikat. Teltek múltak a hónapok, az évek, Csaba királyfi és a szellemhadserege már majdnem hazaért, amikor ismét megtámadták Tündérországot. A jalkiáltásokat a víz messzire vitte, Csaba királyfi meghallotta a hívó szót. Esküjük kötelezte őket, hogy visszaforduljanak. Táltosvarázslattal ismét visszatért a sereg, hogy az utódjaikat megvédjék. Jól elagyabugyálták a kapzsi támadókat, az élő és a szellemsereg áldomást tartott, majd pirkadatkor a vendégek eltávoztak.

– Ez az! Legyőzni azokat, akik népünkre támadnak! – pattantak fel a gyerekek és fakardjaikkal vagdalkozni kezdtek. Csak úgy csattogtak a fapengék! Ám senki nem akart ellenség lenni, ezért hamar véget ért a csata.

Hirtelen hatalmas vihar kerekedett. A várban szolgálók beterelték a kis harcosokat a vár nagytermébe. A vihartól teljesen besötétedett, ezért meggyújtották a fáklyákat.

– Meséj tovább! – kapták körbe Soma a gyerekek. – Mesélj, mesélj!

– Nem mese ez! – mordult rájuk Soma. – Rovótáltosaink botra vették, hogy a régi nagy tettek megmaradjanak – mondta Soma némi sértődöttséggel.

– Tovább! Tovább! – sürgették a gyerekek.

– Aztán keletre értek, az unokáját türelmetlenül váró Bendegúzhoz. Nem sokkal megérkezésük után Bendegúz és a szellemharcosai a Hadak Útjára távoztak.

– De kár! Megadhatták volna a büdös germánoknak, ami jár! – élte bele magát a történetbe Zalán.

– Ne félj! Megkapták a magukét! – folytatta biztatólag Soma. – Csaba ősöm a khorezmiai Tűztemplomból Aracsillát, a gyönyörű tündérhercegnőt hozta magának feleségül. Két gyermekük született. Az egyik a Lebédi-ház, a másik az Árpád-ház őse lett. A két gyermek nagy harcossá cseperedett, hisz maga Csaba királyfi tanította nekik a haditudományt. Ám Csaba élete is véges volt. Megöregedvén, a harcosai után költözött a Hadak Útjára.

– De akkor, hogy adott a fejükre? – izgult Apor.

– Ne türelmetlenkedjete, rögvest folytatom! Csaba népe egyre sokasodott. Gazdagságuk híre messze földre eljutott. A kapzsi népek egyre ácsingóztak Tündérorság áldott földjére! Sokkal

nagyobb, sokkal erősebb ellenség támadta meg Csaba utódait. Napokig bátran harcoltak a székelyek, védték az övékét, de az ellenséges túlerő győzedelmeskedni látszott. Hullott a székely, mint sarló alatt a búza. Öreg táltosuk még emlékezett Csaba királyfi esküjére. Bizony, kinevették az öreget, a vén bolond, mi nem jut az eszébe! Régen elporladt már a királyfi. Miféle dolog letűnt harcosok segítségét kérni! Az öreg táltos az este leszálltával tüzet gyújtott. Meghívta Szélatyát és rábízta a Csaba királyfinak szóló üzenetét. Mert az eskü az eskü! Aztán hirtelen megmozdult a Hadak Útja és leért a földre. Hun harcosok vágattak lefelé az úton, csak úgy porzott a Csillagösvény lovaik patája alatt! Csak úgy szikrázott a fegyverük, midőn az ellenségre rontottak!

A fáklyák lángja lassan imbolyogni kezdett, mintha Csaba harcosai a nagyterembe is bevágtattak volna megvédeni kései utódaikat. A gyerekek lélegzete szinte elakadt, úgy hallgatták Somát.

– Leérve a csillagharcosok egyből rárontottak az ellenségre, és úgy elpáholták őket, hogy azok azt sem tudták, merre meneküljenek. Aki elmenekült, hírül vitte, hogy a székelyeket az égből hulló ördögök védik, senki ne közelítse őket! E harcosok legyőzhetetlenek, se nyílvessző, se kard nem fogja őket. Pedig nagyon akarták a győzelmet! Ha győztek volna, övék lett volna a székelyek jól megművelt földje. Az asszonyokat, gyerekeket jó pénzért eladhatták volna rabszolgának, így írmagja sem maradt volna Csaba népének! De a sors közbeszólt! Csúfos vereség lett kapzsiságuk jutalma!

A gyerekek arca kipirult, szemük ragyogott az izgalomtól.

– Tovább! Mi lett tovább? – kérdezték Somát.

– A győzelem után a csillagharcosok visszakaptattak a Csillagösvényre és hazavágtattak az Öreg-istenhez.

– Megkapták a magukét! Megkapták! – pattantak fel a fiúk a helyükről, s újfent párviadalba kezdtek, csak úgy csattogtatták a fakardokat.

Soma csóválta a fejét, látván, hogy a csata hevében egymás ellen forgatták a fegyvert.

– Hányszor megmondtam már, ha védekezel, Zalán, nem így kell tartani a pajzsot.

– Ha ilyen sután támadsz, az ellenség kardjába szaladsz, te szeleburdi! – korholta Soma Aport.
– Az én harcosaim értelmetlenül ne ölessék meg magukat! – mormogta.

– Soma! Somácska! Hiszen még kisfiúk! – békítgette Bíborka Somát. – Somácska! Biztosan olvastad, hogy Csaba királyfit nagyon szerette egy lány és boldogok voltak – húzódtott közelebb Bíborka a fiúhoz. – Csak legyenek már boldogok, mint a mesében! – unszolta a kislány.

– Igen, volt egy táltoslány. Nagyon szerették egymást.

– Ezt tényleg csak azért mondod, mert kértem tőled!

– Nem, nem azért! Tényleg nagyon szerették egymást.

– Ó! – álmódzott Bíborka. – Akkor boldogok lettek, ugye? Feleségül vette a lányt, és lett egy csomó gyerekük, akik szintén vitéz harcosok lehettek, mint az apjuk. Jó lenne, ha én is ilyen boldog lehetnék egy erős, bátor fiúval – ábrándozott Bíborka.

– Ne vágyakozz ilyen szerelemre Bíborka! Még az életüknél is jobban szerették egymást, mégis hiába volt nagy a szerelem. Soha nem lehettek egymásé, mert a menekülő népük sorsa még a szerelmükénél is előbbrevaló volt. Óvni, segíteni kellett a menekülőket, az elvonulókat, végül letelepíteni az új hazába érkezőket. A személyes boldogságukat feláldozták népük boldogságáért!

– Ez oly szomorú és igazságtalan – pityeredett el Bíborka. – Ugye, velünk ez nem történhet meg, Somácskám? – bújt a fiúhoz.

– Van, ami még az életüknél is fontosabb! – mondta Soma komolyan, és magához vonta a kislányt.

– Biztosan azért segít téged az ősöd, Csaba királyfi, mert neked is hasonló sorsot szánt az Ég!

– Azért születünk ide, hogy a népünket szolgáljuk! Biztosítsuk a megmaradását, a gyarapodását! – nézett Soma értetlenül Bíborkára.

Lassan besötétedett, ez a nap is eltelt. A gyerekharcosok is elfáradtak. Az arcuk kipirult a csata hevétől, hajuk borzosan, ruhájuk csálén állt a nagy küzdelemtől, és a kardok győzedelmesen, büszkén csusszantak a fahüvelybe.

– No, ki győzött? – kérdezte Soma a kifulladt vitézeket.

– Csaba királyfi és a hunjai! – kiáltották kórusban a fiúk.

– Aztán mi történt még? – unszolták a gyerekek Soma kíváncsian.

– Mi történt? Mi történt? Nem vagyok a dajkátok, hogy mesével altassalak benneteket! – méltatlankodott Soma. – Tudjátok olvasni a rovást. Ha kéritek, odaadom a családom történetét megörökítő pálcákat!

– Én jól eldugnám azokat a pálcákat – mondta egy harcos, aki éppen belépett a nagyterembe, hogy vacsorához hívja a gyerekeket. Új ember volt a várban, Soma most látta először.

– Aztán miért kéne dugdosni? – fortyant fel Soma. – Semmi szégyellnivaló nincs rajtuk.

– Nem is tartalmuk miatt, fiam. Az a baj, hogy róva vannak. Most szereltek le a határgyepűt védő besenyőktől. Ott hallottam, nem szeretik az új hit papjai a rovott pálcákat! Nem tudják olvasni. Félnek, valami pogányság lehet az! Ezért betiltották a rovást. Szerintem előbb-utóbb a rovott pálcákat is összeszedik! Előbb szép szóval, pénzért, aztán meg fejvesztés terhe mellett. Így, fiam, csak jól rejtse el azokat az írásokat! – mondta a leszerelt harcos, és minden gyermeket hazakísért.

– Az új hit – morgott Soma. – Az új isten! Templom kell neki, meg imádat, nem úgy, mint a mi jószágos Égi Atyánknak, aki mindig velünk van hegyen-völgyön, és fényében nevet ránk.

A QUEDLINBURGI EGYEZMÉNY

Anno domine 973. Kikelet havának 23. napján, húsvét ünnepén

SZIGORÚAN TITKOS

Jelentés Rómának, másolati példány, ami készült Aszterik-Asztrik érsek kancelláriájában

A találkozón résztvevők:

Harold, dán király

Boleslav, cseh uralkodó

Miesko, lengyel fejedelem

12 magyar főember:

Jutas legkisebb fia, Fajsz ifjúsági tárkányfejedelem

Botond-Bereg, Taksony fejedelem öccse

Csák főtáltos

Tormás, Tarhos unokája

Dobun, varég parancsnok

Koppány, a somogyi dukátus vezére

Tomaj, a baszkor magyarok megbízottja

Urkund, kölpény

Tonuzuba, besenyő fejedelem

Pata, a palócok tárkányfejedelme

Kalán, üzbég vezér

Beled karantán, Beta törzsparancsnok és Beled fia

A 12 főúr a Boroszló és Igló alatti régi avar készítésű szálláshelyeken keresztül, kettős díszszekereken indult el.

E fogatolt rendszer mind sítalpakon, szánokon, mind forgó kerekeken is kényelmes. Horka lovas fejedelem Szabolcs fiával egyetértésben jelölte ki azt a 24 horkát, határügyi lovas bírót, akik a Márom, Beled fia vezette tolmácsok, kísérek és tanácsadók csoportjához tartoztak.

A fiatalok 25 éven aluli edzett lovasok voltak valamennyien, és részt vettek már valamilyen csatában. A hadifogolytáborokban elsajátították a foglyok nyelvét. Így mindegyik tárgyaló félhez tolmácsot tudtak biztosítani.

Márom azért lett vezető, mert minden szomszédos ország nyelvét értette. Két évig dán vizeken még a vikingekkel is hajózott.

A tanácskozáson az Öregek Tanácsa Géza fejedelem, Horka lovas fejedelem és Szabolcs nagyfejedelem jelenlétét nem tartotta ajánlatosnak. Gyanakodóvá váltak, mivel Bős tudtunk Kalagában törbe csalták és meggyilkolták.

Így elterjesztették, hogy Géza fejedelem leesett a lováról, s nem tud járni. A másik két fejedelmi személy korára hivatkozott. Ezért Fajszt vezetésével más képviselte az uralkodó házat.

Az aranyasszony szerepét Saruda, Tonuzuba felesége látta el, gondoskodott a 48 fős küldöttség ellátásáról.

A húsvéti ünnepségek után nagy vendégeskedés és mulatozás kezdődött. Végül a résztvevők közös fogadalmakat tettek:

- Kijelentették, hogy békességes életet biztosítanak egymásnak, és az uralmuk alá tartozó népeknek is.

- Megfogadták, biztonságban és szeretetben élnek.

- Megfogadták, hogy benépesítik a lakatlan gyepűt.

- Encstől (Inns) a magyarok visszavonulnak a Bécsi-medencéig, és az alsó-Morva tartomány birtoklásával mindkét oldalon meghagyják az őslakos avar lakosságot.

- A gyepűt a Bécs-Borona és Mura-síkságon egy lófutasnyira tűzik ki.

- A nyugati hatalmasságok azt követelték, hogy a magyarok a Csörsz-árok vonalában szüntessék meg a hadsereg kiképzését.

- Nyugati mintára fegyveres őrség csak a vármegyék székhelyén legyen. (Ezután a magyar küldöttség a 18 vármegyét 24 vármegyére osztotta, mert kevesellték a 7200 fegyveres őrt. Így a fegyveres erők létszámát 9600 vármegyeyi és 400 lovas fejedelmi őrségben állapították meg; azaz 10 000 harcosból álló őrségre, egy töményre módosult a fejedelmi törzs katonai ereje.)

– A tárgyaláson részt vevő minden fejedelmi uralkodó és kísérete a római pápát Szent Péter utódjának ismerte el, és hűbérseget fogadott.

– A tanácskozás az összes megjelent uralkodói küldöttségét a római pápa hittérítés végett Istentől kapott hatalmával fogva a mainzi érsekséghez utalta. (E kitételnél Miesko fia, Bator, Bolesló és Koppány tárkányfejedelem erősen tiltakozott.)

– Az összejövetel a biztonságos és békeséges élet reményében elfogadta, hogy felveszi a római keresztény vallást, és Istennek tetsző életet él.

– A mainzi érsekség vállalta, hogy örökre biztosítja a régi Avariához tartozó Pannóniát Magyarországnak.

– Miért? – horkant fel Koppány. – Eddig is a mienk volt! Ilyen egyezményt nem szabad elfogadni! – fortyant fel a somogyi vezér. – Kifosztanak bennünket! Fegyveres erőinket leolvasztják, hitünket megrabolják. Vajon mit kapnánk érte cserébe? Hisz amúgy is a mienk! – pattant fel és elhagyta a tanácskozást.

– Még szerencse, hogy ezt csak Géza törzsére kell kötelezőnek tekinteni. A többi úrságok továbbra is úgy és annyi harcost képeznek, amennyit akarnak!

– Géza fejedelemnek nem lehet több harcosa 3600 főnél!

– El kell hallgattatni a magyarok táltosait, a pogány oltárokat le kell dönteni! Helyükre akár erőszakkal is a keresztény templomokat kell építeni!

– Be kell engedni a keresztény telepéseket, bőkezűen el kell őket látni.

– A hittérítőket nyugati mintára rendszeres juttatásokkal kell támogatni.

– A fejedelem testőrségébe kell beépíteni a legvadabb teuton harcosokat, akik az ellenszegülő magyariak ellen érzelmek nélkül hajtják végre a parancsokat.

A magyar főurak az egyezményt zúgolódva ugyan, de aláírták. Azzal a fejedelmi paranccsal érkeztek, hogy mindenáron alá kell írni az egyezményt.

Az eseményeket hírül adta: János, kancelláriai írnok.

Az egyezmény megkötése után felgyorsultak az események:

Még ugyanazon évben a magyar fejedelem átengedte az egyezményben meghatározott területeket a Német-Római Császárságnak.

Az előírtak szerint jelölték ki a gyepüket.

Még abban az évben Tonuzuba és Kölpeny határőrző besenyőit is visszavonták.

A mainzi érsekség javasolta Eugadin és Vízvár (Wasserburg) hun eredetű papjainak és lovagjainak Brúnó püspök vezetésével Magyarországra vonulását és a térítés megkezdését.

Hont, Pázmány, Vecenlin, Héder lovagok székhelyüket Magyarországra tették át.

A mainzi érsekség további parancsa az volt, hogy Magyarországot gazdaságilag is, hitbélig is hűbéresként kezelhesse. Elrendelte, hogy a quedlingburgi húsvéton részt vett 12 főúri személy emlékére 12 magyar vezető személyt kell meggyilkolni. Elsősorban azokat, akik nem veszik fel a kereszténységet.

Így esett elsőként áldozatul 976-ban Tonuzuba besenyő fejedelem, aki nem hagyta el népét és fényhitét. Nem volt kegyelem számára!

Hűséges asszonya, Saruda, mint mindig, ide is elkísérte élete szerelmét. A Tiszánál, az abádi révénél lóháton, elevenen temették el őket. Két fiacskájuk maradt árván.

A mainzi érsekséget zavarták a harcra kész vezérek. Ezért Jirkó besenyő vezér alvezéreit, Radnát, Zsibót, Pesterét, Doboka-Bót és Kolozst meggyilkoltatták.

A döntés következő áldozata Ajtony lett volna, de a büntető sereg elindulását Anasztáz-Asztrik érsek parancsa ellenére Sebestyén püspök megakadályozta.

Ezért Sebestyént megmérgezték, ezután megindult a hadjárat, hogy Ajtony országrészét a nyugati katolikus egyház útjára tereljék.

Domonkost is megmérgezték, aki megbénult a mérgezéstől.

Ajtony sem élhette túl ezt az öldöklést. Atanáz-Asztrik érsek Csanádot bízta meg Ajtony megtámadásával, aki Nagyósz-Vásárhelynél alattomos csellel aratott győzelmet.

Koppány vezér és Pata kabar-úz vezér és rokonsága is a meggyilkolandók között volt.

A 992. ÉVI NAGYSZER

Miközben a törzsek, a nemzetségek élték a mindennapjaikat, a fejedelmi udvarban élénk vendéglátás volt.

A mainzi érsek tette a dolgát. Ontotta a rontó varázslatokat, amivel befolyásolhatták a magyarok tudatát, és dugdosták az arany dukátokat a megvesztegethető főuraknak, hogy Géza fejedelem közelebe férközhessenek. Mézes-mázos ígéretekkel a maguk oldalára állíthassák, így végre megnyíljon az út a magyarok földjére. A fejedelem harcok és vér nélkül maga engedte be a hittérítőket az országba.

Sokan megfordultak a fejedelmi udvarban és sokan kezdtek az új hitről másképp vélekedni.

Géza tudta, nem lesz egyszerű dolga a nyugati urakkal és a papsággal. Atyja, Taksony váratlanul, gyanús körülmények között a Csillagösvényre távozott, reá maradt a vezérség és a sok ellenség. Tizenkilenc évesen lett fejedelem, s szembesült az acsarkodó germán szomszédsággal és a támadni készülő, térítő katolikus egyházal. Uralomra lépésekor az első intézkedése az volt, hogy megszüntette a mainzi érsekség rabszolga-kereskedelmét. Elrendelte a Győr és Fehérvár közti fehérvári kereskedelmi út ellenőrzését. Nem engedte meg, a szabad magyarok szeme láttára ilyen alávalóságot vigyenek végbe.

Ám az idő múlásával egyre nőtt a nyomás, elkerülhetetlenné vált a régi hit és az új vallás közötti választás.

Még 955-ben Zoltán vezér és fia, Taksony a Kurtánvári Beavatott Központhoz fordult segítségért. E tanácskozás eldöntötte, hogy ha szükséges, besenyő segítséget kérnek, ezért tanácskozásra hívták a besenyő fejedelmeket is. Együtt határozták el, hogy a Budavár – Avar – Bástya – Kustánvár szellemi központot átmenekítik az Uralba, hogy megóvják a türelmetlen kereszténység várható pusztításától.

Így jött el a 992. évi Nagyszer ideje. Géza Veszprémbe hívta össze a tanácskozást.

Az Öregek Tanácsán a főhelyet Géza nagyfejedelem foglalta el. Mellette Csák fősámán, majd tőle jobbra Fajsz tárkányfejedelem, balra Gyula lovasfejedelem, Vászoly horka és Jirkó Kuma magyar fejedelem, végül Koppány vezér következett, aki a Kuma magyar és a Somogyban élő törzsek nevében jött. Az agg Jirkó azért jött személyesen Veszprémbe, mert tudni akarta, mi segítséget kér az egyesült nyolc magyar törzs szövetsége.

Vajk, Géza fejedelem fia ifjúsági fejedelemként vett részt a Nagyszer Tanácsán.

Tolma-Judit, Géza fejedelem leánya erélyesen követelte, hogy a besenyőket és a kettős fejedelemség ügyét nem szabad hanyagolni, mert akkor megszakad Magyarország és Turfán közti, a keleti rokoni kapcsolat, és akkor a germán terjeszkedés ellen nem lesz kit felvonultatni.

Végül döntést kellett hozni, hogy az új vallás, vagy az Öreg Ósten hite legyen a magyar lélek támogatója.

– Nyugalmunk, fennmaradásunk érdekében – kezdte Géza a Nagyszer bevezetőjét – döntést kell hoznunk. Bizánc vagy Róma kereszténysége segít-e jobban bennünket. Ki az erősebb az Öreg Ósten hitével szemben? Elég gazdag vagyok – szólt keményen Géza –, hogy két istennel is jó viszonyban legyek. Ahány nép él velünk, annyi az istenünk.

– És milyen jól megvannak őseik istenével! – szólt közbe Jirkó.

– Még nem fejeztem be! – mordult dühösen a fejedelem az idős magyar fejedelemeire. Látszott rajta a félelemmel teli feszültség. Félő volt, hogy erőszakos természete utat tör magának, és abból mindig vérengzés lett.

– Az égiek bizonytalán örvendeznek, hogy mind a bizánci kereszténység, mind a római azon hitben ringatóznak, hogy hozzájuk húzunk. Mi nem kábítjuk az égi hatalmat holmi füstöléssel, szentelt vízzel.

– Én, mint Árpád ivadéka – vette át a szót Koppány vezér – a Nagyszer színe előtt kifogásolom, hogy Pannóniában őseink hitét sokan elhagyva felvették Bizánc hitét, elhagyták a törzsi névadásokat, és ami még rosszabb, ősi hitben és bizánci hitben egyszerre élnek. Bajorföld déli részén sokan Atilla utódainak vallják magukat, amit a németek is valósnak tartanak. Ma a magukat hun származásúnak valló német lovagok részt követelnek Atillának a magyariakra hagyott örökségéből. A barna német-ség szerzetesei, velük együtt minden egyházi rangbéljük csak füstölésből, az új istennek mondott imákból, cifra szertartásaikból kívánnak megélni.

Koppány figyelvén a hatást körbenézett, majd folytatta.

– Az Öregek Tanácsa előtt vallom, hogy az én Öreg Őstenem az egyedüli, aki melegít, és éltet a Földön minden élőlényt. Így tekintünk tehát az Öreg Ősten fényességébe. A három új Ősten, az Atya, a Fiú és a Szentlélek, velük még Mária, hozzájuk véve e szentek minden papjának mohóságát, az egyre erőtlenebbé váló nép nem tudja tovább elviselni. A minden magyarit egybefogó Öreg Ősten szeretetét ne cseréljük fel a gyűlölködés, az egymással való szembenállás gonosz istenével.

Az ellentmondást nem tűrő Géza feje céklavörössé vált, de Koppány folytatta:

– Ne mondd, Géza, hogy ezen múlik fennmaradásunk! A Nyugat még ma is rettegi nevünket és a nyilainkat. Gyepűink pedig bevehetetlenek.

– Elég! – kiáltott Géza. – Ne tovább!

– Azért hozzátenném – folytatta Koppány – gyalázatos a képmutatásod, hogy pénzzel váltod meg a hitedet. Ne feledd, Géza! Két istent nem lehet szolgálni!

Géza felugrott, hogy Koppányba fojtsa a szót, és szinte az arcába sziszegte:

– Emlékezz! Egy napon még megkeserülöd ezt az ellenszegülést!

– Tudom! Tonuzuba is megkeserülte! Nem felejték! Elevenen eltemetni asszonyostúl! De tudsz te majd más megkeserülési módot is, igaz?!

Békítőleg Csák főtáltos szólalt meg.

– Földünkön ne csak Bizánc hitének legyenek hívei, hanem engedjük be Róma térítőit is! A lelkek szabadságát soha senki ne gátolja, ha némely magyari ősi hitét Bizánc vagy Róma hitére kívánja cserélni.

A tanácskozók felmordultak.

– Megbolondultál, vénember?! – csattant fel Pata. – Te mint főtáltos, miket hordasz itt össze a vallásokról!

– Hagyj szóhoz jutni! Még nem fejeztem be! – kiabált a főtáltos. – Igen! Az ősi Ősten hitéről az új isten hitére való áttérésnek a lelkek mélyéről kell fakadnia, mivel minden más, mint a kényszerítés, csak hazugságot és gyengülést hozna.

– Fogadok – rivallta Csák –, hogy én, mint Árpád vezér ivadéka, családom szaporodásával sem engedem hitében gyengülni a nemzetemet. Itt a Nagyszeren, Géza fejedelem, Jirkó fejedelem, az Öregek Tanácsa előtt vallom: az új isten nem olyan, mint az őseink Öreg Őstene. Az ősi hitünk oly szép, mint maga a felettünk meleget, fényt árasztó Nap.

– Helyeslem Csák főtáltos javaslatát! – szólt Ajtony beavatott fejedelem, átvéve a szót.

– Húsz éve folyik a térítés! Igaz, elég eredménytelenül. Tiltakozom én is a nyugati fejedelmek vallása ellen. A beavatottak előrelátása szerint a nyugatiak tiltják papjaik nősülését, és ez a magyarságnak a döntő pillanatban nagy népességfogyást fog okozni. – Vászolyhoz fordult. – A te véleményed?

– Én is tiltakozom az új hit ellen! Az eddigi lelki szabadságban élő nemzetem elleni lelki kényszernek tartom a kereszténységet.

– Ismeri-e valaki a keresztények Szentírását? Te, fejedelem, ha már annyira pártolod, mondd el nekünk, mi abban az ígéretes? – szólt közbe Koppány.

– Én? Minek? Papi dolgok azok! Megfizetjük, aki olvasgatja! – morgott Géza.

– Minden nép nevén nevezi az istenét. Mi Öreg Őstennek, a muzulmánok Allahnak, a távolkeletiek Buddhának. A keresztények miért nem nevezik nevén az istenüket? – fortogott tovább Koppány.

– Talán azért – kezdte a magyarázatot Torda –, mert a keresztények istene Jahve a vérengző, bosszúálló isten. Attól félnek, hogyha a nevén neveznék, a birka népek is rájönnének, kit kell imádniuk.

– Az Isten megnevezés mögé bújnak, és így mindenki olyan égbéli urat gondol ki magának, amelyet akar – vette át a szót Fajsz tárkányfejedelem. – Pedig az akkor is a vérengző, büntető isten marad.

– Szertejáró mestereink, a visszatérő nemzetbeli kézműves legényektől sokat tanultak az itteni íjkészítő, bőr-, kovácmestereink. Általuk ismerték meg az új hitet. A szomszédainkkal mindenféle mesterségben felvesszük a versenyt.

– Meg el is hagyjuk őket! – morgott Gyula lovasfejedelem. – A kereszténységtől lettek ilyen jók ezek a legények? He? – bosszankodott a lovasfejedelem.

– Meg a sok díjazás, a zsebbe! – suttogta Jirkó Gyulának. – Beszél ám a pénz!

– Ellenzem a kereszténység felvételét! – harsogta Vászoly, mikor Géza mordulására elcsendesedett a tanács. – Az új hit elveszi népünk tisztánlátását, és a föld poráig szegényíti a törzsbélieket. Mennyi ingyenélőt kell eltartani? Igen jól mutatja a következményeket a hunok-avarok, bizánci hitre

tért sokasága, akik földi szegénységük mellett még lelki szegényekké is váltak. Bizánc hitén elszegényedik minden törzsünk. Az új isten hitén kövérre hizott papok uralkodnak rajtuk. Senki ne feledje nyugaton és délen, s a keresztény országokban az Öreg Óstennel szemben a bírák pártolják a papokat.

Gyula lovasfejedelem csendes szóval szólalt meg, és ránézett az indulattól veresedő fejű Vászolyra:

– Javaslom, ne erőltessük magyarai harcosainkat, háznépünket a kereszténység felvételére, mivel a legkisebb veszély esetén öt tömény¹ lovassal segítem ősi hitünk védelmezőit.

– Egyetértetek Gyula lovasfejedelem erős ősi hitével – kapcsolódott a beszélgetésbe Jirkó, Kuma-Magyarország fejedelme. – Segítő töményeimet, tízezer lovasomat én is hozzáadom Gyula töményéhez.

– Nem állhatunk ellen a fejlődésnek! – kiáltott Vajk, Géza nagyfejedelem fia. – Minden új jobb a réginél. A magyaraiak törzseit csak úgy tudjuk a keleti Gyula törzs töményeivel együtt megvédeni a nyugati és a déli hódítások ellen, ha felvesszük a keresztiséget. Mindezt Bizánc és Róma keresztény papjai akaratával kell tenni. Minden törzsbélinek alázattal kell vallania az új isten szeretetét. Nyugat-kelet, dél ellenében – folytatta Vajk ifjúsági fejedelem –, csak így tud fennmaradni a magyarai törzsek népe. Mi magyaraiak, vagyunk annyira gazdagok, hogy néhány megtévedt térítő dénár-éhségét a jóllakottságig betömjük.

– Vajk, mit nem mondasz?! – pattant fel Koppány. – Ez nemzetárulás! Minket, magyaraiakat a nyelvünk, ősi hitünk és a hitünkéből fakadó erkölcsünk köt össze! Mi a keresztények tíz parancsolata? Aki nem aszerint él, az nem is ember!

– Megfeledkezel magadról, Koppány vezér! – szólt közbe erélyesen Géza fejedelem. – Ne heveskedj! Vajk kijelölt utódod, a leendő fejedelem szava a döntő.

– Nem lehet kijelölt utódod, uram! – csattant fel Koppány vezér. – Az ősi öröklési rend szerint nem a fiad lesz a következő fejedelem!

– Bizony, bizony! Te lennél a rangsorban – mutatott Géza Koppányra. – No, ha megéred!

– Egyébként meg miről is vitatkozunk?! 973 húsvétján Quedlinburgban már eladtad az országot! Mit ígértek neked, Géza? Fiadnak koronát? Néked királyságot? – heveskedett a somogyi vezér.

Gyula lovasfejedelem és Jirkó, Kuma-Magyarország fejedelme egyszerre pattant fel helyéről, s mielőtt az indulatok végleg elszabadultak volna, a vitatkozók közé állt.

– Javaslom, tartsunk szünetet! – ajánlotta a lovasfejedelem.

Később folytatták tovább a tanácskozást. Számos megoldásra váró kérdés merült fel. Kemény szócsaták voltak. Ám sem Koppány, sem Vajk nem engedett a maga igazából.

¹ tömény = tyumen = katonai egység volt 10 000 harccsal

A Nagyszer és az Öregek Tanácsa tizenkét napon át tanácskozott. Heves, dühödt viták, csendes szavak után, a tanácskozás utolsó napján szavaztak. Jirkó, Kuma-Magyarország fejedelme és Gyula szavazata döntetlenné tette mind a kereszténység melletti, mind az ellene szavazást. Az Öregek Tanácsa határozott: a Nagyszer folytatását a betegápolók kiképző szállására, Nyitra várába viszik. A döntéshez pedig bevonják Géza fejedelem legidősebb lányát, Piroskát is.

Nyitra várában több napon át tartott a tanácskozás, vitatkozás. Egyik este Koppány vezér és támogatói lakomára, beszélgetésre gyűltek össze.

– Értitek a fejedelem álláspontját? A kereszténységet a nyugalomunk és fennmaradásunk érdekében kell magunkra venni? – kezdte Koppány.

– Éppen ő veszélyezteti a fennmaradásunkat!

– Hány keresztény ország van körülöttünk?

– Bizony, egy sem! Ők hoznának nyugalmat, amikor egymással sem jönnek ki?!

– Bizánc Róma ellen! Küzdelem a hívekért. Előbb-utóbb szakadás lesz ebből!

– Szétszalad a nyáj! – jót nevettek ezen.

– Jézus, a jó pásztor, mi meg a nyáj vagyunk! Arcátlanul vágják az orrunkra, hogy ostoba birka állatok vagyunk! Ez nem is olyan nevetséges!

– Mi van a biztonságunkkal? Hol lehet baj az ország védelmével?

– Délen a határfolyók védenek. Északon és délkeleten az Atya Karja védelmez bennünket.

– Ám a nyugati határ védtelen!

– Egy fenét védtelen! Még Árpádék elmocsarasították a gyepüket. Ember azon át nem jön! A gyenge pontokon meg ott vannak a besenyő lövők. Fürkészeink rendszeresen járnak Európa nyugati részeit. Mindenről tudunk, ami ott történik.

– Hagyjuk ezt! Országunk bevehetetlen, ha mi nem akarjuk, ide senki be nem teszi a lábát – sóhajtott végül Koppány.

– Torda! – szólította meg a főtáltost. – Szerinted mi hajszolja, úzi Gézát erre a nemzetáruló álláspontra? Különben meg az Öreg Ősten miért hagyhatja ezt a szégyenletes vitát? Meg hogy egyáltalán erről tanácskozzunk!

– Jaj, fiaim! Az Öreg Őstennek ehhez végképp semmi köze! Nem vagyunk a rabszolgái, mindenkinek szabad akaratot adott. A belátása szerint azzal tegyen jót, vagy rosszat.

Szünetet tartott.

– Azért még utánajárok én ennek a dolognak! Földöntúli akaratok is sejlenek ebben, hogy Géza ily érthetetlenül, minden ok nélkül annyira ragaszkodik a kereszténységhez!

Meleg nyári este volt. Az Égi Édesanya ezüst fényét borította rájuk. A hat férfi körbeülte a tüzet. Halkan beszélgettek. Torda táltos illatos füveket szórt a tűzbe és hívta az ősöket. Aztán becukódott a szeme, és beszélni kezdett.

– Gézát már az édesanyja várandóssága alatt rontó befolyás érte. 23 éves férfi követte el a rontást. A mainzi érsekségben nevelkedett. A várandós anyát megsimogatta, így fért hozzá Géza energiájához. Erre a gyermek testében már ekkor mindenféle rossz erők kezdtek gerjedni. Olyan lett, mint egy kapu. A fekete energiákat Géza iszonyatos tettei táplálták. Minél többet gyilkolt, annál erősebb lett ez a rontás. A fejedelem udvarában ezt a szellemet minden erőszak, árulás, ármánykodás, képmutatás táplálta. Amikor Gézát megrontották, eleve elrendeltetett, hogy Vajk, a fia lesz az utódja. István lesz a keresztény neve és királlyá koronázzák.

– Huh, az anyját! – fújtatott Koppány. – Lesz még itt baj, mondhatom!

– Csitt, csitt! – csitították a többiek. – Révületben van, úgysem hallja.

– Gézának lévén apja, ki ennek az országnak a biztonságát adta. Reá e föld termékenységet hagyta.

Torda mozdította fejét, mintha szemével követné valaki elvonulását.

– Látom, a fejedelem fiatalemberként körbejárja az örökül kapott területet. Gondolatai mindig népe ellenében mozognak. Bekúszó gondolat van a fejében, hogy a terület felét oda kell adni.

– Oda is adta! Quedlinburg után vitték Avaroszágot is a germánok! – morgott Koppány.

– Maradj már veszteg! Bezavarsz a közvetítésbe! – szólították a többiek.

Szerencsére Torda nem tért vissza a révületből és tovább közvetítette a kért üzeneteket.

– Mágiával képzett gondolat ez! Már az anyaméhben sem volt egyedül. A rontó gonosz szándékot küldött a magzathoz, már az elejétől vele volt. Folyton-folyvást hozzábeszélő szándék. Száját látok Géza fülénél. Nem igazi száj, csak mintha emberi képződmény lenne. Akkor beszél, ha a rontó akarja. A mainzi apátság mesterkedése ez! Előrelátóan, kisgyermek korában behelyezték a rontó gondolatokat. Látom, egy réten megy át. A nyulakat, őzeket szeretné látni. Egészen kicsi gyermek még. Ott is beszökött az a gondolat, hogy ezt a földet szét kell választani. Így idővel természetévé vált ez a sugallat, mint egy szóra sem érdemes ötlet. Amikor az édesapja elmondta neki, hogy ő örökli utána az országot, a jövőő fejedelemben már akkor megfogant, hogyan lehetne szétosztani.

– A táltosaink hogyhogy nem akadályozták meg ezt a rontást? Bizonyára észrevették, baj van Gézával! – dohogott Koppány.

Torda mintha válaszolna erre, folytatta:

– A fejedelem egy láthatatlan buborékban él. Egy látszatvalóságban, megbirizgált tudatállapotban. Táltosaink tudták, ennek nem szabadna így lenni, mert ez rontás a fejedelmen, de a zárt buborék miatt senki nem tudott segíteni, közbeavatkozni. Mindenki távol maradt tőle, nem lehet megközelíteni,

hozzáférni. Gézában gyermekkor óta az ország szétesztésének gondolata él. Nem tudja, miért teszi azt, amit tesz. Pontosán azért varázsolták szopós kora óta, hogy a döntéseit ne lepje be a kétség. Bárki is tette, a vallás mögé bújt. Valamilyen papi ember, valami látnok. Testetlen erőt helyezett Gézába, nem e világból valót!

– Gyermekeim! – üzent a szellemlény. – Nem kérdeztétek ugyan, de látom, nagy döntésre készültök. Mondom néktek, amit tudnotok kell. A magyarok nem tisztelik a keresztet. A kereszténység belopódzik a szokásaitokba, és belülről mérgezi, megfosztva a varázstudásotok erejét. Elzárja a szellemi felemelkedést. Földi hatalom emelkedik az égi fölé, rá akar magasan kerekedni. A megkereszteltek átök éri. Sorsuk ama napon megpecsételődik. Fejükre hozza a sötét fellegetek. Zénón, a tanító szellem szóltam. Az Égi Szülők áldását hoztam néktek. Köszönöm, hogy meghallgattatok.

Torda, a főtáltos csak lassan tért vissza a földi világba. Nagyokat pillogott, mire rájött, hogy hol is van.

– Vélük jó! Szeretet és fény! Kár visszajönni! – mondta reszkető hangon.

Csend lett.

– Jó választ hoztam? – fordult a főtáltos a hallgatag urakhoz. Végül Pata nagyúr, az úzokkabarok vezére törte meg a csendet.

– Legalább egy sor dolgot megértettem immár Géza kegyetlenkedésében.

– Érthetetlen! Ésszel fel nem fogható. Talán magyarázat lenne a történetekre – mélyzött a lovasfejedelem.

– Látom, súlyos dolgokat szóltam – dörmögött Torda. – Midőn közvetítek, a tudatomban csak kevés ragad meg. De az megfogant bennem is, hogy a holnapi döntés nem valaminek a lezárása lesz, hanem az iszonyatnak a kezdete. Vért, halált érzek. Nemsokára, nemsokára. Még valami! Géza rontott akarata még ezer év múlva is érződik! Ez a gonosz, beindított erő majd a magyar föld részeinek elvesztését eredményezi. Nem, most nem, hanem talán épp ezer év múlva csonkul meg hazánk, amibe népünk végleg bele is pusztulhat.

– Mit lehetne tenni ellene? – kérdezte Pata nagyúr.

– Semmit! Csak akkor szűnhetne meg a rontás, ha maga is akarná. Most nincs tudatában, minő rombolást visz végbe a nemzeten. Ha pedig a későbbi testet öltésekben is itt születik újjá, nem emlékezik semmire. Az új rend megöli a táltosokat, a látókat, akik segíthetnének múltja feltárásában.

– És ha a fejedelmet megölnénk? – heveskedett Koppány.

– Mit nem mondasz?! Eszedbe se jusson! A magyarok a törvényes uralkodóra kezet nem emelnek! – iszonyodott el az egyik főúr.

– Tudom én! Az is csak bajt hozna a nemzetre. Ám ha megakadályozhatnók a ránk leselkedő iszonyú csapásokat, talán megérné felvállalni e bűnt és a büntetését – heveskedett tovább Koppány.

– Felesleges – szólt halkán a főáltos. – A rontás a fejedelem halálával sem szűnik meg. Hallhatók. Testetlen erő ez. Gézában gerjedt, és ő meg is töltötte iszonyatos akaratával. Nélküle is hat már. Ha vigasztal benneteket, a fejedelmet saját döntésének következménye gyilkolja meg. Rontást indított a népére, beállt a kereszténység jármába. Midőn a folyamat nélküle is működik, fölöslegessé lesz, szépen eltakarítják, hogy utat törhessen magának a rontó mákony.

– Talán annyit megtehetnök, hogy az új vallás ellen szavazunk. Talán megállíthatnók a végromlást.

Némán vonultak a szállásukba. A kihalt nyitrai várban már mindenki aludt. Nem is gondolták a résztvevők, mi mindent szabadítanak a nemzetre a másnapi döntésükkel.

Eljött a reggel. A Nagyszer záró napja. Mindenki korán kelt. Izgatottak voltak. A nemzetségfők igazából vágyódtak is már haza a kis úrságukba.

Délelőtt történt a szavazás. A nagyfejedelem lánya, a tizenöt éves Piroska, a fiatalok aranyaszonyának szavazata billentette a kereszténység felvételére a mérleget. Így Géza nagyfejedelem leányának egyetlen szavazatával a kereszténypártiak győzelmét jelentette, ez előrevetítette az öldöklés árnyát.

Piroska lelkének ártatlansága csak a megtiszteltetést látta, hogy ilyen fontos dologban ő döntött, és fogalma sem volt, mi történik körülötte, mit is tett.

Ezer évekre határozta meg népének rontását.

A BALESET

A Nagyszeren az ország nemzetségfői és a vezérei kötelezően megjelentek. Hivatalosak voltak a fejedelem családtagjai, az Árpád-leszármazottak és a fejedelmi udvarban az államügyeket intéző személyek. A férfiak és a nők egyenrangúak voltak, ezért a nők is a férfikkal azonos jogosultsággal vehettek részt a tanácskozásban. A magyarok hite szerint az Égi Atya minden lélekgyermekét egyformán szereti, legyen az férfi- vagy női testben. Az értelem és az érzelem, az erő és a szépség ilyenkor kerül összhangba. Így születtek meg a döntések, amelyek harmóniában vannak a természettel és a józan ésszel. Eddig így is volt. Ám most hatalmas erők feszültek egymásnak, amelyekre a vezetőknek megoldást kellett találniuk. Nem csoda, hogy mindenki feszült és ideges volt, s a teret is megülte az a szörnyű légkör.

Amíg a nemzetségfők, fejedelmek, lófők tanácskoztak, a gyermekhad megismerkedett és jól érezték magukat. A közeli dombon játszottak, fogócskáztak, bújócskáztak.

Kellemes volt a kora nyár. Lehetett hemperegni a fűben, a színes mezei virágok között szaladgálni és nevetgélni.

Aztán az egyik fiúcska hirtelen felélénkült. Sárga virágokat szedett, és a csokrot meghajolva adta át a legközelebbi leánykának, akinek a meglepetéstől elkerekedett a szeme.

– Nálunk a Mátra-alján a kabarok tisztelik a lányokat – mondta mosolyogva, és mélyen meghajlott a kislány előtt.

A lányka elpirult és egy puszit cuppantott a kisfiú arcára.

– Aba Soma vagyok, Pata az apám – mutatkozott be a többieknek. – Megéltem már hét évet.

E lovagias viselkedés a többi fiúcskát is arra ösztökélte, hogy megszedje a maga kis réti virágcsokrárt, és Somát utánozva mély meghajlással átadja valamelyik kislánynak.

– Berzence vagyok, Koppány fia.

– Kurtán vagyok, Kurszán fia.

– Szár László vagyok, Vászoly fia – csengtek egymás után a szép magyar nevek.

– No, és ti, szép virágszálak? Mi a nevetek? – kérdezte Aba Soma.

Erre a lányok is bemutatkoztak. Az ismerkedés után még vidámabban rohangáltak a mezőn. Kimelegedtek, kipirultak. Egyszer csak azt vették észre, már erősen nyugatnak fordult a nap.

– Jó lenne már visszatérni! Biztosan vár a vacsora – indítványozta Berzence, s az összeverődött gyereksereg elindult a szállások felé.

Ekkor vágató ló dobogása hallatszott. Mindenki arra fordult. Ló lovas nélkül robogott át a réten. A fáradt állat szeme kidülledt, szája habzott.

– Megvadult!

– Elszabadult! – sikoltották a gyerekek, és szétrebbentek az örülten rohanó deres előtt.

– Egyenest a meredély felé tart!

– Meg kell állítani! Meg kell állítani!

Az ijedt gyerekek között Soma nyugodtan állt, és teljes figyelemével a lovat nézte. Hirtelen meglátta a lecsüngő vezetékszárát.

– Ha el tudnám kapni, meghúznám a zablát a szájában. Úgy talán meg lehetne állítani – villant át az agyán. Látott már ilyet a csikósoktól, amikor betörték a lovakat. Ám nem próbálhatta meg, mert kicsinek tartották.

Úgy állt, ha a ló odaér, közelebb kerüljön hozzá. Egy pillanat alatt elkapta a vezetékszárát és próbálta visszahúzni a lovat. A hirtelen rántástól a ló megtorpant, majd vágatott tovább. Soma

keményen szorította a szárat, nem engedte el, így a ló maga után vonta. Minden erejét megfeszítve fékezte a vágatató állatot. Végül a szakadék szélén az utolsó pillanatban a ló megtorpant, és megállt. Somát a lendület lerepítette a szikláról. A gyerekek sikítozva szaladtak oda. A kislányok sírtak, kiabáltak, végül egy nagyobb fiúcska felpattant a bajt hozó lóra és a favárhoz vágatott segítségért. Rohant is az udvari nép. Nagy nehezen felhozták Somát, és ponyva hordágyon vitték a várba.

Soma apja a fia láttán megrendülten állt.

– Nem hívhatod még haza, Öreg Ősten! – sóhajtott fájdalmasan, amikor meglátta a fiát vérbefagyva, mozdulatlanul.

– Nem is hívom még, Pata, gyermekem. Mellettem álltál a szavazásnál, hát én is melletted állok! Bízz bennem! – hallotta tisztán a választ, pedig csak egy sólyom repült el felette.

– Tervem van ezzel a gyermekkel, nagy feladat vár rá! Tartozik e népnek, s le kell szolgálnia. A sorsát senki nem kerülheti el! Légy alázatos, fiam!

Pata először azt hitte, megbolondult a nagy csapás súlya alatt, hogy hangokat hall. Aztán megértette. Mélyen lehajtotta fejét és csak suttogott.

– Legyen meg a Te jószágos akaratod!

A Nagyszer minden tagja összeszaladt.

– Keressétek meg Piroska lányomat! – parancsolta Géza nagyfejedelem. – Gyógyító táltos ő. Segíthet.

– Itt vagyok, apám! – csilingelt egy kedves hang. – Mondd, mit szeretnél!

– Ez a bátor gyermek súlyosan megsebesült. E kis hőst még nem engedhetjük a Hadak Útjára. Te már szavaztál a Nagyszeren, a legfontosabb feladatodat megtetted. Minden egyéb alól felmen-telek. Addig leszel a gyermek mellett, míg fel nem épül! Torda, a főáltos tartson szert a gyermek életéért, felépüléséért.

– Megértettelek, atyám! – mondta Piroska, és máris igyekezett Somához.

A konyhában vizet forraltak, elkészítették a tisztító-fertőtlenítő főzetet és a tépéseket. Piroska az asszonyokkal együtt óvatosan lefejtette a ruhát a mozdulatlan gyermektestről, és finoman lemos-ták róla a vért. Géza és kísérete szótlánul várakozott.

– Nagyon súlyosak a sérülései – mondta Piroska. – Apám! Tudod, hogy minden óhajodat teljesítem. De én még nem vagyok beavatott. Kezeltem már madarakat, gondoskodtam jószágokról, de embert még soha.

– Úgy látszik, most eljött ennek az ideje! Csak rád számíthatunk!

– De apám! Vannak itt nagy tudású...

– Szót se többet, lányom! Tedd a dolgodat! – parancsolta Géza, és kíséretével elvonult az esti étkezéshez. – Ha meg nem sikerül a gyógyítás, egy trónkövetelő kölyökkel kevesebb lesz – gondolta, de ezt már nem mondta ki.

Piroska nem tehetett mást, a sebesült Soma mellé telepedett, és megnézte a sérüléseket. Lassan, hangosan sorolta, hogy az asszonyok is hallják.

– Koponyatörés... Felszakadt a szája, összetörték a bordái.

– Lélegzik, ugye? – aggodalmaskodott a segítségül kirendelt idősebb két asszony.

– Lélegzik. Elég egyenletesen. Talán a törött bordák nem sértették meg a tüdejét.

Ezután a láthatatlan sérüléseket akarta feltárni. Maga elé hívta Soma életerő-burkát, és végigtapogatta benne az összes belső szervet, a csontokat.

– Vér van a hasüregben. Szerencsére nem sok. Ha magához térne, ne engedjétek mozdulni!

Piroska óvatosan kimosogatta a sebeket, s amit lehetett, bekötözgetett.

– Menjetek imára Napatyánkhhoz! Én ma az új isten mellett szavaztam, ezért hozzá fordulok. Valamelyik nagyság csak meghallgat minket! – sóhajtott Piroska reménytelen hangon.

Midőn az asszonyok távoztak, megidézte Napatya csodálatos gyógyerejét. Kezében a kék erőkkel kezdett a koponya rendbetételéhez. Óvatosan széthúzta a véres hajcsomókat. Éles pengével megnyitotta a fejbőrt. A sebek szélén levágta a sérült bőrdarabokat. Óvatosan kiszedegette az agyból a koponyacsont szilánkjait.

– Hozzatok gyertyát! – szólította az asszonyokat.

A két nő csodálattal nézte, a törekeny gyereklány minő szakértelemmel teszi a dolgát.

– Még csak tizenöt éves! Micsoda tudást adott neki az Öreg Ősten! Mégis a keresztény istenre szavazott!

– Adjatok innom!

Az asszonyok Soma feje felől körberakták gyertyával a betegágyat. Piroska szájához emelték a kupát, hogy igyon. Az egyik asszony hátrasímította hosszú selymes haját, hogy ne lógjon a szemébe, nyakába. A lány hálásan nézett vissza rá.

– Most már ne zavarjatok napkeltéig! – mondta halkán. – De akkor gyertek. Újabb főzeteket kell készíteni!

Az asszonyok távoztak, Piroska meg folytatta a kezelést. A megtisztított koponyára egy hajszálvékony aranylemezt helyezett. Ráhúzta a megmaradt fejbőrt és összevarrta. Ezután nekilátott, és saját életerejének átadásával Soma energiatestén megindította a csontnövekedést és a bőr összeforrását.

A fiút hideg rázta, szemmel láthatóan erősen fázott. Piroska hozzábújt, és testének melegével melengette. Látta, a lélek kívül van a testen, és távozni akar.

– Hallod-e?! – ripakodott rá. – Nem azért fáradozom a porhüvelyeden, hogy csendben meglépjél, azt meg itt hagyd. Látom, súlyosak a sérüléseid, de nem mehetsz a Csillagösvényre, mint aki jól végezte dolgát! Dolgozz magadon, akarj élni! Van rá lehetőség.

A lélek kedvesen mosolygott Piroskára, és csak lebegett a test felett.

– Hallod! Gyere vissza! Azonnal gyere vissza nékem! Apám megesz engem, ha sikertelen leszek. Soma lelke bólított.

– Úgy, legyen hát! De csak teérted!

Napkeltekor jöttek az asszonyok, óvatosan lopakodva. Piroska halálosan fáradt volt, hiszen a saját életerejével táplálta a fiút.

– Élni fog! – nyögte. – Most pedig engem fektessetek le!

Az asszonyok sebtiben puha vánkost készítettek szőrökből és bőrökből. Tiszta vászonnal leterítették. Piroska izzadt, csapzott testét langyos vizes ruhákkal megtisztogatták, és lefektették. Hagyták pihenni mindkét ápolásra szoruló magyart.

Piroska másnap hajnalban tért magához. Egyből Somát nézte. A fiú szeme a testi szenvedésektől karikás volt, arca sápadt és beesett lett.

Kiszellőztette a helyiséget, majd illatos füveket szórt az örökké égő oltártűzre, hogy fertőtlenítsen a levegőt.

Miután rendbe szedte magát, a két asszony segítségével ismét megtisztította, és fehér gyolccsal bekötözte a sebeket. A fejéhez nem nyúlt. Körberakta Somát lila és áttetsző rózsaszín kövekkel, hogy a rezgésük segítse a gyógyulást. Végül a kis oltár elé állt, és hosszan fohászkodott.

– Pata nagyúr van itt! Bejöhet? – szólt be az egyik asszony.

– Hogyne, jöjjön csak! – válaszolt Piroska.

Pata belépett, levette süvegét, és a lány felé biccentett.

– Fejedelemlány! Akármi lesz a fiam sorsa, tudd meg, végtelenül hálás vagyok, hogy saját kezeden gyógyítod, fáradozol, ápolod a fiamat.

– Ne szólj semmit! Nem tartozol köszönettel – válaszolt Piroska.

– Mondjad, van remény? – nézett a mozdulatlanul fekvő Soma fiára.

– Tudod, hogy felépül. Tudom, hallottad a hangot. Ám mikorra épül fel, milyen nyoma marad e szörnyű balesetnek, azt nem tudom, de velünk marad a fiad.

– Hazavihetném? – reménykedett Pata.

– Most semmiképp nem, hogy ilyen hosszú úton törődjön. Addig mindenképpen vele maradok, míg nem lehet elvinni. Figyelmeztetek, hosszú idő lesz! S utána is kímélnie kell magát. Szörnyű a fejsérülése. Hogy az agya ne károsodjon, nagyon vigyáznia kell magára.

– Köszönöm, fejedelemlány! Kicsit megnyugtattál. Mennem kell, várnak a teendőim. Atyád a sóbányák irányítását és a sóházak megszervezését bízta rám. Már üzentem az asszonyomnak, Solymoskának, hogy jöjjön ide, könnyítsen a terheden a fiunk gondozásában. Az Öreg Ősten áldjon meg gyógyító szándékodért és jó lelkedért!

– Rám is férne! – gondolta magában Piroska. – Vajon, jól szavaztam-e a Nagyszeren, vagy csak az apám akaratát hajtottam végre? – gondolta magában.

De csak ennyit mondott:

– Ég áldjon az utadon, Pata! A fiad életét ne nekem köszönd! Az enyémnél nagyobb erők döntöttek felőle. Menj nyugodtan! A sebláztól Soma szenved majd, de utána kezd gyógyulni. Van-e kedvenc lova, kutyája, vagy valamilyen más állata? Küldjed el. Segítené a javulását.

Soma még napokig eszméletlenül feküdt. Mit sem tudott a körülötte zajló világról. Napatya áldott ereje Piroska kezén át erősítette.

DÖNTÉSEK ÉS KÖVETKEZMÉNYEK

Mindenki megnyugodott, hogy az új hit dolgában megszületett a döntés. Géza nagyfejedelem akarata győzött. Ez még a lelkeket is megkönnyítette, mert az hitték, a fejedelem győzelme tudatában békén hagyja az udvarát, a népét. Aztán mindenki olyan vallást követ, amelyet a szíve óhajt, és boldog lesz az ország népe.

Mindenki tévedett. A 992. évi Nagyszer nem zárta le az ellentéteket, hanem a békétlenséget indította el. Szörnyű küzdelem, a testvérharc csíráját ültette el.

Géza fejedelem nyugati elkötelezettségét a quedlinburgi egyezmény csak megerősítette. A nyugati, elsősorban bajor és germán tanácsadók, az udvari vendég papok hintették a kételyt, a rontást. Befolyásolták a döntéseit, fejedelmi akaratát.

Családja ügyeit is megzavarta ez a tudati változás, változtatás. A nyugati példát igyekezett követni. II. Ottó bizánci hercegnővel kötött házasságát megtudva engedélyezte a fia házasságát a bajor Gizellával.

Vajk felvette az első keresztény vértanú, István nevét, és felesége, Tünde-Csege hirtelen és különös halála után nőül vette Gizellát. Ám Géza és az ország nagy árat fizetett ezért a frigyért! Avarországot át kellett engednie a németeknek, ennek fejében István tulajdonában maradhatott Pannonföld.²

A salzburgi érsekség vezetésével nyomban megindult Avarország német átnevezése és megszervezése. Amelyik avar család nem akarta felvenni a katolikus vallást, az valami módon eltűnt. Agyonverték a munkaképtelenekeket, az erős férfiakat gályarabságra vagy rabszolgaságra vetették. Az erős nőket cselédeknek, a szépeket háremekbe adták el.

A Nagyszer után a fejedelem törzsében is felgyorsultak az események.

Géza a 973. évi megállapodás értelmében, a Nagyszer 992. évi döntése után megengedte Pannonföldön az istentiszteletek bevezetését, a pogány oltárok ledöntését, a táltosok elhallgattatását. Géza eltökélte, ha kell, fegyveresen is terjeszteni fogja az országában a kereszténységet.

Aki Pannonföldön nem volt hajlandó megkeresztelkedni, azt a mainzi érsekség lovagjaival levágatta.

Géza szívesen fogadta a külföldről jött keresztény telepesekeket is, mert úgy gondolta, hogy ez is erősíti a mainzi érseknek tett ígéretét.

996-ban Vajk feleségül vette a bajor Civakodó Henrik leányát, Gizellát, akivel számolatlanul sok, magát hunnak valló lovag érkezett.

A Vízivár vidéki Hunt család alapos részt vállalt az avarok „hittérítésében”. Hunt lovaggal érkezett Vencenlin, és a Pázmányok a Héderekkel együtt. Ők szólították fegyverbe a lovagi életre vágyó hun fajta legényeket. Így hun ütött hunt, a passauai egyházvezetők helyeslésével.

Géza igencsak szorgalmaskodott a lázadók leverésében és a pogány szertartások eltörlésében. Több püspökséget szeretett volna felállítani, de a honfoglaló vezérek utódai keményen ellenálltak.

Az efféle vallásterjesztés a térítő papokat kísérő lovagoknak nem volt ellenére. Élvezettel öldököltek, de nem csak a táltoshitűek között, hanem a római keresztény hitűeket is.

997-ben Géza negyvenhat évesen váratlanul, rejtélyes körülmények között meghalt. Tudni lehetett, miután megteremtette a kereszténység alapjait, nem volt rá többé szükség.

Vajk vette át a fejedelmi örökséget. Ekkorra Vajk fejedelmi udvara, kísérete telis-tele lett németekkel. Idegen országbeli lovagokkal járta a magyar földet. Így érkezett Veszprémbe, az ősi táltosközpontba. Vajk seregéből Vencenlin lovag vezetésével mulatva, gúnyolva az ősi Öreg Ősten hitét, rátörtek a veszprémi táltosközpontra. Már az is óriási felháborodást keltett, hogy Vajk lábbal taposta az Öreg Ősten rendelte tiltásokat, amelyek szerint idegen nembelinek tilos Veszprém földjére betenni a lábát.

2 Pannonföld a Dunántúl, a Duna északi vonalában és déli függőleges ága által bezárt terület.

Vajk megdühödött a veszprémiek miatt.

– Lesztek ti még csendesebbek is! – gondolta, és lelki szemei előtt már látta a lángoló táltosközpontot. – Lenne ennek a nagy tűznek hozománya is! – pörgette tovább gondolatait.

Vencenlin és a siserahad Vajk távozása után sem hagyta békén a veszprémieket. Egyik összecsapás követte a másikat. A „lovagok” fosztogattak, és az erőszakosan térítő papokkal egyetemben iszonyú vérengzést vittek végbe.

Kihajtották a folyóra a falu népét, hogy megkeresztelkedjék őket. Fegyveres örökkel, a szeretet nevében. A pap egymás után lökte a fordított keresztet a magyarok fejére. Ám aki nem tartotta keresztvíz alá a fejét, annak rögtön lecsapták a nyakáról, és jöhetett a következő.

Feszültek az indulatok. Ádáz küzdelem tört ki a lefojtott, konok, az ősi hitre esküt tevők és az új isten, a Mária-hívők között. Koppány és Vászoly kitört a szállásáról, és velük együtt minden, az ősi hitben maradt törzsbéli ivadék.

Kardra, íjjal, nyílvesszővel teli tegezre kaptak. Ám a keresztények szerető megbocsátása is hasonlóan alakult. Harci düh, a visszavágás Koppány ellen! Vajk udvarában Vencellin és az idegen lovasok dühödten áhították a harcot. Vajk, aki a kereszténységben az első vértanú, István nevét vette fel, nem tudott, és nem is igazán akart ellenállni felesége, a bajor Gizella és az idegen lovagok követelésének, hogy pusztuljon az Öreg Ősten, a Magyarok Istenében hívő pogányság.

Gizellának messzemenő tervei voltak. A vele érkezett papokat, harcosokat Vajknak állandóan tömnie kellett pénzzel, vagyonnal, birtokokkal, földdel, mert ezek nélkül nem működött sem a hűség, sem az önzetlenség! Gizella látta, hogy a fejedelmi vagyon igen megcsappant, és hamarosan nem lesz mit adományozni a támogatóiknak. Ha pedig az idegen harcosok már nem állnak mögöttük, akkor nagy baj lesz!

Koppányt és a lázadó magyariakat a törzsük önmagukért támogatta, hiszen ezáltal saját magukat is védték.

– Miért ne lehetne a törzsek birtokát megszerezni? – villant át a gondolat Gizellán. – Hol is van a magyarság mindentudó irattára? Hm, Veszprémben! A táltosközpontban! Mi lenne, ha porig égne? Soha senki nem tudná bizonyítani, meddig nyúlnak törzse birtokhatárai! – morfondírozott a fejedelemné. – Lehetne ennek jó hozadéka is! – Ez a gondolat aztán végleg be is fészkelte magát Gizella fejébe.

A megteremtés úgy működik, hogy ha megszületik a terv, kivetítődik és e fizikai síkon valósul meg! Főleg, ha többen dolgoznak érte!

A 998-ik esztendő sem hozott semmi újat az előzőekhez képest. Az indulatok erősödtek István és Koppány között, érződött, hogy ez az ellentét már nemcsak hatalomról, hanem élet-halál harcról szól.

Koppány védte az övét. A Somogyságot, a Balatont, az őshitet és népe szabadságát. Küzdött ellene, hogy a szabad magyarjait, besenyőit az új rend jobbágsorba taszítsa.

Koppány mellé a surányi-káli lovasság is felsorakozott. Elszántak, kitartóak voltak.

Vajk/István, az új fejedelem Vencenlin seregét küldte Koppány ellen, aki Árpád leszármazottja, apja, Géza fejedelem testvére volt. A fejedelmi család legidősebb tagjaként őt illette volna meg a fejedelmi rang.

Veszprémnél, a Farkas-hegyen csapott össze Koppány magyarai és az István küldte német lovagok serege. Hosszan elhúzódó harcok véres küzdelmek zajlottak.

A csata kimenetele nem dőlt el. Vérbulcsú gyepűvédő serege elkésett, de a hatalmas túlerőben lévő zsoldos sereg mégsem tudott a magyaraiak fölé kerekedni.

Ilyenkor, mint ahogy lenni szokott, béketárgyalásra hívták az ellenség vezetőit. Koppány, az ősi szkíta erkölcsben nevelkedett pogány lélek őszinte szándékkal ment Istvánhoz. Hiszen, amit ő nem tenne meg, azt másról sem feltételezné.

Csakhogy a fejedelmi udvarban tisztességtelen lett a tisztesség! A fegyvertelenül érkező Koppányt és kíséretét a németek azonnal lerohanták.

Vencenlin, Hunt, Pázmán és Heider diadalittasan vették körbe a gúzsba kötött pogány vezért.

A megkötözött Koppányt két kisfia elé állították, akik könny nélkül, de annál eltökéltebben néztek magatehetetlen apjukra. A hatalmas, erős vezért látták benne, mert nagy bajban a gyermek a lelkével lát.

– A halál fia vagy, Koppány! – szolt Vencenlin dölyfösen. – Négy égtája vagyon a világnak, négyfelé vágatunk. Tested minden darabja négy égtájon hirdeti győzelmünket, István fejedelem, a keresztény győzelmét hirdetik. Én most itt István hangja vagyok!

– Akkor a négy égtájban mindenütt benne leszek, mindenünnen fenyegetlek benneteket!

Vencenlin meglepődve hátrahőkölt.

– Ne legyen olyan nagy szád! – ordított Koppányra. – Jobb lenne kegyelemért esedezned! Megbánni bűneidet, és felvenni a kereszt jelét. Legalább a lelkedet menthetné!

Koppány megvetően nézett Vencenlinre.

– Gondolod, félek a haláltól? Oda-vissza ismerem a Hősök Útját. Hamarosan új testben, magyar-ként térek vissza, és így lesz ez az idők végeztéig. De te, Vencenlin, te elkárhozol, és hited szerint örökre a pokolba záratol!

– Én István, a fejedelem döntése és szava vagyok! Hagyd abba ezt az istentelen beszédet!

– István, te! Akkor gyesznó ölé magod! – keményedik jövendülésre Koppány indulata. – Ártatlanért ártatlant! István fiát disznó ölje! Pusztuljon, Vajk, minden jövendő magod, aki István néven az új istent szolgálod!

Vencenlint és társait elöntötte valami meghatározhatatlan félelem és borzadás. Szemük a bakóra villant. Sújtanak, vágnak a kardok, de a halott Koppány szájába többé nem tudják visszaparancsolni a Vajkra kimondott rettentő átkot.

Koppány testét négyfelé vágják.

A pogány vezér fiait Vászoly nagybátyjuk a tömegben tovasodorta.

Egyre többen rebegették, ismételték a győzők István fejedelem születendő fiára mondott koppányi átkot: „Gyesznó ölé meg magodat!”³ Pedig, ha előre tudták volna, hogy aki megöleté, az a gyesznó emse lesz, és csuhások lesznek a végrehajtói...

Vajk két éve házasodott, minden magja elpusztult. Halálosan beteg kisfiát, Ottót vitték Budára gyógyítani, de már hiába, a kisfiú meghalt az úton.

Vencenlinék és a bakó félve húzódott el Koppány négyfelé vágott testétől. Még aznap száguldó lovasok négyfelé vitték a test részeit. Kiszégezték a magyarai nép megrettetésére a négy égtáj négy városának kapujára.

Végül Győr, Veszprém, Esztergom és Gyulafehérvár kapujára szögezték ki, hogy minden vezéri ivadékot megrettentsenek.

Koppány vezér halálhíre a Lajta-kaputól a távoli Magyarokáig eljutott. Koppány édesanyja, Ibolya, a besenyő kapagán fejedelem lánya, így Koppány a besenyők vezére is volt.

Kilenc tömény, kilencvenezer besenyő lovas esküdött meg, Koppány átkát soha nem felejtik. Vajk születendő fiát megölik. Nem rajtuk múlt, hogy az Árpád-házi herceg sokkal jobban útjában volt a keresztény uralkodó családnak, mint a besenyőknek.

A besenyők esküje Budavár Beavatási Központjába is eljutott. Sarolt, István anyja és a betegápoló lányok serege sírt, áldozott az Öreg Östennek.

Gyász borult a magyaraiak földjére. Gyászba borult István palotája is, mivel ősi hitű leánytestvére megölte magát. Ezzel remélve István feloldozását a Koppány elleni vétke alól.

Kurszán várában Tolma-Judit, az ifjak aranyasszonya, a fejedelem nagynénje fehér lovat áldozott.

Kurszán várából Sarolt hazavágtatott a táltosközpontba, Veszprémbe, az aranyasszonyok örök városába. Ám Veszprémet ekkorra már füst és por borította.

Amikor Vencenlinék Koppányt elfogták, a táltosközpont védelem nélkül maradt. A német lovagok felgyújtották a várat, s a várban lévő táltosközpontot. Gizella parancsára hamvába roskadt, elpusztult csaknem minden ősi rováslelék. Elhamvadt az ősi múltat őrző minden rovat.

A táltosközpont hatalmas világos termekből állt. A falakon körben a polcokon sorakoztak a rovvott pálcák, rovásírásos pergamenek, tekercsek. A több ezeréves történelmi múlt rovásban. A füvek

3 A magyar hagyományban a vaddisznó a titkos gyilkosságok jelképe.

ismerete, a gyógyvizek és iszapok hatása, az ásványok leírása. Idegen nyelvű szótárak, a varázstudás, az emberek, állatok gyógyításának ismeretei. Az ünnepek és szertartások rendje. A törzsek birtokviszonyai, az adózás. E polcok őrizték a magyarság legjelentősebb filozófiai, történelmi írásait latinul és más nyelven. A kor összes tudása ott volt, ami fontos lehetett a nép számára.

A megszentelt helyen egyszerre négy helyen csaptak fel a lángok. A fehér ruhás táltosok próbálták oltani a tüzet, de látva, a kiszáradt fát, a pergameneket gyorsan megeszik a lángok, inkább menteni igyekeztek a legfontosabbakat. Gizella íjásza hirtelen körbevették a tüzet oltó táltosokat, s mindegyiket a tűzbe nyilazták.

Veszprém, az aranyasszonyok városa napokig égett. Füstje betakarta az Öreg Ősten egét. Jobb is volt így, mert a füsttől legalább nem látta a magyariak földjén történt gyalázatot.

Erre a romhalmazra érkezett Sarolt fejedelemasszony. Meglátta a pusztítást, dühösen Esztergomig vágtatott, s a fiához, Istvánhoz sietett.

– Fiam! Mit tettél?

– Mit tettem volna, anyám? Csak amit elvártak tőlem. Leszámoltam egy lázadóval! Kineveztem az új fővezért Vencenlin személyében.

Sarolt arcára a döbbenet ült ki.

– Csapdába csaltad, orvul, idegenekkel meggyilkoltattad! – kiabált Sarolt feldúltan. – Magyar véreid ellen idegeneket küldtél!

– Csak így győzhettem! – rándította meg a vállát István.

– Ki tisztel ezután a magyarok közül? Nem te vezetted a sereget, orvul megöletted a fejedelem után legnagyobb rangú személyt! Bajorok vesznek körül és idegen erkölcsöt veszel magadra!

A kiabálásra Gizella beosont a nagyterembe. Figyelt, mikor kell szóval a férje segítségére sietni.

– Mit tettél?! Mit tettél?!

– Becsületet nyertem az udvarban. Lovagjaim elismernek.

– Jó pénzért, sok birtokért! – dohogott Sarolt. – Megosztó lettél! Szétszakítottad a nemzetedet. Elárultad a fajtádat!

– Ugyan, anyám! Új idők, új erkölcsök, új törvények vannak! Én vagyok a fejedelem!

– Az új erkölcsökben is! Hallom, Koppány vezér tetemét, hogy megcsúfolták a lovagjaid! Ne engedd, hogy Árpád nembéli Koppány tetemét holtában meggyalázzák!

– Miért veszed ennyire védelmedbe? Érted is szót emelt, hogy feleségül kell menned hozzá! Nemhogy örülnél, hogy megszabadultál tőle te is!

– Vajk! Te is tudod, hogy ősi magyar törvényeink szerint Géza nagyfejedelem halála után feleségül kellett volna mennem Koppányhoz.

– Mi az, kedves anyám, tán viszket a fara, hogy férjhez akar menni? – szólt Gizella gúnyos vigyorral.

Sarolt lesújtóan végigmérte Gizellát, és szóra sem méltatta.

– Tudod, apád halála után a feleséget vesztett Koppányhoz kellett volna mennem. Ősi törvény, az özvegy védelmét szolgálja. Ne essen ki a családból, megélhetése biztos legyen, és ne lehessen bárkinek a szabad prédája! – lélegzett mélyet a fejedelemasszony. – Mi van Koppány gyermekeivel? Ugye őket nem bántották ezek a gyilkosok?

– Nem tudom, mi lett velük! Nem az én gondom!

– Rendbe kell hozni, amit még lehet! – szólt Sarolt, és vészjóslóan elvonult.

– Anyám, mindent megteszek, amit tehetek – komorodott el István.

Aztán intézkedni kezdett. Koppány birtokát, majd Ajtony országának földjeit is szétosztották a Vencenlin-féle lovagok között. Sarolt fejedelemasszony nyomására azonban Koppány gyermekeiknek az egyfalus birtokát meghagyták.

A szabad harcosokat szolgasorba taszították. Ekkor a szabadok felkerekedtek és a határszéleken erdőt irtva letelepedtek.

Vajk-István rendeletet hozott, hogy a belső termékeny várispánságokban a földbirtokhoz jutott lovagok és az új magyar előkelők területéről tilos az elvándorlás.

A Koppány vezér átkát nem feledő, bosszút esküdött besenyők az őrizetükre bízott határrészen mindenütt vadászcsapdákat állítottak. Ezek védték meg az országot a hadakozó és betolakodó ellenséggel szemben. Gyakran készítettek lőállásokat is az íjászok részére.

Egy napon hír érkezett István fejedelem udvarába, hogy Csoltó rovósámán végül összegyűjtötte Koppány vezér feldarabolt testét, majd a besenyők egyik határvédő őrsége nagy tisztelettel eltemette.

A KOVÁCS ELHURCOLÁSA

Bíborka apja, Karcsu, a kovács volt. Mindent elkészített a keze, amit megfogalmazott az esze, a mások gondolatait is tökéletesre alakította, vasból, rézből, ezüsből. Minden, amit a tűzzel meg lehetett formálni, azt elkészítette a kiváló mester.

Jöttek is hozzá messze földről nyílvesszőért, dárdahegyért, dobócsillagért, mert az a hír járta, ami fegyvert Karcsu készített, az magától célba talál.

Távoli falvakból hozták a lovakat patkoltatni, mert az ő patkolását a lovak békésen tűrték, míg más kovácsoknál szinte úgy kellett megküzdeni velük. A patkói pedig sokkal tovább tartottak és jobban védték a lovak patáit.

Karcsu csendes, szerény, alázatos ember volt. Akkor szólt csak, ha kellett. A tudását inkább munkái dicsérték.

Ám amikor senki sem hallotta, beszélt a tűzhöz.

– Hej, édes Tűzapám! Bajok vannak szép hazánkban! Ebek harmincadján van Árpád apánk szerzett hona! Jön a bajor, jön az új hit, viszi a drága kincsünket! A parasztot meggyalázza, elveszi a tisztességét és a szabadságát.

A tűz felizzott és susogva szólt:

– Ne félj, fiam! Én, a Tűzisten, mindig veletek leszek a földi világokban. Megfőzöm nektek az ételt, melegemmel otthont varázsolok a házatokból. Felégetem a tarlót, hogy tisztult földbe vessétek a magot, az életnek valót.

– Érzem jószágodat, Tűzatyám. Ám lehet, hogy a földünk is odavész az otthonunkkal együtt, és földönfutóvá válunk!

– Ó, fiam! Bízzál bennem! Neked magyarázzam? Megedzem az ekét és a kaszát a kezed által, de a szablyát is tökéletessé varázsolom. Szítom a tüzet, a honszeretetet és a bátorság tüzeit, megáldom a kardot és a magyar kart, ha ellenségre lendül. Ám a tüzet minden évben meg kell szentelnetek! Meg kell tartanotok a tűzszenelő szertartást, hogy tüzeitek tisztult, újult legyen, megadhassa nektek a támogató erőt, a Tűzisten erejét.

– Hálás vagyok, Atyám. Köszönöm! – hajolt meg Karcsu. – Te vagy az én igazi uram, nem az, akit a teutonok hoztak, és hideg vassal irtják azt, aki nem léssen hívük, nem veszi magára a kínzóeszköz, a kereszt jelét.

– A rontás ideje jött rátok, édes gyermekem! Maga a fejedelem, a vezér árulta el népét. Az, akire az ország rábízott. Szent vérből való fejedelem, bűn, amit tett. Mérhetetlenül nagy bűn, nagyobb, és ártalmában is erősebb lesz népetekre! Még ez nem minden! Lesz még ennél nagyobb is a baj, de te, fiam, nem ebben a testben éled meg. Hamarosan hazatérsz őseidhez a Hadak Útjára.

– Köszönöm, jóságos Tűzatyám, őszinte szavadat. Legalább felkészülhettek a számadásra.

– Hajh, édes gyermekem! A Tűz fiai, a Nap gyermekei vagytok, a mi égi családunk tagjai, és mi mindig igazat mondunk egymásnak. El tudnátok képzelni, hogy nem igaz Napként tekintene rátok a Magyarok Istene, Napatyánk?!

Karcsu lehajtotta a fejét.

– Te csak tiszta szívvel és erős kézzel készítsd a fegyvereket! Ez a te dolgod. Kezed által megáldom a munkádat, és ha ellenség ellen használják harcosaink, sokkal jobban küzdenek majd. Az én tüzes erőm segít védeni szeretett gyermekeimet, és az Atya Karja által ölelt országotokat.

– Meg szükségetek is lesz rá – tette hozzá Tűzisten nagyon halkán.

– Mi lesz velem és leánykámmal?

– Az, amit a saját sorsotokba rendeltetek. Védni, őrizni Teremtő Ősurunk gyermekeit és a rájuk bízott hazát. Kihulló véretek megtermékenyíti ezt a megszentelt földet, az ártatlan áldozat erősíti a nemzetet.

Karcsu nem szólt semmit. A tűz kihuny, ám ettől a naptól kezdve még hallgatagabb lett a falu kovácsa, még szorgalmasabban készítette a kardokat, a dárdahegyeket, a nyílvevesszőket és a fokosokat, kelevézeket.

Néhány év múlva, egy kora nyári estén idegen lovas érkezett a faluba. Fáradt volt, a lovát túlhajszolta, és látszott az állaton, régóta nem csutakolták meg szegényt.

– Patkold meg! – förmedt a kovácsra a lovas, és odadobta a gyeplőt, majd a fogadóba indult, hogy rendbe szedje magát.

– Gyönyörű ló vagy! – paskolta meg a ló farát Karcsu. – Gonosz ember a gazdád, hogy nem gondoz téged. Mily kegyetlenül bánik veled. Ne! Csupa hab a hátad.

A ló hatalmas, sokatmondó horkantással nézett Karcsura.

A kovács megitatta a lovat, vakaróval megvakargatta, megtörölgette, és jártak egyet, hogy lehiggadjon, megnyugodjon, mielőtt megpatkolná. Gyengéden megsimogatta a szürke lábát és óvatosan felemelte. A ló patája már foszladozott, repedezett.

– Biztosan fájhat neked – sajnálkozott a látottakon a kovács, és gyógyírral kente meg a foszladozó körmöt.

– Ne félj, vigyázok, hogy ne fájjon – suttogta a ló fülébe, és vigyázva kezdte kiszedni a rég elkopott patkóból a szögeket. Alaposan megreszelgette a körmöket, és csillogó, új patkókat vert a ló lábára. A ló hirtelen összerándult.

– Ne haragudj, nem akartam fájdalmat okozni neked! – szólt és tenyerét a fájdalom helyére tapasztotta. A tenyérből kiáradó áldott erő megszüntette a ló fájdalmát.

A ló hálásan pislogott a kovácsra hatalmas szempillái alól, és Karcsu fülébe súgta.

– Ne bízz a gazdámban! Légy vele óvatos!

Csak reggel jött vissza a ló gazdája. Megszemlélte Karcsu munkáját.

– Hu! Elég jó munka – morogta magában. – Ah! Fegyvereid is vannak – csillant fel a szeme. – Talán te vagy az a híres kovács, akinek a fegyverei maguktól célba találnak?! – kacagott gúnyosan.

– Én azt nem tudhatom, jó uram! Csak készítem, de soha nem használom ezeket a fegyvereket – válaszolt Karcsu szelíden.

– Okos vagy, paraszt! – ráncosodott össze az idegen homloka. – Nem szeretem az okos jobbágyokat!

– Nem vagyok jobbágya senkinek! – jegyezte meg Karcsu halkan.

– Ne feleselj, mert megbánod, pimasz szolgál! – mordult rá gonoszul az uraság.

Karcsu nem szólt semmit.

– Jobb kerülni a bajt – gondolta.

– Én a nemes Adalbert püspök titkára vagyok – sziszegte fenyegetően az uraság. – Most pedig tiszteletből megajándékozol ezzel a szablyával – kiabálta a lovag és már nyúlt is az acélszablyáért.

Ám hirtelen erős kéz markolta meg és fogta le az emelt kezét.

– Nem vagyok jobbágy, nem vagyok szolgál! Szabad magyarként szolgálom Aba nemzetségét. Meg is becsülik a munkámat. Mifelénk minden fegyvert, patkót tisztességes áron szoktak megvásárolni! Uraságod kifizeti a patkolás árát, és békével távozik a falunkból – mondta indulat nélkül, de határozottan Karcsu.

Az uraság már a lován ült, amikor még utána szólt.

– Ha még egyszer meggyötri ezt a szegény lovat, istenuccse, megbánja! Aki nem tud bánni állatokkal, az ne tartson jószágot.

Szegény Karcsu! Bár ne lett volna ilyen egyenesen szókimondó! Néhány nap múlva megjelentek a püspök katonái. Először Karcsu házat dúlták fel, majd a kovácsműhelyt. Diadalittasan mutogatták Karcsu rovott pálcáit, amelyre családja és népe történetét róta.

A pálcákat összeszedték, elkobozták, a kovácsot meg magukkal hurcolták. A mezőről hazaérkező Bíborka még éppen látta, ahogy az apját ráncigálják kifelé a faluból a teutonok. Feje véres volt, karja furcsán lógott.

– Légy erős apám! A Tűzisten ereje legyen veled! – fohászkodott magában, hiszen többet már úgy sem tehetett.

A falubéliek unszolására összeszedte holmiját a szétvert házból és az asszonyok felkísérték a várba. Solymoska úrnő gondjaira bízta, hiszen árván nem maradhatott. Attól is tartottak a falubéliek, hogy a gonosz püspök nem éri be ennyivel, és visszaküldi katonáit a kislányért.

AZ ÁRULÓ

Az örök ijedt szemű sovány férfit rángattak befelé a várudvarra. Messziről kiabáltak a belső öröknek, hogy hívják a vár urát.

Pata a zajra kilépett a várudvarra és várakozva figyelt a kapu felé.

– Pata, uram! Ímé, itt az áruló! Megfogtuk a gyalázatost. Már be is ismerte, hogy harminc ezüst dénárért figyelte a várat, a falut és mindenkit, aki a közeledben él. Ha úgy vélte, valaki pogánykodik, jelentette nyomban egyházi megbízójának.

Pata éppen csak rátekintett a rosszarcú, vékonydongájú emberre, aki remegett a félelemtől.

– Mi van, ember! Mit remegsz? Bántott valaki?

– Nem, nem bántottak, nagyuram – alázatoskodott, és egészen kicsire összehúzta magát.

– Akkor mire e nagy félelmed?

– Mert tudom, mi hogyan szoktunk elbánni az ilyenekkel.

– Milyenekkel?

– Az ellenségeinkkel! – villant meg a szeme.

– Mert te az én ellenségem vagy, magyar ember? No, akkor sorold csak, mi a bűnöd!

– Figyellek benneteket. Figyelem a falut.

– Mi a jó ebben tenéked?

– Pénzt kapok érte. Sok pénzt. Könnyű ez a munka.

– Úgy! Könnyű munka?

– És tudod-e, mi ez a harminc ezüst, ha már jó keresztény vagy!

– Sok pénz.

– Milyen keresztény vagy, ha még ezt sem tudod?! Merthogy az én udvarom nem érti, azt nem csodálom. De te, jó keresztény létedre?!

– Nem tudom, nagyuram, de jól jön ez a pénz.

– Az árulás pénze! A Jézusotokat pénzért adta fel az egyik tanítványa a rómaiaknak. Szerencsére mi nem ismerjük ezt a dolgot.

– Nem tudtam volna fényesen élni, ha beállok hozzád cselédnek.

– Nálam nincs cseléd! De úgy látom, téged be sem fogadott volna az én udvarom – ráncolta Pata a szemöldökét. – Kit kellett figyelned?

– Először is a kovácsot, nagy pogány volt! Rovott pálcákat rejtegetett, meg a Tűzistennel beszélgetett.

– Osztán miért fáj az néked?

– Büdös pogány! Bálványimádó! Szent egyházunk ellen munkálkodott, szövetkezve az ördöggel! Főleg az efféle kovácsok a veszélyesek! Mindig a tűz, a tűzben ott az ördög!

– Te szerencsétlen! Hát a kenyeredet mi süti meg? Ki teszi otthonná melegével a hajlékodat? – kezdte türelmét veszíteni Pata a sok oktalanságtól. – Na, mi volt még a dolgod? He? Gyónd csak meg! Az új hitetek szerint a megvallás és a bűnbánat megbocsátást hoz! Vagy mégsem? – emelte fel Pata a hangját.

– Igen, uram, igen. Figyelnem kellett tégedet és a fiaidat.

– Oszt mi a bűbánatnak?

A fogoly összeszorította az ajkait, lehorgasztotta a fejét és mélyen hallgatott. Pata megpróbált türelmesnek látszani és várt, de a dühtől és a haragtól már elöntötte arcát a pír.

Soma a katonák gyűrűje mögül figyelte a történeteket.

– Na, ennek a nyomorultnak vége! Ez az alávaló árulás biztosan az életébe kerül – gondolta magában. – Harminc ezüst dénárért meghalni – elmélkedett, de tovább figyelt. Erős és határozott apja mindig példa volt előtte, és most is minden szavát, minden mozdulatát leste, mit kell majd neki is tenni az ilyen aljas árulókkal. A harcosok, akik foglyul ejtették, megrángatták a láncot a nyakán és morcosan lökdösték.

– Beszélj! – sziszegték hátul a fülébe. – Most még könnyíthetsz a lelkiösmereteden!

A fogoly hirtelen felcsapta a fejét, lángolt az arca és pimaszul vágta a szavakat Pata szemébe.

– Téged és a kölykeidet figyeltem. Mert gyűlöllek benneteket! Jól éltek, mindenetek megvan és minden sikerül nektek!

– Jól van, ember, jogod van gyűlölni engem és a családomat, de mi ebből a hasznod? Ki fizetett neked ezekért a hírekért? Valakinek csak megért harminc ezüst dénárt a te gyűlöleted.

A harcosok megint elkapták a grabancát és jól megbökdösték.

– Hát a püspök úrnak! – nyögte ki végül.

– Osztán minek a püspöködnek ez a hír?

– Hogy te megdögölj! Az ocsmány kölykeidet meg elrabolhassák – vicsorgott a gyűlölettől a fogoly. – Mindent kiszedtél belőlem! Most már megöletsz, mi?

– Miért öletnélek meg? Nagy jót tettél nekem a híreiddel. Igaz, családom minden tagja kiváló harcos, de mától senki nem mehet egyedül a vártól látótávolságnál messzebb.

– Engedjétek el! – parancsolta Pata.

– Ki akarsz vadászni, amikor menekülök? – rémült meg a fogoly.

– Még mindig nem érted, te eszetlen jószág, hogy ez nem a te püspökséged. A katonáim pedig nem a drágalátos püspököd vérengző teutonjai! Te meg csak egy balga, megtévesztett barom vagy! Az ilyenek felett mi nem ítélkezünk. Távozhatsz!

A harcosok némán leoldozták róla a láncokat, és elengedték. A fogoly hálálkodni készült, de Pata elkapta a kezét, és elhárította a térdre vetődést.

– Magyar magyar vért nem ont! A mi hitünk szerint a bűnbánat mit sem ér! A kegyelem pedig az Egyetlen, Teremtő Ősurunknál van. Ezt még neked is tudnod kell, nem vagy te még olyan régóta keresztény. Nincs bocsánat, de a büntetést nem én szabom ki rád, hanem a tetteid. Ha itt most kardélre hánynálak, jobban járnál. De szabad vagy, hogy megtudd, mit jelent árulónak lenni. A nagyok csak az árulást szeretik, az áruló már teher nekik. Magyar ember tettein a lelke rajta! – ezzel sarkon fordult és visszaindult a várba. A harcosai kísérték.

Soma még most sem ocsúdott fel a hallottaktól.

– De hát miért? Miért akarja a püspök apámat megölni, engem meg a testvéreimet elrabolni? Ez az új vallás szerint is, meg őshitünk szerint is halálos bűn. A lelkére venné ezt a gonosz bűnt? Hiszen mindig a szeretetet szajkózzák! – elmélkedett Soma.

– Milyen püspök az ilyen? Még azt meri hirdetni magáról, hogy az Istent alázatosan szolgálja!... Milyen Istent szolgál ez, akinek a nevében ölnek. A kovácsot elhurcolják, mert Tűzistennel beszélget, és bűnös, mert a saját írásával ír. Az ártatlan gyermekeket elrabolják?! – vakarta a fejét Soma. Eddig sem nyerte meg a szívét az új vallás, de most végleg eldöntötte, nincs az az isten, akiért elhagyná Napatyát, a Turulsólymot és a Boldogasszonyt, az Égi Édesanyát.

– Milyen bölcsen cselekedett apám! – elmélkedett tovább Soma. – Magyar magyar vért nem onthat! – ismételte magában. – Ha megnövök, én is ilyen bölcs leszek – jelentette ki büszkén. – Elvégre az apám fia vónék!

Néhány nap múlva suttogás kelt szárnya a vár népének ajkán szájról szájra járt a hír, akasztott embert találtak az erdőszélén. Harminc ezüst dénár volt nála.

– Megváltotta a bűneit, de segítettek neki – mondta Torda, a táltos a vár népének és ezzel véget vetett a találgatásoknak.

Ettől az időszaktól azonban senki nem mehetett kíséret nélkül látótávolságon túlra a vártól.

AZ ŐRZŐK

Könnyű tavaszi napon szürkületkor Pata intett a fiának.

– Gyere, Soma! Éjjel a ménessel éjszakázunk.

– Tán csikasz farkasok járnak arrafelé? – villanyozódott fel Soma.

– Meglehet. Meg vértés ellen, aki tilosban jár – morogta Pata a bajusza alatt. – Sok errefelé mostanság a gyüttment nép. Szavát sem érteni.

Nyolc-tíz fős ifjú legényekből álló csapat verődött össze.

– Hozzatok karikást is! Meg fokost is! – szólt oda Pata.

– De hát mindenkinek van íja, kardja!

– Nem baj, fiam! Sokan még a nyílvezzőt sem érdemlik meg!

Pata a lovára pattant. Délceg teste is arra felé mutatott, amerre az irányt mutatta.

– Markaznak megyünk! – intett, és elindult a csapat.

Soma peckesen az apja mellett lovagolt. Alig volt tízéves. Sokat hallott már az öreg Szörényről. A környék a legjobb számadóként tartotta, de veszedelmesen jó lovas is volt.

– Hm! Nagy üszög lehet, ha ennyien sietünk az öreg segítségére! – elmélkedett Soma. – De legalább végre személyesen is találkozom véle – örvendezett magában.

– Oszt nem lesz ez a gyerek álmos? – incselkedtek a legények.

– Bírja-é reggelig az őrzést? – nevetgéltek tovább Soma rovására.

Somát elöntötte a méreg, feje elvörösödött, szeme szikrákat szórt, de nem szólt vissza. A többi meg úgysem látszott az alkonyatban.

Lassan lekanyarodtak a markazi tóhoz. Az alkonyatban még meg lehetett látni messziről a békésen áldogáló ménest. Távolabb a lovaktól égett a tűz. A tűz mellett egy ember szorgoskodott a szolgafára akasztott bogrács körül. Mellette négy hatalmas hófehér komondor, Dömös, Szárcsa, Csillag és Bátor ült, és nagyon figyeltek. Hol az öregre, hol a neszekre.

A lovak dobogását hallva a kutyák felálltak. Farkukat lazán csóválták. Ez azt jelentette, figyelik a jövevények minden mozdulatát, és jelezték: Eléggé fel vagyunk ajzva, ne közelíts jobban!

Ám az öreg egyetlen mozdulatára visszaültek a helyükre.

Pata pattant le először a lováról, és örömmel nyújtotta karját az öreg felé. Megölelték egymást.

– Hát a fiadat hoztad-é? – kérdezte Szörény.

– Itt van, é! – húzta Pata maga elé Somát. – Adj kezet szittyva módra!

Erre Soma egy nagyot csapott Szörény markába és kezet szorítottak.

– Már most is emberes a kezed, fiam! – nevetett Szörény. – Mindig maradj ilyen keménykötésű legény!

Összevillanó szemük kölcsönös megértést és tiszteletet tükrözött. Szörény fonott ősz varkocsa hajlott korát jelezte, de huncutul csillogó szeme fiatalos tűzzel mosolygott Somára.

Szörény levette az ágasról a bográcsot. Az ifjak letelepedtek a fűre. Előkerültek a kis égetett agyag tálak, és vacsorához láttak.

– Ne felejtjük el az étel megáldani! – szólt Szörény, és elkezdte:

„Földanyánk termette,

Napatyánk érlelte,

Vízanyánk táplálta,

Szélatya nevelte.

Hálásan köszönjük annak,

Ki mind ezt megengedte.

Jó étvágyat!”

– Jó étvágyat! – hangzott mindenünnen.

A bográcsban ízletes pirított öregtészta főtt. A tésztával csicsókadarabok keveredtek pirított szalonnával összebújva, amitől kiadósabb és ízletesebb lett.

Senki nem dicsérte a vacsorát, de igen szaporán kanalazták a legények. Végül Pata nagyúr szólalt meg.

– Mi újság, bátyám? – kérdezte miközben előhúzta a butykost, amiben tüzes Mátra-aljai bor volt.
– Tudod, Pata, nem vagyok gyáva ember, nem is félek. Ám, ha sokan jönnek, vihetik a lovaiddat.
– Azt biza, nemigen szeretném! – nevetett Pata. – Meséld el, mi történt, miért üzentél értünk?
– Tegnap este, úgy alkonyattájt, nagy lármára lettünk figyelmesek. Három lovas érkezett, és azonnal támadott. Kis Bodot lecsapták karddal. Mielőtt rám támadtak volna, Dömös, Szárca és Csillag hátulról a lovaik inának estek, amitől az ijedt lovak elhordták a gazembereket.

– Kik lehettek? – tudakolta Pata.

– Germánul beszéltek, tisztán értettem. Hogy az öreg kanca vágatna át a hátukon! – mérgelődött Szörény.

– Meg az öreg csődör is! – somolygott Soma az öreg a káromkodás helyett mondott cifra elszólásán. Ám bölcsen lakatot tett a szájára, a világ minden kincséért sem szólt volna bele a felnőttek szavába, inkább komoly arccal hallgatott.

– A ménest akarják! Értettem ám minden szavukat. Meg azt is, hogy holnap többen jönnek vissza. No, ehhez kellett ti, Pata.

Teljesen besötétedett. Csillagos ég borult a Mátra fölé. Ciripeltek a tücskök, kuruttyoltak a békák, szikráztak az égi lámpácskák. Minden békés volt.

Már jól fenn volt az égen az Ökörkereső csillag, amikor lódobogásra riadtak.

Vagy harminc vértés vágatott a ménes felé. Fegyveresen, vadul ordítva rontottak a magyarokra. Egyenlőtlen volt a küzdelem. Harminc tíz ellen! Ám a magyar bátorság és ügyesség hamar megtette a magáét. A karikás ostorral egymás után szedték le a germánokat a lovaikról, jól irányzott fokoscsapásoktól pedig egy sem sántult. Dömös és Csillag a lovak szügyének esett, Bátor és Szárca hátul támadtak a lovakra, az inukat harapták. A megtámadott paripák örült iramban kezdtek menekülni, hiába fékeztek őket lovasaik.

Soma egymás után lőtte ki a celőkéit, és rendre talált is. Pirkadatra mind a tizenkilenc germánt megkötözték. Négy meghalt, a többi elmenekült.

– Ezekkel meg mi legyen? – bökött a foglyok felé Szörény.

– Hazajönnek velünk beszélgetni. Csak hogy megértsétek! Magyar földön nem illendő az efféle vagyonszerzés. Aztán elcseréljük őket a náluk fogságban lévő mieinkre, ha még kellenek egyáltalán valakinek! – nevetett Pata, és felpattant a lovára.

Soma a lova mellett állt, és a komondorokat simogatta.

– Ember vagy, fiam! – veregette meg Soma vállát Szörény.

– Aba vagyok, és tudom, mi a dolgom! – válaszolta büszkén. – Meg kell védeni, ami a mienk!

Majd sokkal lágyabb hangon kérőn szólva nézett az öregre.

– Szörény apó! Aztán kell-e kendnek máskor is őrködő csikós legény? – kérdezte.

– Már éppen kérni akartam apádat, adjon mellém egy csikós bojtárt, ha már az a szegény kis Bod így járt. Addig, míg felgyógyul a fiú.

Napisten havának közepére befejeződött az aratás. Eljött az idő, hogy megünnepeljék a Földanya ajándékát, az új lisztből sült kenyeret.

A várban terjengett a friss kenyér illata, és mindenki a szertartásra készült. Soma ezt különösen kedvelte. A magtár tele lett a kenyérnek valóval. Lesz mit enni egész évben! A gyereksereg figyelte a készülődést, és sok-sok virágot szedtek, hogy köszönetként Földanya orcájára hintsék.

A kenyerek mellett kenyérlángosokat is sütöttek, forrón, kacsaszírral és fokhagymával jöttek elő az isteni ízek. Került is minden gyerek kezébe tenyérnyi kenyérlángos. E lakomával zárult az újkenyér ünnepe.

Soma Napisten havának 15. napján szegődött a ménes mellé bojtárnak. Alig várta, hogy bealkonyodjon. Lázasan készülődött. Könnyű nyári csizmát húzott, és hűvösebb éjszakákra is készített öltözetet. Tarsolyába helyezte a tűzszerszámokat, a vastag üvegeket, melyeket, ha ügyesen rakott sorba, messzire lehetett vele látni a csillagos égbolton. Közelebb hozta a távolban sziporkázó égi lámpácskákat.

Soma a nagy igyekezetében nyereg nélkül pattant a Ráróra, s az alkonyatban levágtatott a lankán. A ménesnél már várta öreg barátja, Szörény apó. Élemedett kora ellenére fürgén mozgott. Terelte, hajtotta a ménest. A csikósok birkózásában sem maradt még soha alul. Hajlott korára csak ősz varkocsa és szemöldöke utalt. A szeme eleven tűzként égett. Ott volt benne a hétezer éves magyar tudás, az életerő, a megjárt csaták győztes lángja, és a nemzete iránti végtelen szeretet. Ifjabb korában bekalandozta Nyugatot. Sokat látott, hallott és tapasztalt. Megtanult a mások hibáiból, tévútjaiból tapasztalni. A kevély, irigy, mohó és kegyetlen keresztény világban megtanulta, az ő magyar lelke szerinti élet a legszebb és leggazdagabb a világon. Szívesen hallgatta az áldott magyar föld hátán szabadon száguldó papipák dobogását. Érezni a levágott széna illatát, és hallgatni a szénagyűjtő lányok csodás dalát, amelyhez hasonlót más vidékeken nem hallani.

És a csillagok! Itt, a Mátra-alján világoltak legszebben, sziporkáztak! A kék ég alatt, az Atya Karjának ölelésében! A hosszú, virrasztós éjszakákon, meséltek a magyar pásztoroknak, és megtanították nekik felismerni az idők jeleit, a változásokat. Jelezték a különféle emberi feladatok elvégzésére az időt, hogy valaminek eljött az ideje.

Ezt Szörény úgy adta tovább, hogy öröm volt hallgatni. Így Somát nemcsak a kaland, a legénykedés vonzotta a nyár elején, amikor elszegődött Szörényhez bojtárnak.

A két hónapos ménes melletti szolgálat szinte megemberesítette Somát. A nappali munka megke-ményítette az izmait és az akaratát, az esték megtöltötték a lelkét lágysággal, szeretettel és tündérekkel.

Böde, a bojtár Csillaghullajtó estéken, kinn a mezőn, a ménes mellett szépen furulyázott. Fel-felnézett az égre, és a dalaiba beköltöztek a sziporkázó égi lámpácskák.

A szabad ég alatt élő pusztai népünket éjjel-nappal ébren tartotta a sok állat gondja. Így örökölt kapta az égi járások tudását, és a földi jelek ismeretét. Már a legrégebbi korban is az ég csillagai, az égi tünemények minden szellemi élet vezetőjévé váltak.

– Látod, Soma! – kezdte Szörény. – Úgy, ahogy itt lenn van a mi országutunk, az égi birodalomnak meg ott fenn van a csillagporos útja! – mutatott az égi boltozatra.

– A Tündérek útja!⁴ – kiáltott fel Soma örömeiben, hogy felismerte.

– A biza! – bólintott az öreg. – Éjjel a tündérek járják az ég országútját, körbejárják rajta a világot. Látod, a Tündérek Útjának végén van a Tündérfő.⁵

– Az út mellett meg a Tündérek kútja⁶, ha a nagy sürgés-forgásban, a tündérek a táncban megfáradnak, megpihennek mellette. Arra, balfelé, ahol az a sok apró csillag van, ott van a Tündérek tánca⁷, a csillagok rezgése.

– Hej, a csikorgó téli éjszakákon, de didereghetnek szegények!

– Jó, látom, látom! De hol laknak? Én azt hittem, csak itt élnek velünk az Atya Karja ölelte medencében.

– Nézd! Ott a hét, négyzetet formázó csillag. Az a Tündéraszony palotája⁸, mellette baktat a Tündéraszony társzekere⁹. Az Ég könyvéből olvassuk ki a jövődöt, abban minden meg van írva.

– Ha üstökös, futkosó, lüdvérc, szakállas, vagy bujdosó jelenik meg az égen, háború vagy dög-vész lesz. Ha sűrű csillaghullás van, eső lesz – szólt közbe Böde.

– Ha udvara van a Holdnak, akkor is eső lesz – buzgólkodott Soma.

– Úgy biz, fiaim! Ám azt is jelzi az ég, milyen lesz a termés. Ha Sólyomünnep¹⁰ éjszakáján sok a csillag az égen, akkor jó termés és sok jószág lesz.

– Ha májusi szél után menyecskeszemű csillagok ragyognak, fagy lesz! – folytatta Szörény. – Látjátok, az ott az Ökörvezető csillag. Azért hívják úgy, mert akik rosszban sántikálnak, arról tudják, hogy milyen tájon vannak, merre kell menni.

– És az Ökörkereső? Az a másik? – kíváncsiskodott Soma.

4 Tündérek Útja: Csillagösvény, Tejút

5 Tündérfő: a Szíriusz

6 Tündérek kútja: Cassiopeia

7 Tündérek tánca: Sobieski pajzsa

8 Tündéraszony palotája: Göncölszekér

9 Tündéraszony társzekere: Kisgöncöl

10 Sólyomünnep: dec. 24.

– Másik biz, a! Mikor este eleresztik az ökröket, amikor jön fel az Ökörkereső, akkorra megfekszik az ökör, jóllakott. Lehet azokat keresni. Éjfél után egy órával kél. Ökörpásztor csillag feljövetelekor hajtja haza a pásztor az ökröket. A Halászcillag akkor látszik, amikor a halász éjszaka halászni mén. Ott látjátok a Szerű csillagot, arrébb meg a Kaszászsombékja. Tudjátok az ott miért Kaszás csillag?

– Nem nagyon – rázta a fejét Böde. – Nagyon korai csillag.

– Már hogylene lenne korai! Akkor kell kezdeni a kaszálást. Időben kell elkezdni a munkát, mert nyáron, délben már igen nagyon meleg van.

Ahogy így beszélgettek, egyszer csak eltűntek a csillagok az égről. A teremburára nehéz felhők kúsztak. Hirtelen leszakadt az ég.

A legények alig tudtak a nyári kunyhó menedékébe futni. Szörnyű villámlás, dörgés keveredett. A különböző színű tüzes villámok gyönyörűek voltak.

– Na, ez meg az Öregisten nyila! – mondta Szörény.

– Félelmetes! – csodálta Soma az égi jelenségeket.

– Ne félj! Minket nem bánt! Kell ez a sok istennyila! A levegőnket a legjobban ez tisztítja meg a sok sötét gondolatattól, ártó lénytől, láthatatlan szörnyektől! Úgyhogy Égi Atyánknak köszönjük meg az áldott erőt és villámokat!

– A lovak miért nem szaladnak szét? – kíváncsiskodott Soma.

– A lovak nem félnek! Elfogadják azt, ami van. Különben is ilyenkor megtisztulnak. A sok kártékony bogarat lemossa a víz. Meglásd, holnap a ránk nevető napfényben milyen szépek lesznek.

– Félelmetesen csodálatos! – mondta Soma megbűvölve.

– Bizony az, fiam! Ám ne feledd! Ez a mienk! Teremtő Ősurunk e csodás ajándékát senkinek nem engedhetjük át!

– Szörény apó! Ha rajtam múlik, az életem árán is megvédem!

A későbbiekben ez az ígérete Soma minden tetteiben megmutatkozott.

Két hónap telt el. Somának kitelt a ménes melletti szolgálata. Gazdag tapasztalatokkal, megokosodva tért haza Aba-várba.

Ahogy Soma Ráróval átbaktatott a falun, látta, hogy készülődnek az éjszakai nyugovóra az emberek. Istállóba vitték a lovakat halk lánc- és zablacsörgés közepette. A tyúkok elültek, a gyöngyösök az alacsonyabb fákra feltelepedtek.

Aba-várban vacsorához készült a család. Körbeülték a hosszú tölgyfa asztalt. Jöttek a nagyszülők, és jöttek Pata nagyúr testvérei, az asszonyaikkal.

Soma a nyitott ajtó mellett állt. Okos szemmel fürkészte családjá tagjait. Főként az arcuk és szemük érdekelte. Az arc és a szem mindent elmond az emberről.

Apai nagyapja arcán bátorság ült. Nagyanyja szelíd őzike szemével a megtestesült szeretetet sugározta.

Az Aba nemzetségnél nem voltak szolgák, cselédek. A családdal együtt dolgoztak a szabad magyarok, és mindenkinek megvolt a maga méltósága. A lovászfűtől kezdve a szolgálókon át a nemzetségfőig.

Soma csak állt az ajtóban. Boldog volt, hogy újra itthon lehet, bár sajnálta otthagyni Szörényt és a ménest. Büszke is volt, hogy ennek a családnak lehet a sarja. Olyan akart lenni, mint a nagyapja, bátor és bölcs. Meg mint az apja, a magas, szikár ember, fekete hajában ősz hajszálok csillogtak. Határozott volt. Mindig tudta, mit akar, mit kell tennie. A harcban is, a gazdaságban is, sőt a faluban is.

– Biztosan ilyen leszek. Ilyennek kell lennem! Egyszer rám lesz bízva a nemzetségem, sőt az úzkabar népem is. Nem hagyhatom őket vezetés, oltalom nélkül. Meg kell tartani nemzetemet, ahogy Edömén atyám, Ed nagyapám, Csaba őszám és Atilla ősapám tette egykoron – és nagyot sóhajtott.

Közben az udvari népek is elfoglalták a helyüket. A falakon fáklyák, az asztalokon gyertyák égtek. Táncot járt a tűz, és a homályban az ablakok körül különös alakok lengedeztek.

– Ha erős nemzetségfő akarok lenni, akkor a lövészet, a lovaglás és a méneshajtás után jót kell ennem! – gondolta Soma és gyorsan a helyére, a főasztal széléhez lépett.

Apja állt fel és dörgő hangján megszólalt:

– Adjunk hálát a ma esti vacsoránkért.

Mindenki együtt kezdte mondani:

– Földanyánk termette, Napatyánk érlelte, Vízanyánk táplálta, Szél Atyánk nevelte.

– Hálásan köszönjük annak, ki mindezt megengedte.

Ám nemcsak mondták a szöveget, hanem úgy is gondolták. A lelkükben érezték a hálát, mert tudták, mindenük, ami van, Égi Családjuk ajándéka.

A felszolgáló asszonyokat irányító termetes szakácsnő jelentette be az első fogást:

– Édes lelkecskéim! A Mátra ajándéka a tegnapi vadászatból. Vörösboros, áfonyás szarvashús. A főzőasszonyok mindenkinek jó étvágyat kívánnak.

Soma jóízűen evett. A szarvassülthöz jött a hajdinakása, utána a zöldségsaláták és végül a sokféle gyümölcs.

– Hű, de jól laktam! – szusszantott Soma. – El kell menjek aludni, mert itt helyben elnyom az álom!

Hirtelen apja érces hangjára lett figyelmes.

- Na jó, fiam, Zsombor regős. Akkor danold el nekünk, mi minden történt szép hazánkban. A regős a garda húrjaiba csapott, és eldanolta Tonuzuba és az asszonya szörnyűséges halálát.

*A király Úr az országát
S koronáját
Ajánlotta a vezérnek,
Hogyha magát és a népét
Által adja az új hitnek.*

*Tonuzuba és asszonya hitét
S népét koronáért nem árulta,
Öreg Ósten, Magyar Isten
Kezét feléjük nyújtotta,
Népét s hitét Tonuzuba hűen megtartotta.*

– *Nem rémít a gödör, sem föld,
Szülőanyám mind ez nékem!
Drága anyám, szülőföldem
Várj melegen, szeretetben,
Vonj minket a kebeledre!*

*Tisza partján, madárdalban
Aludt ki e két szép élet,
Öreg Ósten, Magyar Isten!
Hazatérő gyermekidet,
Fogadd őket kegyelmesen!*

*Érted haltak, nem alkudtak,
Tonuzuba és Saruda,
Hűségük nincs új istenhez
Királyukhoz sem hajoltak,
Inkább mentek csillagútra,
A két büszke magyart a Csillagösvény befogadta.*

– Jól van, fiam! Jól van! – szólt Pata. – Ül le, igyál egy kupa bort! Tudjuk már, mi történt Tonuzuba vezérrel és asszonyával. Géza fejedelem bosszút állt az akaratával szembeszálló konok besenyőn. Felajánlotta a besenyő vezérnek, ha népével együtt felveszi az új hitet, a kereszt jelét, ő lenne a nagyfejedelem utódja. Tonuzuba nem állt kötélnek. Régóta ismerte Géza nagyfejedelmet. Ha elfogadja az ígért nagyfejedelmi rangot, akkor is Géza útjában állt volna, hiszen tudott volt, Géza mindenképp a fiát teszi utódjává! Inkább vállalta az élve eltemetést. Saruda, hű felesége önként követte élete párját a Tisza-parti nagy sírgödörbe.

– Ó, ez rettenetes! – sóhajtott Solymoska, Soma édesanyja.

– Nem a mi dolgunk az ítélkezés! – válaszolt Pata, a nemzetségfő. – Együtt jártuk meg Qedlinburg szégyenét – szusszantott.

– Ez bármelyikünkkel megtörténhetett volna. A vezérnek mindig tudnia kell, mit kell tennie! Nekünk meg az a dolgunk, hogy kövessük és támogassuk a magyarok vezérét. Aztán, ha a Hadak Útján a Magyarok Istene elé kerül a fejedelem, erről számot kell adnia. A lelke rajta!

– Hogy lehet ilyen fejedelem a magyarok vezére? Ez a Géza nemzetáruló, ha ilyet tett! – méltatlankodott Soma. – Mindenhová teutonokkal, germánokkal kísérteti magát. Mindig a teutonoké az igazság! – szólalt meg halk méltatlankodással, ám apja így is meghallotta.

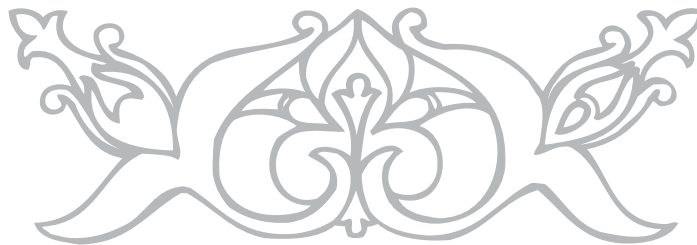
– Soma! Magyar nemzetségfő feltétel nélkül követi felövezett vezérét. Így volt ez hun őseinknél, pártus jeleseinknél és a szittyá elődeinknél. Ősurunk választott vezére az szent!

Keményen nézett Somára, de a tekintetében nem volt semmi bántó. Csak a végtelen tanító szeretet.

– Jó éjszakát mindenkinek! – mondta Pata, és asszonyával együtt az ágyasházba vonult.

A ház népe leszedte az asztalt, az ételt, az edényeket és elvonultak ágyasházaikba.

A korán kelő Napatya munkára hívta úz-kabar gyermekeit.

SZÉLATYA MEGSZÓLAL

A Mátrából lecsapó fuvallatok erős szeleket gerjesztenek. Ám ez szent szél! Ő hozza az esőt hozó fellegeket, és viszi tovább, ha már túl sok víz hullt a földre.

Soma szerette, ha a friss mátrai szél az arcába csap. Felfrissíti a gondolatait. Beszélgettek is sokat.

Szélatya az ősök pusztai életét dalolta. A végtelen sztyeppéket, a szabadságot, ami nélkül az ember élete mit sem ér!

– Gyönyörűen beszélsz, Szélisten! – sóhajtott Soma. – Mesélj, csak mesélj! Duruzsold ide a fülembe a bölcsességedet! Most segíts megérezni Edömén és Csaba ősatyáimat, segítsd, hogy megértsem a döntésüket!

– Tetteikben mindig ott volt az élet, az élni akarás. Az élet tüze! Nem számított, hogy az élet és halál mezsgyéjén jártak!

– Ismerem a történetüket. Semmi nem számított, csak összetartani a nemzetünket. A Hadak Útjáról visszahívta a katonákat. A síron túlról... – dudorászott Szélisten. – Hogyne tudnám! Én viszem a lelkeket Teremtő Ősurunk birodalmába, a Hadak Útjáig, aztán meg bevárom őket, amikor visszatérhetnek az Atya szépséges teremtett világába. Óvón, védve hozom a lelkecskéket, hogy magyarként újból testet ölthessenek.

– Óh, könnyű volt nekik! A feladatukat hozta a sors, tudták, mit kell tenni!

– Hú-ú-ú! – süvített egyet Szélisten. – Ne irigyeld őket! Volt elég bajuk a világgal, meg önmagukkal! Igen, nagyok voltak, alkotók és teremtők. Te az ő vérük vagy! A csontod, a tested, a húsdod, mindened belőlük származik. Nem lehetsz más, mint ők! Mit gondolsz, miért vagy most itt magyarként harcos testében? Lehet, neked is valami nagy sorsod lesz? Igen! A feladat!

– Szélatya, Szélisten! Te vagy a hagyomány, a folytonosság az átörökítés. Te vagy a Turulmadár is. Létem jobbik fele. Regélj még nekem, mi az, ami sorsomban még beteljesíthetetlen.

– Szélisten szava szent és örök! Te mondád! A szél szava örök, mindenképp a te véred is! Hordozod a jelet. Ott van rajtad, az Aba nemzetség sarja, Nimród unokája vagy. Az idő ebben mit sem számít! A véred és a jel kötelez, akár tetszik, akár nem.

– A regősök számtalanszor megénekelték már szent elődeim hősi tetteit. Mit tehetnék most, ez a nagy kérdés!

– Óh, embergyermeke! Ha eljő az idő, megtudod. Óreg Őstent sem siettetni, sem késleltetni nem lehet! Mindennek eljő az ideje, akár teszel érte, akár nem, megtörténik. Tanácsolom néked, mindig alázattal fordulj a népedhez! Mintha az Öreg Őstenhez fordulnál, és az ő dolgában döntenél! Ne feledd! Teremtő Ősurunk gyermekeit minden körülmények között őrizned és védened kell, jöjjön bármilyen vérzivataros idő. Szittyá vérünk nem veszhet el, meg kell őrizni az idők végezetéig!

– Szélatya! Te tudsz valamit a jövőmről! Vér és halál! Ez az ára minden magyar mozdulásnak vagy mozdulatlanságnak.

– Nem, édes fiam! A tiszta áldozat a megváltás. A vér lemos minden gyalázatot. A természet nagy és örök körforgásában mindennek ára van! Ám a legnagyobb bűn, amikor az uralkodó, a vezető árulja el a népét. Annak még nagyobb az ára!

– Miért kívántok, ti égiek, mindenért vért és életet?!

– Drága gyermekem! Nagyon szomorú, ha csak ezt látod meg az életből, néped életéből! Mi, a Szélisten, a Földanya, a Vízanya és a Tűzanya, a legfőbb Hadúr, akiket ti isteneknek tartotok, mi csak a szeretet Istenének, Ősurunknak a megnyilvánulásai vagyunk. Azért élünk köztetek és azért segítünk benneteket, hogy érezzétek, hova tartoztok. Mi a jóság és a szelídség istenének a megnyilvánulásaiként gyűlöljük az erőszakot és a vért! Egy nemzet vagy az uralkodójának bűnei, tévútjai gerjesztik a büntetést. A teremtés a kiegyenlítődésre törekszik, ha az egyik ember rosszat tesz a másiknak, azt neki is meg kell tapasztalnia! Ezért hozza létre a nemzettudat azokat a szörnyű helyzeteket, ahonnan csak szenvedés és fájdalom árán lehet megtisztulva továbblépni. E szörnyű és gyilkos helyzetekből kellene tanulnia mind a népnek, mind az uralkodónak. Azon vagyunk, hogy tompítsuk az elkövetett vétkek súlyát. Ti szabad akarattal bírtok, azt tehetek, amit akartok. A vezér is elkövetheti nemzete ellen a bűnt, aminek az ára az, hogy az egész nemzet nélkülöz és szenved.

– Mondd, jóságos Szélatyám, rontásokkal terhelt átkozott világunkban merre van a helyes út?

– Miről beszélsz, Soma? Miféle átkokról? Átkozódtál te valaha?

– Én, hogy én-e? Soha! Eszembe se jutna!

– Látod, így vannak ezzel a magyarok és az összes többi elődeitek is. A kiengiktől¹¹ kezdve soha nem átkozódtak az én gyermekeim, bármilyen keserű is volt a sorsuk!

– Mi van a népünket terhelő turáni átokkal?

– Nincs turáni átok!

– Hogyhogy nincs turáni átok?

– Úgy, hogy nincs, és nem is volt! Csak elhitették veletek azok, akik maguk átkozódnak.

– És Koppány átka?

¹¹ A sumérok kiengiknek nevezték magukat.

– Nincs Koppány átka! Koppány sem átkozódott. Táltos volt ő. Tudta, az átkot az átkozó a saját fejére zúdítja! A sors a kiegyenlítésre törekszik. Amit másnak teszel, azt magad tapasztalod meg!

Soma csak kerek szemmel kapkodott levegő után.

– A táltosok átka? Elátkozták ezt a népet, amiért keresztényekké lettek...

– Ugyan, Soma! Ne légy ostoba! El tudsz képzelni olyan táltost, aki saját népét megátkozza? Azt a népet, melynek test a testéből, lélek a néplélekből?! – mozdult Szélisten és meglegyintette Soma csodálkozó orcáját.

– Most már semmit nem értek! Kérlek, világosítsd elmémet!

– Pedig nem lennél te ostoba, Soma! Kezd úrrá lenni rajtad a lelki restség?! Nem gondolkodsz! Kinek jó, ha a magyarság átkozottként tengetné földi életét? Kinek a javát szolgálja, ha örök bűnös-ként irgalomért esdekel és vakon robotol, megadja, amit az egyház kíván? Ki az átok nagy ismerője és gyakorlója?

Soma arcán látszott, valamiket kezd sejdíteni.

– No, fiam! Körmönfont alattomos módon elhitették a néppel, hogy pont azok átkozzák meg a nemzetet, akikben a legjobban bíztak. Remélve, hogy elfordulnak Koppány vezér áldott emlékétől, és meggyengül a táltosokba vetett hitük. Ám az eltüntetők tere sokkal mélyebbre hatol az emberi lélekbe! Az a tudat, hogy átkozottak lettek, népedre terhet rakott. Magatok teremtitek az átok súlyát, és viszitek a létetekben ezer évig. Pedig az igazi rontás csak akkor következik, ha a népet a vezére, az uralkodója árulja el! Hulló vérével hiába mossa le a nemzet ezt a gyalázatot, az újabb és újabb árulás mindig visszahozza a bajt! Képzeld el, amikor királyaitok a hamis prófétáknak kiszolgáltatottjai lesznek! Amikor kapzsi, kegyetlen papok adják a „kötelező megfogadni” tanácsokat az uralkodóitoknak!

– Ó! Ne is mondd tovább, Jóatyám! Hazánknak, országunknak nem lehet ily szörnyű sorsa!

– Pedig, jó fiam, te is megtudod, milyen az, amikor a szeretet nevében átkot szór rád a jóságos pápa atya – suhintott a szárnyaival Szélisten és tovalebent.

A szélcsendben Soma csak ült a lován. Mintha a ló lába is a földbegyökerezett volna, és mint aki most riad a szunnyadásból ennyit mondott:

– Csak álom lehetett! Rettenetes rémálom! – mondta ki hangosan, és ügetésre sarkallta lovát.

A TEMPLOMÉPÍTÉS

A falu a magyarság hazatérése óta az Aba család birtokában volt. Lankás domb a Mátra-alján. A Tarna patak völgye kedvesen ölelte magához az emberfiát. Soma, ha tehetett, itt időzött. Élvezte, ahogy jó lován vágat a hegyek lábainál, nyáron a lombkoronák védőn összeborultak a feje fölött, és a cserjék vigyázzban álltak az út mellett.

A sok esőtől teli zöldben pompázott minden. A dús növények ünnepelték az életet. Hárs- és bodzaillat lengte be a tájat, és vidámította a szívét.

István király elrendelte, hogy temetni csak templom mellé lehet. Soma tudta, ez ismét Gizella királyné támadása a magyarok ellen, az ősök emlékének pusztítása.

– Át kell adni őseink sírját az enyészetnek! – villant Soma agyába. – Gyalázatos rendelkezése ez Istvánnak! – állapította meg. – Esetleg a király nevében uralkodók árulása! De nem baj! Kihúzó éni a helyzet méregfogát! – dohogott az ifjú nemzetségfő.

– Óh, drága apám! Mit tennél most? Azt mondanád, a vezér parancsát gondolkodás nélkül végre kell hajtani. Milyen vezér az ilyen? Nem volna képes senkit vezetni. Mindenfelé a teutonok jönnek-mennek, gyilkolnak a nevében. Jó neked, a Hadak Útján! Hitedet a mindenkori magyar vezérben megtarthattad, és nem kellett megélned e gyalázatos világot.

Ahogy így elmélkedett, megérkezett Aba-várra. Szusszantott egyet, és hívatta az írnot. Közben a nyugati őrség vezetője jelentéstételre jelentkezett:

– Uram! A katonák szerint nagy baj történt. Az egyik Ipoly melletti faluból a folyóra hajtották a parasztokat, hogy vízzel kereszteljék meg őket. Aki nem hajtotta magát a pap keze alá, azonnal lecsapták a fejét.

Soma elszörnyedt, nem tudott mit mondani.

– Uram, milyen isten az ilyen, akinek a nevében magyarok ezreit gyilkolják le!?

– Hát nem a Magyarok Istene, az bizonyos!

– Mit tegyünk, uram? Összecsapnunk semmiképpen nem lehet. Magunkra vonnánk a király, a királyné meg az összes pap haragját. Semmi nem mentene meg bennünket a felségárulás vádjától. Különben is, aki kegyetlenkedik, gyenge, rossz harcos. Megtanulunk védekezni ellenük!

– Huh! – gondolkodott el Soma. – Azt tehetitek, hogy a falvakban megerősítitek az őrszemeket: ha idegen lovasokat látnak, mindenki szaladjon be a várba. Hozzájárulásom nélkül fegyveres nem léphet be. Égi Szüleink gondot viselnek ránk, meglásd.

Az írnok szinte észrevétlenül lépett a szobába. Kezében pergamen, tintatartó és hegyesre faragott lúdtoll. Meghajolt ura előtt, és halkán megszólalt.

– Alázatosan várom mondandódat, uram.

– Hol a pálca, amire rárovd a szöveget? Értse a magyar ember, amit a vezetője elrendel!

– Csak nem gondoltad, uram, hogy megfélelkezem a fontos dolgokról? – mosolyodott el Vajta.

– Mondhatom én neked, Vajta, a magyar nem alázatoskodik! Emeld fel a fejed, az jelzés, hogy magyar és magyar között nincs különbség. Vajta felemelte világosbarna bozontos fejét, és szembe nézett Somával. Szeméből hála és szeretet sugárzott ura felé.

– Rendeletet írunk, uram?

– Rendeletet... Olvasd csak ezt a királyi írást!

Vajta átvette a pergament, és átfutotta a királyi levelet, amitől elborult a homloka, szemében kihunytt az öröm fénye.

– Ugye, Soma, nem hagyjuk ennyiben?! – hördült fel Vajta szelíden.

– Nem ám! Ki hagyná ősei sírját feldúltni, elhagyni és az enyészetre bízni?

– A kopjafákat lerombolni....

– No, fiam akkor a szokott módon szövegezd meg ezeket a rendeleteket! Sáron, Tarnaszentmárián, Debrón és Kisnánán építetek templomot, én Aba Soma, a nemzetségfő. Az építés költségeit a saját jövedelmemből fedezem. A népemtől erre sem adót, sem adományt, sem más hozzájárulást senki nem szedhet! A kikötésem csupán annyi, hogy a községekben a templom csak a temető mellett épülhet fel. De úgy ám, hogy a meglévő temető határozatlan ideig, korlátlanul bővíthető legyen! A templomokra az építők ne sajnálják a díszítést és a hozzá való nemes anyagokat. Legyenek alkalmasak arra is, hogy baj esetén a nép menekvést leljen bennünk. Védhető legyen, hogy megóvhassák magukat támadások esetén. Kő van a Mátrában elég, víz van a Tarnában elég. Ha az emberi kéz és erő segít, bárki ellen megvédhetik a templomot, az meg őket. Továbbá elrendelem, ha a Hadak Útjára térek, valamelyik templom adjon nekem végső nyugodalmat.

Vajta lejegyezte ura akaratát. Összeszedte az íróeszközöket, és elindult kifelé.

– Várj!– szólt utána Soma. – Vedd bele, hogy Tarnaszentmárián a mi templomunk épüljön meg! Külsőleg, belsőleg ismerje fel mindenki, aki ezt érti, honnan jött az én nemzetségem. Kapuoroszlánok hirdessék méltóságomat és származásomat!

Vajta azonnal megértette, mit jelent a „mi” templomunk. Szinte látta, hogy az új hit templomán kívül-belül a régi hit jelei díszelnek úgy, hogy senki ne vethesse Aba Soma szemére a pogánykodás bűnét.

Későre járt. Soma fáradtnak látszott, nagyokat pislantott, de hirtelen felélénkült, és Vajta után kiáltott.

– Lépj csak vissza, fiam! Hogyan legyenek azok a templomok?! A király parancsára ezentúl csak templom mellé szabad temetni. El kellene hagynunk őseink temetkezési helyét?!

– Igen, uram! Értem – bólintott Vajta.

– A temető marad a helyén, a templomot visszük oda, hogy egymás mellett legyenek!

– Ezt is értem, uram. Rendszerben lesz minden, óhajtásod szerint!

– Akaratom szerint! – egészítette ki a gondolatban Soma. – Mi az hogy rendszerben lesz minden?!

Dehogyan lesz rendszerben! Azt sem tudod még, hogy kell rendszerben lenni! Most csak Tarnaszentmária érdekel! A többi építsék a szokások szerint. Legyen menedék a népnek és bevehetetlen legyen! Nem akarok beleszólni, tudják a dolgukat az építőmesterek. Ám Tarnaszentmária, az más legyen! Ott töltöttem a gyermekkorom javarészét. Odahúz a szívem és az emlékeim. Vágyódom oda, mert ott jól éreztem magam.

– Ahogy óhajtod uram!

– Hagyd már az uramozást, Vajta! Nem tudsz te semmit a kabarok erős, harcos, büszke népéről! Mit regélt a dajkám a távoli Kaukázus hófödte bérceiről? A khorezmi szentély tüzeréről, ahonnan Csaba ősem asszonyt hozott, Ósanyám a tűz papnője onnan örökölt át utódainak a tűz szentségének tiszteletét. Mit tudsz te a szabad és legyőzhetetlen lovasokról? A hegyek illatáról...?

Vajta szájtátva hallgatta urát. Még soha nem látta, hogy az emlékei és érzelmei ennyire elragadják. Soma engedte, hogy a fiú meglássa gazdag lelke szépségét. Az emlékeket ősei földjéről, tiszteletét elhagyott népe iránt és a szeretetet, ami a tűzhöz és Khorezmiához kötötte.

– A családomban még élnek a mesék a vitéz elődökről. Még érzem a gazdagságot, amiben őseim éltek. Nézd ezt a kindzsált! Gyönyörű munka. Edömén ősapámé volt... Mindig családunk legidősebb tagja örököli, és addig őrzi, míg tovább nem adhatja a felnőtt elsőszülöttjének.

– Az elsőszülött fiának, akartad mondani.

– Nem! Az elsőszülöttnek. Akár lány lenne, akár fiú. Mivel azonban ez a kindzsál a fejedelem vagy vezér védelmére kötelez, a lányok lemaradhattak az örökségről.

– Volt olyan nőszemély, aki megtartotta a kindzsált, és vállalta a testőri vagy a katonai szolgálatot?

– Volt már! Nézd, mily gyönyörűek a rajzolatai: arannyal bevonva, drágakövekkel rakva. Mind-egyik rajzolat egy-egy Ósurunkhoz való kötődésünket jelentő jelkép. Sajnos, már én sem értem, mit

mondanak a jelek, csak csodálom, és tudom, sokkal szerényebb a tudásom, mint az őseimé. Pedig itt vannak körülöttünk. Érzékelem a jelenlétüket. Érzem, ahogy segítenek, vezetnek... – Soma elgondolkodott, és gondolatban egy kicsit visszatért oda, ahol soha nem járt, de a hely, a terület egy kicsit az övé is volt. A hátrahagyott temetőikben az ő drága ősei nyugszanak, odatartozott egy kicsit még ő is.

– No, fiam! Hogy is lesz az a tarnaszentmáriai templom?

– Uram, úgy lesz, hogy máris küldötteket menesztek a Kaukázusba, a kabar testvéreinkhez. Torda táltosnak meg szólok, nézze meg, hol lenne a temető környékén az a szent hely, amely méltó lenne templomod megépítéséhez.

Vajta elment. Somának fáradtan, szinte félálomba merülve jöttek a döntését megerősítő gondolatai.

– Az elfeledett sírok lakói kétszeresen halottak! Ám az emlékezetben megtartott hősök népük védőszellemei, akik a veszedelem idején kikelnek sírjaikból, hogy megszületett utódaikként megvívják a megmaradás csatáját. Miként a hun Csaba királyfi tette a népéért. Ám a kereszténység azonban nem csak a Magyarok Istenének üzent hadat, lerombolva őshitünk oltárait, hanem üldözi őseink, a hőseink emlékét. A pogánysághoz hasonlóan temetőinket szentségtelen helynek tekintik, és gondoskodnak arról, hogy feledésbe merüljenek. A szent egyház körüli temetkezésnek homályba kellene borítania a magános, ősi sírokat, melyekben vezéreink, előkelőink lovastul, fegyverestül nyugszanak. A király vétkes rendelete a vérzivataros időkben segítené hagyományaink elnémulását és népünk félrevezetését. Ha régi jó jeleseink homályba vesznének, vagy történelmi torzalakokká válnak, a mondáikban, regékben mint ijesztő kísértetek, a történelem könyvében pedig mint az elrettentő, megvetendő alakokként tűnnének fel.

Ám a templomépítésre vonatkozó törvényt sok más, testet-lelket gúzsba kötő törvények követték. A szabad magyarságot földhöz kötötték István törvényei, aztán a mainzi érsekség előírásai életbe léptek. István törvényei is szaporodtak rendszeren.

Enyészet havának vége felé járt az idő. Egy napon Soma erősen zsörtölődött. Háza népe, a lányok, asszonyok abban mesterkedtek, hogy bimbós virágágakból megtudják, lesz-e kérője a pártás hajadonoknak.

– Hány ágat kell nyesni, hogy megmutatkozzék a jövő? – kérdezte Gyöngyöske, az egyik éppen eladósorba került kislány az idősebbektől.

– Egy szál is elég!

– Csak jó bimbós legyen! – szédítették az asszonyok a kislányt.

– De éjfélkor kell ám az ágat megvágni!

– Cseresznyeágnak kell lennie! – tódították a huncut nagylányok, akiknek már volt jegyese.

– De még mennyire, hogy éjfélkor, ám pőréen kell azt a jósló ágat megszedni! – fejezte be Zilke, a táltos lány. Aztán Gyöngyöske elképedt arcát látva mindnyájan jót nevettek.

Soma ekkor lépett be. Arca morcos volt és fáradt.

– Csak ne mulassatok ilyen jól, ti jövőbe látók! Itt van a király új rendelete „a bűbajosokról, ördögösökről és jövendőmondókról”.

– No ne! A király nem foglalkozhat ilyenekkel! – hitetlenkedtek a lányok.

– A király nem is, de a királyné asszony és a lelkes papjai szorítják a magyar lelkeket. Hallgassatok csak! „Hogy isten teremtménye minden gonosznak ártalmától mentes maradjon és senkitől kárvallást ne szenvedjen, hacsak nem Istentől, ki előmenetelét is adja, tanácsai végzésből vettünk nagy rettentő tilalmat az ördögösöknek és bűbajosoknak: hogy senki bűbájjal vagy ördögös tudománnyal egy embert is eszéből kiforgatni vagy elveszíteni ne merjenek.”

– Melyik istenről van szó? – vihogtak a lányok.

– Honnan tudják, miként lehet az embert az eszéből kiforgatni? – kíváncsiskodott Gyöngyöske.

– Honnan, honnan? – szólt Zilke. – Hiszen ők maguk csinálják a legkeményebben, gyakorlatból tudják.

– Udvari végzés, mi? – bólogtak az idősebbek. – Vajon ki volt ez a bölcs tanácsnok?

– Hallgassatok már! – csitította Soma az asszonynépet. – Most jön a java! Boszorkányos nőszerelmék! Halljátok a büntetést!

– „István II. könyve. 31-32. fejezet. 1.§. De ha mégis ember, vagy asszonyember ennek utána ilyen dologra vetemednék, adják annak a kezébe, akit megrontott, avagy rokonai kezébe, hogy tegyenek törvényt reá az ő akaratuk szerint. 2.§. Ha pedig jövendőmondók találtatnának, akik hamuban s más effélében mesterkednek, igazítsa meg őket a püspök ostorral” – fejezte be Soma a felolvasást.

Csend lett. Mindenkit meglepett a rendelkezés. A magyarság, mióta világ a világ, kapcsolatban van a teremtő szellemvilágával, ahonnan sugallatokat, vezérlést kapott minden kis és nagy döntéséhez.

– Lesz ez még rosszabb is! – szólalt meg Zilke. – Nem is szeretném megélni!

Az asszonyok addig ösztökélték Zilkét, amíg az bele nem egyezett az bekövetkezendők megnézésébe.

– Ostoba papok! Nem kell nékem se hamu, se csontok, se egyéb jövőt néző eszköz. Az én Égi Családom anélkül is megmutatja, amit tudnom, látnom lehet és kell.

Lehunyta szemét és révületbe esett, és elmondta, amit látott.

– Egy női szellem jött. Nagyon gyorsan itt lett. Azt mondja, a természethez tartozik. Jönnek még többen is. Ők a Természet Tündérei. Nagyon kellemes érzés. Csordultig telíti a szívemet. Őseinket látom. A vezéreket. Huba is itt van, Árpád és Töhötöm s a többi vezér. Töhötöm soha nem

beszél, nagyon határozott jellem. Bekecsben, bundában jöttek, fejükön kucsma, miként a hazatérés idejében volt. Mulatni akarnak! Hej! Olyan zene is szól, duda és furulya. Egy mezőn vagyunk. Ősi viseletben. Nagyon sokan vagyunk. Amolyan népi mulatság. Tánc van, zene szól. A vezérek beszélni kezdenek. Ez az ünnep hagyományunk része. István mindezt rossz szemmel nézi. Előre mutat. Valakik arra készülnek, hogy beözönljenek. Be is rohannak a mulatozók közé. István a jobb kezével továbbra is előre mutat. Oroszlánok özönlnek be.

– Ó, jaj! – fogja a fejét Zilke. – Az oroszlánhad elválasztotta a nőket és a férfiakat. Az oroszlánfalka halad tovább, cikázik az egész országban, hogy mindenütt elválassza a nőket és a férfiakat. A férfi nőt nem csókolhat meg, és nem foghatja a kezét. Nemi kapcsolatuk csak gyermeknemzés céljából lehet. Vége a tiszta, szabad érzéseknek!

– Pedig az a nő, aki szerelmes az Ég Atyjába, az boldogságban lakozik, s nincs az a férfi, aki őt boldogtalanná tenné. Mert Égi Atyja férjét ajándékba adja szerelme jeléül. Ezért vagyunk boldogok. Őseink érzelmi és hitrendszerében boldogságra vagyunk teremtve! Ez fordítva is igaz! A férfi, aki szerelmes az Ég Anyjába, boldogságban él. Nincs olyan nő, aki mellett boldogtalan lenne, mert feleségét ajándékba kapja az Ég Anyjától, szerelmének jeléül. Mert látja, hallja, érzi az iránta való szerelmet. Ebben benne van az is, hogy a magyar ember megértette, csak úgy élhet boldogságban egy pár, ha szerelmes az Égi Szülőkbe.

– István ezt a szentséget gyilkoltatja meg most. Megtiltja az ősök hitét, szertartásait, mert azt hiszi, akkor feledésbe merülnek. Ez tévedés! Kapcsolatunk az Égi Szüleinkkel, az Égi Családunkkal eltéphetetlen és örök! Ne féljete!

Zilke visszatért a révületből és szomorúan nézett a körülötte ülőkre.

– Jaj, véreim! Nagy bajok lesznek itt! Zavarodottság, céltalanság. Vezetőink nem veszik észre a dolgokat, de lelkük mélyén érzik. Nem gyávák, mégis megtorpannak. Többször is ki akarják irtani népünket, hogy írmagja se maradjon, de Égi Családunk mindig megvédi az ő földi családját.

Sokáig csend volt. Végül Solymoska felállt.

– Menjünk az ágyasházba! Mindegy mi vár ránk, nekünk minden nap meg kell tennünk, ami aznap ránk van bízva.

12 2014. Igéret havának 10. napja közvetítés. Közvetítette Iringó, leírta Büvellő.

DÖNTÉS A HÁZASSÁGRÓL

– Hagyd abba, énekmondó! Ha király urunk az új vallás híve lett, biztosan oka van rá! István Atilla vére, Árpád vére. Bár mi is Atilla vére vagyunk, mégsem lázadhatunk ellene! A felkent király tetteit nem mi mérjük, nem ítéelhetjük meg. A mi dolgunk őrizni az uralkodó akaratát, védeni az országot. Biztosan valami jó érdekében változtatta meg a döntését. Szittyia, pártus, kabar soha nem támad a maga hozta törvények ellen, a maga választotta vezér ellen.

– Király urunk megtiltotta a pórnép költözését. A kiszolgált gyepűőrzőket az őrhelyükön tartják, nem térhetnek vissza nemzetségükhöz.

– Igen?! Mi hírrrel jöttél még? – hümmögött Soma.

– A király megtiltotta a pórnépnek a vadászatot – folytatta a hírnök.

– A király a királyi birtokon azt tilt meg, amit akar! Én meg a birtokomon azt engedek meg, amit én akarok! Mátra-alján ne éhezzen senki, ha magyar! A kezük munkája az erdő is, meg a vadállomány is. Nem lehet kizárni őket a közös munka gyümölcséből!

– De nagy jó uram! Ez már valóságos felségárulás! – rettent meg a hírnök.

– Az a nemzet árulója, aki ilyet terjeszt! – mondta nyugodtan Soma.

E beszélgetés híre rövid úton eljutott István királyhoz.

– Uram királyom! Az Aba-nemzetség nem hajtja végre királyi rendeletedet. Ellenszegül a törvényeidnek. A pogány hitüket sem hagyják el. A jobbágyokkal közösen élnek a világukat. Együtt áldoznak tűznek, víznek, napnak.

Gizella királyné arcán gyűlölet suhant át.

– Felséges uram! Még egy lázadó! Ó, miféle országnak az ura az én szentéletű, kegyes uram!

– Hagyd, Gizella! Tisztán kell látnunk. A gyepükről lázongások híre érkezik. Még szerencse, hogy ezek a pogányok nem egyszerre kezdenek lázadni.

– Levertem Koppány herceget. Le Ajtony vezért. Apám megölette a besenyő Tonuzubát asszonyostúl. Elég volt a vérengzésből! Ha rajtad múlna, asszony, kipusztulna Atilla vére!

– Úgy! Az én hős királyom, a kereszténység bástyája feladta a hitét új nemzetének, és Jézus országának létrehozásában? István király megsajnálta, és támogatja a pogány fattyakat?! Ezért a királyi hitvesért hagytam el békés bajor hazámat?! Áhítatban, megértésben éltem ott, de eljöttem hozzád

idegen földre, hogy támaszod legyek a büdös pogányok között. Hol van már a hitünk bátor lovagja?! Azt ígérted, uram, mindenáron Jézus hitére vezeted népedet!

– Óh, Gizella! Lásd a valót! A harcok, hadjáratok, a németjeid és bajorjaid támogatása kiürítette a kincstárt. Az egyház étvágyáról nem is szólok. További fegyverkezésre nincs több pénz, nincs anyagi erő a további háborúskodásra! Az ország romokban hever. A nép szétszaladt, bujkál a zsoldosok elől. Nincs, aki arasson, nincs, aki elvégezze a munkákat a földeken.

István szünetet tartott, majd alig hallhatóan hozzátette még:

– A te békés otthonodról, meg a családotról ne is beszéljünk! Miért nevezték az apádat Civa-kodó Henriknek?

Gizella félrehúzta az ajkát. Gonosz, összehúzott fekete szeméből sütött a gyűlölet.

– Felséges uram! Támogassa csak azt a pogány hordát! Meglátja, előbb-utóbb a családunkra is kezet emelnek, ha felséged ilyen elnéző és megbocsátó. A megbocsátás a gyengeség jele!

– Jól van, asszonyom! Jól van! Találunk valami más megoldást. Királyi ispánt helyezünk ki, aki szemmel tartja a gazdaságot, és ezen ürüggyel megfigyeltethetjük az Abák pogánykodását is.

– Kösse családunkhoz azt a dölyfös, pökhendi, fiatal Abát! Nagy erős hírében áll! Jobb, ha mellettünk szolgál, mintha ellenünk – ötlött Gizella eszébe a gondolat.

– Mit beszélsz asszony?! – képedt el a király.

– Egyszerű! Itt van kegyelmed gyönyörű húga, Piroska. Fejedelmek versengenek a kezéért. Ajándékozza csak meg azt a barbárt Piroska kezével, hátha a szépség és a szerelem jobb belátásra téríti, és királya mellé állítja.

István kedvenc kishúgára pillantott. Mióta Sarolt, az anyjuk meghalt, Piroska jelentette számára a családot, az összetartozást és a melegséget. Bizalmasak voltak egymáshoz, mindent tudott az asszony lelkéről.

– Szó sem lehet róla! – kiáltott fel a király. – Lam herceggel ki van tűzve az eljegyzésük! Szeretik egymást. Különbben is legalább nyolc évvel idősebb Aba Sománál.

– Ha, ha, ha! Szeretik egymást?! Boldogok akarnak lenni?! Mi? Hát a királyi családban ezt el kell felejtteni! Itt semmi nem számít, csak az uralkodóház érdeke! Megértetted?! – sziszegett Gizella Piroska felé. – Én is elég nagy áldozatot vállaltam, hogy ebbe a pogány, barbár országba jöttem!

Piroska kérdően nézett a bátyjára. Végigfutott az agyán, hogy el kell hagynia Esztergomot, el kell hagynia az udvart. Elveszíti a szerelmét.

– Különbben is, ki ez az Aba, ki ez a barbár, rosszhírű ifjú? – kérdezte volna Piroska, de már nem tudott megszólalni. A hirtelen rátört félelemtől és az elvesztés fájdalmától elsötétült előtte a világ és elájult!

Gizella kárörömmel figyelte döntése eredményét. Másságuk miatt gyűlölte az Abákat, mert szabadon éltek, nem mint ő. Hiába volt királyné, a magyarok iránti gyűlölete, a sok ármánykodás, az áskálódás egyre gonoszabbá tette, és cselekedeteinek a foglyává vált.

Az Abáknak hatalmas vagyonuk, sok birtokuk volt, ami megvédte őket a nélkülözéstől, nincstelenségtől, az éhezéstől, az oktalan pusztulástól. Így békében éltek őseik életét és hitét a Mátra aljában.

– Itt van ez a kis dög, ez a Piroska! Szép, okos, kikapós. Még szerelmes is! Boldog szeretne lenni?! Hát nem! Ezt a házasságot jól kifőztem! – dörzsölgette kezét Gizella és élvezte ármánykodása gyümölcsét, hogy egyszerre két fiatal életét teheti tönkre, s ez boldogsággal töltötte el.

– A kis alakoskodó! – bökött Piroska felé. – Vigyétek a szobájába! Hívjatok hozzá gyógyító papot! Elborult elméjével még valami bajt csinál itt magának is meg nekünk is! – parancsolta Gizella és győzedelmesen végigmérte férjét, a királyt, és felcsapott fejjel átvonult a tróntermen, és távozott.

AZ ELVÁLÁS

– Bíborka! – szólította meg Soma a lányt. – Bíborka! Ez idáig ember még nem látott sírni, és ezután sem fog. Most a fájdalom azonban kihozta lelkem mélyéből a kínok könnyeit. Bíborka! Jobban járnék, ha itt halnék meg melletted, mert ami ránk vár, az maga a rettenet!

– Tudom, Soma, tudom! A király felségárulással vádol, de nem engedjük, hogy bajod essék! – cirógatta a férfi napcserzette arcát a lány.

– Bíborka! Ugye nem hiszed, hogy a rágalomtól való félelem csalja szemembe a könnyeket?!

– Mi ez a szörnyű nagy baj, kedves? Egy test egy lélek vagyunk, oszd meg velem, mi nyomaszt!

– Feleségül kell vennem István hűgát, Piroskát! Ez a megbékélés, a királyi kegyelem ára – mondta a férfi és zokogva borult a lány mellkasára.

A lány nézett rá biztató meleg tekintettel, ám amint megértette, miről van szó, a fény lassan kihunyott barna szeméből. Magához ölelte a férfi fejét, és a haját simogatta.

– Igen! Valóban! Ez rosszabb a halálnál is!

– Itt a töröm! Szúrj le bátran, ha úgy érzed, könnyítene a dolgunkon. Együtt haljunk meg. Nincs többé István, nincs Gizella, papok, teutonok! Csendben elalszunk, és együtt pihenünk az idők végezetéig!

– Nem, Soma! Nem lehet! Az Öreg Ősten nem véletlenül rakott ide minket a Mátra aljára, az Atya Karja ölelte medencébe. Nagy vész, nagy vihar közeleghet, ha sorsunk ily mostohára fordult!

– Bíborka! Udvarházat adok néked, szőlőföldekkel, erdőkkel. Három falut, gulyát, ménest. Semmiben nem lesz hiányod!

– Nem kell nékem semmi, jó uram. Idáig az asszonyod voltam, része voltál az életemnek. Teremtő Atyánk másképp rendelte a sorsunkat. Biztosan van oka, értelme, hogy ez történik. Beköltözöm a kegyes apácákhoz, és szorgalmasan töltöm majd életem napjait.

Soma megrökönyödve nézett Bíborkára.

– Te az apácákhoz? Te, aki Boldogasszonyunk aranyasszonya vagy?! Te, akit a mezők végtelensége éltet? Te, akit a kilőtt célke vezet? Te az apácákhoz?

– Igen! Azért teszem, hogy tudjad, biztonságban vagyok. Ne aggódj értem. Bátran szenteld magadat a rád rótt feladatnak!

– Meg tudsz nekem bocsátani?

– Miért? Nincs mit megbocsátani! Az Öreg Ősten egy nagy feladatra jelölt téged. Velem már nem tudnád megvalósítani. Nekem különben is ezután más dolgom lesz.

– Nem gyűlölöd Piroskát, amiért a helyedet bitorolja?

– Miért gyűlölném? Ugyanolyan szerencsétlen áldozata Gizella gonoszságának, mint mi. A bajor udvar játszójában egy jelentéktelen pária, akivel azt csinálhatnak, amit akarnak. Ezek az udvaroncok még nem tudják, hogy minden ilyen aljas lépéssel saját sírjukat ássák.

– Miket mondasz, Bíborka?! – lepődött meg a férfi.

– Én magam sem értem, királyom! – válaszolt elhomályosodó szemmel a lány.

– Bíborka, biztosan jól vagy? Királyodnak neveztél! Te félrebeszélsz!

– Nem, nem vagyok jól! Tényleg magam sem értem, mire nyílik ajkam. Most ne szólj! – suttogta, és a férfi ajkára tette az ujjait. – Hagyd, hogy utoljára hozzád bújjak! Beteljesedett a sorsunk, mint Csaba királyfi és Gyopárka sorsa.

Összeölelkeztek és zokogtak, mint a gyermekek, akiket ok nélkül elszakítanak egymástól.

Másnap Soma a kíséretével Esztergomba indult. A királyi udvarba hívták. Vagy felségárulás, és akkor az egész Aba nemzetségnek pusztulnia kell, várral, udvartartással, jószággal együtt, vagy feleségül veszi a király hűgát.

Bíborka felpattant a lovára és végigvágta azokat a helyeket, ahol boldogan éltek. Fáj a teste, lelke. Jobbnak látta volna eldobni az életét. Ahogy vágatott a lóval, úgy száguldoztak a gondolatai. Végül kiért a falu szélére, ahol egykoron a bölcs Apaj táltos tanította őket a füvek ismeretére, a számok csodájára, sőt róni is. Meg a mesék! A sok-sok történet! Harcosokról, hősookról. Bíborka

akkor minden mesehóst érzékelt. Volt füvesasszony, róvósámán, aranyasszony. Mindenkit sajátjaként élt meg.

– Minden elmúlt! – sóhajtott, és lehuppant a fűbe. Mezei virágok simultak az arcához, simogatták, becézgették, vigasztalták. Hiszen az Öreg Ősten teremtette világ olyan szép!

Bíborka érezte a föld kora nyári illatát és a belőle áradó szeretetet. A Földanya megérezte a leány szörnyű fájdalmát. Puha, meleg földerőkkkel bugyolálta be a zokogó gyermekét.

– Szereted őt, mert ismered! Tudod, leányom, jobb valamit elveszíteni, mint soha nem birtokolni! Ám te őt már nem veszíted el, lelked jobbik fele az övé. Soha nem lesz a szívében más nő iránt szerelem, csak amit irántad táplál. A népe iránti kötelességtudata vezetett sorsotok megtöréséhez. Ha nem veszi feleségül a király testvérét, Gizella a Máttra-alján szörnyű megtorlást hajtana végre. Ám ha látja hármótok boldogtalanságát, enyhül a vérszomja. Nagy árat fizet ő ezért! Egyetlen fiát a gyűlölete ragadja el, a maga gerjesztette iszonyat. Talán még részese is lesz a gyilkosságnak. Lányait már meddővé tette, és elüldözte az udvarból. Tudom, ettől nem lesz boldogabb a ti életetek, de tudnod kell, hogy a harag haragot, a bosszú bosszút szül.

Bíborka rémületében csak pislogott nagyokat. Mindent értett, csak azt nem, hogy hogyan hallhatja Földanya szavait.

– Ugye, lányom, te magad sem gondoltad komolyan a békés zárdai életet?! Nem ott a helyed! Hazátokat sok baj sújtja, sok ellenség tör rá, lesz idő, amikor csak egyetlen magyar teremti meg az ország az egységét, az összefogást, és szembeszáll azokkal, akik a nemzet életére törnek. Soma, ha akarja, ha nem, király lesz. Nagy fájdalmadban jól érzékelted. Mert amikor az ember lelkét nagy érzések hatják át, akkor tudata megnyílik Égi Atyjához, és az emberi szem és érzékelés számára rejtett dolgokat lát.

– Mi dolgom ezzel, Földanya? Nem bánom, legyen, ami elrendeltetett. Csak aludni volna jó, örökké aludni, kiszállni ebből a gyarló árnyékvilágból!

– Ejnye, lányom! Minő beszéd ez!? Nem te mondtad, hogy ebben a gyönyörű országban van tennivalótok?

– Mi dolga lehetne az eldobott, hasznavehetetlen cselédnek?

– Miket mondasz megint, te lány?! Nem ismerek rá az én szép, okos gyermekemre! Igenis, feladatod van! A te Somádon nagy dolgok múlnak. A feladatod az, hogy óvjad, őrizd őt a csatában, a hétköznapokon, s az életében. Te vagy a legjobb íjász, nemde? Röptében szétlövöd a rá célzott halált hozó célőkéket. A szablyával sem bánasz rosszul, és a karikás is a markodhoz ragad, ha harcolni kell!

– Ez igaz – eszmélt Báborka.

– Nagy szerelmeteket és boldogságokat ajándékba kaptátok. Megismerhetted Somát, hosszú évekig egybefonódott a sorsotok, boldogok voltatok. Mostantól őrizned kell ezt a fontos embert, a

leendő magyar királyt. Nemcsak a boldogságod emlékére, hanem azért is, mert Soma olyan király lesz, aki a legnehezebb időkben is megőrzi az ország függetlenségét.

Két nap múlva az Aba nemzetség testőrségébe egy szinte lányosan szép arcú, karcsú, ifjú legény jelentkezett. Nem számított, merről fújt a szél, nem számított, hogyan vágatott a ló, pontosan kiszámított volt minden lövése és tökéletesen célba talált. Lehet, azért volt olyan pontos találata, mert nem is célzott?

Mindenki csodálta a tudását. Csak azt nem értették, ha ilyen fiatal, szép, ügyes, miért olyan szomorú és hallgatag. A parancsokat röviden és pontosan hajtotta végre. Az előjárói kedvelték, és megbíztak benne. Ezért egyre több fontos, és jelentős feladattal bízták meg.

A SORS FORDULATAI

– Soma, hova készülsz ezzel a hadi csapattal? Hová mentek? – nézett kérdően bátyjára Bene Benedek.

– A jövődöbelimért Esztergomba – válaszolt Soma unottan.

– Ugyan! Ne bolondozz már! – nevetett Bene Benedek.

– Ki az a nő neked? Mert Gizella kitalálta, István meg rád erőszakolta a húgát.

– A szavamat adtam! A feleségem lesz! – válaszolt határozottan Soma.

– De hát nem is ismered! Nem is szereted! És Báborka?

– Báborka az életem! Mindent megadnék érte. Ám a nemzetem és a családom becsülete még az életemnél is fontosabb! – mondta határozottan Soma. Közben könnybe lábadt a szeme, és facsarodott a szíve. – Márpedig, aki Aba Soma asszonya lesz, annak kijár a fegyveres kíséret és a védelmem – mondta némi szünet után.

– A szeretet.... A szerelem... hmmm... Talán jobb lett volna egyszerű szabadnak születnem, hogy magam rendelkezhessek a sorsom fölött.

– Akkor mehetnél robotolni a jóságos papoknak! – incselkedett vele Bene Benedek. – Úgy halottam, vannak új és nagyon jó íjászaid.

– Idáig csak a saját neveléseimben bíztam. Őket válogattam be a tyumenembe. De rég volt! – sóhajtott Soma. – Együtt játszottunk, együtt tanultuk az íjászat fortélyait. Később én neveltem a legjobb lövőket. De ez már a múlté. Nincs időm. Magad is jól tudod, a sóellátás megszervezését és

az ellátást még Gejza fejedelem bízta ránk. A sóbányák megnyitását és a bányászatot jóapánk tökéletesen megszervezte. Ám már rám hárul ez a feladat. Mióta A Hadak Útjára távozott, én végigjártam a működő bányákat és a sóelosztókat.

– Soma! Huszonnégy éves vagy, és úgy beszélsz, mint a százéves öregapám! – fortyant fel Bene Benedek.

– Hallgass csak azzal a húsz évvel, ecsém! Majd megtudod, mily nehéz ilyen öregnek lenni! – csapott az öccse vállára Soma, és tiszta szívből jót kacagtak.

– Sajnos, valóban növelnem kellett a hadviselők létszámát. Az Aba-birtokokat egyre több támadás éri. A teutonok terjesztik az új vallást, és ezzel együtt növelik a birtokaikat is, a birtokaink és a népünk rovására. Ám ide be nem teszik a lábukat! Aki meg fel akarja venni az új hitet, szedje a sátorfáját, és menjen a hittérítők közé!

– Nemigen tolulnak a keresztények közé az embereink! – nézett Somára Bene Benedek huncutul, és megint jót nevettek.

– Válogatott íjászaimat küldtem Piros asszony kíséretéül. Hadd lássa a világ, aki az Aba nemzetéhez tartozik, az számít ebben az országban! – tüzeskedett Soma.

– Meg legyen is biztonságban! – toldotta meg Bene Benedek. – Nagyon jól lőnek a kíséretére rendelt ifjak. Ügyesek. Jó látni az értelmes fekete szemüket, szép arcukat. Igazi keletről jött kabarok!

– Van közöttük egy szép, szinte lányos kinézetű legény. Ő lő a legpontosabban és a leggyorsabban. Mintha csak Bíborka keze emelte volna a célokét az agyra... – mélázott el Soma. – Ám ez lehetetlen!

– Mi van Bíborkával? – vetődött fel a kérdés Benében. – Közölted vele ezt a szégyent bántás nélkül?

– Bíborkát nem láthattam. Megértette a kényszerűségét, nem is akart ellen tenni. Zárdába vonta, hogy legalább miatta ne aggódjak – sóhajtott Soma.

Mire a testvérek befejezték a beszélgetést, addigra a sereg felkavarta por is elült az őszi nap halovány fényében.

Az aba-vári harcosok estére érkeztek Esztergomba. Az úton mindenki megcsodálta a fényes seregletet. Egyforma termetű, csodálatos paripákon szép szál ifjú vitézek vágattak. Minden harcos ugyanolyan új bőrpajzsot, lábszárvédőt és karvédőt viselt. A hagyományosan varrt, tiszta új öltözkük olyan volt, mint amilyenekben a hazatelepülők jártak. Kellemes, meleg színek, az anyagokat arany- és ezüstszállal hímezték ki, fejükön vadonás új csúcsos süvegek díszeltek. Oldalukon szablya, vállukon az íj, hátukon a puzdra celókéekkel. Öröm volt rájuk nézni. Kora este érkeztek meg az esztergomi királyi várhoz. A várba csak a csapat vezetőjét engedték be, a többieknek a falon kívül kellett maradnia.

Marost, a csapat vezetőjét Piros asszony elé vezették. Piros, a király húga a vár leghátsó szárnyában kapott elhelyezést, miután férjét, a bolgár trónörökösöt meggyilkolták, s neki el kellett hagyni a bolgár királyi udvart.

Igen szűkösen élt itt fiával, a bolgár trónörököstől született gyermekével. Az elhelyezése is mutatta, hogy nemkívánatos személy volt a királyi udvarban.

Elé vezették tehát Marost, a csapat kapitányát, aki elmondta, hogy a jövődöbelije testőrséget küldött a védelmére. Piros asszony gunyorosan nevetett.

– Tisztelem az uratok eszt, és meg is köszönném nagylelkűségét, de miből fizessem én az ötven harcos meg az ötven ló ellátását? Megtűrt személy vagyok én a királyi családban, az ilyeneknek nincs jussuk!

– De asszonyom! Aba urunk gondoskodott a teljes ellátásunkról, és még ajándékot is küldött néked. A becsülete azt kívánja, az esküvőtök napjáig ne legyen semmiben hiányod, és a biztonságod is meglegyen.

A királyi udvarban Piros asszony már annyi rosszat hallott a pogány Abákról, az alázat nélküli vad kabarokról, úzokról. Talán jobban vágyta még ezt a néhány, a hátsó várfalba épített szobát is, semmint az ily közönséges népek tágas várát. Különb is itt a várudvarban élt az a férfi, aki iránt gyöngéden érzett. Ez az érzés szépítette meg árva, sanyarú életét. Most meg Gizella gyűlölete ezt a kis fényt is kiöli az életéből. Hozzá kell mennie egy közönséges főúr elkényeztetett, nyakas, makacs fiához. Amint végigfutott agyában a gondolat, tehetetlen düh sziszegett ki a száján:

– Gizella! Megfizetsz te mindenért az élő isten előtt! Meg is érdemled!

Majd személyesen indult el a királyhoz, hogy engedélyt kérjen ötven testőre a falon belülré való bebocsátásához.

– István, minek nékem testőrség? – nézett kérdőn bátyjára. – Ki bántana engem? Egy kitaszított, szerencsétlen fejedelemlányt? Nem képviselek én már semmilyen politikai vagy katonai hatalmat, miután a bolgár trónörökös uramat meggyilkolták! Le vagyok már írva még az életből is!

– Csak hallgass, te! – ripakodott Gizella a sógornőjére. – Légy hálás nekem, amiért ilyen ócska nőszemély létedre, ilyen rangos, daliás, ifjú főurat szereztem neked, hogy visszaadja legalább a becsületedet, és eltartson. Élhetetlen! – sziszegte Gizella. – Hagytad, hogy a bolgár udvarból is kirakjanak, ahelyett, hogy uralkodónót csináltál volna magadból! Fiút szült a trónörökösnek, és mégis hagyta magát elzavarni! Megáll az eszem! Ilyen ostoba!

A király felállt és Piroskához lépett. Megsimogatta az orcáját és vigasztalóan beszélt hozzá:

– Még most nem képviselsz semmilyen hatalmat. Ám, ha az ország legelőkelőbb főúranak méltó felesége leszel, megváltozik a világ. Ha ügyes leszel, még az ország dolgaira is lehet befolyásod. Mint ahogy gyermekkorunkban hittük – hallgatott el a király, majd mély lélegzetet vett és folytatta: – Aba

Soma derék ember, bátor harcos! Ha látatlanban már így gondoskodik rólad, akkor méltóságod lesz mellette. Csak rajtad múlik, asszonyaként mennyire állsz majd mellé.

A király sajnálta ugyan húga méltatlan sorsát, mert Gizella valóban igaztalan és gonosz helyzetet teremtett körülötte, és ő, mint báty és király, nem látott más megoldást, csak a férjhez adását.

Ráadásul ez a házasság összeköti az ősi vért. Az Atilla-származás két ágát, az Árpád-házat és az Aba-család révén a Lebédi-házat. Lehet ennek még előnye is! – elmélkedett István, majd kiadta a parancsot:

– Engedjétek be a Piros asszony testőrsége ötven harcosát! A keleti szárnyban szállásolják el őket és lássátok el a lovaikat is!

– Kishúgom – fordult a király Piroskához –, mostantól egészen az esküvőig csak kísérettel járhatasz. Mostanában sok errefelé a rosszakaratú ember! – mondta és a szobájába indult, úgy fejezte be a gondolatot, szinte magában motyogva: – Itt, az udvarban is.

– Még a végén fontos ember leszek! – emelte fel a suttogásból a hangját Piros. – Nem is értem, mit akarnak tőlem! Nyolc évvel vagyok idősebb ennél az embernél! Mindkettőnkkel szemben aljasság ez a frigy. Fiatalember, hozzá is tartozhat valaki, akit szeret. Ó, de keserves sors vár reám! A kijátszott, megcsalt özvegyecske feleségre. Gizella! Ezért a gonoszságáért megver a Magyarok Istene!

Másnap váratlanul feltámadt a királyi udvar. Hirtelen mindenki a király hűgának esküvőjére készülődött.

Pirost meglepte e sürgés-forgás, hiszen mint özvegyasszony és mellőzött testvér, nem számíthatott gazdag lakodalomra, fényességre, pompára.

– Mégiscsak fontos lehet ez az Aba fiú! – morfondírozott magában Piros, majd hirtelen eszébe jutott az ajándékcsomag, amit a jövődöbelijétől testőrségének vezetője hozott. Igazán szólva, nem lelkesedett ezért az ajándékért, mégis kibontotta a csomagot. Csodálatos brokátelyem ruhát talált benne. Kellemes vajszerű selyem, arannyal gazdagon hímezve.

– Óh, Szent Súlyom! – kerekedett el a szeme Pirosnak. – Az esküvői ruhám! Olyan gyönyörű! Még a királynénak sincs ilyen! Ha ezt Gizella meglátja, megpukkad az irigységtől. No, ez már megéri a házassági cirkuszt – mosolyodott el magában, de igazából ez a gondolat sem vigasztalta meg.

Fekete faládikát talált a ruhák között. Kíváncsian kattintotta fel a tetejét. Ékszerek voltak benne. Nyakék, fejék, karkötő. Piros megdöbbsent. Nem aranykereszt és feszület volt benne, hanem drágakövekkel kirakott turulmadár, szarvasos fejdísz és hétágú életfa. Összezavarodott. Az aranyból készült ötvösremekek csodálatosan csillogtak. Piros még emlékezett népe valódi jelképeire, de tizenöt évesen felvette a kereszt jelét, azóta megvetette az ősi jelképeket. Gyorsan lecsapta a dobozka tetejét, és szólította szolgáját. Midőn a lány belépett, ráripakodott.

– Iringó! Felpróbálom a mennyasszonyi ruhámat! – de hirtelen megérintette valami a szívét. Az ősi jelképek visszaidézték, amikor még együtt játszott a többi szabad magyar gyermekkel, amikor még nem volt különbség gyermek és gyermek között. A szálláshelyeken, meg a sátrakban nem uralkodtak a parancsszavak, mindenki tudta a dolgát, és emelt fővel tette azt.

Most meg alázasos, lesütött szemű szolgák veszik körül.

– Iringó! Kérlek, segíts felvennem a ruhát, amiben mennyasszonyként az oltárhoz lökdösnek – ismételte.

Iringó meglepődött, és hálás mosoly jelent meg az arcán.

– Igen, nagyasszonyom! Gyönyörű ez a ruha! – mondta váratlanul, mert idáig soha semmihez nem fűzött véleményt, csak szó nélkül megtette, amit parancsoltak.

A két asszony e pillanattól együtt örült a díszes öltözetnek. Piros asszony megkönnyebbülve felöltötte. A ruha illett az asszony szépségéhez. Barnás bőre, mandulavágású szeme, barna, hullámos haja csodálatos összhangban volt a ruha színeivel, és a redők okozta árnyalatokkal. Kiemelte az asszony karcsú alakját, ám a derekánál nem simult a testhez, alakítani kellett rajta.

– Kérlek, Iringó, vidd az udvari szabóhoz a ruhámat, kicsit vegyen be belőle. Legalább pacuha ne legyek az esküvőm nagy napján.

Iringó szinte repült a vár legkülső, nyugati részén lakó udvari szabóhoz. A szabónak szemmel láthatólag igen sok munkája volt, mert az udvar a király testvérének esküvőjén nem jelenhetett meg új ruha nélkül. Ez amolyan gögös bajor szokás volt. Már csak négy nap volt a nagy eseményig. A szabó és a segédei éjt nappallá téve szabtak, varrtak, hímeztek.

– A mennyasszony ruháját mégiscsak meg kellene igazítanod! – fortyant fel Iringó, mert a szabó nem akarta elvállalni a munkát.

– Jól van, jól van! – dünnyögte a mester. – Az asszonyod naplementekor jöhet próbálni.

Naplemente előtt Piros lóra pattant, hogy elhozza a mennyasszonyi ruháját. Lóháton néhány perc alatt megjárhatta a szabót.

– Várj, asszonyom! Várj, asszonyom! – kiabálta Iringó! Már nem mehetsz egyedül! Várd be a kíséretedet!

– Ugyan már, Iringó! Tán most megyek először végig a váron a nyugati falig? – ezzel elvágatott.

Iringó lélekszakadva szaladt a testőrséghez.

– Hé, legények! Az asszonyotok elment. Vágtassatok utána! Siessetek már! Rossz kinézetű idegen lovakat láttam délelőtt erre felé ólalkodni. Ki tudja, miben sántikálhatnak.

A szép arcú fiatal íjász pattant leghamarabb az almásderes lovára, és vágatott úrnője után. Iringónak még meg is akadt a szeme a szép ifjún. Az első lovast még négyen trappolva követték.

Hamar megtörtént a ruhapróba, a szabó alapos munkát végzett, és indulhattak is visszafelé. Az úton csend és békeség honolt.

– Kár volt úgy aggódnok! – szolt Piros. – Mindjárt visszaérünk.

Hangján némi bosszúság érződött a felesleges felhajtás miatt. Abban a pillanatban a Duna menti csalitosból lovasok kaptattak elő.

– Ott a pogány boszorka! Lőjétek le nyomban! – hallatszott a kiáltás, és már surrogtak is a nyílveszők Piros asszony felé.

Az esztergomi érsek katonái voltak, a pajzsukon az ő címre látszott. Piros asszony életére törtek.

A széparcú fiú állt legközelebb az asszonyához. Szemvillanás alatt felágaskodott a lovára és testével takarta el az asszonyt, így felfogva a celőkéket.

– Megállj, céda! Most az egyszer megmenekültél! Jó keresztény létedre pogány legény kell neked?! – hallatszott a fenyegető kiáltás, és a lovasok már el is tűntek a bokrok mögött.

A széparcú fiú testével két nyílveszőt fogott fel, a harmadik Piros vállát súrolta.

A fiú a felemelkedett helyzetéből a földre zuhant. Egy celőke a vállában, egy celőke a mellkasában állt meg.

– Gyorsan, gyorsan! Vigyétek a lakosztályomba! Küldjétek Iringót a gyógyítóért! – kiabált Piros. – Édes Boldogasszony, ki ellen vétettem? Miért kellett ennek megtörténnie?

Mire megérkeztek Piros lakosztályába, már égtek a fáklyák. A sebesült fiúnak már előkészítették a fehér vászon lepedővel letakart friss szalmás ágyat. Forralták a vizet a beavatkozáshoz.

Piros ruháján, a vállánál átütött a vér, de mit sem törődött vele.

– Hol a gyógyító? Hol késik? – kiabálta. – Meg kell műteni a fiút! Ha ő nincs, már halott lennék! – jajveszékelt.

A fiút lefektették és kezdték óvatosan lefejteti a ruháját.

– Ó, ha nem rohanok úgy el, beöltözhetek volna a testőrök rendesen. Most nem állna ki ebből a fiúból ez a két nyílvesző.

Ahogy vetkőztették a fiút, az egyik harcos hirtelen hátra hőkölt.

– A Szent Súlyomra! Ez a fiú meg lány! – kiáltotta. – Ki vagy te, fiú? Ki vagy te, leány? Meg kell itt bolondulni!

A lány már alig lélegzett. A celőkéket ki nem húzhatták, mert akkor elvérzett volna, a kapott sebet elzárták a vasak.

Még eszméletén volt, és csak Pirost nézte, aki lehajolt hozzá és megfogta a kezét.

– Báborka vagyok! – zihálta. – Élned kell! Mindig ott kell lenned nagy királyunk mellett! Ne mondd meg Aba nagyúrnak! – suttogta elhaló hangon és lassan kihunyt szeméből a fény.

Piros levette nyakából arany mellkeresztjét és a halott lány kezébe akarta adni.

– Ne tedd! – fogta meg egy erős férfikéz a kezét. – Tisztalelkű leánya ő Ősurunknak. Ne rontsd meg a kínozóköz jelével. Ha meg akarod tisztelni, tedd rá a turulmadaras ékszeredet, az kísérje el.

Piros döbbsenten fordult hátra. Egy magas, vállas férfi állt mögötte. Villogó fekete szeme csillogott a fáklyafényben. Arcára gyötrő fájdalom és tehetetlen düh ült ki.

– Aba Soma! – szólalt meg végül Piros. – A jövendőbelim!

– Igen, asszonyom, az vagyok! Most viszont kérlek, vonulj vissza! Sok rossz dolog történt ma itt veled, és másokkal is. Meg nem is asszonyi szemnek való az, amit itt történik. Jó éjszakát!

Iringó eltámogatta döbbsent asszonyát.

Reggelre Báborka fejedelmi asszonyi ruhába öltöztetve feküdt a ravatalon. Ősi szokás szerint mellétették fegyverét, lovának bőrét, csontjait. Fájdalmasan szóltak a táltosdobok: Szélistent hívták, a távozó lelket vigye a Csillagösvényre. A várudvar közepén égett a tűz. A táltos Aba Soma mellett állt, az Árpád-házi zászlók lobogtak. A vörös a Nap, az Ég tüze, míg az ezüst az Égi Anya, a Hold színe a hétszer vágott sávos zászlón.

Ez a nagy pogánykodás óriási felháborodást keltett ugyan a királyi udvarban, de mindenki bebűjt a hálószobájába. Az udvaron csak a Báborkát körbeálló pogányok voltak.

Soma nem sírt. A fájdalom marcangolta eszét, szívét, lelkét. A szertartás alatt végig az járt az agyában, hogy mindennek ő volt az oka. Báborka szerencsétlen sorsáért ő a felelős, és ezt ép ésszel nehéz elviselni. A leányra szórta a markában tartott színes drágaköveket és a drága testet virággal borította be. Lassan eszmélni kezdett, és újra látott, hallott.

A táltos felemelte a cipót, és így szólt:

– Ímé, Báborka! E megáldott kenyér az életünket megtartó és tápláló Földanyánk ajándéka. Emlékezz a frissen sült kenyér illatára és ízére! Vidd magaddal!

Ezzel a cipót átadta a tűznek, és felemelte a borral teli csanakot.

– Ímé, Báborka! Itt ez a megáldott bor. Jóságos Földanyánk ajándéka. Életedben ez volt a jókedv, a derű, a multság. Emlékezz az ízére a zamatára és a gyógyító erejére! Vidd magaddal az emlékét, hogy lelked visszavágyjon a földi létre – aztán leengedte a kezét, és a bort a tűzre öntötte.

A lángnyelvek megelevenedve magasra csaptak. Pattogott a tűz. Siratta szép, ifjú gyermekét. A máskor mindig nyüzsgő várat halott csend uralta. Egy lélek sem tette ki a lábát a várudvarra, csak a kabar testőrök álltak hangtalanul, mozdulatlanul a ravatal mellett. Ez a némaság üvöltött az érsek felé.

A táltos magasra emelte a virágkoszorút.

– Ímé, Bíborka! Itt ez a megáldott virágkoszorú! A virágok adták életednek a színt, a fényt, a szépséget, az illatokat és a kellemet. Kísérjen téged immár örökké a virágok emléke!

Majd gyengéden a tűzre helyezte a koszorút. Bíborka íját Aba Soma kezébe adta, aki a lány lábához hajolt és mellé helyezte az íját és a celőkéket.

– Bíborka! A legdrágábbat, ami az életedben volt, azt most még nem adhatom át néked. Élnem kell még a nemzetemért. Elengedlek a földi világból. Várj reám a Csillagösvényen, a Hadak Útján, Csaba Atyám égi birodalmában. Vidd magaddal legkedvesebb íjadat, hogy égi utadon se légy fegyvertelen. Különben sincs rá méltó ember, hogy utánad kézbe vegye – mondta az ifjú Aba fátyolos hangon, majd fáklyával lánggra lobbantotta a máglyát.

Kebléből mély sóhaj szakadt fel, és felpillantott. Akkor látta meg, hogy a ravatal mellett áll Piroška és Iringó. Szemükben könny csillogott. Piros nyakán, a kelő nap fényében a szikrát vetett a turulmadaras nyakék.

AZ ESKÜVŐ

A trónteremben le-föl rohangált az esztergomi érsek, haja az égnek állt, feje piros volt, mint a főtt rák, csoda, hogy meg nem ütötte a guta.

Gizella királyné sápadtan kezét tördelte, az arcán sértődöttség és kétségbeesés látszott. Nagy a baj! A király mély ráncokkal a homlokán, gondterhelten ült a trónon.

– Ezek az én megszentelt templomomba be nem teszik a lábukat! Haramiák! Pogányok! Gyilkosok! Meggyalázzák a szent várost! Nem lesz esküvő! Meg nem áldom ezt a hitetlen népséget. Krisztus urunk kegyelme, és az égi kötelék szentsége nem szolgáltatható ki pogányoknak! Meggyalázták az istenünk szent színeit!

– Drága érsek úr! Piros asszony keresztény! Jó keresztény! Az uram hön szeretett testvére! – sípákkolt Gizella a kezét tördelve.

– Igen? Jó keresztény?! Mit nem mondasz, királyné asszony!

– Akkor miért csillogott a nyakában az a reves turuldög? És mit keresett a pogány temetésen? He? – vörösödött Asztrik érsek feje, és csak tovább hergelte magát. – Pogány szertartás itt a várban?! Senki nem tett semmit, hogy hagyják abba, fogják el őket? Kaszabolják le őket? Micsoda világ?!

– Drága érsek úr! Aba Somát elfogni? Pogánylázadás lett volna! Főleg amikor itt van az ötven legjobb harcosa? – szólalt meg csendesén a király. – Atyám, szerinted ki lett volna az az őrült, aki szembeszállt volna velük? Különben sem szabadna itt a várban vérfürdőt rendezni.

– Király uram, látja ezt a skandallumot – emelte fel a hangját az érsek.

– Talán nem kellett volna merényletet elkövetni a hűgom ellen, és meggyilkolni a legbefolyásosabb magyar főúr kedvesét – válaszolt még mindig türelmesen a király.

Az érsek már alig látott a dühétől.

– Jól van királyom, jól van! Megrágalmazol engem? Én lennék e pogánykodás kiváltója? – kapkodott a levegő után. – Majd gondoskodom arról, hogy a szentatya, akitől királyom, a koronádat kaptad, értesüljön, hová lett István király keresztélysege!

A király kezdte a türelmét elveszíteni, mert látta, hogy a királyné is villogó szemmel nézeget feléje.

– Rendszerben van, érsek uram! Ha már nem bírod a pogánykodás elleni küzdelmet, akkor új érseket kell kérnem Mainzból.

Egyre gyűltek a felhők a király arcán, mérgesedett a helyzet.

– Nem lesz esküvő! Kész! – akarta lezárni a vitát az érsek.

– Elég! – kiáltott a király ingerülten a papra. – Elég! Ez a magyar király trónterme, és ehhez méltóan kell viselkedned, Asztrik! Lesz esküvő, mert mi, a király így rendelkezünk!

– Drága érsek úr! Melyik szántó birtokjogáról szól az a beadvány? Jeleztem a kancelláriának, vegyék előre az adományozó oklevelet! – fordult mézesmázosan a királyné az érsekhez.

– Ó, leányom, az az Aba-birtok része. Nem lesz abból néked nagy kellemetlenséged? – fordult megenyhülve az érsek Gizella felé.

– Drága érsek úr! Nem véletlenül égett le a Veszprémi Táltosközpont néhány éve! Senki nem tudja már bizonyítani, hol kezdődik és hol végződik a birtoka – tüsténkedett Gizella.

– Távozz, érsek uram, távozz! Mindnyájunknak készülni kell a csodálatos templomi esküvőre, amit csak kegyelmed vezethet le! – zárta le a beszélgetést a király.

Asztrik hajbókolva távozott, a királyné pedig egy intéssel kiharancsolt mindenkit a trónteremből. A királyi pár kettesben maradt.

– István, nem kiabálhatsz az érsek úrral! Megtiltom! – villogott vészjóslóan Gizella szeme. – Hogy történhetett a vár közepén ez a pogánykodás? Hogy kikészült tőle szegény Asztrik érsek! Remélem, méltó módon elégtételt veszel!

– Elég, Gizella, elég! A hűgomat az esküvője előtt négy nappal majdnem meggyilkolták. Cédának nevezték, és megfenyegették. Saját szememmel láttam a nyílvevesszőt, ami Piroska vállát megsebesítette. Az érsek íjászainak a jele volt rajta, és azokon is, amelyek kioltották az ifjú életét – mondta kis szünet után a király. – Megölik az ország legnagyobb főúrának kedvenc apródját, vagy szerelmes babáját, mit érdekel engem! De Aba Soma a jövődöbeli sógorom lesz. Ez a németek elleni szövetség ára! Ráadásul a királyi házból senki nem tiszteli meg a temetést, senki nem nyilvánít részvétet. Ez a jövődöbeli

kapcsolat építésében több mint hiba!

– Ez egy mocskos pogány szertartás volt...! – vágott közbe Gizella

– Elhallgass! Ha Aba Somának fontos, akkor nekünk is fontos! Érted, Gizella? Családunk tagjaként a szövetségünk lesz! Különben is, mindenki úgy imádja az istenét, ahogy akarja! – emelte fel a hangját a király.

– Ezt mered mondani nekem?! Nekem, aki az életemet áldoztam ezeknek a nyomorult pogány magyaroknak a megszelídítésére, megtérítésére – sipítózott Gizella. – Megbánod te még ezt, Vajk István! – sziszegte.

– Hagyj magamra! Térítő papjaid nyomát csak vér és halál követi!... – majd rövid szünet után folytatta. – Hagyj magamra! Kegyetlen fejfájás kínoz – sóhajtott.

– Még jobban is fáj majd a fejed! – sziszegte kegyetlenül Gizella, és hirtelen a szája elé kapta a kezét, nehogy meghallja valaki.

A királyi vár apraja, nagyja készült a nagy napra. Csendesedett a botrány, az embereket egyre inkább a jeles esküvő vonzotta.

Gizella mindenkire jóságos volt, de legfőképp Piros asszonyhoz. Több udvarhölgyét is sógornője mellé rendelte, hogy lessék még a kívánságát is. No meg a kimondott és a ki nem mondott szavakat és beszélgetéseket. Mindegyik udvarhölgy inkább Gizella szeme és füle volt, mintsem segítség.

A királyné mindent tudni akart, ami a leendő házastársak körül történt és történik. Ám nem történt semmi. Piros és Iringó csak csomagolt, készülődött, szépítkezett.

Aba Somának, a vőlegénynek napokig színét sem látták. Végül az esküvő előtti napon, késő délután megjelent Pirosnál.

Bebocsátást kért. Amikor a szobába lépett, az asszony hellyel kínálta a nagyurat, és egy mozdulattal elküldte az udvarhölgyeket. Szinte restellkedett, hogy csak ilyen egyszerű módon tudja fogadja.

– Ne zavartasd magad, asszonyom! Én sem vagyok úri pompához szokva – kezdte Soma a beszélgetést.

– Mi járatban vagy, jóuram? Mindent elrendeztek helyettünk, nincs miről beszélünk.

– Talán van! – szólt Soma halkán, de határozottan. – Te is tudod, asszonyom, hogy mindketten Gizella játékszerei vagyunk. Nem tudom, téged mivel kényszerítettek erre a házasságra, de talán nem is fontos. Nekem nemzetségem, családom léte a tét. Ha megtagadom e frigyét, Gizella bizonyosan ránk uszítja a teuton és bajor hordákat. Akár ellenállunk, akár nem, kiirtanak bennünket. Ha megvédjük magunkat, a király ellen lázadunk. Ezzel az esküvővel mindenképpen haladékot kapunk. Mivel a kapcsolatunk nem érzelmi alapra épült, próbáljunk szövetségesként viselkedni! Ezért szeretnék néhány dolgot tisztázni, hogy lásd, hova kerülsz, mi sors vár rád az esküvő után!

Soma beszélt, de szemét le nem vette az asszonyról. Mély lélegzetet vett, úgy folytatta.

– Nemzetségem, udvartartásom és családom az ősi fényvallás hitét gyakorolja. Nem kívánom, hogy te is kövesd. Keresztény templomot építtetek néked, hogy gyakorolhasd a saját vallásodat. A váramban nincsenek szolgák. Mindenki egyenrangú és mindenki tudja, és végzi a saját dolgát parancs nélkül is. Az asszonyuk leszel, minden parancsodat teljesítik. Kérlek, tartsd tiszteletben, hogy ők nem jobbágyok! – megint szünetet tartott, és figyelte az asszonyt, aki csak ült, és látszott rajta, nem erre, hanem valami sokkal rosszabb dologra számított.

– Ha hozzájárulsz, a fiadat a sajátomként, igaz magyar harcosnak nevelem. Ha nem, azt is tiszteletben tartom és akkor is gondoskodom róla.

Itt már kikerekedett Piros szeme.

– Tiszteletben tartom, hogy a feleségem leszel, és melletted nem kívánom más asszony ölelését. Cserébe azt kérem, hozd világra megszületni vágyó gyermekeimet. Ha nem akarsz, akkor különváltan fogunk élni. Mindened meglesz, de ne becstelenítsd meg a nevemet! Nem kell most válaszolnod. Az esküvő után azonnal indulunk Mátra-aljára az Aba-birtokra, és ott várom majd a válaszodat.

Piros szinte elájult az izgalomtól, alig tudta kimondani:

– De hát nekem nincs semmim, én egy jelentéktelen személy, egy megtűrt vagyok! Gizella a bolgár trónörökösrel kötött házasságom óta ellenem fordult, bajor góggal az ellenségének tekint, mert nem a kijelölt németjéhez mentem hozzá.

– Tudom, asszonyom. Nincs hozományod, nincs vagyoned és birtokod. De nekem nem kell semmi a királyi családtól, csupán arra kérlek, légy szép és méltóságteljes az esküvőnkön. Nem kell, hogy a kíváncsi világ megneszelje bánatunkat. Addig is az Öreg Ősten legyen veled! – Ezzel a nagyúr elhagyta a szobát.

Piros felállt, és a falnak támaszkodott. Észre sem vette, hogy megroggyant térde, és lehuppant a földre. Eleredtek a könnyei, és hangos zokogásban tört ki.

Az udvarhölgyek berohantak, és csak azt látták, Piros ül a földön, rettenetesen sír.

– Asszonyom, tán csak nem vetemedett odáig ez a vadember, hogy bántson téged? – kérdezte riadtan Iringó. Piroska azonban egy intéssel mindenkit kiküldött a szobából.

Ment is a hír rögtön Gizella királynénak, hogy nagy baj van a jegyesek között, Piros földig verte az ifjú Aba. A királyasszony ugyan erre nem számított, de örömmel töltötte el, hogy érik munkája gyümölcse.

Piros meg csak ült a földön, és zokogott, zokogott, csak úgy remegett belé a válla. Kisírta magából minden félelmét, fájdalmát, ijedtségét, gyűlöletét, minden eddigi rosszat. Aztán megnyugodott, és Iringót szólította.

– Iringó! Gyorsan, gyorsan! Készüljünk a holnapi esküvőre. Szépnek kell lennem, elvégre az ország leghatalmasabb urának a felesége leszek! Nagyjából csomagolj össze! Az esküvő után azonnal itt hagyjuk Esztergomot, és megyünk az Aba-birtokra, a Mátra-aljára. No, igyekezz, és tartsd a szád, nehogy valaki gyanút fogjon!

Gizella mindent elkövetett, hogy az esküvő a királyi vérhez méltó legyen. Igaz, közrejátszott a bűntudata is, hiszen valahogy ő is belekerült a Piros elleni orvtámadás kieszelésbe. Tudott mindenről, mégsem tudta eldönteni, mi lenne neki az előnyösebb. A halott vagy a férjezett Piros szolgálná-e jobban nagyratörő álmait. Nem csak azért gyűlölte, mert szebb, okosabb és sikeresebb volt nála, hanem gyanakodott Piros kereszténységének ingatagsága miatt. Tudta, annak az emlékét, amit gyermekkorában megélt az ember, azt nem lehet örökre kinevelni.

– Meg az a rémes napam¹³, Sarolt! Még hogy Fehér Menyét! Ki hallott már ilyen nevet?! Olyan is volt! Isten nyugosztalja, elég későn tette. Mennyire akadályozta az én nagyszerű elgondolásaimat. A lázadók! Még hogy szabadság?! Akkor hol a keresztény alázat anyaszentegyházunk és hitünk iránt? Még jó, hogy sikerült ezt a Piros legalább az öltözködésében átnevelnem, eltiltanom a fiús lovaglásból és a hadakozástól! – sóhajtott csapongó gondolatok között Gizella. – Na, ettől függetlenül nem bízom benne. Ha meg már túlélte azt a „véletlen” támadást, legalább jó messze kerül az udvartól, és nem lázítja itt ellenem a vár népét és a harcosokat – simította meg homlokát.

– Még szerencse, hogy nagyon gyűlölik egymást ezzel az Aba kölyökkel, de ha véletlenül összelegednének, megtalálom a módját, hogy valami pogánykodási váddal, a férjét felségárulással eltíporjam! Ezt a Piros igen szereti a terveimet keresztező király!

– Jólelkű leszek! Jó, hogy eszembe jutott! Ellátom Piros hozománnyal és két udvarhölgyet is adok mellé, hogy lekötelezve érezze magát! Az udvarhölgyektől meg legalább megtudom, mi zajlik az Abavárban! Hadd lássa ország-világ, mily összetartó a királyi pár és milyen nagylelkű. Az összetartozást bizonyítandó, hogy a házasulandókat a király és a királyné vezeti az oltárhoz.

István teljes királyi díszben vezette Piros az oltár elé. Egymást karolva, lassan lépdeltek. A király halkán beszélt hűgához:

– Piroskám! Köszönöm néked ezt az áldozatot. Tudd, hogy én számodra nem a király vagyok, hanem a szerető bátyád, aki annyit lovagoltatott a térdén.

Piros nem válaszolt, csak szomorúan nézett a királyra, végül megszólalt.

– Vajk, testvérkém! Biztosan ezt akartuk fejedelmi gyermekeként?

Most István hallgatott, bár a Vajk név felemlegetése a király személye elleni főbenjáró bűnnek számított.

13 napam: anyósom

Amikor Gizella megpillantotta Pirost, elakadt a szava. Az asszony szépsége mellbe vágta. Ahogy pedig az aranyhímzéses ruhát viselte, az fejedelmibb volt, mint Gizella öltözéke.

– Ezt még megkeserülöd, Piros! – sziszegte magában, és abban a pillanatban a csillogó drágakövekkel kirakott, szarvast formáló hajpántot pillantotta meg, és a karján megvillanó táltoslovas karkötőt!

Gizella dühében egészen elsápadt.

– Ekkora pimaszságot! – kapta szája elé a kezét, hogy fel ne sikítson. – Pogány ékszerek!

Egy pillanatig mérlegelt, hogy hóhérért kiáltson, vagy Aba Somát vezesse Asztrik érsek elé, hogy mielőbb túl legyenek az esküvői szertartáson.

A templom dugig megtelt. Mindenki ott volt, aki számított. Az országban tartózkodó külföldi követek is. A templomhoz vezető út mellett ott tolongott Esztergom és a környék népe.

– Valami baj van, nagyasszony? – hallott valamit Gizella a nagy messzeségből. Egy kedves meleg férfihangot, amitől kezdett magához térni a királyné.

– Semmi, semmi! Azt hiszem, a tömeg az oka! Nem tudom. Nincs itt elég levegő. Megszédültem. Te meg ki vagy itt mellettem? Mi dolgod?

– A vőlegény...

– Milyen vőlegény?...

– Akit, asszonyom, az oltár elé vezetsz.

– Jaj, a vőlegény! Nem késtünk még el? – nyitotta nagyra a szemét Gizella.

Am amit látott, attól még inkább rosszul lett. Egy gyönyörű, magas, szelíd arcú fiatal férfi állt előtte. Hatalmas válla, egészséges, napbarnított bőre volt és tiszta, ártatlan kék szeme. Meleg tekintetével kutakodott a királyné arcán, és nyújtotta feléje izmos karját.

– Mehetünk, királyasszony? – kérdezte és megnyílt tekintetével várta a választ.

Gizella nem jutott szóhoz. Hangtalanul nyújtotta kezét. Még a szívverése is elállt. Ilyen szép és férfias embert még nem látott. Akik körülvették, görnyedt hátú, sunyi talpnyalók és álszent papok voltak, soha nem néztek a szemébe, tekintetét elkerülték. Tudta, feltétel nélkül kiszolgálják, de gyűlölik őt.

Végül Gizella karonfogva vezette Aba Somát az oltár elé, arája mellé, és hirtelen elájult. A testőrök gyorsan karjukra emelték az eszméletlen királynét és a sekrestyébe vitték, ahol lefektették, és két udvarhölgy gondjaira bízta.

A násznép felmorajlott, mindenki azt várta, most mi történik. Vajon elmarad a szertartás, hiszen a királyné nélkül nem történhet meg az esküvő?

Ám a király intett Asztrik érseknek, folytassa az esketést. Az érsek szeme szikrát vetett, amikor meglátta Pirost a mellkeresztje nélkül és a fején a szarvasos fejéket. A szája széle remegett, alig tudott megszólalni, majd a misebort lefedő hímzett kendőt hirtelen Piros fejére csapta.

– Ó, leányom, nem állhatsz fedetlen fővel az Úr színe előtt – kezdte kenetteljesen a beszédet. Aztán amilyen gyorsan csak lehetett, elhadarta a szent szövegeket, amikből úgysem értett senki semmit. A végén annyit lehetett hallani, hogy a Piros is, Soma egymás után az igent kimondták.

– Legyetek boldogok! – zárta a beszédet Asztrik jó hangosan, hogy mindenki hallja, majd hátat fordítva hozzátette:

– Ahogy én gondolom.

– Igen, atyám. Az átokrészt kihagyhattad volna. Pogányokra úgysem érvényes – válaszolt Soma, majd kézen fogta Pirost, és elindultak kifelé a templomból.

Szívükben félelem és bizonytalanság bujkált. Valami megkezdődött, de nem tudták, hol ér véget. Ahogy ballagtak méltóságteljesen, kézen fogva, egyetlen arcizmusuk sem mozdult. Nem árulhatták el a belső mardosó fájdalmukat. Ne örüljön senki! Az emberek csodálattal bámultak a gyönyörű párra, akiket az Isten is egymásnak teremtett. Sokan irigyelték őket, és bármelyik udvarhölgy szívesen cserélt volna Pirossal.

Fogadták a köszöntéseket és a jókívánságokat. Közben Gizella is magához tért a sok repülőstől, de nem akarta látni az ifjú párt, inkább a lakosztályba vonult. Majd nemsokára a lakodalom helyszínére ment, megnézni, rendben folynak-e az esti lakoma előkészületei. Ott adta ki a mérgét. Egy-két szolgáló lányt meg is pofozhatott.

Az ifjú házasok a király elé járultak.

– Kedves sógor! – szolt Soma. – Megköszönjük néked ezt a szertartást, és a te jószágodat, de az udvar nem az én világom. Ezért úgy döntöttük Piroskával, azonnal útra kelünk. Különben sem biztonságos ez a hely. Estére Mátra-alján leszünk. Az én házam megvédi az asszonyomat. Bármikor szívesen látunk Tégedet szerény vidéki várunkban.

A király erre nem tudott mit mondani. Hiába a kemény kéz, a hatalom, a testvére tényleg kiszolgáltatott volt az udvarnál. Az sem rajta múlt, hogy Piroška szerencsésen túlélte a támadást.

– De hát a lakoma... és a vendégek? – próbálta a király marasztalni őket.

– Ugyan! Észre sem veszik, hogy nincs közöttük az ifjú pár. Különben is! Annyi botrány volt miattunk már a várban. Nem kell tovább feszíteni a húrt!

– Piros! Te is elmész?

– De hát István! A felesége vagyok! Legalább úgy lássék! Meg nem is bánom, ha távol kerülök Gizellától – majd Somához fordult.

– Jóuram! Jöhetne a szolgálóm, Iringó is? Velem együtt igen nehéz sorsa volt itt, de nélkülem még gonoszabb helyzetbe kerülne.

– Asszonyom, azt hozol magaddal, akit csak akarsz. Nem fogolynak viszlek, hanem hites asszonyomnak.

Piros elpirult. Nem tudta, mit mondhat erre. Rosszabb válaszra számított.

– Mi lesz a nászajándékokkal? – kérdezte a király.

– Aki szívből akar ajándékot adni nekünk, az elhozza Mátra-aljára. Az ilyen vendég kedves nálunk.

A testőrök pillanatok alatt felmálháztak a vezeték lovakra. Iringó ráadta asszonyára az úti köpenyegét. Lóra kaptak és kiporzott a csapat a várból.

Az őszi nap delelőn állt. Napisten mosolygott az ifjú házasokra és arany fénybe vonta őket. A kaptatón Piros még megállt egy pillanatra a lovával és visszanézett a Dunára.

– Nézd, Soma, mily gyönyörű ez az ország! A Duna, a Pilis, a hegyek, a szigetek. Ha Gizella terve sikerül, akkor ez már mind a német császáré. Soma! Ne hagyd!

Soma felágaskodott a lovára, hogy jobban belássa a Duna kanyarulatát. Őt is megbűvölte a táj tündéri szépsége.

– Ha rajtam múlna, szép hazám nem is kerülne idegen kézre soha – mondta Soma és visszahuppant nyergébe.

– Úgy tudom, asszonyom, jól lovagolsz.

– Igen, uram. Nem lesz vélem bajod az úton – válaszolt Piros, és a ló oldalába vágta a sarkát. – Gyí te, Ráró! Gyí te, jó lovam!

Soma is megsarkantyúzta lovát.

– Gyí, Pejko! Ha jól haladunk, még napnyugta előtt hazaérünk.

A nap fénye kísérte a sereget. Bár a kezdeti vágta után lassult az iram, azért jól haladtak. Még világosban elérték a Mátra-alját, így Piros még megláthatta a bíborló alkonyatban a hegy csodálatos vonulatait és lankáit.

A fák már aranyba vonták koronájukat, de még nyíltak az őszi virágai. Érett a gyümölcs és a szőlő. Minden a Nap erejének, fényének átmentéséről szólt. A gyümölcs ízében a Nap ereje édeslett. Az arany lombokba a Nap fénye záródott. A virágok magvacskáiban pedig a következő kikeletre megújuló élet rejtezett.

Pirost az út közben a félelem mardosta. Félelem a jövőtől, a sorstól. Ám a parányi tavak, a szorgosan megművelt földek, a Mátra méltóságának látványa némi békét csöpögtetett a szívébe.

Aba-vár messze uralta a vidéket, zordan, sötéten, de biztonságot ígérve. Mintha csak azt sugallta volna: – Őrzöm e vidéket! Én vagyok a biztonság!

A porfelhő, amit a lovak patája keltett, a vár lakóinak már messziről jelezte, hogy érkezik az ifjú pár.

A falu apraja-nagyja a vár kapujához vezető úton tolongott. Mindenki látni akarta az új asszonyt. Mosolyogtak, integettek feléjük. A várban is összeszaladt mindenki a fogadásukra. Virágszirmokkal hintették be előttük az utat.

Soma édesanyja a lakótorony kapujában várta az új asszonyt. Soma lesegítette feleségét a lóról és hozzá vezette.

– Édesanyám, itt az asszonyom, Piroska. Királynénk ajándéka.

Piros összerezett ettől a mondattól és várta a grimaszokat, a megvető mozdulatokat, de semmi efféle nem volt. Soma édesanyja nagyasszony léte egyszerű, szőtt vászonruhába öltözött, semmi hivalkodás, semmi kirívó viselet. Odalépett Pirosához és tiszta, szívből jövő melegséggel megölelte.

– A Magyarok Istene hozott, gyermekem! Engem Solymoskának neveznek, szólíts így! Nem lesz sok dolgunk a férfiakkal! Mindenki teszi a dolgát – mondta, és Piros vállát átölelve bevezette az épületbe.

– Gyere, megmutatom a fürdőházat. Tisztálkodjatok meg az út porától, aztán gyerünk az asztalhoz! Vár a vacsora.

Piros igyekezett figyelni, de túl gyorsan zajlottak az események.

A fürdőház kellemesen meleg volt. A lányok szorgoskodtak, hogy elkészítsék az új asszonyuknak a vizesdézsát. A virágokkal feldíszített polcokon puha, fehér gyolcskendők, törölközők sorakoztak, várták a vendégeket. Ibolyka éppen akkor öntött valamit a fürdővízbe, amikor Piros és Iringó belépett.

– Mit öntesz te abba a vízbe? Mi? – ripakodott rá Iringó Ibolykára.

– De hát csak a rózsaszirmokból készített szűrt olajat, hogy illatos legyen a víz – rémült meg a lányka. – Mindenből a legjobbat asszonyunknak! – pityeredett el a kislány.

– Iringó! Légy szíves, hagyd békén a lányokat! Ez nem Esztergom, hogy gyanakodni kelljen – mondta Piros és gyöngéden letörölte a kislány könnyeit. – Hogy hívnak? – kérdezte.

– Ibolykának.

– Hány éves vagy, hogy már ilyen fontos munkát bíznak rád?

– Tizennégy leszek – hüppögött még egy kicsit Ibolyka.

– Jól van, kicsi leány! Nincs semmi baj! Tudod, ahonnan én jöttem, ott mindenkire és mindenre gyanakodni kellett. Ne haragudj Iringóra, ő is csak a dolgát végzi – simogatta meg a fejcskékjét. – Segítesz levetni az útiruhámat? – kérdezte kedvesen.

– Örömmel, asszonyom! Azért vagyok itt, hogy mindenben a kedvedre tegyek.

– Kellemes illata van a rózsaoajnak!

– A testvéremmel készítettük, hogy Soma nagyúr jövődélbelijének kedveskedjünk. Mert aki neki kedves, az nekünk is kedves – mondta Ibolyka, és arcán a sírás az öröm mosolyára változott.

Eközben Iringó kibontotta asszonyát az útiöltözetből, és Ibolykához fordult.

– Jól van, Ibolyka! Köszönöm a segítségedet, de most ki kell menned. Mégsem vetkőzhet előtted az asszonyunk meztelenre.

– Megyek már, megyek! – kiáltotta Ibolyka és kilibbent az ajtón.

Piros gyönyörűséggel merült az illatos meleg vízbe.

– Iringó, mit szólsz te ehhez a fogadtatáshoz és ezekhez az emberekhez? Nem tűnnek alakoskodóknak, sem álszenteknek.

– Úgy van, asszonyom. Még az arcuk is sokkal szebb, mint az udvarbelié. Tiszta a tekintetük, őszinték. Úgy tűnik, más ez az udvar, mint a királyi.

– Neked legyen igazad!

– Bátor vagy, asszonyom! Én csak csodálom, hogyan viszed végbe a mögöttünk maradt hét eseményeit. Időnként féltettelek is a sok megpróbáltatásban.

– Jaj, Iringó, kedvesem! Kemény szittyá harcok hun, okos pártus vér csörgedez ereimben! Nem arra teremtettem, hogy a sors csapásaitól megalázkodjak, meghunyászkodjak. Igaz, Gizella képmutató udvara sokat értett nekem, de már most sokkal jobban érzem magam.

– Mi lesz veled a nászéjszakádon? Hogyan tudod odaadni magad egy ilyen vad pogánynak?

– Jaj, Iringó, tudatlan gyermek! Nem láttál még bele a híres keresztény urak hálószobájába! Nem először teper engem férfiember le! Mit gondolsz, a „jó keresztény” bolgár trónörökös férjem mit művelt velem? Sokszor gyúrt maga alá minden tiltakozásom ellenére bortól mámorosan. Nőként alázott meg az udvar előtt, és úgy bánt velem, mint egy cafkával. Védekezhettem én tíz körömmel. A többi főúr csak röhögött, még biztatták is. De hagyjuk a múltat! Nem tartozik az senkire. Aba Soma legalább a világ előtt nem szégyenített meg, nem beszélt ki az udvar előtt, és nem parancsolgatott – fakadt ki Piros. – Hogy az ágyban mi lesz, majd csak kibírom valahogy! – de akkor már sírás rázta a vállát.

– Bocsáss meg, asszonyom, bocsáss meg! Nem akartalak megbántani! – szabadkozott Iringó.

– Ez csak a fáradtság miatt van, Iringó!

– Nézd asszonyom! A törölközők mellé készítettek ide egy rád való öltözetet, ami egyáltalán nem olyan, mint az udvarban. Nincs kendő, ami eltakarja a nyakadat és bebugyolálja a fejedet. Nagyon kellemes fehér és puha.

– Nem bánom, próbáljuk meg ezt! Holnap a magunkkal hozott néhány ruhát kimálházhatsz. Segíts ki a vízből és készülj te is! Nehogy megvárakoztassuk az anyóst!

Amikor Iringó ráadta Pirosra a ruhát, az asszony felsóhajtott.

– Igen! Ez még a szabad magyarok öltözete. Gyermekkoromban ezt viselték a fejedelmi udvarban is. Gizellával jött ez a lehetetlen öltözék, hogy az asszonyoknak takarni kell a mellét, nyakát, fejét.

– Micsoda esztelenség, és milyen kényelmetlen!

– Ha Solymoska sem visel olyan ruhát, akkor én is felvehetem ezt a könnyebb öltözéket.

– Asszonyom! Gizella bizonyára azért vezette be ezt az újfajta öltözéket, mert petyhüdt a melle, a nyaka meg ráncos.

– Te, Iringó! Miket beszélsz! – morcosodott el Piros.

– Képzeld el! A rútságát elfedte, a többiek szépségét meg eltakarta. Kettőt egy csapásra! Csak úgy lehetett valamilyen kinézete, ha a többiek természetes szépségét elfojtotta.

Nagyot nevettek, és máris mindketten sokkal jobban érezték magukat.

– Még a fáradságom is elmúlt – szólta Piroska és elkészült az öltözködéssel.

Ibolyka kívül várakozott, és az ebédlőházba vezette a két asszonyt. Az ajtóban Soma várakozott. Pirost kézen fogta és az asztalfőhöz vezette, ahol már ott ült anyja és négy testvére. Pirost Solymoska mellé ültette, de maga nem ült le, hanem az udvari néphez fordult.

– Ímé, bemutatom néktek az asszonyomat, Piroskát. Mától ő az új nagyasszonyotok. Emeljétek az egészségére poharatokat!

Az ebédlőteremben hangos taps, dübörgés, éljenzés kezdődött. A család új tagját szép, kerek arcú magyar emberek ünnepelték.

Piros belepirult. Nem szokott hozzá, hogy örüljenek neki.

– Jól van! Jól van! Hadd költsük el már a vacsoránkat, mert itt éhen veszünk! – szólta Soma, majd az őshitű fohászhoz összekulcsolta a kezét.

– Mindenünk, amink van, a Földanyánknak köszönhetjük. A ma esti vacsoránkért adjunk hálát neki.

– Hálát adunk néked, Megtartó Anyánk! – jött a válasz a többiektől.

– Az étek szolgáljon mindannyiunk egészségére! – fejezte be az áldást Soma és jóízűen enni kezdett.

Igyekezett ugyan bánatát leplezni, mégis nehéz ráncok ültek a homlokára. De a szerettei ezt csak a fáradság jelének vélték. Aba-várba a pogány temetés híre még nem érkezett meg, Soma még nem újságolta el.

– Mily szép vagy, gyermekem! – simogatta meg Solymoska Piroskát. – Adja a Teremtő Ősurunk, hogy leányaid is ilyen szépek legyenek, mint te. A fiúcskák, mint Soma!

Amikor a vacsora befejeződött, Soma egyik fivére felállt.

– Drága testvéreim! Ősurunk akarata szerint összehozott benneteket a sors. Elfogadjuk, amit az élet ránk rótt. Piroška, húgom! Soma törvényes asszonya vagy. A házban senkinek nincs joga megkérdezni, ki vagy, és honnan jöttél. Tiszteletben tartjuk mindenki sorsát. Az ég úgy akarta, hogy ami közel ötszáz éve szétvált, most újból egyesüljön, és a magyarság javára váljék. Ősurunk szent akarata szerint a te nemes Árpád-házi véred összevegyül a Lebédi-ház fiának, Aba Soma vérével – szünetet tartott és elégedettség látszott orcáján. Helyeselte ugyan Soma nagy szerelmét a kovács lányával, de hogy a királlyal került rokonságba, azt mindenképpen Ősura akaratának tekintette.

Mivel tiszteletben tartotta mindenki hitét, vallását, ezért úgy folytatta:

– A nászajándékom az lesz, hogy Sáron templomot építettek néked, hogy a hited szerint imádkozhass. Legyetek boldogok, és sokasodjatok, kedveseim!

Majd Solymoska emelkedett szólásra.

– Az én ajándékom az a díszesen hímezett teljes asszonyi öltözet, amit a szobádban találsz. Mellette találsz egy ékszerkészletet, amit őseink még a Kaukázus alján készítettek. Ez mindig a legidősebb fiú feleségét illette meg, ezért most néked ajándékozom. Viseld büszkén, mert a Napot jelképezi és általa te is fényben élhetsz. Ha eljő az idő, te is add tovább, ne szakadjon meg a kapcsolat az ősökkel. Legyetek boldogok!

Piros szinte beleszédült. Ám az igazi meglepetés csak ezután következett. A teremben lévőek felálltak, és sorban Piros elé járultak, és a már leszedett asztalra elébe helyezték apró ajándékaikat. Egy szőtt törölközőt, szőtt takarót, hímezett ingvállat, hófehérre kikészített báránybőröket, gyapjúkendőt, kézre való téli irhát, hímezett párnákat, bölcsőtakarót és még sok-sok holmit, ami egy új asszony háztartásába és az öltözékéhez kellett. Az asszonynak elállt még a lélegzete is. Szóhoz sem jutott, bár azt sem tudta, mit kellene mondania. Könnyezve súgta Somának:

– Meg sem érdemlem!

– István húgának nem is, de Aba Soma hűséges feleségének kijár – válaszolt megnyugtatóan Soma, majd az udvari néphez fordult.

– Az asszonyomat megleptétek a sok ajándékkal! Ahonnan jött, nem szokás az ilyen szeretetteli ajándékozás. Végtelenül hálás nektek. Köszönöm kezetek áldott munkáját.

– Térjünk nyugovóra! – fordult Pirosához és kézen fogva kivonultak az ebédlőházból. – Megmutatom néked a lakosztályunkat. Látod, ott balra az a fehér ajtó a tiéd, jobbra pedig én lakom.

Piros riadtan nézett Somára.

– Nincs mitől félned! Mindenütt örök vannak, vigyáznak ránk – majd mélyen Piros szemébe nézett. – Ha nem akarsz, nem kísérlek az ágyasházadba.

– De még azt sem tudom, hol van! – válaszolt Piros megszeppenve. – Valaki csak kell, hogy megmutassa!

Soma gyengéden átölelte az asszonyt és az ágyasház felé vezette.

– Ugye nem kell behívnom Iringót, uram? Segítesz levetkőznöm? – kérdezte Piros remegve.

– Köszönöm, asszonyom! – mondta Soma és magához ölelte a riadt asszonyt.

Simogatta, nyugtatgatta és végtelen türelemmel várta, hogy az készen álljon a szerelemre.

Piros életében ilyen csodálatos érzést még nem élt át. Hajdani férjével, a keresztény bolgár trónörökösrel gyűlölt volt a kapcsolata, vad erőszak és durva megalázás volt az első éjszakája. Most meg egy pogány főúr varázslatot tett testével.

Az ölekezés után Soma megkérdezte:

– Itt tölthetem nálad az éjszakát?

– Épp erre akartalak kérni. Most ne hagyj itt engem!

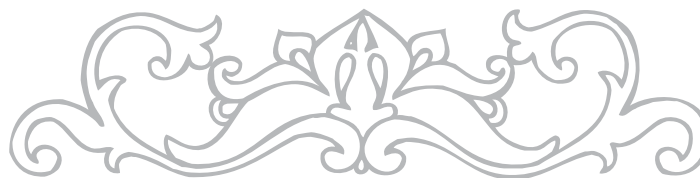
– Köszönöm! Mert nálunk a férj és a feleség együtt hál. Nagy szégyen lenne, ha az örök szemeláttára a szobámba kellene somfordálnom.

Átölelte az asszonyt és álomba merült. Ám Piros nem tudott nyugodni. Száguldoztak a gondolatai. Semmit nem értett, teljesen összezavarodott.

– Vajon kit ölelt bennem? Biztos nem nekem szólt ez a gyöngédség! Meggyűlöltették velem a pogányságot. De mit kaptam a keresztényektől? Mindenütt vér, tűz, halál, amerre a térítők jártak. Az udvarban pedig az ármánykodás. Minden, ami természetes és magyar volt, az már a múlté. A derék magyarokból képmutatókat faragott Gizella, a szabad asszonyok pedig asszonyi állattá süllyedtek, mert kitiltotta őket az élet természetes folyásából. Tették mindezt egy szerető isten nevében.

– Szerencsétlen királyné! Ha tudnád, miről maradtál le féktelen gögödben?! Velem meg mit tettél? Szerencsétlenné vagy boldoggá? – pityeredett el Piros és álomba sírta magát.

Magasan járt a nap, amikor az új pár felébredt.

A NÁSZÉJSZAKA UTÁN

A nászéjszaka után Piroska kábultan ébredt. Nem tudta, mit tegyen, mihez kezdjen. Gizella királyné parancsára Aba Soma feleségül vette, és megtörtént a hivatalos elhálás.

– Talán boldognak kéne lennem? Ez az éjszaka...! Csodálatos volt. Ám ez csak a kötelező rész. Az emberek, a rengeteg ajándék, meg a sok jószág és szeretet... – nagyot sóhajtott. – De ez nem nekem szól! Ezt a királyné parancsára tették, mert biztosan itt is félnek tőle. Ez nem jár nekem! Ez nem az enyém!

Megalázottnak és szerencsétlennek érezte magát, legszívesebben világgá futott volna.

– És hová futnál, Piros?! – tette fel magának a kérdést. – Hová, Piros, hová? Ott már nem, itt még nincs helyed!

Fájt a lelke, összefacsarodott a szíve. Hirtelen magára kapkodta ruháit, rendbe szedte magát, és rohant kifelé a lakószobából. Felpattant a tegnapi kapott lóra, és kivágatott a várból. Nem nézett sem jobbra, sem balra, nehogy lássa a csodálkozó arcokat.

– Mindenkinek csak az útjában vagyok! Nincs helyem a földön! Terhére voltam a bolgár királyi udvarnak, kidobtak. Megszabadult tőlem a magyar királyi udvar, férjhez adtak, nem volt helyem az ősi fészekben. Úgy néz ki, királyi parancsra itt befogadtak, ám ez a kedvesség nem nekem szól! Ki tudja meddig tart? – háborgott a lelke és omlottak a könnyei.

Azt sem tudta, merre jár. Idegen volt a táj, ismeretlenek az utak. Most azonban nem bánta, történjen bármi is!

– Az volna a legjobb, ha meghalnék! – villant át az agyán. – Mindenkinek úgy lenne a legegyszerűbb!

Ahogy felemelte lehorgasztott fejét, elébe tárult a Mátra csodás őszi orcája. A meleg barna, sárga, halványzöld levelek színes bársonyba vonták a hegyoldalakat. A délelőtti nap fénye mosolygós tündéreként táncoltatott a fűszálakon. Minden puha és meleg volt, és ez a melegség átölelte az asszonyt, finoman tartotta a lelkét, hogy elcsituljanak az indulatai és múltjon a fájdalma.

A ló sem vágatott már, hanem lassan baktatott. Piroska előre dőlve ült a nyeregben. A háta megörnyedt, dús barna haja az arcába omlott. Nem mozdult. Hagyta a lovat kedve szerint haladni.

– Te legalább itthon vagy! – szólt nagyot sóhajtván a lóhoz. – Azt hiszem, az sem számítana, ha soha nem térnék vissza. Idegen maradnék itt mindig.

Az almásderes egyszer csak egy tisztáson megállt. Középen hatalmas, terebélyes tölgyfa állt. Lombkoronája barnába fordult, megérintette az ősz lehelete. Piroska úgy érezte, a fa felől bölcs szeretet ereje sugárzik feléje. Szinte vonzotta. A ló állt, ő meg előrehajolva várt a hátán.

Nem tudta, mit akar. A napfény simogatta az arcát, selymes, puha szellő meglibbentette arcába hulló fürtjeit. A föld csodás illatot, a kora ősz meleg illatát árasztotta. A fák árnyékában néhány fűszálon még meg-megcsillant a reggeli harmatcsepp.

– Napatya, Szélisten, Földanya, Vízanyánk! – szólította meg az elemeket, de maga sem értette, hogyan hagyhatták el ezek a szavak az ajkát.

– Jöjj, lányom, közelebb a fa tövéhez! – szólította meg a tölgyfa öreg, bölcs szelleme.

– Megőrültem! Megőrültem! Jézusom, segíts! – sikította Piroska. – Hangokat hallok, beszélek hozzá a fa! Ilyen nincs! Pogánykodás! Boszorkány bűbáj! Gellért püspök is megmondta, gonosz varázslás ez!

A természet nyugtató simogatását érezte az arcán, Földanya egyre erősebben árasztotta testének csodálatos illatát. Szinte hívta, szálljon le a nyeregből.

Piroska önkéntelenül csusszant le a ló oldalán, és álomkórosként közeledett az öreg tölgyhöz.

– Nincs semmi baj, drága gyermekem. Nem örültél meg, a tudatod is tiszta. Táltos vagy, érted a természet hangját, kapcsolatban vagy az erdők, a mezők, a fák tündéréivel. Így éltek az életfák tündéréivel együtt őseid is. Ezért tudtak évezredek átvezetni. Tiszta lélekkel kapcsolódtak a mindenség erejéhez.

– Nem vagyok táltos! Nem vagyok táltos! Gellért püspök megkeresztelt! Jézus egyszerű, tiszta gyermeke vagyok!

– Természetesen az vagy! Jézus a testet öltött Napisten, csakis az ő gyermeke lehetsz! Ám te néped gyógyítójaként táltosnak születtél. Kitanultad, amit embertől tanulni lehet, a többi tudásra meg majd Égi Édesanyád, a Boldogasszony vezet rá. Az a keresztvíz nem mosta le rólad az égi tudásodat, ne félj!

Piroska megdöbbenve rogyott térdre, és a földig hajolva zokogott. Háta meggörnyedt és végképp megkavarodott benne az ősei fényhite és a ráerőltetett keresztény vallás.

– Ha abbahagyod a siránkozást, megbeszélhetjük, mi legyen veled – simogatta meg finom erővel a Fa Szelleme a zokogó asszonyt. – Tudnod kell, a mostani életedben ki vagy, és mi a feladatod! A virág sem nő ok nélkül a mezőn. Mindennek oka és értelme van. Ősurunk táltosának rengeteg feladata van itt, ebben a gyönyörű országban.

Piroska csak térdelt és zokogott.

– Idős, tapasztalt Égi Lény vagyok. Azt vállaltam, hogy ez öreg fának a nedveiben élve figyeljem meg a korszak a gyermekeit. Az emberek kételkedéséből merített tapasztalatokat továbbítom az erdőkbe,

a mezőkbe és Teremtő Égi Atyánk felé, hiszen ez is az ő fája. Meg kell védenem a fát, láncolatot kell teremtenem köztetek és őseitek között, hogy a folytonos kapcsolat megmaradjon. Természetesen segítenem kell az efféle búval bélelt leányaimon is, mint te.

Piroska a beszélő fát szemlélve még mindig gyanakodott, és csak lassacskán nyugodott meg. Befogadta a hallottakat, amitől ellazult a teste. Felállt, és a fához közeledett.

– Engedd meg, bölcs Égi Lény, hogy megöleljem a védelmedet szolgáló fát! – hajolt meg Piroska és nedves arcáról a csapzott haját hátrahúzta.

– Üdvözöllek itt, gyermekem!

– Ne haragudj rám! Céltalanul vágtattam, és eltévedtem – ölelte meg a fa törzsét.

– Véletlenül? Eltévedtél? Hm! Szerinted ki vezérelte a lovadat épp ide, és nem a vízmosáshoz?

– Igazad van. Táltos voltam, de az már régen volt. Kinevelték belőlem a természetes ösztönt, az érzékelést. Jó keresztény lettem, ahogy az udvar érdekei megkívánták.

– Gondolkozz hát! Mikor voltál eredményesebb? Amikor gyógyító táltos voltál, vagy amióta jó keresztény vagy?

– Nem is tudom... Amíg élt apám, Géza fejedelem, mindnyájan boldogan éltünk. A testvéreim, a szüleim, a nagy család. Addig minden jó és természetes volt. Aztán jöttek a térítők. Mindenkinek meg kellett keresztelkedni, és elfogadni az érthetetlen, következetlen új tanokat, amit senki nem hitt el, még ők maguk sem. Képmutató volt az egész. Apám a szertartásokon tűz mellett, a szabadban ősi isteneinknek áldozott, majd ájtatos arccal beült a templomba, és tűzzel-vassal irtotta azokat, akik nem támogatták az új vallást. Igyekeztem megfelelni az elvárásoknak. Támogattam Vajkot, aki István lett. Tragikus sorsú szent után kapta a nevét. Pedig a név kötelez és megjelöli a sorsát. Aztán hatalmas kísérettel megérkezett Gizella. Király és királyné lettek, és a koronázás után minden egyre rosszabb és véresebb lett. Én meg óvtam nemzetünket az idegenektől, már amennyire lehetett. Itthon is megtettem mindent meg az idegen országban is. Látod, semmi nem sikerült! Akárhova kerültem, akármíhez kezdtem, minden rosszul sült el. A bolgár királyi udvarban is csak az igazságot akartam, azt, amit a szívem sugott. Minden népnek meg kellene maradni önvalójában. Érdekből ne adja el a múltját, a hitét, önmagát! Ez volna a természetes, nemde? A férjem halála után mégis kiutáltak a bolgár királyi udvarból. Menekülnöm kellett a fiammal, a bolgár trónörökössel. Szerencse, hogy nem gyilkoltak le minket.

– Nem szerencse volt az! Elrendeltetett! A menekülésedben égi hatalmak oltalmaztak, védtek a hazavezető úton, mert még szükség van rád idehaza.

– Méghogy rám? Ugyan, ne mókázz vélem! Elűzött, kitaszított pára vagyok!

– Így is megélheted a jelenlegi sorsodat, az a te bajod! És hogy fogod bánni! Mi az a nagy sérelem, ami ilyen elkeseredetté tett? Bántott valaki?

– Nem. Tényleg nem bántott senki. Sőt! Fájdalmasan szép volt az a sok szeretet és figyelem, amivel elárasztottak.

– Akkor mit akarsz?

– Ez a sok tisztelet és figyelem nem nekem szól! Gizella és a király rászózott az Aba családra. Soma mást szeret, én meg egy öregasszony vagyok hozzá képest!

– Hanem kinek szólna?! Te voltál ott az esküvőn, teljes testi mivoltodban.

– Nem tudom! Nem tudom! Nem vagyok méltó ily megbecsülésre!

– Akkor légy rá méltó! Köszönd meg, és fogadd olyan szeretettel, ahogyan ők adják!

Piroska megszeppent. Lassan fogta fel, mit is mondott az Égi Lény.

– Hú, rettenetesen szégyellem magam! – szakadt ki belőle. – Ok nélkül, mint egy eszeveszett rohantam el.

– Nincs mit szégyellned! Semmi rosszat nem tettél. Most megtudtad, mi a sorsod. Ha nem emlékeznél, emlékeztetlek. A férjed volt az a kisfiú, akit tizenöt évesen Nyitrán felistáptáltál súlyos balesetéből. Magadnak mentetted meg, és a nemzetednek. Fontos feladata lesz az ország védelmében.

Piroska átölelte a fa törzsét. Négy ember is kevés lett volna akkor, hogy körülérjék.

– Bölcs fa, Égi Lény! Engedd meg, hogy máskor is eljöhessek hozzád.

– Mindenkor szeretettel várlak, leányom. Most pedig ülj lóra, az magától hazatalál. Ne félj, nem lesz semmi baj!

Az almásderes csendes vágóban haladt hazáig. A várban már nagy volt a riadalom, napnyugta előtt indultak volna a menyecske keresésére. Solymoska volt az élen. Ahogy Piroska leugrott a lóról, hozzásietett.

– Ugye, nincs bajod? – kérdezte aggódva.

Piroska ráemelte a tekintetét, hálás könnyek peregtek le az arcán. Solymoska átölelte, melegítette az alkonyat hűvösségében és bekísérte a várba. Nem szólt semmit, de Piroska tudta, anyósa szó nélkül is megértett mindent.

– Szedd magad rendbe, lányom és menjünk vacsorázni! Szegénykém! Ma még semmit nem ettél.

ÉLET AZ ABA-VÁRBAN

Mindenki megnyugodott, amikor épségben, egészségben megérkezett az új asszony. Solymoska amilyen jó és megértő volt Pirossal, legalább olyan csúnyán nézett Somára, és vacsora után nem is rejtette véka alá a véleményét.

– Soma! Van, ami van! Senki nem tehet semmiről, legfőképpen ez az asszony nem! Ha pokollá teszed az életét, a magadét is azzá teszed!

– Jó anyám! Én nem..., én nem...

– Szót sem akarok hallani! Ha nem is szereted, tartsd meg az emberi méltóságot, és igaz magyar lelkiséggel közeledj hozzá!

Így esett aztán, hogy vacsora után Soma ismét a szobájába kísérte asszonyát, és ott is maradt. Reggeli után Soma meghívta Pirosát, lovagoljanak egyet, hogy az őszi napsütésben megmutassa az Aba-birtokokat.

Pirost meglepte, hogy mindenütt derűs, szorgos emberek fogadták őket. A földeken folyt az őszi termények betakarítása. Közben az emberek énekeltek. Itt néhány almát tettek Piros kötényébe, máshol Somát vendégelték egy kis borral. A Napisten bágyadt, de szeretetteljes fényével simogatta őket.

Teltek a napok, a hetek. Piros kezdte megszokni az új életét, bár nehezen akarta beismerni. Éjszánként még riadt kismadár volt Soma karjaiban, így a férfi egyre több figyelemmel és gondoskodással fordult asszonyához, mert tartott harcias anyjától. Az idő múlásával meg azért, mert jólesett másokról gondoskodni és odafigyelni rá.

Amikor Somának dolga volt, el kellett mennie, Piros és Iringó bejárták a várat. Ismerkedtek minden zezguggal. Furcsállták is, hogy sehonnan nincsenek kitiltva. Szabadon járhattak, kelhettek. Senki nem parancsolt Pirosnak, nem voltak feladatai, és nem szóltak rá semmiért. Eleinte azt hitte, hogy semmibe veszik, mert ő csak egy jöttment keresztény, akinek semmi helye nincs itt az ősi pogány fészekben. Ám figyelmes és végtelenül kedves volt vele mindenki, és Iringóval is.

Figyelni kezdte Solymoskát, aki nagyasszony létére mindenütt ott volt, ahol dolog adódott. Rendezte és szervezte a betakarítást, felügyelte a zöldség, a gyümölcs tárolását. Szemmel tartotta a befőzéseket, és rendszeresen sürgött-forgott a konyhában. Ha kellett, kacsát, tyúkot kopasztott, ha kellett, főzött. Maga köré gyűjtötte a kislányokat a várból, a faluból, és varrni, hímezni, róni tanította őket, és mindenre, amire háziasszonyként szükségük lehetett. Lejárt az asszonyokkal a patakra mosni. Tréfálkoztak és hangosan nevetgéltek, amíg a kezük szaporán püfölte a sulyokfával a ruhát.

Piros eleinte megütközött, hiszen a királyi udvarban, az úriasszonyok körében a munka rangon alulnak számított. Most ébredt rá, mennyivel egészségesebb, ha a várúrnő és a szolgálók közösen dolgoznak, és még jól is érzik magukat.

– Milyen vidámak, mennyit kacagnak! A végzett munkán áldás van – elmélkedett Piros. – Ám az sem baj, ha a nagyasszony az asszony nép között a legkiválóbb! Vajon melyik udvarhölgy lenne képes ilyen fehérre mosni a pendelyét, és vajh, melyik tudna egy háromfogásos vacsorát főzni, ha napokig nem lenne hús a konyhán? – mosolygott magában. – Gizella királynét már fel se hozom, mert tőle csak az ájtatoskodást, a színészkedést és az ármánykodást lehet megtanulni. De ha neki kéne kenyeret sütni, soha az életben nem enne az én édes bátyám kenyeret!

– Itt a lányok, asszonyok pirospozsgások, duzzadnak, az erőtől és senki nem beteg. Tényleg! Micsoda divat a királyi udvarban, hogy a sok sápadt kóró, a királynéval az élen, állandóan gyengélkednek, fáj a fejük. Szinte már nevetséges! – Pirosnak be kellett látnia, egy beteges, kényszeredett világból jött, ami megbontja az ember testét és a lelkét.

Egy idő után már bizonytalanná vált. Nem tudta, mitévő legyen. Egyre jobban vonzotta az itteni világ.

Egyik reggel, a közös étkezés után megkérdezte Solymoskát, elmehetne-e vele a konyhába. Solymoska megölelte és csak annyit mondott:

– Már alig vártam, kislányom! Ha én kivénhedek, valakinek át kell egyszer vennie ezt a ronda házimunkát! – Egymásra néztek, és nagyot nevettek.

Ettől a naptól Piros, amennyit csak tudott, együtt volt Solymoskával. Mindent látni, ismerni akart, és tanulni, hiszen nagy hiányosságai voltak, mert fejedelmi vére kizárta az efféle munkából. Tudott hímezni, róni, lovagolni, vívni, jó íjász is volt, valaha a tálostudományt is gyakorolta. Ám éhen halt volna, ha neki kellett volna a mindennapi étkezésekről gondoskodnia.

Ahogy haladtak az ősze, behordták a földekről a csicsókát, a répát, a káposztát. A káposzta savanyodott, a bor forrt, a pálinka erjedt. A búza és egyéb gabona már kiszáradva a magtárakban pihent, a konyha melletti kamrákban, zsákokban állt a liszt meg a különféle kásák.

Egyre kevesebbet voltak a szabadban, eljött a süteménysütés ideje. A finom mézes kalácsok fűszerekkel. Sokszor az egész várat bejárta a kellemes illat, meg a jó szag. Jó sokat kellett sütni, hogy mindenkinek jusson.

Néha apróbb balesetek is történtek. Egy ficam, egy megvágott ujj, felcsapó gőz. Piros személyesen sajnált mindenkit, és elő kellett vennie tálostudományát, hogy segítsen. Ám ezt titokban tartotta. A vár népe megcsodálta, milyen biztos kézzel húzza helyre a csontokat, gyorsan csillapítja a fájdalmat, és minden bajra füvekből főzeteket készít.

Enyészet havával elmúltak a lakodalmak, jött Álom hava, a várakozás ideje. Jöttek a disznótorok, meg a mákgubók köpesztése, a bab kifejtése. Mind megannyi okot adtak az együttlétre, szórakozásra és a nevetésre. Jól befűtötték a kemencét, hogy senki ne fázzon, hadd érezzék jól magukat a népek.

Pirost meséltették a fiatalok, milyen a királyi udvar nyüzsgő élete. Tátott szájjal hallgatták a piperkóc, nagyképű külföldi küldöttek és követek viselt dolgait, a kíséretükről szóló pletykákat. Ki kivel került kínos viszonyba. Miként működött a politika boszorkánykonyhája, és a királyné miként bánt a gyermekeivel.

– De jó, hogy nem ott élünk! – hálálkodott a sorsának Ibolyka. – Ennyi hazugság és álszenteskedés! ... Csoda, Piroska, hogy te kiismerted magad.

– Kiismertem magam? Nem mondanám! Az udvar olyan, mint a mocsár, aki beletéved, azt elnyeli! Szerencsére az én jó uram az utolsó pillanatban kimenekített onnan, amiért végtelenül hálás vagyok az Istennek.

– Inkább Somának lennél hálás! – cincogtak a háttérben a lányok. – Megfogtad vele az isten lábát!

– Jó, de melyik istenét? – pusmogott Ibolyka is, és jót nevettek a lányok.

– Ejnye, gyermekeim! – szólalt meg Solymoska is. – Nem illik ott a háttérben motyorékolni! Inkább mesélj még, Piroskám! – fordult Piroshoz.

– Ilyenkor, Álom havának kezdetéből a kiseded megszületéséig tartó időszakot adventnek nevezik. Mindenki imádságos lélekkel készül a nagy eseményre, amikor is Jézus, az isten fia megszületik. Ilyenkor az udvarban, a várban csend és béke honol. A templomokban a miséznek és ájtatoskodnak. Rengeteg baj, betegség történik e három hétben. Szinte több, mint egész évben. Ez az időszak a sötétség időszaka, a sátán ideje. Az emberek félnek. Visszahúzódnak otthonaikba.

– Csend és béke? – kuncogtak ismét a fiatalok. – Majd meglátjuk! Mi nem félünk a sötétben, a sátán se a cimboránk! Az csak a keresztények kiváltsága!

Nem sok idő múltán rémisztő dübörgés, csoszogás, zajolás, lánccsörgetés hallatszott, majd kinyílt a helyiség ajtaja, és báránybőr kucsmás, piros palástos, nagy bajszerű, nagy szakállú ember lépett be, akit a fiúk kísérték maskarákban.

Piros és Iringó megijedtek, rémülten pattantak fel székükről. Félreálltak a lányok is, de látni lehetett az arcukon, csak mímelték az ijedséget.

Becsukódott az ajtó, és a kucsmás elkezdte a mondókáját.

– *Lánchos, mákos ember vagyok,
A sok mákom szerencsét hoz
Puttonyomból a méz csorog,
Ha érdemled, megkaphatod.
Csörgő láncom megcsörgetem,
Ártó lényet űzőgetem.*

*Jók voltatok-é, vagy rosszak?
Aki jó vót, kap kalácsot,
Aki rossz vót, az husángot!
Gyerekeknek varázsvesszőt
Várjátok az új esztendő!*

Mindenki megnyugodott, lecsillapodtak a kedélyek. A puttonyból előkerült az asztalt gyümölcs, a mézes sütemény, a dió, jutott mindenkinek.

Még beszélgettek, énekelgettek együtt egy kicsit, aztán a fiúk továbbindultak, csörgetve a boton a láncokat, a csengőket. Egy-egy kolomp is bekondult az éjszakába.

– Nagyon megijedtetek? – kérdezte Solymoska Piroskát és Iringót.

– Bizony, nem vagyunk ehhez szokva – válaszolt Piroska. – De nagyon jól éreztem magam. A gyerekkorom tolult fel a szívembe.

– Sajnálom. Szólhattam volna, mi következik. Inkább elmesélem nektek, hogy itt nálunk, „pogányéknál” – fintorgott Solymoska a pogány szóra –, mit is jelent a ti adventetek.

– Ez idő tájt, Álom havában egyre hosszabbodnak az éjszakák. Minél tovább tart a sötétség, annál erősebb az ártó oldal. Rengeteg baj, betegség, baleset, szerencsétlenség történik ilyenkor, hiszen be kell teljesedni az emberi sorsoknak. Ám népünk ismeri a gonoszság mibenlétét, lármával, zajongással űzi el a rontó lényeket. A hangoskodásban nem tudnak rátelepedni az emberre. Nálunk a ti adventeteket magyarul várakozásnak nevezzük. Várjuk, hogy a legsötétebb időszakot felváltsa a fény, várjuk Napisten megszületését. Napisten fénye űzi a sötétséget, és hosszabbítja a nappalokat.

– Ám a lánc a rabság árnya – szólt váratlanul Piros.

– Vagy a szeretet láncolata. Vagy az ősök köteléke.

Így teltek a napok, az esténkénti bolondozásokkal, jókívánságokkal. Ezek valójában tértisztító rezgések voltak és a szóvarázslás, amit addig mondogattak, amíg a sok kívánság megvalósult. Ez ugyan az embereknek nem tudatos dolog, de ösztönösen érzik, hogy testüknek, lelküknek jó.

Megvirradt Álom havának tizenharmadik napja. Piroska és Iringó meglepetten látták, hogy a lányok, asszonyok ünneplőt öltöttek. Kicsinosították magukat, a hajukat rendbe rakták, és mosolygósak voltak.

Az egész várban a férfiak sűrögnek-forognak, de még a konyhában is csak férfiember van. Az öszszegyűlt asszony népnek Soma szónokolt.

– No, lányok, asszonyok, ma nagy feladatotok lesz! Nem süthettek kenyeret, mert a Boszorkány Anyó rátelepszik, és olyan lesz, mint a tehénlepény. Nem szóhettek, nem fonhattok, nem varrhattok, mert bevarrnátok a tyúkok seggét. De ne feledjétek most még megpalázosni a tyúkokat!

– No, azon már túl vagyunk! Megpalázosztuk a tyúkokat a tyúkólban, a kokasainkat meg a vetett ágyban! – nevetgéltek az asszonyok.

– Feltétlenül hempergessétek meg dióban a gyermekeket, hogy csontjuk erős legyen, és egészségben növekedjenek! Aztán pedig ki a várból! Menjetek mulatni! Vacsoráig nem akarunk itt asszonyt látni! A háztartást bízzátok ránk!

– Nagy merészség ez részünkről! – válaszolt Solymoska. – De legyen jó napotok, legények!

A férfiak kaláccsal és forralt borral kínálgatták az asszonyokat. Soma Solymoskához lépett a kalácsos tállal. Megkínálta, majd megcsókolta az arcát jobbról is, balról is.

– Köszönöm, Solymoska, hogy az anyám vagy, és a te fiad lehetek.

Aztán Pirosához lépett és feléje nyújtotta a tálat és a boroskupát. Egy pillanatra találkozott a tekintetük, és Piros meglátta férje szemében a szeretetet és a mély fájdalmat. Hirtelen megérintette az érzés, hogy ezt az embert boldoggá kell tennie, mellette a helye jóban-rosszban.

– Lányok, kapunk ma vacsorát? – kuncogott Ibolyka.

– Miféle vacsoráról beszélsz?

– Böjtös nap lesz ez, lányok! Ma a férfiak főznek!

– Azért nem kell nagyon megijedni! Tegnap besegítettünk a mai szakácsoknak. Tán nem fogunk éhen halni ezen a boszorkányos napon! – nevetett Solymoska is, és terelte kifelé a bundába, ködmönbe, kendőbe burkolózott lányokat, asszonyokat.

– Legrosszabb esetben főznek a fiúk zsíros kenyeret – biztatta a népet Bene Benedek.

Az udvaron a frissen esett hó már el volt takarítva. A szánok előálltak. Nem volt túl hideg, csak kóbor hópihék keringtek. A csengős csikók prüszkölve, fejüket csóválva indultak le a faluba. A szánok szinte minden háznál megálltak, és az ott lakó férfiak megvendégelték az asszonynépet. Kaláccsal, forralt borral, mézes pálinkával. Előkerült az aszalt szilva, aszalt szőlő, alma, dió, mogyoró és mindenféle más finomság.

Gyönyörű volt a Mátra-alja! A frissen esett hó rá sütött a nap. A hópihék a szivárvány minden színében szikráztak. A fák ágai megfogták a friss havat és puha pihébe vonták csupasz karjaikat. Hószag volt mindenütt, tiszta, hűvös és friss. Tágultak a tüdők, pirosodtak az orcák. Ám ebben a pirosságban a kínálgatott mézes pálinka és forralt bor is bejátszott. Menetközben a hangulat is egyre jobb lett.

Piroskát is magával ragadta a vidám társaság, a jókedv, a tél öröme. Nagyon jól érezte magát. Be kellett látnia, hogy igazi otthonra lett. Rá kellett ébrednie arra, ha nincs mellette a férje, hiányzik. Azt is vágyta volna, hogy az éjszakáit mellette töltsse, de nem merte hívni Somát, hátha illetlennek tartaná. Pedig alig várta a halk kopogtatást az ágyasház ajtaján, ami Soma érkezését jelezte.

– Ó, a manóba! – gondolta. – A végén még beleszeretek ebbe az emberbe! – riadt meg a lelke.

Pedig már nyakig benne volt az érzésben. Soma meg továbbra is kedves volt, tisztelettudó és távolságtartó.

A Boszorkány Néne napját követő napok sem múltak eseménytelenül. Szinte minden estére érkezett valaki vendég, vagy következett valami új, játék.

Lassan vége lett a várakozás idejének. Álom havának 21. napján nagy volt a sürgölődés a konyhában. Az asszony nép süttött-főzött, hiszen a jó étkekre meg kellett kérni a megszületett Napisten tiszta, megáldó erejét, hogy a magyaroknak egész évben áldott, egészséges ételük legyen.

Ez a nap is alkalom volt arra, hogy együtt legyenek, együtt fohászkodjanak és eszem-izsom lakoma legyen, mert az közös étkezés szenteli meg a szertartást és az együttlétet.

Aztán három nap múlva következett a magyarok legnagyobb ünnepe, a Súlyomünnepe.

A magyarok a szent hely felé igyekeztek. A lópaták méltósággal dobbantak a havon. Leheletük ködfelhőként terült szét a légben. Hideg és sötétség volt. Az előző napokban kék és szürke hófellegekbe bugyolálta a vidéket az ég, de ma hajnalra fénylőn derengtek a csillagok, kitisztult a mennybolt is. Mintha a természet is ünnepre készült volna.

A levegő tiszta lett, a hó fehér ünneplőbe öltöztette a kopasz téli tájat.

– Megérkeztünk! – ugrott le lováról az egyik csoport vezetője. Mandulavágású szeme nevetett, tele volt étellel, akárcsak a többieké.

– Ünnepe ez a mai nap!

– Vége a sötétségnek! – mondogatták az érkezők.

– Segítünk a Napnak, hogy az év minden napján éltesse bennünket.

– A sötét oldal napok óta érzi már a vesztét. Sok baj, szerencsétlenség esett meg az utóbbi időben! Eljött az ideje, hogy a Fény kerüljön uralomra a világban!

A lovasok béklyót vetettek a lovak lábára, és a tűzhöz mentek. Atenje-u, a táltos még az éjjel hatalmas máglyát rakott, égett a tűz, körülötte kellemes meleg volt.

– A szerhez nagy tűz kell! Ám melegedni sem utolsó! – dörzsölgette hidegtől elveresedett, fázó kezét.

Figyelte, miként érzik a nemzetsége apraja-nagyja a megszentelt helyre. Az elhagyott, üres tér megtelt étellel, zsvajjal. Atenje-u szemében öröm és hála csillant, ahogy végignézett a seregleten. – Ünneplőben vagytok! Szépek és büszkék! Az én népem! Köszönöm Teremtőm, amiért méltónak találta, hogy rám bízta gyermekeidet. Köszönöm, hogy köveimmel gyógyíthatom a testüket, meséimmel a lelküket, és megtarthatom őket a Te hitedben – mormolta magában, és a hála könnyei homályosították el a szemét. Ám ez csak egy pillanatig tartott. Mikorra az érkezettek a tűz köré gyűltek, az öreg szeme már az örömtől csillogott, és szeretettel ölelte magához őket.

Ezután mindannyian lázas készülődésbe kezdtek.

– Hova állítsam az íjakat? – kérdezte egy harcos.

– Ide, ide! Ne legyenek túl messze a tűztől, amikor ki kell lőni a vesszőket.

– A kijelölt fiú és leány – Táltoslány és Vascstillag – induljon el, és járja körbe a szer helyét! Háromszor! Tehettek védelmet is a helyre, de ez nem fontos. Nincs itt mitől tartani! Rossz ember, ártó lény úgysem bírja a szertartás tiszta erőit.

– Megjöttek a sólymok! Megjöttek a sólymok! – lelkenedeztek a gyerekek és rögtön körbe is kapták a három solymászlegényt.

Az asszonyok körben, a szűz hóra terített asztalt varázsoltak, hogy illő lakomával zárulhasson a magyarok nagy ünnepe.

– Kérem a dobosokat félkörbe mellém! – rendelkezett Atenje-u. – Lehet megetetni a dobokat parázssal, hiszen megereszkedik a dob bőre ilyen időben!

A solymászok ágasokat helyeztek a tűz közelébe, hogy a kerecseny sólymok elfoglalhassák helyüket. Az egyébként nyugodt, békés jószágok most izegtek-mozogtak. Emelgették lábukat az ágason, toporogtak, mintha lámpalázások lennének. Tudták, hogyne tudták volna, ez az ő ünnepük, és nélkülük a Sólymok Sólyma, a Nap, soha nem tudna felülkerekedni a sötétségen. Nem győznék le a nappalok az éjszakát, és nem lenne tavaszi kikelet sem.

Az enyhén visszahajló orrú csizmák talpa alatt ropogott a hó. A csípős szélben sem fázott senki, mert a meleg szőrsapkák, állatbőrös kaftánok nem engedték át a szelet, a testet pedig melegen tartották.

A körbejáró fiatalok is visszaérkeztek már. Az íjaik az íjtartókon rendben sorakoztak. A sólymok türelmetlenül toporogtak, a dobok bőre megfeszült.

Atenje-u halkán dobolni kezdett. Szemét lehunyta. Dobolt és várt. Várt egy égi jelre.

A jel hamarosan meg is érkezett. Isten lehelete, az északi szél feltámadt, megbillegttette a szőrsapkákon a szőrpihéket.

Atenje-u hajadonfőtt volt, fején megbillent ősz varkocsa. Amikor abbahagyta a dobolást, a többi dobos kezdett rá. A táltos szóra nyitotta ajkát. Csendben, ünnepélyesen beszélt.

– Nincs szebb, mint a szél hangja! A végtelen legelők szabadságát dalolja. A szél az utódok számára a hagyományok továbbvivője, átörökítője. Szélisten szava örök és szent!

Az összegyűltek önkéntelenül bólogattak, hiszen a szabadság életük természetes része volt.

– Népünk jelképei. Általuk jó a Teremtő Isten ereje, mely a magvakat élteti. A Turulsólyom, a Napmadár, az Atya földi jelenléte. Amíg ismeritek és értitek a Turulmadarat, addig álltok kapcsolatban a Magyarok Istenével!

Atenje-u beszélt. A dobok hangja halkán rezgett, felerősítette szavának minden rezdülését.

– Magyarok! A legnagyobb ünnepünk, a Szer megtartására jöttünk össze. Most a sötétség ideje van. Tombolhat a rossz, a gonosz, de segítünk a Napnak, hogy felemelkedhessen, megszülethessen a földre a Fény, eltűnjön életünkben a sötétség és az ármány.

A táltos lehajtotta fejét és lehunyta szemét. A dobok meleg hangon továbbították a finom rezgéseket, hogy eljussanak mindenki lelkéhez.

Az ég alja lassan pirkadni látszott. A Nap első sugarai megjelentek az égen. – Eljött az idő! – szólt a táltos. – Megnyitom a keletet – fordult kelet felé, és vörös port szórt a légbe. Majd a dob hangjára délnek fordult és sárga port hintett, megnyitva ezzel a déli égtájakat. Lépett egyet és nyugatnak fekete port hintett.

– Megnyitom a nyugatot! – hajolt meg, és megint dobbant egyet a táltosdob. Végezetül északi irányba szórt fehér kaolinport. Visszafogottan, alázattal fordult Isten orcája felé, északnak.

– Tőle való minden élet, és csak az az emberé, amit az Atya áldással megad néki.

– Megnyitom a kintet! – emelkedett fel görnyedtségéből. – Emelkedjen a külső Nap! És megnyitom a bentet, hogy felemelkedjen bennünk a belső Nap, a Fény! Ha nem sikerülne, nem lenne új esztendőnk, és nem lenne új életünk! Nézzetek magatokba, és tisztítsátok meg bensőtöket! Adjatok helyet szívetekben a megtisztító Fénynek!

A megnyílt égtájak felől csodálatos, színes erők áramlottak a nemzetség tagjaira. Mindannyiukat betöltötte a béke, a tisztaság és a boldogság érzése.

– Felrótátok-e botjaitokra mindazt a rosszat, amit el akartok űzni az életetekből? Minden rovást rakjatok a fekete gyapjúzacskóba, hogy a tűzbe dobhassam. Tűzatyá égesse el minden bajotokat. Itt az ideje! Múljon el, égjen el minden, az életeteket beárnyékoló sötétség!

Lassan, ünnepélyesen körbejárta az embereket, feléjük nyújtva a fekete zacskót. A kis rovott pálcák halkán koccanva hullottak egymásra. Csend volt. Mindenki saját vágya beteljesülését remélte.

Atenje-u rövid, kimért mozdulattal a tűzbe rakta az összeszedett rovásfákkal teli fekete zacskót.

– Ó, hatalmas Tűz! Gyermekeid minden bánatát, félelmét átadtam Néked. Emészd el, nyoma se maradjon semmi rossznak! – kérlelte a tüzet, és mélyen meghajolt feléje.

A láng felcsapott, és mintha csak a táltos parancsát teljesítené, átnyalábolta a zacskót pillanatok alatt a láng martalékává lett az egész.

– Adjunk hálát az ételeinkért és az innivalónkért! – szólította fel az embereket.

Tört egy darabot a kenyérből, és a Földnek adta, majd néhány cseppet a földre loccsantott a kumiszos és a forrásvizes tömlőből is.

– A Föld, a Megtartó Anya! Köszönjük, hogy testeddel táplálsz bennünket, gondoskodsz rólunk, megajándékozol kincseiddel, és megtartasz bennünket!

A többiek is együtt mormolták a táltossal a hála szavait. Ez idő alatt a Nap egyre feljebb emelkedett a látóhatáron.

– Íjászok! Itt az ideje, hogy segítsünk Napatya tüzének!

A harcosok a tűzbe tartották gyapjába csavart hegyű nyílveendőiket, míg azok lángra kaptak. Aztán egymás mellé sorakozva, a lehető legmagasabbra célozva kilőtték nyílveendőiket. A celőkék surrogását a dobok pergő hangja kísérte.

– Most pedig menjenek a sólymok! Segítsék a Napistent az útján, minél magasabbra emelkedhessen és nagyobb erőre kapjon!

A sólymok már idegesen berzenkedtek, rángatták a fejüket, a solymászok alig tudták kis szemtakaró sapkáikat lekapni. Mihelyt megpillantották a fényt, a nyílnál is sebesebben zúgtak a Nap felé.

Ahogy a Nap emelkedett, úgy erősödött a Fény. A kéklő égbolton és a fehéren csillogó havon szikrázott a Fény. A magyarok lelke magába szívta a csodákat, a szívük megtelt hálával, örömmel és szeretettel.

Az ünnepi lakoma jó hangulatban telt el. Nem igyekezett hazafelé senki.

Végül, amikor már mindenki elment, Atenje-u bezárt minden égtájat, a kintet és a bentet. Hálát adott a Magyarok Istenének, hogy megtisztelte a szertartást, és mindenki annyit meríthetett az égi áldásból, amennyire szüksége volt. Ezután rendbe tette, megtisztította a szent helyet, elrakta a porokat tartalmazó kis bőrzacskóit. Könnyűnek érezte szívét, lelkét. Pillantása a nap fényében vidáman csillogó-villogó gyógyító köveire esett.

Atenje-u szerette kövecskéit. Tudta, azok is élnek, és nyugodtan rájuk bízhatja a gyógyítást.

– Mindent tudok rólatok! Szeretlek benneteket! Csodákra vagytok képesek! Csak tudnám, mitől működtek ilyen áldásosan!?

A Föld, a Megtartó Anya tenyerébe vett egy ametisztet. A csillogó lila követ óvatosan felnyitotta, és Atenje-u felé nyújtotta. A kőből hatalmas hófehér fény áradt, lüktetett és hihetetlen erős rezgést gerjesztett maga körül.

– A Fény! A Teremtő Fénye! Ő rezeg és gyógyít az ásványokban! – szakadt fel a felismerés a táltosból.

– Igen, Napisten gyermeke, a Fény született meg!

A Napisten születése után hamarosan elérkezett az új év is. A férfiak kora délután hatalmas máglyát raktak. Az asszonyok főzték az ünnepi lakomát.

Az est beálltával aztán beindult ám a zajolás! Csörögtek a láncok, pattogtak az ostorok. Mindenféle tülkök és kürtök hangja zengett. A dobosok is előkerültek. Torda táltos készítette illatos füveit, csoncokkáit, kövecskéit a szertartásra. Az öregnek Zilke segített. A nagy szertartásra a falu és a vár népe összegyűlt, és hálát adtak Égi Családjuknak az elmúlt év boldogságáért, és fohászkodtak az új esztendő eredményeiért. Aztán a lakoma után elindultak a népek egymásnak jókat kívánni. Láncokat csörgetve, botokat a földhöz veregetve költögettek Földanyát, hogy el ne aludjon, és emlékezzen, hamarosan engedni kell a korai virágokat nyiladozni, hogy a szépség folyamata ne szakadjon meg.

Az Aba családhoz évek óta egy fiatal csapat járt regölni. Az udvarban már mindenki szinte betéve tudta ezt az István királyt megszólító rigmust.

Mégis, amikor megérkeztek a regősök, lett sürgés-forgás. A regősök illően köszöntötték a vacsorához telepedett várnépet.

Áldjon meg a Magyarok ura és Istene mindnyájunkat és legyen áldása velünk!

Égi szüleink kegyelméből kegyelmetek életére is vigyázzván vigyáztak, megtartván megtartották.

De nem csak megtartották, hanem új esztendő napjára el is juttatták. Kérjük a nagyhatalmú áldott családunkat mindennek eltöltésére és megkérésére, juttassák át szerencsésen az új esztendőre.

Adjon minden házukba csendességet, szép békességet, ne jöhessen gyönyörű hazánkra inségessége.

Hogy ne hallhassák a szegény nyomorult árvánk nyögésök, hanem az egész égnek harmatja, s a földnek zsírja által töröltessék le az özvegyeknek sűrű könnyei, hogy majd mikor eljön a véghatár, úgy állíttassanak be a Csillagösvényre, hogy őseink előtt dicsőségben lehessenek.

– Köszönjük, fiaim – szólalt meg Soma nagyúr. – Néktek is hasonló jókat! Gyertek, telepedjete ide az asztal mellé! Vacsorázzunk meg, aztán folytatjátok a regölést!

Köszönték a szívélyes meghívást és gyorsan asztalhoz ültek. Miután jóllaktak, kezdtek a varázsszövegek előadásához. Hangszerekkel kísérték az ősi szóvarázslási szövegeket.

*Ahol keletkezik egy ékes nagy út
Amellett keletkezik egy halastóállás
Haj regü rejtem, regü rejtem.
Haj regü rejtem, regü rejtem.*

*Azt is felfogá az apró sásocska
Arra is rászökik csodafiúszarvas
Haj regü rejtem, regü rejtem.
Haj regü rejtem, regü rejtem.*

*Noha kimennél uram, Szent István király
Vadászni madarászni
De ha nem találnál, sem vadat, sem madarat
Hanem csak találnál csodafiúszarvast
Haj regü rejtem, regü rejtem.
Haj regü rejtem, regü rejtem.*

*Ne siess, ne siess uram, Szent István király
Az én halálomra
Én sem vagyok vadlövő vadad
Hanem én is vagyok az Atyaistentől hozzád követ
Haj regü rejtem, regü rejtem.
Haj regü rejtem, regü rejtem.*

*Homlokomon vagyon fölkelő fényes nap
Oldalamon vagyon, árdeli szép hold
Jobb vesémen vannak az égi csillagok
Haj regü rejtem, regü rejtem.
Haj regü rejtem, regü rejtem.*

*Szarvam vagyon, ezer vagyon
Szarvam hegyin vannak százezer szövétnek
Gyullasznak gyullasznak
Oltatlan alusznak
Haj regü rejtem, regü rejtem.
Haj regü rejtem, regü rejtem.*

*Haj regü rejtem, regü rejtem.
Haj regü rejtem, regü rejtem.
Haj regü rejtem, regü rejtem.
Haj regü rejtem, regü rejtem.*

Solymoska arra lett figyelmes, hogy Piroska kendőjébe burkolózva majd megpukkad a nevetéstől.

– Mi a baj, Piroska? – kérdezte.

– Nincs semmi, Solymoska. Csak úgy magam elé képzeltem ezt a jelenetet az udvarnál, Gizella „szent” színe előtt.

– Meg Asztrik érseknek a szómágiát! – tódította Iringó.

– Kapnánk mi szóvarázslást! Áristomot!

– De hát azért szóvarázslás, hogy addig mondogatjuk a jót, míg be nem következnek! – csodálkozott Ibolyka. – Mi ebben a rossz?

– Majd megmagyarázná néked a drága érsek úr huszonöt korbácsütés közben.

Így aztán a regélés a királyi udvar vidám utánzásával, kényeskedően előadott, rögtönzött játékkal fejeződött be.

Sománál kezdett betelni a pohár ennyi fölösleges beszéd hallatán.

– Asszony népnek való beszéd ez! Megyek is innen! Holnap a bor eláldásának napja lesz. Megyek, utánajárok, hogyan készítették elő a legények a pincét meg a borokat.

Ahogy Soma és a férfinép elhagyták az ebédlőt, a lányokon, asszonyokon kitört a féktelen jókedv.

– Tudjátok-e, lányok, azután minek a napja következik? – kérdezte Zilke.

– Tudjuk, bizony! A suprikálás, a vesszőzés napja – csillogott Ibolyka szeme. – Nékünk is meg kéne jól tervezni, hogyan suprikáljuk meg a fiúkat!

– Te is összesuprikálnál már magadnak egy férjet? Ugye, Ibolyka? – kérdezte az egyik leány.

– Össze én! Majd azon leszek!

– Lányok, lányok! – szólt közbe Zilke. – A suprikálás az egészség megőrzésére van, nem férjfogásra!

– Majd az egészségre Gyógyító Boldogasszony napján vesszőzzük meg a fiúkat. Az úgylis a következő napon lesz. Belefér! – tervezgetett Ibolyka.

– Miért akarjátok a fiúkat mindenáron vesszővel megverni? – érdeklődött egy fiatalabb lányka.

– Hogy ne legyenek kelésesek! – nevettek a nagyobb lányok, és huncutul kacsintottak egymásra.

Így peregtek az esztendő napjai, míg végül elérkezett az év utolsó napja. A várban a férfiak tüzeket raktak. Pattogtak az ostorok, csörögtek a láncok. Mindenfelé túlkök és kürtök hangja zengett.

Torda és Zilke készítették az illatos füveiket, a csontocskákat, kövecskéiket. Zilke felnézett a teremburára.

– Sok fényes csillag van az égen! Akárcsak Súlyomünnap napján volt!

– Akkor jó termés lesz, sok jószággal, egészséggel! Hála Ősurunknak! – válaszolta Torda. Mire Zilke csak ennyit mondott:

– Úgy legyen!

PIROSKA A CSALÁDJÁRÓL MESÉL

– Tényleg szeretnétek, hogy a családomról meséljek? Nevetséges! Senki nem kíváncsi már arra a pogány fejedelmi udvarra! Néhány évtized telt el csak a gyermekkorom óta és mégis olyan távoli minden, mintha ezredév telt volna el. Megölt másik világ. Talán hasonlítani sem szabadna azt a királyi udvart a mostanival. Sok rosszat mondtak anyámról, apámról, az egész családomról is.

– Van némi igazság azért benne? – kérdezte Solymoska.

– Nekem az volt a gyermekkorom, és igazi tündérvilág volt.

– Saroltról, a fejedelem asszonyáról mindenféle rosszat beszélnek, heves természetéről, férfias viselkedéséről.

– Elsősorban Gizella udvarában terjed ez a rosszhiszeműség. Pedig Gizella is ismerte jóanyámat, tudja jól, hogy nem igaz a sok gonosz állítás! Lehet, hogy épp ő terjeszti a legjobban a rágalmakat.

– Mi hát az igazság?

– Anyám, Sarolt volt a Fehér Menyét. A húga Karoldu, a Fekete Menyét. Mint mondják, a név kötelez. A fehér menyét népünk jelképiségében a fényt jelenti. Sarolt is fényként élt akkoriban. Anyám gyönyörű volt, mint egy fehér menyét és olyan karcsú és csinos is. Teste hajlékony és edzett. Fehér Menyét és Fekete Menyét, a csodálatos testvérpár nagy szeretetben növekedtek Erdélyben. Övék volt minden hegy, minden völgy. Őseink szokása szerint a lányok együtt játszottak a fiúkkal, együtt nevelkedtek, és együtt tanultak meg csillagot olvasni az égen, róni a földön. Igen, anyám kitűnő céllövő lett és jól forgatta a kardot is. Népünkél ez kötelező. Neki különösen jó érzéke volt a célba lövéshez. Nem csoda, hogy a vadászaton semmilyen vad nem menekülhetett előle. Megtanulta a gyógyító füvek, növények titkát, a bőrvarrást, a főzés varázslatos tudását. Olyan volt, mint amilyenek valaha a szent asszonyaink voltak.

– Anyám szépségéről és tüzes természetéről sok legenda kering. Ki jónak véli, ki ítélkezik felette. Hajdan, még ifjúkorom idején – így mesélik –, anyám Bajorországba indult, hogy megnézze a Vajk számára megfelelőnek látszó, kijelölt arát. Az est Somogyban érte, így Koppány vezér szállásán éjszakázott. A várban a fiatal férfiak vígan voltak. A fejedelem feleségét, anyámat szidták éppen. Szabadszájúak

voltak e legények, hát még amikor a bor is hevítette a fejüket. Anyám ellen az volt a legnagyobb panaszuk, hogy ő irányítja a fejedelmet, és még a hadi dolgokba is beleszól. Nem tetszett nekik az sem, hogy anyám megszervezte a más országokkal való cserekereskedelmet. A rovására írták még azt is, hogy védelmébe vette a keresztény papokat, akiket már nem lehetett büntetlenül agyonverni.

De a legfőbb bűne, hogy csodaszép és oly bájos személyiség volt, de hódolataikra mégsem figyelt. Ha panaszkodtak a fejedelemasszonynak, akkor kedves, mosolygós asszonyra letek, kinek egyetlen tekintete elűzte a haragot. Ám ha az asszonyhoz akartak szólni, nyomban a fejedelem hideg, méltóságos arcú, a szerelmes érzelmeket megfagyasztó asszonyára változott.

Éjfél tájban érkezett meg jóanyám. A toronyőr kürtje jelezte az érkezését. A csatlósok egy nőt és a kíséretét jelentették be. Meglepetésére anyám lépett a szobába.

A borozók zavarodottan ugrottak fel láttán, s el akarták rejteni kupáikat. Ám az anyám tréfásan biztatta őket:

– Mivel a háziúr maga is Kupa, legyen tisztelettel rokonai, a kisebb kupák iránt! – s hogy jó példával járjon elől, közéjük ült, s versenyt ivott a férfikkal. De azért sem a fejedelmi méltóság, sem a női báj nem fogyott arcáról, s egy óra sem telt belé, a főurak az egyik pogány hitből a másikba, a napimádásból a nőimádásba estek. Anyámért tűzön-vízen át mentek volna.

Egy idő után Koppány nem állhatta meg, hogy elő ne hozza a fejedelemasszonynak a férjét, Gézát, ki két istent, a keresztényt is, meg a pogányt is imádta.

– Elég gazdag hozzá – viszonzta anyám tréfásan –, hogy mindkettőnek áldozhasson.

Hajnaltól anyám tovább akart indulni a bajorokhoz. A Bakonyon kellett átmennie, ahol a szétvert marakánok és bolgárok rablócsapatai kalandoztak.

Anyám nem hallgatott a főurak figyelmeztetésére, hogy várja be, míg csatlósaikat összehívják, útra kelt. Egyedül indult útnak, néhány főúr kísérte csak. Hófehér paripáján lovagolt előttük oly biztosan, mint a férfiak legjobbika, s oly kecsesen, mint a nők legszebbike. Maga a délceg mén is büszkének látszott fejedelmi terhére.

A Vértes hegy alján nagyszámú bolgár rablócsapat állta útjukat, maga Ruma vezérelte őket. Koppány néhány fegyverest állítva anyám oldalára, maga kardot rántott, hogy amíg ő a bolgárokkal csatázik, szabadítsák meg a fejedelemasszonyt.

Egyszer azonban anyám szavát hallotta. Hátratekintett, s meglepetve látta, hogy az ifjú fejedelemisszony kardot kapott a kezébe, és a bolgár vezérnek rontott. Mire Koppány utat törhetett volna hozzá, már késő volt!

Piroska itt szünetet tartott. Mindenki rettegve várta, mi lesz az összecsapás eredménye.

– Jaj, az a szegény asszony! – aggodalmaskodtak az idősebb asszonyok.

– Minek az a sok ostoba férfi, ha szegény nőnek magát kell megvédenie!

Piros, hogy fokozza a feszültséget, megismételte az előző mondatot. Ám huncut szemében megjelent a büszkeség fénye.

– Bizony, mire Kupa odavágtatott, valóban késő volt. Anyám kardcsapásai összevagdalták a bolgár vezért, hogy az vérben hullott le a lováról.

Mindenki megkönnyebbült.

– A bolgár vezér eleste után a népe széjjelszaladt. A napimádók még egyszer tisztelón hajoltak meg a fejedelemasszony előtt. Egy férfi is büszke lehetett volna erre a diadalra.¹⁴

Piroska is büszke volt anyjára. Kipirulva folytatta családjá történetét.

– Fejedelemasszony volt ő a saját jogán is, és apám hitveseként is. Maga irányította a hatalmas fejedelmi udvartartást, de a szakács kezéből, ha rosszul csinált valamit, kikapta a főzőkanalat. Minket, a lányait is kora gyermekkorunktól munkára nevelt.

– Fejedelmi lányok vagytok, nektek mindent a legjobban kell tudnotok! Kihez fordulhat az egyszerű nép, ha nem a vezetőjéhez!

Nem volt könnyű mellette, de biztonságban voltunk, és gyönyörű gyermekkorunk volt! – sóhajtott Piroska és egy pillanatra a távolba révedt a szeme.

– Apád, a fejedelem hogy viselte határozott asszonyát? – kérdezte mosolyogva Solymoska.

– Boldogok voltak és nagyon szerették egymást. Egymásra találásuk tökéletes szerelmet hozott. Apám körül sok volt a rossz ember. A képmutatók, a fürkészek és a kémek. Anyám éles szeme azonban mindent észrevett, és sok rossz döntéstől megóvta apámat. Igaz, sokszor mint két éles kard csattantak egymásnak, de a szerelmük is ilyen tüzes, és soha nem hamvadó lett. Azt hiszem, kellett is az anyám keménysége abba a fejedelmi udvarba! A sok idegen jöttment között néha szét kellett csapni egy határozott asszonynak.

– De hiszen ti magatok is láttátok. Anyám halála után mi lett az én tüzes, erős apámból az ő Saroltja nélkül! Nem is akarom mondani, de az a dög Adelheid időnap előtt a sírba juttatta! Nem vádolok én senkit, de lehet, hogy szó szerint esett a dolog. Az erős Géza fejedelem rövid idő alatt leépült. Látni kellett volna, ahogy egyre sápadtabb és sápadtabb lett, lefogyott és elfogyott. Az az álszenteskedő dög Adelheid pedig amilyen kenetteljesen gondozta, saját kezével adta az orvosságokat, szemében gonosz fénnel.

– Óh, Géza! Elfogadtad a quedlinburgi szerződést, nem kellettél tovább! – homályosodott el Piroska szeme. – Apám halála után pedig már nem volt családi fészek a fejedelmi udvar. Gizella udvarában meg egy pokol lett az élet. Ridegség, szeretetlenség, foglyok jajveszékelése, kivégzések, mindemellett

¹⁴ Jókai Mór nyomán

pedig a бүdös, kövér papok ájtatos zsolozmázása tette elviselhetetlenné az udvart. Vajk is elveszett számkra. A szép, erős magyar fiúból Gizella egy agymosott zsarnokot csinált, aki ész és gondolkodás nélkül végrehajtja, amire elrendelték. Remélem, egyszer ráébred, mit tett vérei ellen.

– A bolgár fejedelmi udvarból visszatérve a királyi udvarba kerültem. Szem- és fültanúja voltam Vajk boldogtalan házasságának. Észrevettem, hogy Vajk és Gizella nagyratörő uralkodási, országglási tervei miként alacsonyodnak le véres térítéssé, miként fosztották meg földjüktől a nemzetségeket, és játszották át magyarok birtokait idegeneknek. A fényes keresztényi szeretet jegyében kötött házasságuk a sivár valóság sarába süppedt.

Vajk Csege-Tündét szerette. Azt hitte, túlléphet az érzelmein, hiszen a kereszténységgel járó hatalom ígérete elvette tőle szeretett kedvesét. Hagyta. Foggal-körömmel vágyott a trónra, a hatalomra. Ezért áldozott fel mindent, a boldogságát is.

Ám ez az érzelmi szakadás oda vezetett, hogy soha többé nem érezte a szerelmet. Lelke semmivé vált, szíve közönyös lett.

Gizella kiszemelte magának Vajkot, a szép magyar férfit. Vajk próbálta megszeretni, ám hamar kiismerte ridegségét, gonoszságát, hataloméhségét. Idővel idegenként tekintett rá. Hideg szépsége már nem hatotta meg. Esetenként más nőekkel is vizsgálgatózott.

E félrelépések természetesen Gizella tudomására jutottak, de mivel számító volt, úgy tett, mintha semmiről nem tudna. Istvánt gyűlölte, a nőt pedig rövid úton eltávolította az udvarból. Kiket az ország másik végébe, kiket a Dunába.

A nászuktól három év különbséggel először két kislány született. A kezdetektől dajka nevelte őket. Gizella még magzatai irányt sem mutatott semmi érzést. Rossz volt látni, amikor a kislányok lelkendezve hozzászaladtak, ő meg durván eltolta magától őket.

Titkolt gyermekek voltak szegénykéim. A várban ajtók záródtak előttük, és sok olyan hely volt, ahová be sem nézhettek. A várban sem járkálhattak szabadon. Az udvarban is csak néhány nagyon megbízható személy tudott a két kislányról, de őket a bajorok keményen figyelték.

Az apám egyszer azt mondta Vajknak, ha elsőre lánya születik, nem baj. Születhet utána fiú. Ám ha a második gyermek is lány lesz, akkor sokáig nem lesz fia. Hagyomány ez a vezéreknél. Ha pedig a vezér családjában nincs fiú utód, akkor megindul a szóbeszéd és a gyanakvás. Az apám ezt igen jól tudta, mert az ő, vagyis a mi családi életünk is ilyen szerencsétlenül alakult. Anyám fejedelmi feleség rangját csak erős apja és befolyásos fiútestvérei védték meg, míg mégis csak lett élve született öcsém.

Jól tudta ezt Gizella, ezért igyekezett is titokban tartani a két kislányt. Azt is pusmogták a várbeli népek, hogy Gizella annyira gyűlöli a magyarokat, hogy még a leányait is képes volt meddővé tenni különféle főzetekkel, hogy ne mehessenek férjhez, ne legyen családjuk, ne legyenek boldogok.

Végül Gizella a lányokat elküldte az udvarból mondván, hogy az atyjuk veszélyben érzi őket az udvarban, s félti a leánykáit. Mindezt csak azért tette, hogy ne kelljen férjhez adni őket, nehogy boldogok legyenek.

A további sorsukról nem tudni. Sok mendemonda terjeng róluk, de valószínű, hogy már nem is élnek.

Piroska nagyot sóhajtott. Körülnézett. Látta a megdöbbsent arcokat.

– Tudom, hihetetlen. Tekintsétek szomorú mesének és tanuljatok belőle! Az a fényes, pompás királyi udvar bizony nem is olyan fényes, nem is olyan pompás!

A BETEG SOLYOSKA

Solyoska napról napra jobban lett. Egyre erősödött. A láz már nem gyötörte, és könnyebben vette a levegőt.

Piroska rendületlenül őrködött az ágya mellett. Mióta Solyoska öntudatlanná vált a láztól, éjjel-nappal a nagy karosszékben ült mellette.

– Gyermekem! – szólalt meg Solyoska, midőn eszméletére tért. – Végtelenül hálás vagyok néked. Te gyógyítottál meg, a Te lelked vágyában erősödtem.

– Ugyan már! A legfontosabb dolgom, a legjobb képességem szerint megtenni, ami rám bízott. Különben is, én tartozom néked köszönettel – simogatta Solyoska fakó kezét.

– De miért, gyermekem?

– A fejedelmi udvar, ahová születtem, és ahol nevelkedtem, teljesen más világ volt, mint itt, nálatok. Anyám soha nem viselt ránk, a gyermekeire ilyen szeretetteljes gondot. Tanított bennünket, de elvárásai nem voltak. Vajkot a papok tanították, mi lányok meg nőttünk, mint a vadvirág a mezőn. Nem mondom, hogy rossz sorunk lett volna, hiszen a gyermek szereti a szabadságot, még ha az csak látszólagos is. Az apám, Géza soha nem volt velünk. Mindig az ország ügyeiben járt, országos gondok gyötörték. Soha nem éreztük atyánk figyelmét és szeretetét. Amikor Vajkot tanítani kezdték a német papok, szinte elvadult, elidegenedett tőlünk, és érthetetlenül kezdett viselkedni. Érzelemileg hamarosan tőle is elszakadtunk. A fejedelmi udvar tele volt idegenekkel és talpnyalókkal. Quedlinburg után a jóérzésű magyar vezérek, főurak elhagyták az udvart. A gonosz papok és kapzsi vendég főurak körbevették apámat, hogy befolyásolják az életünket, de az országét is. A fejedelmi udvarból csodálatos tanító táltosainknak menekülniük kellett – Piroska nagyot sóhajtott. – Az udvartartásod a Paradicsom ahhoz képest! Mindent, amit egy asszonynak tudnia kell, tőled tanultam. A családról, az udvar vezetéséről, az

igaz, teljes asszonyi létről. Érzem a belőled áradó szeretetet és a megértést. Tudom, nem csak engem áraszt el jószágod, mégis olyan jó melletted élni.

– Ne mondj ilyet Piroska! – simogatta meg erőtlen kezével Solymoska az asszony hosszú, vállára göndörödő haját. – Főleg ne vádold a szüleidet! Nagy dolgok voltak akkor rájuk bízva! Ne csodáld, hogy apád soha nem volt veletek. Vagy harcolt, vagy éppen harcra készült, közben meg igazgatta gyönyörű országunkat. Anyád, Sarolt gyönyörű, tüzes magyar asszony volt. Nem hiszem el, hogy rossz anya lett volna, azt meg végképp nem, hogy ne szeretett volna benneteket! Apád mellé és a fejedelmi udvar világába ilyen asszonyra volt szükség! Saroltnak köszönhető, hogy Quedlingburg a népünkre nem lett végzetes! Apád rossz döntésének hatását igyekezett enyhíteni. A határozott fellépésén múlt, hogy a térítéssel egy időben nem lettünk a császár hűbérese.

Hallgattak. Piroska nem akart az emlékekbe gabalyodni, ezért másra terelte a szót.

– Solymoska! A gyermekeid egyszerűen csak Édesnek neveznek. Olyan igazi édesanya vagy! Megtisztelnél vele, ha nekem is megengednéd, hogy így szólítsalak.

– Jaj, kislányom! Ennek semmi akadálya!

– Édes, mesélj nekem Somáról! Milyen volt gyermekként?

– Érdekes, olyan, mintha soha nem lett volna az az igazi gyermek. Mindig határozott volt. Tudta, mit akar, és azt elszántan véghez vitte. Ráadásul a kétes helyzeteket mindig ő ítélte meg a legjobban, az ő véleménye volt a legcélravezetőbb. Egészen kicsi korában is így volt. Állandóan lent játszottak a vár tövében a réten, játék közben is mindig ő volt a vezér. A nála sokkal idősebb fiúkat is irányította. Nem tudom, honnan tudta, de hihetetlenül jól kezelte az íjat. A vívást alig kellett tanulnia. Kész harcos és bölcs vezér volt, mióta megtanult járni és beszélni. A mostani legjobb harcosait is még gyermekkorukban ő tanította meg a fegyverforgatásra. A körülötte lévők ezért hűek hozzá és testvérként szeretik.

Piroska büszkén, csillogó szemmel hallgatta Solymoskát és egyre jobban megszerette a hitese urát.

– Mondd Solymoska, és hogy állt a lányokkal? Biztosan kedvelték őt!

– Meghiszem azt! Értett a lányok nyelvén. Kedves és figyelmes volt velük. Az újvári rét virágait csokorba szedte, és hódolattal nyújtotta át hol az egyik, hol a másik kislánynak – mosolygott Solymoska az emlékeken.

– És őt ki szerette? – kíváncsiskodott Piroska.

– Soma hűséges fajta! Kicsi gyermekkorától egy kislányt szeretett, talán az életét is odaadta volna érte.

– Báborka ... – sóhajtott Piroska.

– Erről, ha lehet, nem beszélnék gyermekem. Ez Soma életének része. Ezzel néki kell megküzdeni. Hogy ebből a küzdelemből mit lát meg a világ?! ... Valószínűleg semmit. Pedig az elengedés a lélek nagy, fájdalmas próbatétele.

Nyílt az ajtó. Soma lépett be. Arca derűs volt, szemében az öröm és a remény csillogott.

– Piroskám! Torda táltos üzeni, Édes túl van a veszélyen. Ám ne hagyd még abba az Öreg Ősten erejével való kezelést.

Piroskához hajolt. Megcsókolta a kezét, majd az arcát.

– Köszönöm néked, asszonyom! – majd az anyjához fordult.

– Édes, tényleg jobban vagy? – hajolt a beteghez, és megsimogatta őszülő fürtjeit. – Vihetem a jó hírt a vár és a falu népéhez?

– Ó, fiam! Nem kell aggódnia senkinek. A májusi nap erejével az én erőm is visszatér.

S valóban, két nap múlva Solymoska már lábadozott, ki tudott menni a nagy közös ebédlőházba. A falu és a vár apraja-nagyja ott tolongott, hogy lássák gyógyult nagyasszonyukat, és együtt örüljenek az Öreg Ősten nagy-nagy kegyelmének.

A nagy terem minden talpalatnyi helyét, minden zugát tavaszi virágok borították, és virágillat lengte be a helyet. Ajándék is került bőven. Mindenki a legjobbat akarta a nagyasszonynak. Egy darab lépesméz, aszalt gyümölcs, teafüvek, tavaly főzött lekvár, még kis sódar és kolbász is, hogy erősödjön a beteg. A gyerekek virágkoszorúkkal, szalmababával és faragott falovacskával kedveskedtek az úrnőknek.

Az ajándékokat a szeretet hozta, az az éltető érzés, ami visszahozta Solymoskát a teremtő Atya szépséges világába.

Egy májusi estén az asszonyok kint ültek a vár udvarán. Lassan rájuk sötétedett. Telihold volt, az Égi Édesanya szinte nappali világosságot teremtve nőisége teljességében szórta fényét.

Hunyorogtak a csillagok a meleg tavaszi éjszakában. Az asszonyok csodálták a csillagokat és a lányok álmodoztak a szerelemről. Az ibolyaszín égbolton megkeresték a boldogságtól szikrázó férfiszemeket.

– Késő van, menjetek aludni! – szólt Solymoska.

Az asszonyok elrendezték az ülőhelyeiket, és jó éjszakát kívántak. Lassan szétszéledtek.

– Piroskám, te maradj – nyúlt a nagyasszony a menyé keze után.

Piros leült, szembe Solymoskával.

– Mondanom kell neked valamit. Te vagy az egyetlen, akihez bizalmas lehetek. Jó ember itt mindenki, de vannak olyan égi dolgok, amit a földhöz ragadt ember nem érthet. Nem is tartozik rájuk. Soma sem tudja.

Pirosnak nagy kerekre nyílt a szeme a szavaktól. A kíváncsisága vágyta a titkot, de rettegett is az ismeretlentől, mert ha Solymoska ilyen titokzatos és kimért, nem biztos, hogy jó vége lesz.

– Te, Piroskám aranyasszony vagy, és táltos. Néped szolgálója. Tudnod kell, hogy a magyar lelkek a Szíriuszról jöttek a Földre, hogy megsegítsék a Földanyánkat. Nézd, ott az a sziporkázó csillag! Az a lelkeink otthona. Itt, az Atya Karja által ölelt medencében többen vagyunk táltosok. Mindenki előtt titok, de én is táltos vagyok. Ezt senki nem tudja. Soma sem. Nem kell erről tudniuk. Sem neki, sem az udvar számára ennek nincs jelentősége. Ám az én táltosi minőségem egészen más, mint a tied. Hét táltos él rejtve a hazánkban, én vagyok az egyikük. Nekünk az a feladatunk, hogy a népünket testileg-lelkileg megtartsuk. Megóvjuk az idegen mágiáktól és a rontásoktól, kapcsolatban legyünk a bennünket vezérlő Teremtő Szellemvilágunkkal, ha szellemi szinten kell harcolni népünkért. Szó szerint értsd a harcot. Idegenek jönnek, hogy csapdába ejtsék és tanulmányozzák a magyar lelkeket, mert általuk megfejtetik a teremtés nagy titkát. Nemcsak itt a földön folyik a harc, hanem az égi világban is. A népek sok mindent áldoztak kéréseik meghallgatására az isteneiknek. Sokszor emberi életeket is. Ám a mi isteneink megvetik az efféle felajánlásokat. Nékik szent az élet, segítik és támogatják azt. Soha nem volt a magyar népeknél emberáldozat.

– De a nyugatiak azt tartják rólunk, hogy iszonyatos bűnökben élünk, mondván, az alkalmatlan vezéreket meggyilkoljuk. Gyermekeket áldozunk a tűznek!

– El is hiszed mindezt, leányom?! Azt hisznek, amit akarnak! Saját belső sötét árnyakat vetítik reánk.

– Látták, amikor a táltos a tűz fölé tartotta a sivalkodó, kapálózó gyermeket.

– Akkor nem azt látta, hogy bele is vetette volna a tűzbe! Tündér Ilona napján a megszentelt tűz a gyógyító növények olyan gőzt és füstöt bocsátanak ki, ami egészségesé tesz. Megőrzi az egészségi állapotunkat. Ezért ugrálják keresztül a népek a „lyány” napi tüzet, ezért hajtják át a parázson a jószágot. Mivel a kicsi gyermekek nem tudják átugrani a tüzet, ezért a táltos a tűz fölé tartja őket. Nyilván, hogy kapálózni, sivalkodni, de bántódásuk nem esik.

– Látod, Édes, ezt végig sem gondoltam. Az ember azt hiszi, könnyebb átvenni fogalmakat, eszméket, gondolatokat, mert mások jobban tudják.

– Ezt nevezik lelki restségnek! Ettől gyarló az ember, mert azt hiszi, könnyebb neki, ha nem gondolkodik. Nem erről akartam veled beszélni. Emberáldozat nincs népünknel. Ám van önként vállalt áldozat. Amit ha önzetlenül hoz meg valaki, azzal megválthat olyan dolgokat, amelyek igazságtalanul sújtanak a közösséget, veszteséget okoznának a szellemi értékekben, vagy rombolnák a magyar népek lelkét. Most egy olyan meghatározó fordulóponthoz ért a harc, hogy az anyagi világ minden kincse is kevés. Önként vállalt áldozatra van szükség, hogy erőnk, védelmünk biztos legyen. A hét táltos közül én vállaltam ezt az áldozatot.

– Ne, ne! Nem hagyatsz itt minket!

– Jaj, Piroskám! Legalább te értsd, miről van szó! Ne nehezítsd a dolgomat, hogy a távozni vágyó lelkemet siránkozásoddal visszatartod. Éppen elég lesz majd átvészelnem a lelkemnek a sok siratást, fájdalmat, fohászodást, ami a távozó lelket idekötöti.

– Ám az Atya teremtett világa olyan szép! ... És én úgy szeretlek! – görbült sírásra Piros ajka.

– Nincs semmi baj! – simogatta meg Solymoska Piros orcáját. – Erősnek kell lenned! Neked kell átvenned a helyemet! Vigasztalnod kell a családot, és az udvari népet! Természetesen a hallottakat nem mondhatod el senkinek!

– Torda, a táltos?

– Ő tudja, mi történt. Segít a lelkeknek is, hogy átadhassa magát Szélatya kebelébe. Azért szóltam, hogy ne ijedj meg. Valamelyik reggel már nem ébredek fel. Békésen szenderedek el, a lelkem távozik a földi világból. Fájdalom nélkül, boldogságban halok meg, mert a vállalásom jutalom! Kevesen méltók rá.

Néhány nap múlva bánat telepedett az Aba-várra. A Tündérek útjára távozott a ház úrnője.

– Ily váratlanul!

– Már nem is volt beteg! – hangzottak a reménytelen szavak. A mély fájdalom azért Piroskára is rátelepedett. Ám rendületlenül vigasztalt mindenkit, igyekezett mindent úgy intézni, hogy Solymoska odaáról elégedett legyen a munkájával.

A halotti szer után Soma és Piros kettesben ültek a nagy ebédlőházban.

– Most lettél igazán felnőt, Soma – fogta meg a férje kezét Piros.

– Felnőt lettem én már hétévesen, azon a bizonyos Nagy Tanácskozáson – sóhajtott Soma.

– Igen, de akkor még feletted álltak a szüleid, akik megmérték tetteidet, és akiktől tanácsot kérhettél.

– Most már, Piroskám, mi lettünk a mérce, és minden a mi lelkünkre telepszik, ami a várban és a nemzetségünkben történik.

– Hidd el, jól van ez így! Az Öreg Őstent se sürgetni, se késleltetni nem lehet! Tőlünk függetlenül mindennek eljő az ideje.

– Piroskám, és te? Solymoska helyét neked kell átvenni a nagycsaládban.

– Nem örülök én ennek! Hol vagyok Solymoska tudásához képest! Az ő nagyságát fel nem érhetem!

– Biztos vagyok benne, hogy máris tökéletes asszonya vagy a gazdaságnak és az uradalomnak. Szükségem van rád! – mondta Soma, és teljes szerelemmel ölelte meg asszonyát.

AZ IGAZI ESKÜVŐ

Szelek havának utóján gyönyörű napos idő volt. Nevetett az ég, a sarjadó növények szemmel láthatólag nyújtogatták levelüket az éltető fényre.

Öröm és vidámság volt Aba-várban. Mindenki a Tündértánc napjára készült, a szerelmesek nagy napjára. Az idősebbek megértően mosolyogták a fiatalokat, akik buzgón gyűjtögették a nagy napra a virágot, a diót. Fonták a köteleket, amelyek oly bűbajosak voltak, hogy magukhoz vonzották a még egyedülállókat, és aki „kötélnek állt”, előbb-utóbb meg is találta kedvesét.

Esténként, amikor letelt a napi munka a lányok összejöttek egy félreeső szobában, és Piroska felügyeletével készülődtek, tervezgettek.

– Miért pont Ígéret havának első napja a párszerző szertartás? – kérdezte Piroska a serénykedő lányokat.

– Ó, asszonyom, lehet, hogy nem ismered Minó Tündér szerelmi történetét? – kérdezte Ibolyka.

– Honnan kéne ismernem? – kérdezett vissza Piroska. – A keresztényeknek nincsenek is tündéreik, csak angyalaik!

– Ajaj, ajaj, Piroska asszony! A magyaroknak régen szavuk sem volt az angyalok megnevezésére, és soha nem imádtak keresztet! Az új hit hozta ezt is, de nekünk nem jelent semmit. A mi tündéreinknél nincsenek szebb, jobb tünemények. Te magad is tündér vagy!

– Nocsak! – csodálkozott Piroska.

– Nem ismered Hunor és Magor történetét?

– Már hogyan ismerném!

– No, kiket vettek feleségül az ősapák és a vitézek?

– Ha, jól emlékszem, a tündérkirály lányait. A vitézeik pedig a tündérlányokat.

– No! Ha mi az ők leszármazottaik vagyunk, akkor csak tündérek lehetünk! – pirult belé a bizonygatásba Ibolyka.

– Jó! Elismerem, igazad van! – nevetett Piroska. – De mégis, miért Ígéret havának első napján van a szerelem ünnepe és miért tündértánc a neve?

– Csak nem úszom meg! – nevetett Ibolyka is. – Mégis el kell mesélnem a Tündértánc napjának történetét.

– Meséld el! Meséld el! – biztatták a többiek is.

Ibolyka mesélni kezdett.

– A szerelemnek áldozni kell egy napot! Ez a „szertelenség” napja is. Ilyenkor legyetek könnyedek, lendületesek, és keressétek a szépséget! Ezen a napon legyetek szerelmesek Égi Szüleitekbe, hiszen az ő szerelmük él bennetek, és ebből a szerelemből teremtettetek. A nap arról szóljon, hogy az év hátralévő napjaiban mindig szeressétek, amit csináltok, amit tesztek. Mindenben! A május az Ígéret hava, az év megalapozója. Az ígéretben minden benne van, csak rajtatok múlik, mit váltotok be belőle.

Réges-régen a tündérek e napon jöttek ki az erdőből. Tánct lejtettek a virágos réten, fürödtek az illatárban. Minó tündér e napon megpillantott egy halandó férfit, kinek férfiassága, bája megbűvölte. A tündérek addig sosem voltak még kapcsolatban az emberekkel.

Minót eleinte a kíváncsiság hajtotta, később pedig a halandó utáni vágy. Erős kívánsága a férfi lelkébe is szerelmet varázsolt. Minó megismerte az emberek világát, és boldog volt a magyarok közösségében, ahol illő tisztelettel és nagy szeretettel befogadták. Halandó férje lassacskán megöregedett, és a Csillagösvényre távozott. Ám Minó lelke örökre őrizte a boldog szerelem emlékét.

Minó visszatért tündércsaládjához, akikkel együtt ezután minden év Ígéret havának első napján kijönnek az erdőből, táncolnak az embereknek, és csodákat varázsolnak.

A csillogó, varázslatos tündértánc kicsalja az embereket a természetbe. E napon hagyják a dolgukat, és mennek a szabadba, hogy együtt lehessenek a tündérekkel. A tündérek bűvös tánct lejtének, hogy kapcsolatot teremtenek az emberek és a természet között. A természet a tündéreken keresztül szólítja meg az embereket, e párbeszéd alapozza meg a termést is.

E napon kérhetik meg a népek a Föld Anyját, hogy kezük munkáját bő terméssel áldja meg. Megkérhetik a Vizek Anyját is, hogy bőséggel locsolja a határt, a Szél Atyját a jó termés reményében kérhetik, segítse a növények és fák megporzását, és jó irányba terelgesse az esőt hozó felhőket. Megkérhetik a Tűz Anyját, semmisítse meg az ártó erőket, és segítse, hogy a felperzselt tarlón a magvacskák egészséges, tiszta földbe kerülhessenek. Megkérhetik Napatyát, hogy a fény ragyogja be az életüket, és segítse a tisztánlátásukat. Mindezekért az emberek vállalják a szerelmet a párjukkal és az Égi Szülőkkel.

Az ünnepség lakomával zárul. Az előző évi sokféle termést és a belőlük készült ételeket visznek magukkal, amit a földbe ásnak vagy átadják a tűznek. Mindenfélét. Állatok húsát is, hiszen azokat is a természet táplálta.

Kövessétek hát őseitek hagyományát! Legyetek szerelmesek és boldogok! Minó tündér és a halandó férfi szerelmének emlékére állítják májusi éjszakán a hajnalfát, azaz a májusfát. A szerelmes legények érzelmeik kifejezésére felpántlikázott virágos fát állítanak a választottjuk kapujába. A hagyományban benne van a szerelmes tündér és a halandó ember boldogság-ígérete.

A történet mindenkinek tetszett, szívet, lelket simogatott. Mindnyájan emelkedett lélekkel tértek nyugovóra.

Két nap múlva Zilke, a táltos vezetésével a vár népe és a falu apraja-nagyja a szent ligetbe vonult.

Élettel telt meg a tisztás. Kicsik, nagyok, fiatalok, idősek mind örömködtek, beszélgettek. Izgalommal várták, hogy megtörténjék a nagy esemény. Akinek még nem volt párja, megkérhette Égi Családját, adja meg néki azt, akire szüksége van. Kéri Égi Családját, válassza azt néki, akire igazán szüksége van. Akik pedig már házasságban éltek, kérhették a megerősítését, az összetartozás élményét. Hiszen ez a szerelem, a párkapcsolatok napja.

A nép nyüzsgése közepette Zilke áldást kért a virágokra, a szalagokra, a kövekre, a vízre és a magvakra. Folyt a tértisztítás is alaposan! Csattogtak a karikás ostorok, szóltak a dobok, a gyereket pedig csengőkkel, kolompokkal szaladgáltak.

Mikor a legények meggyújtották a máglyát, a közösség elcsendesedett.

– Hívjuk meg az őseinket! – szolt Zilke és mondani kezdte a hívogató verset.

*Ígéret havának első napja
Patak partján, virágokon,
A lombokon döngicsélő élet,
Minden ősünk, szent elődünk
Szertűzhöz hívogatunk téged.*

*Tündér táncos május napján,
Gyertek ősök, vár az oltár!
Minden magyar szent elődöt,
Szittyá vitézt, hun örököst.*

*Pártus, sumír szép ősoket,
Hívjuk, várjuk, itt az ünnep!
Tündértáncos tavasz napra,
Legyünk együtt pár órára!*

*Szerelmetes élet, s öröm.
Velük együtt teljesüljön!
Jöjjön lelkükből a fohász.
Termékenység s áldásvárás!
Égen-földön, aki szittyá,
Jöjjön velünk fohászokodva!
Népünk fényes jövőjéért,
Okos, ügyes gyermekekért!*

Szeretetük és tiszteletük jeléül illatos füveket, virágokat áldoztak a tűznek és a benne rejlő ősöknek. Mert bizony, ha hívják őket, megjelennek. A szertartás idején ott vannak az elődök. Akkor lépnek be a tűzbe, amikor fellobban a láng.

– Tisztuljunk meg, mielőtt a szerhez kezdenénk! – mondta Zilke.

Mindenki követ fogott a markába. Mátra-alján könnyű volt szép obszidiánt, ametisztet, jáspisokat, tigrisszemeket találni. Földanya felkínálta gyermekeinek a kincseit.

Zilke ment körbe, és mindenki kövecskéjére öntött a megszentelt vízből, közben közösen mondták:

*„Vízanyácska friss cseppjei
Vigyétek, mi sorsunkat
már nem segíti!”*

A tisztulás után Napatya felé fordulva először a nők mondták el hitvallásukat:

*Napisten leánya vagyok
Büszke magyar lélek
Atyám sugarában
Boldogságban élek.*

*Tündér Anyám, Boldogasszony
Tenyerében ringat,
Merre megyek, hová lépek
Figyelme csak ott van.*

*Kezem nyomán minden szépül,
Terem jó akarat,
Égi Atyám meleg fénye
Megáldja majd mindazt.*

*Szorgos léptem hozzá vezet,
Megáldott szent helyre.
Szeretetem, tiszteletem
Fogadják szívesen!*

*Égi Atyánk, Napistenünk
Áldd meg gyermekedet
Két kezeddél, jó szíveddel
Segítsd nemzetedet!*

*Köszönöm, hogy fényedben
Gyermeked lehetek
Áldott szíved ajándékát
Másoknak vihetem.*

*Napisten leánya vagyok
Hű, szép, boldog lélek
Áldott fényedben
Büszke, magyar néped.*

Majd a férfiak fordultak az Égi Atya felé, és megvallották hovatartozásukat:

*Tűz vagy Te, s én fiad vagyok,
Szent nékem az akaratod.
Tüzed fénye mutat utat,
Követem a parancsodat.*

*Hálás szavak az ajkamon,
Égi Atyám, szeretlek nagyon.
Te vagy nékem boldogulás,
Földi világomban áldás.*

*Minden reggel köszöntelek,
A napomat megszenteled
Siker, öröm, eredmények,
Áldás, jóság, Tőled jönnek.*

*Hadd legyek hát hű gyermeked,
Tüzes hitben Veled legyek.
Te vagy az én boldogságom,
Fényem, élttem e világon!*

Ibolyka felolvasta a Tündértánc-nap eredetének történetét. Bár már mindenki ismerte az ősapák történetét, tudta, „kötélnek álltak”, és igaz feleségnek találták meg a tündérleányokat, de olyan jó volt ismét meghallgatni.

Közös fohász következett, s tiszta lélekkel mondta mindenki.

*Ígéret havának szép első napjára,
Napatyánk hívogat erdei tisztásra.*

*Tündértánc napja ez, bódító nagy álom,
A jó magyar ember párjára találjon!*

*Szerelem napja ez, fényben illatokban,
Virágok ünnepére mézillatú lombokban.*

*Égi Szülők mosolya a Napfény zuhatagja,
Fényben felébredni, ma van a nagy napja.*

*Jöjj, magyar a párszerző tavaszban,
Tündérek táncában párt lelni magadnak!*

*Magyar élet, szeretetláng, fény, termékenység,
Mind e jónak, ajándéknak te vagy birtokosa!*

A társat keresők be is álltak a kötél mellé, a párok egymás kezét fogva külön sorba álltak. Miközben fogták a kötelet, el kellett mondani a mágikus rigmust. Először a nők szóltak:

*Jöjj, Égi Atya, hogy szeresselek!
Hívlak téged, Égi Atya, hogy te is szeress engem!
Ejts szerelembe!
Szerelembe essek én tevéled, s te énvélem!
Küldd el őt hozzám!
Irányítsd útján, kit te jelöltél ki nekem,
Hogy szerelmünkben egyesüljünk véled!
S én cserébe, elfogadom ezt tőled!
Ég Atyja, szeretlek téged!*

Majd a férfiak következtek:

*Hívlak téged, Ég Anyja!
Add meg magad, szerelemre hívlak!
Te énvélem, s én tevéled!
Most a szerelemben,
megtartva éljünk a végig!*

*Szeress engem odaadóan!
S én hű maradok hozzád megbízhatóan!
Tarts meg engem szerelmedben termékenyen,
S én cserébe elfogadom ezt tőled.
Ég Anyja, szeretlek téged!*

A párkapcsolatuk megerősítését kérom az Égi Családjukhoz fordultak:

*A kapcsolatunk szála egykor összefonódott.
Lényünk egybeolvadt szabad akaratunkból.
Akarlak téged, s te akarsz engem.
Szeretlek téged, s te szeretsz engem.
Adja isten, hogy ez így maradjon ez életünkben!*

Ezután közösen fohászoktak Boldogasszonyhoz.

*Szerellemnek Nagyasszonya!
Lelkünk ékes Királynéja.
Kezedben a szív szerelme,
Életforrás új kezdete.*

*Napból hulló szűz tisztaság
Legyen mátkámon az áldás.
A menyecskék tisztasága,
A nagycsalád boldogsága.*

*Termékenyíts minden élet!
Mindenkinek hív szeretőt!
Boldog ifjú magyar párok,
Jövöbeli boldogságok.*

*A megszentelt nászból ered,
Minden nemes magyar élet.
Nemes Ősök tiszta sarja,
Lesz a jövönk szép záloga.*

Végül énekekkel tisztelték meg a Boldogasszonyt, az Égi Édesanyát. Ezután következett a szerelmi varázslás.

A párt kereső nők egy teljesen kinyílt virágot tartották a bal kezükben, a jobb kezükben meg egy követ. Ezt mondták:

Nőiségem virágát éltető napomra nyitom.

A férfiak mintegy válaszként mondták a rigmust:

Nóm, asszonyom virágát éltető napomra nyitom.

Zilke elmondta, mit kell tenni a mágiázott kövekkel:

– Kedveseim! A kő és a virág az egységet, az összefonódást és az összezsizsolódást jelképezi. A virág a kapcsolatban éltető tűz.

Zilke csendre intette a zsibongó népséget és a kötél mellett állókhoz fordult.

– Forduljatok a lelketekhez! Vizsgáljátok meg, készek vagytok-e elengedni az egyedüllétet. Nyitottak vagytok-e az Ég jelöltjének fogadására? Forduljatok Napatyánk felé, és ajánljátok fel testeitek és lelketek hiányát. Kérjétek, hogy a helyére a párotok és a boldogság lépjen. Ezt az érzést, a

vágyakozásokat helyezték a kőre! Vegyék a piros virágot a bal kezetekbe! Csak a virág fejét. A marokkővet a jobb kezetekbe, és telepedjete le zöld fűre. A varázslást otthon fejezzétek be. Térjete haza és otthon még napnyugta előtt, a fényben zöld fűre helyezite a követ és áldást kérte a varázslásotokra. Ha elvégeztétek a varázslást:

„Áld meg, Napatyánk, a mi szerelmünket azzal, akit mellém választottál!”

Napnyugtakor tegyete a követ oda, ahol napkeltekor éri a fény. Felejséte el a kő helyét! Az elkezdődött kibontakozást Napatya és Földanya táplálja tovább. A követ többé nem lehet felvenni. Visszamenni sem szabad és nézegetni sem. Fontos, hogy ismeretlen helyre helyezéte el, hogy a leendő párotok bárholnan rátok találjon. Szerelmeteket Napatyánknak ajánlottátok fel. Nem birto-
koljátok a szerelmet! Az a szentség, hogy el kell hagynotok a követ. A kő valamikor a földbe süllyed és Földanyánkat ajándékozza meg.

Ismét énekelgette a szerelemről, az éneket a dobosok kísérték. Sokkal erősebbek lette a testet átjáró tisztító a rezgések. Végül közös fohással fordultak Földanyához, hogy bő terméssel áldja meg a kezük munkáját. Hálából virággal szórták fel az orcáját.

A Vizek Anyját is megkérték, hogy bőséggel, áldón locsolja a határt. Szél Atyához fordultak, hogy segítse a növények beporzását, hogy bőséges termés legyen, mindig jó irányba terelgesse az esőket hozó felhőcskéket. Megkérték Tűz Atyát, semmisítse meg az ártó, gonosz erőket. Gondoskodjon arról, hogy a felperzselt tarlón egészséges, tiszta föld fogadja be a következő év termését hordozó magvacskákat. Végül Napatyához fordultak, hogy ragyogjon az életükben, és segítse a tisztánlátásukat.

Zilke áldást kért a magyarokra, az életükre és jövőjükre. Úgyhogy kezdődhetett a mulatság!

Soma és Piroska még mindig egymás kezét szorongatták. Amikor észrevették, jót nevettek. Soma nézte asszonyát, és megsimogatta az asszony orcáját.

– Fájdalmas volt az utunk. Bíborka az élete árán ajándékozott nekem téged. Boldog vagyok – szólt Soma.

– Akkor ideje egybekelnünk! – nevetett Piroska.

Soma nem értette.

– Évek óta a törvényes feleséged vagyok. Most már szeretnék a hitese asszonyod lenni! Őseink szent szokása szerint, Napatyánk színe előtt tegyünk fogadalmat. Kössük össze sorsunkat saját akaratunk szerint, hogy ne választhasson el bennünket soha senki és semmi!

Néhány nap múlva Piroska és Soma málhás lovakkal lovagolt ki a várból. Nagy volt a titok! Hiába pusmogtak a várbéli népek, csak találgattak.

Az útjuk az öreg tölgyfához vezetett. Rőzsét gyűjtöttek, tüzet raktak. Illően megkérték a fa jószágos szellemét, legyen tanúja szent fogadalmuknak. Feldíszítették a Boldogasszonyt és Turulatyát

jelképező öreg fát. Áldást kértek arra a napra, magukra, minden szükséges holmira és a helyre, azután meghívták őseiket, és a tűzön keresztül áldoztak nekik.

Napatya felé fordulva megszólították. Piroska szólt:

– Jóságos Égi Atyánk! Tapasztaltuk, mily rettenetes, amikor ártó gondolatok szakítják szét a szerelmeseiket. A kegyelmedből mi boldogok lettünk, de számtalan fiatal sorsa a meghozott áldozat miatt méltatlan lett. Kérünk téged, szeresd őket, és Égi Otthonodban add meg nekik, amit földi világukból elveszítettek. A boldogságunkat megszentelő napon a nevükben és értük is szenteljük meg a szertartást.

Megfogták egymás kezét, és virágszirmokat szórtak a tűzbe.

– Jóságos Tűzanya! Áldozunk néked. Tisztelettel kérünk, hogy várunkból varázsolj otthont! Melegséged és gondoskodó szereteted mindig velünk maradjon!

Ezután a földre szórták a szirmokat.

– Földanyánk! Tisztelettel gondolunk rád. Kérünk téged, finom, életető erőddel láss el mindig bennünket és tápláld családunkat!

Az ég felé szórták a virágocskákat, és Szél Atyához fordultak.

– Csodás Szél Atya! Engedd, hogy értsük igaz, tiszta szavaidat! Taníts meg bennünket szabad szívvel és szabad lélekkel élni az életet!

– Víz Anyácskánk! Add meg nekünk a tisztulás és termékenység csodáját! – és a patakba is szórtak szirmokat.

Napatyához fordultak, és lelkükből elmondták közös fohászukat.

<i>Íme eljőve a fényes nap</i>	<i>Tiszta, örök és emberi kötés,</i>	<i>Fényben, árnyban, mindörökké</i>
<i>Mikor lelkem lelkedre forr,</i>	<i>Fénylik rajta az örök esküvés.</i>	<i>Legyen éltünk a magyar népé.</i>
<i>Szívünk együtt dobban</i>	<i>Veled, mindég, együtt,</i>	<i>Fogadjuk el évek során,</i>
<i>Csak mondd, ó mondd!</i>	<i>Míg tart kimért földi létünk.</i>	<i>Mit Atyánk ránk ró, gyermekáldást.</i>

<i>Mondd ki az esküvés szavát</i>	<i>Mindig adják, míg tőlem telik</i>	<i>Magunk, s népünk örömére,</i>
<i>Napatyánk és Holdanyánk előtt,</i>	<i>Megértést, bizalmat, érzést.</i>	<i>Közös éltünk megszépítve</i>
<i>Mely esküvés örökké tartson,</i>	<i>Érezd, a tied vagyok,</i>	<i>Éljünk együtt halálunkig,</i>
<i>Szójjel soha ne hullhasson!</i>	<i>Mert Égi Atyánk összead most.</i>	<i>Aztán pedig síron túl is!</i>

Majd elővették a megszentelt celókéit és rámondták esküdött fogadalmukat:

A mai naptól hozzád tartozom. Az életed része az életemnek. Örömöm a te örömöd, bánatodat leveszem rólad. Lelkünk a mennyekben összeolvad, mint ahogy testünk a földön. Tisztellek és becsüllek, mert te vagy az életem tükre, akiben megláthatom a jó és a rossz énemet. Szabad akaratomból választottalak társamul, életem végéig méltó leszek a megbecsülésedre, és kérem az Égi Atyát, adja áldását elhatározásomra. Akaratomat az akaratoddal együtt a megszentelt celókére helyezem, hogy emelje fel Égi Szüleink elé!

Ezt a szent köteléket ne engedjék elszakadni! Áldjatok meg bennünket és tartsatok meg örömeinkben, hitünkben, bőségben! Ha eljön az idő, hogy közös életünket megajándékozzátok a legdrágábbal, az emberajándékokkal; a gyermekeket szeretetben fogadjuk, és felneveljük, hogy nemzetünk sok kis magyar lélekkel gyarapodjon!

Úgy legyen!

Soma a celókéit fellőtte Napatyához, hogy áldja meg esküjüket. Piroska e közben dobolt és énekelt.

Azután leültek és az ivócsanakból együtt itták a bort, majd Piroska megtörte a kenyeret. Az első falatot, az első korty bort a tűznek adták. Eszegettek, nevetgéltek, beszélgettek. Élvezték az Ígéret havának minden csodáját. A morzsákat Piroska a sűrűbe szórta.

– Ég madarai! Vigyétek a boldogság morzsáit, és jól őrizzétek meg emlékezetekben a mai nap csodáit!

A patakban egyszerre mosták meg az arcukat, és egyszerre törölköztek a hímes szőttestörölközőbe.

A Napatya lemenőre fordult. Soma felsegítette asszonyát. Homlokára kötötte a hímezett főkötőt.

– Immár asszonyom vagy! Utunk, míg a Csillagösvényre nem kell lépünk, közös.

Piroska elővette kicsi orsóját és fonni kezdte a rajta lévő szálakat.

– Összefonom életünket, hogy boldog szövetségünk örökké tartson.

Összeölelkeztek, és a fa szelleme megkötötte sorsukat égen, földön.

– Legyetek boldogok! – mondta a szellem.

Csodálatos dolog történt. Színes pillangók lepték el a tisztást. A madarak dalra fakadtak, a virágok ontották illatukat.

– Ez Égi Atyátok ajándéka – mondta a Fa Szelleme és Szél Atya által megsimogatta az orcájukat.

A 1030. ÉVI NAGY BAJVÍVÓ SZER

István király nem érezte jól magát. Az utóbbi időben gyakran étvágytalanságra panaszkodott. Rossz közérzettel, sápadtan, beesett szemmel róttá az esztergomi vár termeit. Erőtlensége miatt sehová sem vágyott.

– Valami jó táltosfőzet kéne nékem, erős, hatásos, amitől tisztulna a vérem! Erőre kapnék, és viszatérne az életkedvem. Ha újból egészséges lennék, rendet tennék ebben az országban, de nem úgy, mint eddig! – sóhajtott a király.

– Ó drága jó uram! Hogyan beszélhetsz ily pogányságokat! Még jó, hogy Gellért püspök uram meg nem hallotta! – gyúlt haragra Gizella királyné. – Miért nem jó kelmednek a püspöki kolostorból hozott gyógyító főzet? Szorgos papi kezek gyűjtötték, válogatták. Néked készítették, felséges uram. Igazi, különleges távoli országokból küldött füveket főztek össze.

– Tudod, Gizella, lehet, hogy épp ez a baj! Tán nem kellene olyan gondosan válogatni! Megfelelne a magyar föld mezőinek, rétjeinek egyszerű virágaiból, füveiből készített főzet is.

– Ejnye, jó uram, mit nem mondasz?

– Azt, Gizella, úgy érzem, az utódlásomról kell gondoskodnom. Nem tudom, az italomba miket kotyvasztanak a te papjaid, de nincs javulás, és napról napra gyengébbnek érzem magam. Imre herceget rövidesen hivatalosan az utódommá kell tennem! Ki tudhatja, nem térek-e meg őseinkhez a Csillagösvényre.

– Csillagösvényre? Csillagösvényre? Mi az a Csillagösvény? Pogánykodáson töri kelmed az eszét. A jó keresztényeknek nem kell semmiféle csillagösvény. Várja őket a mennyország! Utánajárok én ennek, és egyszer és mindenkorra véget vetek a sötét hiedelmeknek! Meglátod, István! Nem lesz benne köszöneted... – Gizella hirtelen elharapta a mondat végét és másra terelte a szót. – Arról bezzeg nem tudsz, hogy a Koppány-fiúkhöz, Babócsához és Berzencéhez tömegesen gyülekeznek a kiszolgált besenyő harcosok. Nem felejtik a besenyő esküt!

– Rémeket látsz, Gizella! Ki a fene rúgta fel a kiszolgált harcosok letelepedési és szabad költözködés jogát? A te bajorjaid! Még szép, hogy menekülnek a röghöz kötöttségtől! Koppány anyja a besenyő Ibolya volt. Hova húzatnának a hűséges katonáik?

Gizella elvörösödött, és kiabálni akart, de István megelőzte a vihar kitörését.

– Tudom, asszony, tudom. A herceg veszélyben van. Ezért is döntöttem úgy, hogy a fiúnkat Erős Csák fiára, Zoltánra bízom, és elküldöm Biharba, hogy senki ne tudjon a hollétéről, amíg a hivatalos bemutatás meg nem történik.

– Csak tudnám, mire jó ez a bujkálás! – nyelvelt Gizella.

– Ha másra nem, a fiad távol tőled legalább jól érzi magát. Egyúttal pedig együtt lesz jövendő alattvalóival, kikerül a bajorjaid irányítása alól. Lehet, hogy nem is a besenyőktől kellene félni.

– Addig sem látja azt a cafka Jernét – sziszegte Gizella. Nem folytathatta a beszédet, mert az ajtónálló alabárdos lépett be.

– Uram, királyom, Bene Benedek, a fényhitű váci püspök kér a színed elé bebocsátást.

– Minek jönne az ide? – hördült fel a királyné. – Nincs a püspök úrnak más dolga? Aztán meg csak telebeszéli a király fejét, ahogy szokta – zsémbeskedett Gizella.

– Jöjjön, csak jöjjön! – csillant fel a király szeme. Mindig megörült, ha a fiatal váci püspök látogatta meg. Bár fényhitű keresztény pap volt Bene Benedek, ám a király nem esküdött volna meg, hogy nem táltos a legény. A lelke mélyén talán még örült is, hogy a sok okoskodó pap és erőszakos germán lovag után az övéivel is lehet egy keveset.

– Áldást, békességet, nagy jó uram! – köszöntötte Bene Benedek a királyt. Arcán a derű, ajkán széles mosoly, csillogó fekete szeme csupa biztatás. A királyné felé hajolt, és várta, hogy az kézcsókra nyújtsa a kezét. Ám Gizella utálattal végigmérte az ifjút, és elvonult az udvarhölgyeivel.

– Mi jó hírt hoztál, fiam? – érdeklődött kíváncsian a király.

Bene Benedek beszélni kezdett a váci templomról, a hívekről, az előző évi adókról, de a szeme huncutul csillogott.

– Te, Benedek! Ezeket én mind tudom, mert ott vannak az összeírásokban. Azt mondd, igazából miért jöttél – mondta a király mosolyogva, mintha parancsolna.

– Tudod, királyom, hála az Istennek, a fiatalok is járnak ám templomba! Még beszélgetnek is, ha megered a nyelvük.

– Osztán miket beszélgetnek, fiam? – kíváncsiskodott a király.

– Szépek a lovak, ügyesek a fiatalok, harci kedv és versengési vágy van közöttük.

– Az bizony jó! No és?

– Most meg éppen békeidőben élünk, ám kellene valami megmérettetés. Ki a legjobb lovas, ki lő legmesszebbre, ki a legbátrabb harcos? Röviden szólva vágnak együtt lenni. Mióta gyengélkedsz, jóuram, azóta a nemes ifjak szétszéledtek az országban. Nincs, ki összehívna őket, hogy megismerjék egymást, hogy találkozhassanak. Az utolsó megmérkőzés óta lassan felnő egy nemzedék.

– Osztán mi lenne az ok, Benedek, amiért, össze kellene hívnom az ifjúságunk legjavát? – csillant fel a király szeme.

– Tudod, királyom nem vagyok én pogány, így azt se tudom, mi az a Nagy Bajvívó Szer. Csak úgy hallottam az effélékről, másoktól – mosolygott Benedek szeme, de nagyon huncutul.

– No, és mit nem tudsz te erről a Nagy Bajvívó Szerről?

– Azt jóuram, hogy a táltos- és a tárkányképzős ifjak az 1030-ik évre, éppen pünkösöd napjára hirdették meg a pusztaszeri Nagyszert.

– Mire gondolnak azok, akik nem tudják, mi az a Nagyszer?

– Hát arra, jóuram, hogy meg kellene ünnepelni pünkösöd szent napját! Minden ifjú vágya, hogy megmérkőzzön a lovas versenyen. Összehívhatnád a legkiválóbb harcosaidat, merthogy a pünkösöd családi ünnep. Ha meg már olyan szépen összegyűlnek, megmérettethetnének az ősi nemes harci tudásukat, készségüket.

– Benedek! Tudod-e, mit beszélsz? Az én fejemet csak azért nem veszik az ilyen gondolatokért, mert én írom a törvényeket. De a te fejedért egy lyukas petákot sem adnék, ha ezt, amiről itt beszélünk, Gizella vagy Asztrik érsek megtudná!

– Ugyan már, kegyelmes királyom! Még a nyelvünket sem beszélük.

– Az tégedet még nem ment meg!

– De nem is a Nagyszert ünnepelnénk! Ilyen pogánykodás eszünkbe se jutna!

– Hanem?

– A Pünkösdi Királyságért folya a vetélkedés.

– Hm! Nem rossz gondolat! – bólogatott István.

– Arról meg nem tehetünk, hogy a Pünkösdi Király címet véletlenül olyan feltételekkel lehet elnyerni, amik megegyeznek a Nagyszerével! – élénkült fel a fiatalember.

– Látod, erről valóban nem tehetünk! – kacsintott cinkosan a király a fiatal püspökre.

A király nyomban hívatta Csaba nádorispánt, és megparancsolta, hirdessék ki az ország-világnak, hogy István, a magyarok királya Pusztaszeren Jézus mennybe menetelének és a Szentlélek eljövételének nagy napját nemes versengéssel kívánja megünnepelni, Lófuttatásban, íjászatban, barantában versenyeznek. A legfőbb győztes lesz a pünkösdi király.

A királyi parancs leírása után István magához intette Csaba nádorispánt.

– Bene Benedek váci püspökkel kezdjed meg a szervezést, fiam. De minden úgy legyen, ahogy bátor ifjaink és nemes őseink hagyományaihoz illik!

Csaba nádorispán bólintott.

– Minden rendben lesz, jóuram. Légy nyugodt a verseny miatt, és erősödjél testedben, lelkedben.

– Mondd meg azt is a váci püspöknek, miként megbeszéltük, küldheti a kolostorból a nekem készített gyógyfüvek keverékét. Hátha maradna még időm rendbe hozni ezt az országot.

A pütkösdi királyság híre villámgyorsan terjedt az országban. Örömmel beszéltek róla az emberek. De nem maradt válasz nélkül a hír az udvarban sem!

Néhány nap múlva Asztrik érsek kért kihallgatást István királynál. Szinte meg sem várta, hogy bejelentsék, fújtatva nyomult a király elé. Meghajolt, és már dőlt is belőle a szó.

– Felséges királyom, meg vagyok döbbenve! Nem találok szavakat, csak azt tudom mondani, tiltakozom. Tiltakozom az ilyen pogány összejövetelek megrendezése ellen! – szuszogta a hájas pap. Pilises fején a homlokára lógó őszes hajáról pirosodó orcájára ömlött a verejték.

– Érsek uram, beszélj lassabban! Tudod, a bajor nyelv értése nekem nem egyszerű. Magyar vagyok, ez itt Magyarország! Ha azt akarod, hogy megértsenek, beszélj lassabban! Te már húsz éve itt élsz, és mégsem beszéled a nyelvünket, legalább lassíts, hogy megértsen, amit mondasz!

Az érsek erősen szuszogott. Az arcába folyó verejtékcseppek csípték a szemét, ezért sűrűn törölgette. Nevetséges volt, ahogy nagyokat horkanva igyekezett megértetni magát, közben pedig mélyen szuszogott.

– Tiltakozom a pogány vetélkedés ellen! Sőt! Megtiltom! – sipítozta elhaló hangon.

– Milyen pogány dologról fecsegsz itt nekem, érsek uram? – adta a felháborodottat a király.

– Amit Pusztaszerre meghirdettél! – szuszogta az érsek.

– Igen, király uram! Mi is ez a vetélkedés? – szólt a beszélgetésbe Gizella királyné. – Velem sem beszélted meg, uram! – vonta kérdőre a férjét.

– Elment az eszetek! – mordult fel a király. – Legalább a királyi levelet olvasnátok el, mielőtt így rám törtök! Jézus urunk mennybemenetelét és a Szentlélek kitöltetését ünneplik a fiatalok. Mi van ebben pogányság? Vagy tán nem is ismeritek a Szentírást? A pütkösdi királyság elnyeréséért vetélkednek ifjaink.

Asztrik érsek nem kapott levegőt. Nem jutott szóhoz. Nem lehetett mit mondani. Mikor magához tért, újból ömleni kezdett belőle a szó.

– És az a pogánykodás, amit a rokonod, Vászoly csinál? Vakon járja az országot, a falvakban azt hirdeti, hogy amelyik nép megtagadja a múltját és a hitét, örökre elvész! Biztatja az embereket, tiszteljék az őseiket, és látogassák a régi szent helyeket! Hogy tudnak így igaz hitre téríteni a papjaink és a teutonok? – hadarta, hogy még levegőt se igen vett.

– Lehet, hogy nem kellett volna megvakíttatni! – válaszolt István unottan, és szúrósan tekintett Gizellára. – Most családjával együtt hitesünk lenne, és a királyát támogatná.

– A felesége, Korpona asszony a kis Jézus bölcsője helyett tündérekről, életfárlól, ősökéről és hősökéről mesél. Minő aljas dolog ez a gyerekekkel szemben! Ahelyett, hogy a szentek életét sulykolná a kölkökbe! – lihegte a kimerültségtől az érsek, és a feje egyre pirosabb lett.

– Lehet azért, mert neki a saját ősei a szentek, akik megvédték, és nem ölették halomra véreiket és az alattvalóikat. Asztrik! Te mondod nekem, hogy küzdjek a varázslások és a jóslások ellen? Hogy tiltsam meg a források és a vizek melletti áldozást? Az ellen kell fellépni, amit te művelsz! Micsoda büntetés a kemény ostromozás meg a befalaztatás a templomokba?! A szeretet istenének nevében?! Megölni embereket, mert másképpen keresik a kapcsolatot Istennel? – kiabálta a király, és úgy folytatta.

– Megrendeztetem a püünkösdi király címéért való vetélkedést! Most pedig mindenki hagyja el a tróntermet! – parancsolta István.

– Csaba nádorispán! Intézkedj, hogy Imre herceg is ott legyen a viadalon! Ha király akar lenni, különbnek kell lennie az alattvalóinál! Mérkőzzön meg!

– Igen, királyom, akaratom szerint! – válaszolta a nádorispán.

– Továbbá hívd össze családom kisebb és nagyobb tagjait és a vezérek összes utódait. Hadd lássam, mivé lett Árpád vére! Legyenek ott az Abák, a Koppány-fiak, a Vazul-fiak, és a nővérem fia! Talán utoljára leszünk együtt...– komorodott el.

Néhány nap múlva már jődögéltek is az első meghívottak. Aba Soma és a legidősebb fia, Abasár. Késő éjjel érkeztek Esztergomba, ezért késett a tisztelgő üdvözlés.

Mindenki nyugovóra tért. Reggel a kis Pósa, Imre herceg és asszonya, Jerne fiacskája, nagy örömjongással vágatott végig a várudvaron, amikor megtudta, hogy Abasár is elkísérte apját a királyi udvarba. Nem számított a hűs kora tavaszi szél, csak úgy pendelyesen repült az ifjú Aba nyakába.

– Abasár, Abasár! De jó, hogy itt vagy! – és csimpszkodott Pósa a nyakába, amíg nagyapja le nem fejtette a kis ujjacskáit.

– Pósa! Nagy feladatot hoztam neked! – jutott végre levegőhöz az ifjú Aba. – Emlékszel, amikor tavaly ott nyaraltál a Mátra alján, és megellett a Pej ló. Gyönyörű fehér csikót hozott a világra. Már akkor neked szántam. Most meg el is hoztam magammal.

A kis Pósa valóságos körbetáncolta Abasárt, és alig várta, hogy megláthassa unokatestvére ajándékát.

– Tudsz-e már lovagolni? – incselkedett Abasár a gyerekekkel. – Mert ezt a fehér táltost nem üheti meg ám akárki! Hamarosan kezdődik a Nagysz... – Abasár elharapta a szó végét, megköszöörülte a torkát, és folytatta. – Kezdődik a verseny a nagy püünkösdi királtságért. Minden hercegnek ott a helye!

– Tudok hát! Hogyne tudnék lovat ülni!– csapta fel a fejét büszkén a kis herceg. – Minden magyar tud! – és máris repült a nagyapja, István király karjaiba.

– Ugye, papám, mi is ott leszünk a püünkösdi király választásán? Ugye megyünk mi is?

– Megyünk hát, kisonokám! De ezt még ne hangoztasd nagyanyád előtt!

– Van ám nekem már lovam is!

– Igazi fehér táltos – tódította a beszédet Abasár.

A király és Aba Soma megölelték egymást.

– Hagyjuk a kirakodást, gyere, sógor, beszéljünk! – húzta a király befelé Somát a palotába.

Gizella a bejáratnál leselkedett, de úgy tett, mintha nem is venné észre, mi történik a várudvaron.

– Üdvözöllek, királyné! – hajolt meg Soma, és megcsókolta a feléje nyújtott kezét. – Piroska is üdvözlését küldi. A többi pedig a szekereken érkezik. Baromfi, zöldség, gyümölcs, ami még ilyenkor akad. Kásák, szárított tészták, sózott húсок, mind a Mátra ajándéka. Fogyasszatok egészséggel! – mosolygott Soma Gizellára.

– Köszönöm, nagyúr! – vigyorgott vissza kényszeredetten a királyné. – És köszönöm az asszonyoknak is. – Hogy pusztulnátok már meg! – gondolta végül. Gyűlölte Piroskát és Abát is. Minden ármánykodása ellenére boldogok lettek, és kihúzták magukat az udvar, illetve az ő irányítása alól. Aba Soma pedig csak a király szavára ad, ezért már rég meg sem próbál parancsolgatni neki.

Sarkon fordult és ott hagyta a két férfit azzal az ürüggyel, hogy harapnivaló után néz.

– Örülök, hogy eljöttetek, Soma – kezdte a király. – Hogy van a testvérem?

– Köszönöm kérdésedet, királyom, elvagyunk békében, csendességben, nem is szűkölködünk.

– Áldjon meg az Isten benneteket, sokat vétettem ellenetek! De boldog vagyok, hogy minden az ellenkezőjére fordult!

– Hagyd királyom! Szóra sem érdemes! Hiszen minden a Teremtő Atyánk rendelése szerint történik, és úgy is van jól! – tompította a dolgot Soma.

– Mondd csak, hogy is lesz ez a verseny?

A király rendre mindent elmesélt, Bene Benedek ötletétől kezdve, és boldog volt, hogy végre elmondhatta valakinek a Gizella és Asztrik érsek elleni nagy lázadását.

– Szeretném együtt látni a hercegeket. Tudod, Soma, az az érzésem, valami ártó lötytyöt itatnak velem. Bár a gyógyfüvek beszállítását Bene Benedekre bíztam, de mit lehet tudni, mi történik velem. Bajorokkal vagyok körülvéve. Gizellában sem bízom.

Soma arca elkomorodott, de a tényekkel ő sem tudott mit kezdeni.

– Elvárom, hogy részt vegyél a nagy versenyen! – váltott hangot a király, és közben két kupát megtöltött jófajta szíverősítővel.

– Én? Ugyan már! Öreg vagyok a harchoz is, a versengéshez is! Az már a fiataloknak való!

– No, no, Soma! Ha az asszony megszeretgetésére nem vagy öreg, akkor bírnod kell a vágát is! – nevetett fel István. – Látom én, hogy Piroska húgom megszépült, nem öregszik és felcsillan a szeme, ha rád néz!

Soma szégyenlősen lesütötte a szemét. Bizony így igaz, de nem tartozik másra.

– Gondold meg, Soma! Te és a fiad! Együtt kelhettek versenyre. Nem mindenkinek adatik ez meg!

– Való igaz, királyom! Mit nem adott volna az apám, Pata, ha ilyen versenyen együtt küzdhattünk volna, büszke lehetett volna a fiára. Emlékszem, még ötvenévesen is túltett az én ifjúi erőmön. Lendületben is, bölcsességben is, vívásban és vágatában is. Ah, de hol van már az az idő! Ne is beszéljünk róla! Olyan szép, hogy szinte fáj.

– Akkor tedd lehetővé, hogy büszke lehess a fiadra!

– Ám legyen! Nem bánom! – adott kezet Soma a királynak. – Van ám egy feltételem!

– No, mondd csak, sógor!

– Tudom, királyom, te nem hiszed az ősi jel erejét. De most megpróbálhatnók, igaz-é a mende-monda.

– Hm! Már belém beszélük ezt az ősi jelet! Mindenki ezzel jön. Mondd csak, Soma, mi is ez az ősi jel?

– Akit kereszténynek neveltek, sok ősi csodáról lemaradt! – nevetett fel Soma. – Ne vedd zokon, királyom, csak tréfáltam veled.

– Tudom én. A papok teletömték a fejemet bugyuta dolgokkal, rég meghalt szentek sivár életével, értelmetlen halálukkal. A mi ősi regéink, legendáink kimaradtak az életemből! Csak most látom, minő nagy veszteség ért engem!

– Tényleg nem tudod, mi az a jel?

– Honnan tudnám?! Biztos megint valami pogánykodás, mondaná Gizella.

Összenézett a két férfi és jót nevettek. István megpróbálta utánozni a haragvó, durcás, Gizella arckifejezését.

– Hitünk hagyománya szerint Nimród apánk nem akart megszületni. Szegény anyja már jó ideje szenvedett, vajúdott és már veszélyben volt a gyermek és az anyja élete is. Ekkor a Turulmadár megcsípte Nimród vállát, hogy lépjen már ki ebbe a világba. A Turulmadár csőre háromlevelű lóhere alakú lenyomatot hagyott. Az ő vérért hordozó leszármazottjai ilyen alakú anyajegyét hordanak a vállukon.

Soma megoldotta a kaftánját, felemelte az ingét és megmutatta a bal vállán lévő hármass anyajegyét.

– Látod, István, e jel bizonyítja az igazi származást. Ez az ősi, isteni eredet igazolása. Akin ez a jel mutatkozik, biztosan Nimród-leszármazott!

A pusztaszeri nagy harci vetélkedőnek hamar híre szaladt az országban. Felbolydult minden nemzetség, olyan volt a Kárpát-medence, mint egy méhkas.

A sámán-, a táltos- és a tárkányképzők ifjúsága között futótűzként terjedt a hír ahhoz képest, hogy ilyenek nem léteztek a magyar honban: minden hírnévre, dicsőségre vágyó ifjú felkészült a nagy lovassági harci versenyre.

Asztrik érsek folyamatosan tiltakozott ezen ősi pogány szokás ellen. Először a királynál:

– Királyom! Skandallum! Nem tarthatnak ily pogány viadalt ezen magyar ifjoncok!

– Ezt már mondtad, érsek uram – bólogatott a király. – Aztán miért bántja ez kegyelmed egyházának tekintélyét?

– Mert az ilyen harci játékok nem nyugati módon, lovagiasan zajlanak. A nyers erő! Az erőszak! Jaj, jaj! – sipákkolt az érsek. – Előbb-utóbb előhossa a Napot, mint istent! Aztán a turuldögöt, és már kész is a baj!

István jókat mulatott az érsek kicsinyes zsörtölődésén. Tudta jól, a hívek elfordulásától, az egyházi bevételek csökkenésétől fél az egyházfi. Ám komolyságot erőltetett magára.

– De érsek úr! Kikérem magamnak ezt a rosszhiszemű gyanúsítgatást! Az én jó keresztény udvarom nem fog tán pogány mérkőzést szervezni! El se mennék a Nagyszerre, ha még csak a gyanú árnyéka is vetülne rá! – mondta, pedig alig várta, hogy kezdődjön a Nagyszer, és kihúzhassa a lábát Esztergomból.

Erre már nem tudott mit felelni az érsek úr, ám a dolgot nem hagyta annyiban. Másik alkalommal alázatosan érdeklődött.

– Jó királyom, hogy halad a pütkösdi királyság megünneplése?

– Halad, halad – válaszolta István. – Mégis csak nagy a lelkesedés Jézus urunk mennybemenetelnek megünneplésére.

– Szívből örülök ennek a hírnek – alázatoskodott az érsek, de szívében forrt a gyűlölet.

– Azért megírom ezt a nagy eseményt a mainzi érsekségnek is, meg pápa urunknak is. Mi is lesz a bajvívások sorrendje? Hiszen nem lehet abban semmi pogány részlet!

A királyt már bosszantotta az érsek pióca viselkedése. Legszívesebben már a pokolba küldte volna. De sajnos, az egyháznak túl nagy volt a hatalma, tudtak volna bajt okozni. Így aztán szelíden szólott Asztrikhoz:

– Nincs abban semmi pogány, semmi kivetnivaló! Ha gondolod, atyám, beírathatlak a kíséretembe. Lásd saját szemeddel játékunk tisztaságát!

A pap, mintha ördögöt űzne, marokra fogta a hatalmas arany mellkeresztjét, és azzal hadonászott:

– Jézus, Mária, Jézus, Mária! Mentsetek meg a gonosz lélektől! Istenem, őrizz egy ilyen helytől!

– Ha ennyire nem akarsz velem jönni, nem bánom – szólt nagylelkűen a király. – Hajlott korodra tekintettel megkíméllek az út viszontagságaitól, Most pedig, kérlek, távozz!

Asztrik kétrét görnyedve farolt ki a trónteremből, de nem adta fel, hogy legalább a királyt távol tartsa ettől a nagy-nagy ördögi rendezvénytől. Egyenesen a királyné szobájába vette az irányt.

– Legkegyesebb királyném! – hajbókolt Gizella előtt. – Kérlek, hallgass meg engem!

– Tudod, atyám, az ajtóm mindig nyitva áll előtted – szívélyeskedett Gizella. – Mondd, milyen hírrrel jöttél?

– Asszonyom, tudod jól, mennyire szívemen viselem a királyi család ügyeit. De egészségét sem különben.

– Beszélj, beszélj, érsek uram! – biztatta a királyné.

– Nem tetszik nekem a király színe. Halovány, vértelen. Meg is kérdeztem a gyógyító szerzetest, milyen az egészségi állapota. Azt felelte, hogy a király igen gyenge, kíméletre, sok pihenésre van szüksége.

– Ezt én is így látom – bólogatott a királyné. – De miért mondd nékem ezt?

– Tudod te is. Menni akar erre a nagy pogány rendezvényre.

– Én sem örülök neki.

– Képzeld el, királyném! Ha nem akadályozzuk meg az elutazását, még azt mondaná a világ, hogy nem törődünk véle, nem vigyázzuk az egészségét. Ha már ezt a pogánykodást nem tudjuk megakadályozni, legalább a királyt ne engedjük oda!

Gizella sűrűn bólogatott.

– Ráadásul ott lesznek azok az ördögfiak, a táltosok, sámánok! Megrontják! Különben is, mit mondana a Szent Atya, ha kiderülne, hogy a mi keresztény királyunk ilyen pogánykodásban vesz részt.

– Megtiltom! – pattant fel Gizella. – Nem mehet oda a király! Remélem kellően megszervezte a megfigyelőket, hogy a Nagyszer minden mozzanatáról, minden részvevőjéről legyen hírünk?

– Természetesen, királyném! Bíz bennem! Te csak a királyt tartóztasd idehaza!

Alig csapódott be az ajtó az érsek mögött, Gizella azonnal rohant a királyhoz. István meg is lepődött:

– Mi ez a sietség, Gizella? Hajt talán valami ellenség?

– Ne tréfálkozz velem, István! – kevélykedett Gizella. – Úgy hallom, a Nagyszerre készülődsz te is.

– Jól hallottad. El is megyek! – válaszolt a király.

– Megtiltom! Megtiltom! – heveskedett Gizella.

– Mit tiltasz te meg? – pattant fel a király a trónjáról.

– Nem mész te sehová! – erősködött Gizella. – Ki találta ki ezt az örütséget?

– A váci püspök – válaszolta kissé orcátlanul István. – Szerinte Jézus urunk mennybemenetelét nagyon meg kell ünnepelni. Ilyen fontos keresztény ünnepen a királynak is ott a helye! – mondta a király ellentmondást nem tűrő hangon.

– Majd adok én Bene Benedeknek! Elintézem, ne sokáig hordja a püspöki kalapot! – heveskedett Gizella. – Te meg itthon maradsz! – zárta le a vitát.

– Összetévesztesz engem valakivel, asszony! – kezdett dühbe gurulni a király. – Te nekem semmit nem tilthatsz meg! Nem csak urad vagyok, de királyod is! Vedd tudomásul, már holnap elindulok, bár még tíz nap múlva lesz a Nagyszer.

Ezzel kivonult a trónteremből, és parancsot adott az úti készülődésre.

Gizella is látványosan készülődni kezdett. Látta és hallja az egész udvar!

– Visszavonulok a zárdába. Bőjtölök és fohászkodom a sok bűnös, pogány lélekért. Meg a királyért, bírja ki öreg teste a fárasztó utat meg azt a barbár táborozást!

Am a király ekkorra szövetségeseivel megszervezte az utazását. Felélénkülve, megfiatalodva indult a hosszú útra. Mégis csak részt vesz az első pünkösdkirály-választáson, és tanúja lehet fia, Imre herceg hősiességének.

A csapatok végül rendet alkottak. A csákvári lovas iskolából, a vasvári papképzőből, a kolozsvári tálto-, a jászvásári sámán- és a pusztaszeri tárkányképzősök a szörényvári bődönösökkel együtt hat-szor négy lovaszt állítottak ki. Így huszonnégy fejedelmi ifjú állott piros pünkösdi napján a pusztaszeri lovaglókarámba:

1. Abasár, 20 éves, Aba Soma és Piroska fia
2. Aba Soma, 47 éves, Pata és Solymoska fia
3. Babócsa, 40 éves, Koppány fia
4. Béla, 15 éves, Vazul és Korpona fia
5. Berzence, 38 éves, Koppány fia
6. Beszprém, 44 éves, Tolma-Judit és Boleszláv fia
7. Bogyiszló, 22 éves, Szár László fia
8. Bene Benedek, 45 éves, Pata és Solymoska fia
9. Csaba, 44 éves, Pata és Solymoska fia

10. Delján Péter, 21 éves, Piroska és Rodomir fia
11. Csák, 25 éves, Erős-Csák fia
12. Endre, 18 éves, Vazul és Korpona fia
13. Győr, 43 éves, Tolma-Judit és Boleszláv fia
14. Kurtán, 46 éves, Kurszán fia
15. Kipcsák, 29 éves, Erdélyi Gyula fia
16. Levente, 14 éves, Vazul és Korpona fia
17. Bagamér, 20 éves, Szár László fia
18. Orseolo Péter, 16 éves, Ilonka és Orseolo Ottó fia
19. II. Lebéd, 15 éves, Zerind fia
20. Pomáz, 20 éves, Csaba nádor fia
21. Imre, 23 éves, István és Gizella fia
22. Szolnok, 43 éves, Tolma-Judit és Boleszláv fia
23. Szár László, 42 éves, Vászoly fia
24. III. Zoltán, 23 éves, Erős Csák fia

Öröm volt végignézni a lelkes ifjakon. Mindenkit vitt előre a küzdelem és a vágyakozás a diadalra. Kilenc napig tartott a megmérettetés. Ám fáradtságot senki sem mutatott.

István király szabadnak érezte testét-lelkét. Nem vették körbe az ájtatos, ám annál erőszakosabb főpapok, és Gizella sem húzta le lelkét az örök elégedetlenkedésével, ájtatoskodásával.

Ahogy végignézett a versenyzőkön, szíve megtelt gyönyörűséggel.

– Milyen szép, bátor magyar ifjak! Mind az én vérem!

Lassan megértett valamit sanyarú sorsából.

– Ezeket cseréltem le a nyugati beteges, piperkőc udvaroncokra?!

A lovon történő birkózásnál a félmeztelen, izmos férfitek feszltek egymásnak. István nézte-nézte. Mindegyik vállán ott volt a Turulmadár csípésének a jele. Egyedül Orseolo Péter nem viselte az ősi származás jelét.

– No akkor nem lehetne magyar király Orseolo Ottó fia – szögezte le magában. – Különben is itt az én gyönyörűséges gyermekem! Úgy látom, nem rontotta meg teljesen a sok papi mákony.

A király annyira eltelt a látnivalóval, a küzdelmek átélésével, hogy amikor elhallgattak a táltosdobok, hangosan megjegyezte:

– Miért lett csend? Ezeknek a doboknak a hangja életet jelent!

– Ezt tudja csak meg a királyné asszony, hogy te pogány táltosdobok hangját hallgatod! – szólalt meg egy lovag István király mellett.

– De nem tudja meg, mert neked meg leüttetem a fejedet, hogy titokban maradjon – nevetett a király, és oldalba bökte Aba Somát.

A kilencnapos megmérettetés és futtatás után, igen nehéz küzdelemben a tizennyolc éves Endre lett az első, a Domonkos tenyészetéből származó Vihar-isten nevű lován.

Második lett a huszonhárom éves Zoltán, a kolozsvári tenyészet Morúz nevű lován, ami szintén Domonkos által hozott, keleti származású ló volt.

Harmadiknak a negyvenkét éves Szár László futott célba a jászvásári lótenyésztés vegyes eredetű ordoszi lován. Szár László híres lovas volt. Szavárd nevű paripáján már bejárta az akkori összes magyar érdekelttségű területet.

Imre herceg a nyolcadik lett, pedig a csákvári lótenyészet legjobban futó nyugati keveredésű lovát kapta a királyi ménesből.

Ám a király így is elégedett volt. Biztosítva látta az uralkodás folytonosságát. Imre herceg mégis jó harcos és jó magyar ember.

A BÉKEKÖTÉS

Még az 1027. esztendőben, Sárlos Boldogasszony utáni napon Aba-vár apraja, nagyja kint volt a földeken. Folyt az aratás. Jó termés ígérkezett. A piros szemű magyar búza meghálálta a gondos szántást, a gondos vetést. A férfiak erősen vágták a szálakat, az asszonyok pedig készítették a kévét. Aztán jöttek a cséplők, és kiverték a dús kalászból a kövér búzaszemeket.

Midőn a Nap delelőre ért, mindenki árnyékba húzódott. Megebédeltek, majd pihentek, aludtak is egy keveset.

Pitymallatkor keltek, sötétedésig dolgoztak. Bizony hosszú volt a nap! E napon különösen meleg volt, így az aratók kissé tovább hűsöltek a fák árnyékában. Egyszer csak arra lettek figyelmesek, hogy az úton egy idős ember poroszkál. A nap ellen a fején ugyan viselt kalapot, de nyáridőhöz képest nagyon fel volt öltözve. Vánszorgott, vánszorgott, aztán összeesett.

Az emberek rögtön segítségére szaladtak, felemelték és bevitték a fák árnyékába. Megoldották ruháját, az arcát megmosták, és próbálták megitatni. Ám ahogy a szakadt, piszkos külső ruhát lefejtették róla, kilátszott rögtön a finom úri öltözék.

– Tyú, fiúk, ez az ember nem idevaló! – kurjantott Kemecs. – Valami úrféle lehet.

– De mit keres a mi vidékünkön? – kérdezte Lébény.

– Főképp miért akarja megölni magát? – aggodalmaskodtak az asszonyok.

Közben az idegen teste lehült valamennyire, és lassacskán visszatért az eszmélete. Meg is szólalt germánul.

– Ki érti ezt? – csodálkozott Kemecs. – Mi járatban van erre? Még meg sem tudjuk kérdezni tőle.

– Nem tetszik ez nekem! – mondta Lébény. – Nem tud magyarul, cifra úriember, vagyonos és mégis erre kóborog! Szerintem fel kellene vinni a várba, Soma csak jobban ért az ilyen jószágokhoz.

Feltették a szekérre, és Lébény kíséretében felvitték Aba-várba Soma elé. Soma hívatta az udvari orvost, aki azt tanácsolta vetköztessék le, fürdessék meg, és utána, ha lehült a teste, teljesen magához tér.

– Nem örülök az ilyen vendégeknek! – zsörtölődött Soma. – Ha nemesember, miért nem jelzi érkezését. No, várjuk meg, amíg képes lesz beszélni! – ezzel kifordult a teremből, és ment volna a dolgára, de Lébény utánaszólt.

– Soma! Lépj csak vissza! Nagyon sok aranyat találtunk az övén.

– Ménkü csapna belé a sok felesleges dologba! Most aztán kideríthetem, ki fia borja.

– Lehet, hogy kémkedni jött – morogta Lébény. – Sok pénzzel, kényelmesen lehet utazni az országban, és összeszedni a híreket!

Soma elment. A gyógyító asszonyok az idegent megfürdették, gyógynövényfőzettel megittatták, majd a leghűvösebb szobában lefektették. Sokáig aludt. Csak másnap ébredt fel. Egyáltalán nem volt megilletődve a nagy bizonytalanságban.

Reggel ellátta magát, durván kiutasítva mindenkit a szobából. Kitisztított ruháit megnézegette, de leginkább az aranyait kereste. Ott volt valamennyi, ugyanúgy a kis zacskókban az övére fűzve.

– Hm! El sem lopták! Mind meg van! Ez szinte hihetetlen! Napszúrást kaptam, mégis teljesen jól vagyok! Nagyon ismerhetik ezek az emberek az emberi testet! – morgott magában, majd felöltözött, és kilépett az ajtón. Az ajtaja előtt álló őr Soma nagyúrhoz vezette. Soma és Piros már várta, vele akartak reggelizni. Evés közben minden barátságosabb és jobban elintézhető.

– Üdvözöllek, uram – szólta Soma. – Örömmel látom, jobban vagy.

– Was? – károgta gorombán a vendég, ebből látszott, nem ért magyarul.

– Vagy csak úgy tesz – dünnyögött Lébény.

Soma nem jött zavarba, és ettől kezdve germánul folyt a társalgás.

– Ki vagy te, jó uram és mi járatban vagy mifelénk, ahol a madár sem jár? – kérdezte Soma.

– Werner vagyok, Strasbourg püspöke! Úgyhogy kellő tiszteletet kérek! – mondta szinte parancsolóan a vendég.

Soma és Piros összenéztek. Errefelé szokatlan volt ez a hangnem.

– Már megbocsáss, püspök uram, de egyelőre az én vendégem te vagy, és nem szorulok a te segítségedre.

Látszott a püspökön, hogy nem tetszik neki ez a beszéd.

– Ha tudni akarod, Konrád császár bizalmasával van dolgod! – kevélykedett a püspök.

– Nincs is ezzel semmi baj, de talán elmondhatnád, hogy kerültél ide ilyen állapotba? – faggatózott Soma.

– Mi közöd hozzá, bugris! – hergelte magát a püspök. – Küldetésem van!

– Azért nem bánám, ha bővebben elmondanád az idejöveteled okát és azt, hogy mi történt veled.

– Nem mondok én neked semmit! Vigyetek a királyotokhoz!

– Ha ennyire titokzatos vagy, talán fürkészni jöttél ide?

– Ettől kezdve nem tárgyalok veletek! – pattant fel a püspök.

– Jól van, püspök úr! Akkor készülünk! Irány Esztergom, a királyi palota – állt fel Soma az asztaltól.

Kiment, és hívatta a futárt.

– Fiam, ezt a levelet váltott lovakkal azonnal vigyed a királyhoz! Pecsétem megnyitja az utadat a várhoz és a királyhoz is. A futár elvágtatott, Soma pedig a „vendégével” készülhetett a királyhoz. Hatan kísérték a két fontos embert. Ám mire összeszedelőzködtek, a lovakat felnyergelték, dél is elmúlt.

– Tán csak nem megyünk ilyen melegben, püspök uram? – indítványozta Soma. – Ott szédülünk meg útközben!

A püspök nem tudott mit tenni, összeszorított ajakkal várt.

Végül délután elindultak. Estével értek Esztergomba. A király nyomban fogadta is őket. Gizella királyné is ott settenkedett a vendég körül, de a király gondosan ügyelte, ne tudjanak szót váltani.

A körülmények rendeződtek, végül a király, Aba Soma és Werner püspök összeültek.

– No, püspök uram, immár a magyarok királya előtt van. Úgy tudom, csak velem óhajt úticéljáról beszélni. Mi járatban mi felénk?

– Feladatot kaptam Konrád császártól – kezdte a püspök.

– Gondoltam, gondoltam – bólogatott a király. – Ok nélkül nem bóklászik az ember az ismeretlen világban! Mi lenne az a feladatod, uram?

– Mint tudod, a bajor trón üresedik. Legkegyelmesebb császárunk, Konrád, keresi a megfelelő személyt, aki elfoglalhatná a trónt.

– Osztán miért itt keresed álruhában a trón várományosát?

– Nékem azt mondták, a fiad, Imre herceg lenne a legalkalmasabb.

Az elmondottakat Gizella királyné mindvégig hallgatta, és ennél a mondatnál be is rontott a terembe, ahol a három férfi tárgyalt.

– Bizony! Imre herceg jó vérből való és tényleg a legalkalmasabb lenne a bajor trónra! Elvégre az anyai nagyapja bajor herceg volt, a nagybátyja meg a nyugat-római császár. A taníttatása is úgy alakult, hogy becsülje a germán-bajor értékeket! – hadarta el mindezt Gizella a püspök nyelvén.

– Kérem, asszonyom! Ne avatkozzék a politikai dolgokba! Ha megkérhetném, engedje, hogy az ajtónálló a lakosztályához vezessék! Még a herceg életébe is kerülhetne egy ilyen kísérlet! – szólt bölcsen Soma.

Gizella dühből szikrázó szemekkel nézett rá, de hagyta, hogy kikísérjék. Ám gondolatai elindultak, és szinte látta egyetlen fiát a bajor trónon. Ám az élet sokkal földhözragadtabb volt.

– Püspök úr! Ne haragudjon, de ez az ok nagyon nem áll meg. Én nem hiszem ezt a dolgot. A diplomáciának megvannak az előírásai, főleg az efféle komoly kérdésekben. Ha Konrádnak ily ötletei támadnak, talán hozzám kellett volna küldeni téged. Talán egyenes válaszokat kérve kellene intézni ezt a helyzetet. Így, álruhában koldusként bolyongva kicsit hihetetlen a története, püspök uram! – mondta halkan a király.

– Kérlek, püspök uram! Ne mondj semmit! A magatartásod több mint gyanús. Ezért a foglyomnak tekintelek.

– De én Strasbourg püspöke vagyok! – kiabált Werner

– Nem baj, püspök uram. Figyelembe vesszük ezt a bánásmódnál, bár ezt semmivel sem bizonyítottad. Holnap négy harcos kíséretében Konrád császárhoz vitetlek. Ha tényleg az vagy, akinek mondd magad, akkor szabad vagy. Ha nem, levelemben kérni fogom a császárt, ütesse le a fejedet.

– Megkeserülöd még ezt a sértést, magyarok királya – sziszegte a püspök. – Nem tudod te, mit határoztál! – fenyegetőzött.

– Vezessétek el – adta ki a parancsot a király – és jól őrizzétek! Reggel indul Konrád császárhoz Mainzba – szólt.

– Soma, maradj! – fordult a sógorához. – Mit gondolsz erről az esetről?

– István! Nem vagyunk már gyermekek, hogy ilyen mesével áltassanak! Még hogy a bajor trónra! Ölik egymást a trónkövetelők, van választék bőven. Nem kell oda a mi hercegünk! – válaszolt Soma.

– Valamire készül Konrád, ezt biztosra veszem! Három éve, hogy meghalt Henrik király. Halálával minden jó kapcsolat megszűnt a császársággal. Konrád a tökéletes és egyetemes császárság megszerzésére törekszik. Emlékezz a szavaimra! – sóhajtott a király. – Nem tudom, mit szán nekünk, magyaroknak a császárság, de azt semmiképp, hogy magyar herceg kerüljön a bajor trónra!

– Értelek, királyom – bólogatott Soma. – Ezentúl jobban figyelem a császárság dolgait és fürkészeket menesztek Konrád országába és minden fejedelemségébe.

Ahogy teltek az évek, lassan feledésbe merült ez a kis közjáték. Ám Aba Soma komolyan vette ezt az esetet. Mindenfelé felderítőket küldött, felkereste a gyepűket, lássa, jól működik-e a tűzzel-dobbal való hírközlés.

Az 1030. esztendőben azonban a nyugati gyepükről egyre több hír érkezett, hogy az ott lakókat, a gyepűvédőket sokszor zaklatják a szomszéd népek. Idegen települések jöttek létre és egyre több gyepűt foglaltak el. A határ menti avarok jelentették, hogy Konrád július elején nagy sereggel indul Magyarország ellen.

Aba Soma elérkezettnek látta az időt, hogy beszéljen erről a királlyal. Gyümölcstó Boldogasszony napján vendégségbe mentek a sógorához, István királyhoz. Asszonyával együtt érkezett a királyi várba.

A király nem volt valami kicsattanó színben. Ám a vendégeknek nagyon örült. Rég látta a húgát, Piroskát, és hiányzott néki a család melege. Az udvar tele volt bajorokkal, németekkel, velenceiekkel, és igazából mindenki csak kufárkodott. A főurak közül egyedül Aba Soma volt az, akit közel engedtek az uralkodóhoz.

Ebéd után az asszony nép visszavonult, a férfiak pedig a trónteremben ültek le tárgyalni. Néhány megbízható udvaronc és négy magyar főúr jelentette a haditanácsot.

– Még a falnak is füle van! – kezdte a király. – Tele vagyunk árulókkal. Még az is megtörténhet, hogy házam népe egyenesen Konrádnak jelent. Hej, pedig nagyon nem akarnám a német-római császárnak a behódolást! Az országot is azért ajánlottam Péter apostolnak, hogy inkább a pápától függjek, mint a császárnak legyek a hűbérese!

– Azt is kár volt! – dünnyögte Soma. – Ha Árpád győzött az egyesült nyugati seregek felett, akkor mi is meg tudtuk volna védeni magukat – morgott magában.

– Mit mondtál, sógor? – fordult felé a király.

– Semmit, semmit! Elmondanám neked, uram, a mostani helyzetet. Konrádot sajnos nagyon komolyan kell vennünk. Az évek alatt fürkészeinek jelentéseiből összeállt a kép Konrád szándékáról. Figyeljete, urak!

– Konrád 1026-ban megtörte az Orseolók uralmát Velencében, és a befolyása alá vonta a térséget: 1028-ban a csehek ellen ment, és győzött. 1029-ben legyőzte a lengyeleket, és most, az 1030. évben ellenünk készül, hogy meghódoltassa Magyarországot. Ha sikerülne neki hűbéresévé tenni Istvánt, akkor teljes lesz a császársága, és minden király felett uralkodhat.

– Szép volt, Soma! – dicsérte Vászoly.

– Bizony, ez hároméves munka! Megfigyelések, események, jelentések. Ezekből kellett összeraknom ezt a képet.

– Mit tegyünk immár? – kérdezte a király és látszott, megrázták a hallottak. Az udvar úgy elzárta a világtól, hogy alig kapott híreket.

– Természetesen hadba kell szállni! – szólt közbe Viske, Soma bizalmasa.

– De hát honnan lenne nekem ekkora seregem?

– Talán nem kellett volna annyi ifjút úgy téríteni az új hitre, hogy belehaljon – motyogott ismét Soma.

– A bajorokra, németekre nem számíthatunk, csak nem fordulnak a saját fajtájuk ellen. A kincstárban nincs pénz zsoldosokra, mert folyamatosan adni kell a felajánlott juttatásokat az egyháznak – mondta gondolkodva István.

– Ugyan már, királyom! Nem kell ide sereg, nem kellene zsoldosok! Ismerjük szkíta őseink hadviselését!

– Mondjad, Soma! – csillant fel a király szeme, hogy nem kerül sok pénzbe a hadakozás.

– Királyom! Ne a nyugatiak harcmódorában gondolkozz! A sok ló, sok páncélos, és a pénzen vett zsoldos hűsége mindig kétséges.

– Nézzük csak, miként harcoltak az őseink! – szólt közbe Vászoly.

– A felperzselt föld taktikája... – tódította Viske.

– Csak a Dunán és a Duna két partján támadhatnak. Nem állunk ellen, nem várjuk őket seregekkel, egyszerűen eltakarítjuk, ami mozdítható, a népet meg kitelepítjük. Aztán jöhetnek! Ott döglenek étlen, szomjan az elfoglalt területeken. Nem lesz benne örömük.

– Jól hangzik, urak! Mozdulni sem kell rájuk! – örvendezett a király

– Már hogya kellene mozdulni! Lelkes magyarokkal majd szépen visszaszorítjuk őket Melk alá. A legyengült, kiéhezett hadat majd mi elintézzük! – tervezgetett Soma.

– Jól van, Soma, ha így látod, akkor ez megnyugtató – szólt a király. – Csak titokban szervezkedjétek, nehogy megneszeljenek valamit az udvaroncok!

– Bízd csak rám, sógor! – szólt Soma, és meghajolt a távozó király előtt, majd a főurakhoz fordult.

– Urak! Hallottátok! Minél több ifjú harcost mozgósítsatok, hogy amikor a császári sereg támad azonnal indulhassunk. Nem támadunk. Megvárjuk, amíg mélyen benyomulnak az országba, hogy reménytelen legyen a hátrálás. Addigra kiéheznek, elfáradnak, akkor támadunk. Küldjétek még több fürkészt, felderítőt a gyepűkre és a gyepűkön túlra. Lássuk, mire készül Konrád, tudjuk meg a támadás idejét!

– Soma! A nyugati gyepűkön a bajorok-osztrákok zaklatják a mieinket. Kellene oda is küldeni gyakorlatozó alakulatokat, akik ha nem is keverednek csatározásba, de ottlétükkel megvédjék a mieinket.

– Nem bánom, küldj egy negyed töményt! Nem árt az, ha a nyugati határon lovasok erősítik a gyepűőrzőket.

Midőn a nyugati gyepűnél megjelentek a lovas íjászok, Konrád is rögtön ürügyet talált Magyarország megtámadására. Tudatosan készült erre, csak még nem volt indoka a támadásra.

– Tarthatatlan ez az állapot! – ordította Konrád, és felugrott trónszékéből. – Tarthatatlan! Már megint a magyarok! Nem elég, hogy a gyepűlakók és a gyepűőrzők zaklatják a bajor telepeseimet, most meg lovas csapatokat küldtek oda! Meg kell akadályozni a vérontást! – dühöngött a császár. – Majd én megmutatom ennek az Istvánnak! Nem fogja az én területeimet belakni, betelepíteni a bűdös nyavalyás besenyő gyepűőrzőkkel!

– Jól beszélsz, császárom! – bólogattak az udvaroncok.

– Nem felejtettem ám el, hogy három éve a Mátra-alján Werner püspököt hogy megtámadták a vad pogányok! Alig élte túl szegény! Keresztény király az ilyen? Engedni a pogánykodást! Mit várhatunk tőle?! Ő maga is nemhogy pártolta volna püspök uramat, még meg is alázta! A foglyának tartotta. Tűrhetetlen az ilyen királyság a keleti határainknál! Meg kell büntetni őket, és kicsikarni tőlük a hűbéri esküt. Fel kell szabadítsuk szegény magyarokat a pogány rabiga alól!

– Szegény Gizellánk ott él abban az iszonyú pogányfészekben. Gondolj órá is, uram! – tüsténkedett Waldemár, az udvarmester.

– Jó, hogy mondod, fiam, Waldemár! Üzenjünk Gizella királynénak, hogy tudjon a támadási tervről, és ahol tud, segítsen minket. Segítségére lesz neki a térítésben, ha hűbéresem lesz a férje, az ország pedig a befolyásom alá kerül.

– Nagy titokban indítom a futárunkat Gizella királynéhoz, nehogy a haditervünkből az ostoba magyarok megsejtsenek valamit.

– Jól van, Werner! Aztán ha visszatérsz, üzenjünk híveinknek, hogy készüljenek a támadásra! Elvárom minden behódolt hercegtől, fejedelemtől, királytól, hogy nagy létszámú sereggel vegyen részt a hadjáratomban! Most kiteljesedhet a császári birodalom!

Asztrik érsek titkos szolgálata jelentette, hogy a jelenlegi 1500 besenyő mellé az aratás után mozgósítottak ötvenezer főnyi besenyő lovas Albéla vezetésével.

Vászoly nagyúr és Soma fürkészei egyformán jelentették, hogy az egyesített nyugati csapatok Magyarország felé indultak. Július forró hava volt. A negyvennégy megyéből 9600 fő, Zoltán vezetése alatt 6300 lovas, Imre királyfi vezetésével 4200 tárkány indult a Duna mindkét oldalán. A pozsonyi és a Duna-parti lakosságot egészen Esztergomig kitelepítették ingóságokkal, jószágokkal együtt. A támadás hírére megkezdték a felvonulási terület felperzselését. Nehéz szívvel tették a harcosok, de meg kellett tenni. Győrig felperzseltek minden termést, amit nem lehetett elszállítani. A kutakat betömték.

Áldás havának 11. napján léptek magyar földre az egyesített császári csapatok. A cseh fejedelem fia, Vratiszlav a Duna bal partján haladt kelet felé és elfoglalta Pozsonyt. Konrád hatalmas sereget vezetve haladt át a nyugati gyepon a Rába felé. Már ez a terep is próbára tette a németeket, a lovaik belesülyedtek a vízbe, a sárba. A páncélos gyalogosok is sok helyütt beleragadtak az előrehaladást akadályozó latyakba, mocsárba. Ám az igazi csapás csak akkor érte a őket, amikor kivergődtek az ingóványból! Megkönnyebbülésre számítottak, ám az üde zöld területek helyett leégett, felperzsel, halott világ várta őket. Azt hitték, ez csak egy tűzvész nyoma, és vonultak tovább, Esztergom felé, hogy csatlakozzanak a cseh sereghez.

Ám a Duna bal partján is ugyanez a pokol várta őket. A leégett erdők kopasz fái csontvázként nyújtogatták halott ágaikat az ég felé. Néhány helyen, ahol nem volt idő aratni a búzát, ott egész táblák felperzselve szóródtak a szélben.

A két sereg tartalékai erősen kiapadtak, de ekkorra már olyan mélyen hatoltak be az országba, hogy biztatóbbnak látszott tovább menni, mint visszafordulni. Pihenni sem tudtak, mert időközben Aba Soma íjászhajói beérték a bajor sereget, és megfelelő távolságból követték őket. Az elfáradó, lelemaradó alakulatokat keményen megtámadták, megtizedelték. Imre hercegnek jól kiképzett vízi képzettségű tárkányai addigra minden germán hajót elsüllyesztettek Pozsony és Győr között. A nagy hajópusztulás és a felperzselte föld látványa miatt II. Konrád azonnal visszafordult. A seregére szörnyű pusztulás várt.

A pánik és a félelem eluralkodott a germánok közt. Éheztek és féltek. Enni-innivalót sehol nem találtak, és halálosan elfáradtak. Így értek Esztergom alá. Itt aztán már szembetalálták magukat a magyar sereggel.

Ütközetre nem került sor. Konrád elrendelte a visszavonulást. Harc nélkül, megszállás nélkül visszavonult hazafelé a germán sereg. A magyar íjászok követték őket, és bizony lőttek is.

Konrád belátta, békét kell ajánlania, vagy egyetlen embere sem tér vissza. Keserves volt a visszavonulás és sokáig is tartott.

Oda kellett visszavonulniuk, ahonnan a nagy győztes tervekkel elindultak.

Ám a kiéhezett, fáradt lovak nem bírták, nemhogy a gazdáikat, de saját tönkrement, elgyengült testüket sem. Jártányi erejük nem lévén sorra rogytak a földre. Pusztulásukkal pedig gazdáik reménye a visszatérésre is elpusztult.

A magyarok pedig követték a Melk felé vánszorgó sereget. Nem kellett siettetni semmit. Az idő bevégezte a császári sereg sorsát. Így a magyarok szinte harc nélkül foglalták el Melket. A német sereg már nem létezett, a lakosok nem számítottak ekkora vereségre, de amúgy sem tudtak volna a magyarok ellen fellépni.

Konrád a város alatt a császári sátorban hívta össze a megmaradt vezérkarát, hogy megtárgyalják a békekötést. A császári sátor gazdagon díszített volt. A kényelmes ülés helyek selyemmel, bársonnyal voltak bélelve, mintha győzelemünnepe lett volna.

A magyar küldöttséget Aba Soma vezette, mint István király megbízottja a béketárgyaláson, Imre herceg pedig a királyi család képviselője volt.

Áldás havának végén igen meleg volt. A szolgálok frissítőket szolgáltak fel.

Aba Soma figyelmét nem terelte el semmi. Gyanakodva méregette Konrádot és fiát, Henriket. Nem bízott bennük.

– A germán csak germán! – gondolta magában. – Nem oly rég volt az az augsburgi ütközet! Ott is Konrádnak nevezték az uralkodót! A szövetségesünket! Sok magyar vitéz halálába került az a szövetség! Most meg ellenségünk ez a Konrád. Egy kutya ez mind!

Hirtelen Imre herceget kezdte keresni a tekintete.

– A herceg érett férfi, hamarosan ő lesz a királyunk – szögezte le magában Soma.

Aztán meglátta a békekötők körében. Nem tetszett neki, ahogy Imrét körbevették a germánok. Nagy beszélgetésben voltak a herceggel. A lovakról folyt a szó. Somának Konrád fia sem tetszett. Soha nem nézett senki szemébe. Akaratát annyira érvényre akarta juttatni, hogy még teste is ezen dolgozott. Kicsit megdőlve járkált. Szeme, ha megvillant, hidegséget sugárzott. Ha szóltak hozzá, szemrése egész keskenyre szűkült, úgy figyelt. Vékony, szívós teste ügyes harcosról árulkodott. Ismert volt kiváló vívási tudásáról és kegyetlenségéről.

Hirtelen a sátoron kívülről hangos kiáltások, kardcsattogás hallatszott, Soma nagyot káromkodott, és rohant is kifelé kivont szablyával.

Ám addigra elült a csatazaj. A maroknyi német és bajor harcost lefegyverezték a magyarok. Henrik től is elvették fegyvereit, így lehorgasztott fővel baktatott vissza a sátorba. Imre herceg a hüvelybe dugta szablyáját és köszönőleg nézett Somára.

– Hallod-e, bátyám! Jó, hogy körbevetted a mieinkkel a sátort! Bizony nagy segítség volt, amikor előbukkantak. Hihetetlen, mennyire alávaló népség ez! Tönkrevetük őket, nagylelkűen békét kötnénk és még ilyenkor is orvul támadnak.

– Jó falat lettél volna nekik, ha túsul ejthettek volna! Nagyon előnyös helyzetből tárgyalhattak volna. De most már rövid lesz a mai tárgyalás! – karolta át Imrét. – Jaj, lelkem, hercegem, ne magadból indulj ki! A harcban és az adott szóban csak mi, magyarok vagyunk tisztességesek. Ne feledd, Imre,

anyád, a királyné innen származik. Lélekben ő is csak egy bajor, aki gyűlöli népünket! Ne vedd sértésnek, hercegem! – hajolt meg Imre előtt Soma.

– Tudom én, bátyám! Ismerem az anyámat, és mivel az anyám, védekezni sem tudok ellene.

Ebben a pillanatban Henrik hirtelen szembefordult Somával. Irigység, gyűlölet és bosszú csillogott a szemében. Soma egy fejjel magasodott fölé. Vállas, természetes alakja mellett Henrik még kisebbnek, még jelentéktelenebbnek tűnt.

– Nem felejttem el néked ezt a mai napot! – sziszegte. – Nem maradok az adósod, Aba Soma!

Soma nem szólt. Tetőtől talpig végigmérte Henrik herceget, ám e tekintetben benne volt az ifjú iránti minden megvetése.

Soma határozott léptekkel Konrád trónusához lépett, szólította rovó írnokát és a latin jegyzőjét. Konrád csak nézett, bár uralkodó volt, mégis itt hallgass lett a neve.

– Mit néz, felséged? – fordult Soma Konrádhoz. – Röviden elmondom, mi legyen a békeszerződésben.

– Kérem, de kérem! – hebegett Konrád. – Mégiscsak én vagyok a császár! Ma a békefeltételekről tárgyalnánk.

– Sajnálom, felség, Nincs joga tárgyalásra! – Majd az írnokhöz fordult.

– Írjátok fiaim! A császár Újkenyér havának utolsó napjáig átadja a Fischa folyóig húzódó területeket István királynak. A károk megtérítésének határideje is Újkenyér havának utolsó napja.

Az írkok megírták és letették a lúdtollat és a rovott pálcákat. Soma átolvasta mindkét szöveget, majd az írást Konrád orra alá tolta.

– Itt írja alá, felséged!

Konrád vonakodni látszott, ezért Soma folytatta.

– Amennyiben nem írja alá, felség, akkor kénytelenek leszünk bajor földön beszédni a kártérítést. Katonáink meg továbbvonulnak egészen Achenig. De ne feledjük, Mainz útba esik, és az érsekségben van elszámolnivalónk!

Konrád szó nélkül aláírkantotta a két írást, majd gyilkos pillantásokat vetve Somára megvetéssel hajította vissza,

Soma Imre herceg felé fordult.

– Hercegem, szíveskedj hitelesíteni ez okmányokat, hadd másolják le! Utána azonnal indulunk haza.

Soma az úton csak nem tudta megállni a kérdést:

– Hercegem, mivel csalták ki a sátorból?

– A lovak, Soma, a lovak. Henrik harci mént akart nekem ajándékozni. Ám annyira kedvesek voltak a germán ifjak, hogy sodortak is kifelé a sátorból. Először azt hittem, a ló érdeklí őköt is, ezért lóduknak kifelé, de alig mentünk tíz lépést a sátoztól, közrefogtak. Előkerültek a kardok a hüvelyükből. Álltam egy darabig a harcot, de ha a vitézeid nem jönnek, végem lett volna!

– De nem lett! – nevetett Soma. – Menjünk vissza az ígért harci ménért? – incselkedett a herceggel.

– Ennyi jó barátból elég volt mára! – mondta Imre herceg és megsarkantyúzta a lovát.

AZ ÁTOK BETELJESEDIK

A magyar királyságban felgyorsultak az események. Az idősödő István már nem volt ura a történéseknek. Leginkább helyette és nevében a bajorok intézkedtek, amely intézkedéseknek mindig a magyarok itták meg a levét.

Az udvari pletykák, suttogások adtak alapot gyanakvására. István, bár nem látta át az udvari szövényeket, annyit megértett a helyzetből, hogy a fia, Imre herceg veszélyben van.

A pusztaszeri nagy hadijátékokban és a Konrád elleni harcokban a herceg bizonyította rátermettségét, jó uralkodói képességeit. Ez reményt adott néki, hogy fiában méltó utódra lelt.

Már a tavaszon a mainzi érsekség javaslatára Vazult és a fiait Nyitra várába záratta. A nyitrai dukátust cserélte a bihari dukátussal, ahová el is küldte Imre herceget. Félt, hogy Konrád parancsára Asztrik érsek Imrét el akarja tetetni láb alól, mert Orseolo Ottó fiát, Pétert akarja trónra juttatni.

Mivel balsejtelmei voltak a hercegek, Imre és a Vazul-fiak biztonsága miatt, amikor Imrét Biharba küldte, üzent Leventének, Bélának és Endrének, hagyják el ők is az országot.

Ezért a három herceg Sasváron át Csehországba menekült. Ám Prágában a prágai érsek álnok módon csapdát állított nekik, így tovább menekültek Lengyelországba.

Orseolo Pétert támogatta Gizella királyné és a mögötte álló teljes bajor udvar. Így Péter bekapcsolódhatott az ország irányításába és védelmébe. Átvette a besenyő határőrséget. Ekkor tudott bekapcsolódni ügynökei révén az Imre királyfi meggyilkolására szőtt tervekbe. Az orgyilkosokat velencei pénzen bérelték fel.

Imre herceg különösebben nem örült a bihari küldetésnek, de nem is bánta. Királyfi létére elég mostoha sorsa volt az udvarban.

Gizella mindent elkövetett, hogy trónörökös fiát alázatos keresztény királlyá neveltesse. Maga Gellért püspök volt a nevelője, aki Magyarországon a térítés fő irányítója lett. Tanulta is Imre szorgalmasan a királyi alázatot és a pápa úr szolgálatát, meg a német császár iránti tiszteletet.

Ám a tanulás után szabad volt. Mehetett lovagolni. Tanulta a fegyverforgatást. Gizella nem figyelte eléggé, milyen jó magyarok közé került a fia.

Gizella gyűlölte a magyarokat, megvetette. Nem is nagyon tetszett neki, hogy Árpád-házi vér kerül István után a trónra. 1018-ban István a görögökkel szövetségben hadjáratot folytatott a bolgárok ellen. Elfoglalta az avar szerémi, barancsi és sói bánóságok nagy részét.

Gizella nyomására ekkor feleségül kérte II. Baselios császár Irene leányát. Hozták is Magyarországra a gyermek hercegnőt. A házasság 1019-ben Veszprémben megkötetett a gyermekek között.

A görög császár kívánságára görög női szerzetesrendet alapítottak, ahol Iréne nevelkedett Gizella felügyelete alatt.

Ezzel azonban Gizella nagy terve még nem ért véget. Elindította a trónöröklés vagy inkább trónbitorlás nehéz folyamatát. Nehogy Árpád-házi vér kerüljön a magyar trónra! Volt még hét éve álnok tervének megvalósítására, hogy Orseolo Péter kerüljön a királyi székbe. Imre tanítómestere az izmos Csák Zoltán volt, aki eszményképe és legjobb barátja lett. Ha a kis Imre játszótársra vágott, gyakran ment az udvaroncokkal Csákvárra. Zoltán őt is befogadta lovaglóliskolájába. Szabadult Gellért püspök igája alól.

Imre életében semmit nem jelentett a keresztény életforma. A jó magyar tanítóitól megtanulta a szabad magyar lét örömét. Az Öreg Östen áldását, meg azt, hogy az ember ne sanyargassa a testét, hanem szeresse. Mert az ember életének a célja a lét szépségének megtapasztalása.

Nem csak lovagolta a lovakat, de ápolta, gondozta is azokat. Megtanulta az állatok betegségeit és a betegségek természetes gyógymódját. Megismerte az erdők-mezők állatait és növényeit. Tudta az öreg csillagok járását és üzenetét.

Lovát, kutyáját, sólymát maga gyógyította, ha azoknak bajuk akadt. Áldott vérében hordozta az isteni erőket, amelyek felemeltek és gyógyítottak testet, lelket. Boldog volt, amikor az ősi szertartás szerint feleségül vehette Jénét, akivel kisgyermekkoruk óta szerették egymást, együtt nőttek és tanulták a betegápolást meg gyógyítást.

Amikor Gizella tudomást szerzett a házasságról iszonyú gyűlöletre és haragra gerjedt. Azonnal elszakította a fiatalokat egymástól, pedig Jéne már akkor a szíve alatt hordta a kis Pósat.

A magyar erkölcs és tisztesség, meg a jóakarátú emberek megakadályozták Jéne meggyilkolását, a királyi tanács pedig egy falut utalt ki Jénének, hogy ne legyen szüksége semmire.

A magyar főurak ügyeltek arra, hogy a gyermek királyi hercegnek kijáró nevelést kapjon.

Eljött az idő, amikor Iréne hercegnő házassága is életbe kellett lépjen. Ám a világtól elzártan nevelt lány félt, gyűlölte a férfiakat, hiszen az apácaiktól ezt a beteges életet látta.

Imre herceg tiszteletben tartotta, Iréne ezen visszahúzódottságát, befelé fordulását, és szüzességi fogadalmat tettek egymás iránt. Így Imre herceg egyre többet lehetett Jénével és a fiával. Irene megideje nagy részét az apácák között ájtatoskodva töltötte.

Gizellában is csendesedett a harag és a bosszúvágy Imre házassága miatt, amikor bekövetkezett a végzetes lebukás.

Egy alkalommal a herceg az istállóban a lova körül tett-vett. A paripa lába véres volt, kisebesedett. Kiszólt tanítójának, szerezzen sebgyógyító fűvet, hogy gyógyírt készítsen a ló lábára.

Milyen a sors! Pont akkor érkezett az istállóhoz a királyi pár. Útra készültek, mentek a kocsijukhoz. Gizella királyné tanúja lett a fia szavainak.

Ekkor megvilágosodott előtte a tény és megértette, hogy nem is ismeri a fiát.

Imre nem az a lilimos, ájtatos keresztény királyfi, akinek gondolta. Ő is egy bűdös pogány Árpád-házi ivadék, akire Gellért püspök feleslegesen pazarolta drága idejét.

Arca hamuszürkére vált, és kicsúszott a száján:

– Akkor beteljesedik Koppány átka...! – majd hirtelen keskeny, vértelen ajkába harapott, és nem mondta végig a gondolatot.

A király tanúja volt Gizella színeváltozásának, de úgy tett, mintha semmit nem hallott volna.

Amikor visszatértek útjukról első intézkedése az lett, hogy Imre herceget Biharba rendelje kiskirályi birtokának igazgatására. Hódoljon csak vadászszenvedélyének és legyen jó magyarok között.

Gizella Asztrik érsek segédletével szervezte meg a herceg utolsó vadászatát. Az érsek emberei vadcsapdát, vermet ástak, amelybe egy hatalmas, sebzett vadkant eresztettek, majd a vermet a gallyakkal, avarral lefedték. Így a veremből semmi nem látszott az avartól és aljnövényzettől.

A herceg vadásztársai, Bogyiszló, Győr és Szolnok, Tolma-Judit fiai észrevették az előre kitervelt balesetet.

Üzentek Berzence-Babocsa veterán harcosainak, akik üldözőbe vették az orgyilkosokat és tízet megölték közülük. Ám a fejedelmi ifjak közül Bogyiszló és Győr elestek az Igfon erdőségben. Vadászat közben a hajtók Imrét ügyesen az avarral fedett verem felé irányították.

A herceg alatt megnyílt az avar és a verembe zuhant. A kopjadöfésekkel dühített hatalmas vadkan Imrét halálra marta.

Amikor a királyi várba érkezett a szörnyű hír, amit már Gizella epekedve várt, nagy jelenet következett.

Ájuldozott, levegő után kapkodott és elhaló hangon nyögdécselt.

– Gyeszno ölé magodat! Gyeszno ölé magodat! Ó, az aljas pogány átka bekövetkezett! Bekövetkezett! Megölte a vadkan a fiamat! Harminchárom év után! A krisztusi kor hozta az átok beteljesedését! – hörögte az utolsó szavakat és elalélt.

A királyt is mélyen megrázta egyetlen fia, utódja szörnyű halála. Ám a fájdalom nem vette el az eszét.

– Ily fiatalon távozott gyermekem a Hősök Útjára! Ám Gizella honnan tudta, hogy vadkan ölte meg a herceget? A hírnök csak azt mondta, hogy szörnyű baleset történt...

A KIRÁLYVÁLASZTÁS

A gyöngyöspatai várban nagy volt a sürgés-forgás. Az 1041. év Gyümölcsoltó Boldogasszony napja után az év legfontosabb és legkeményebb munkája következett, a vetés. Aztán az ültetések, a szőlő kinyitása, az elmaradt metszések, oltások, hogy legyen egészséges élelem egész évben.

A búza vetése után a többi kalászos következett, merthogy az állatokat is etetni kellett. A várúr maga felügyelt mindenre, és együtt számolt ispánjával, hogy mindenki megkapja a végzett munka után a tisztos részét.

Az elszámolást pergamenre írták, majd a számadó pálcákra is rárótták. Ebből értette meg mindenki, mennyi a rá eső rész.

A szérún játszó gyerekhad hirtelen a várba szaladt, de érkeztek az őrzők is jelenteni.

– Uram, jelzéseket kaptunk, hogy nyugat felől lovascsapat közeledik – jelentette a fiatal hadnagy.
– Hatalmas port vágnak, igen siethetnek.

– Jól van fiam! Készüljete! Ahogy szoktunk. A hidat nem kell felemelni, de a csörlők álljanak készenlétben! Foglalja el mindenki a helyét! Nem hinném, hogy az Aba-vár ellen bárki is támadni merne, de István halála óta az országunkban semmi és senki nincs biztonságban – mondta Soma és a tekintete önkéntelenül is a biztonságot adó vizesárokra vetült.

A vizesárok nyolc méter széles és négy méter mély volt. Szinte színültig feltöltve vízzel, a mélyében láthatatlanul ott lapultak a hegyesre faragott karók. Ha valaki a kapupallót kikerülve szeretett volna bejutni a várba, bizony meglepetés érte volna! Egy-egy karó ember, állat teljes belsőjét kihatá, ami halálos végű baleset lett volna.

Soma tekintete végigszaladt a várudvaron, és azonnal észrevette a változást. Kézközelbe kerültek a nyilak és a nyílveszők, a gabonaszákok között dobásra kész kelevézek lapultak. Az Aba-birtokon a

parasztból hirtelen harcos katona lett, ha kóbor, rabló idegenektől kellett védeni az övéket. Sajnos Péter király olasz és német martalócai egyre többször csaptak le vagyonosabb településekre, udvarházakra, még kisebb várakat is megpróbáltak kifosztani.

Újabb futár jelentett.

– Uram, negyven-ötven fős csapat közeledik. Nincs fegyveres kíséretük.

– Jól van, Levente fiam, köszönöm a hírt. Menj vissza a helyedre, és figyeld a zászlójeleket. Csak akkor szólj, ha változás vagy gyanús dolog történne.

– Folytassuk, Kartal a számadást, ha még ma végezni akarunk! – fordult az ispánjához, és róttá tovább a számadó pálcákra az elszámolást, közben az ispán a pergamenre jegyezte.

Egy idő múlva megérkezett a lovascsapat. Aba Soma elcsodálkozott, csupa magyar főúr, nagy részük még a hazatérő vezérek leszármazottai voltak, Toyzlan, Viske és Pehzili vezetésével. Az urak izzadtan, a vár udvarán kipirultan szálltak le a lóról. Ám nemcsak a nyári forróság miatt ült ki a pír az orcájukra! Nagy izgalomban volt részük, és úgy néztek Somára, mint a megváltóra.

Soma szívélyesen üdvözölte az urakat. Toyzlan kérdően nézett Viskére.

– Mi a baj, jó uram? – kérdezte szinte nyugtatólag Soma.

– Király nélkül van az ország, Soma! – hadarta a nemes magyar.

– Meghalt a király?

– Nem, nem!

– Megsérült? Támadás érte?

– Nem, nem!

– Akkor mi ez a sietős látogatás? Mi ez a riadalom?

– Elmenekült a beste! – nyögte ki végre Toyzlan. – A népünk elűzte a trónjáról.

– Akkor valóban nagy a baj! – vakarta meg Soma az üstökét – De azért még várhat annyit addig, amíg rendbe szedjük magunkat, és asztalhoz ülünk.

– Éppen nem várhat egy percet sem! Aba Soma! Neked kell a király helyére lépned!

– No, csak hátrább az agarakkal, Pehzili uram! Az Abák célja soha nem volt a trón megszerzése. Az a feladat szabatott ránk, hogy mindig a királyt óvjuk és az országot támogassuk.

– Jó Aba Soma! Végveszély van!

– Azért annyira tán nincs az a végveszély, hogy ne várhatna, míg megtisztálkodunk, és harapunk is valamit – nevetett Soma, és huncutul megcsillant a szeme. – Van ám jófajta innivalóm is! – és kezével mutatta, hogyan emeli a poharat a szájához.

A nemesek porosak, izzadtak lévén, egyhangúlag eldöntötték, valóban várhat ennyit az a súlyos államérdek.

Soma azonnal intézkedett, kezdjenek sütni-főzni a konyhán, és az uraságokat a szállásukhoz kísértette.

– Menj, Levente fiam! Szólj az asszonyoknak, készítsenek éjszakai szállást a vendégeknek! Ha jól látom a dolgokat, éjbe nyúló lesz ez a tanácskozás – verte vállon Leventét, és magabiztos léptekkel a lakótorony felé indult, hogy magát is rendbe szedje.

A vendégek napnyugta táján ültek aztán asztalhoz. Az asztalfőn Aba Soma és asszonya, Piroska foglalt helyet. A szolgálok mécseseket gyújtottak, és behozták a fáklyákat. A sok égő zsarátnoktól szinte nappali világosság lett, így jól látszottak az arcok. Soma, mint gyermekkorában, most is fürkészte a körülötte ülők orcáját. Olvasni is tudott a ráncok rajzolatából, a szemek csillogásából, vagy tompaságáról. A tekintetek minden gondolatot elárulták.

– Urak! – kezdte a beszédet Soma. – Látom néhányatok rosszallja, amiért az asztalunknál az asszonyom is helyet foglal e fontos tanácskozáson. Tudnotok kell, szeretem és tisztelem őt, mert ő a társam, és nincsenek titkaim előtte! A régi hitünk pedig úgy tartja, Ősurunk egyformán szereti minden lélekből fakadt gyermekét, legyen az férfi vagy nő. Asszonyként is joga van a dolgainkhoz, amíg közös az életünk folyása. Akiknek az új Isten szolgája mást tanít, lelke rajta! Ez még az én váram, az én törvényeim érvényesek!

Csend lett. Piroska nyolc évvel volt idősebb Sománál. Túl az ötvenen, mégis gyönyörű, kívánatos menyecskének tűnt. Tiszta táltos tudása, és igaz lelkének fénye ült az arcán. Meleg, barna szeme mindkire mosolygott. Kezét Soma kezére téve, jelezte az összetartozásukat.

– Mint a ház asszonya, jó étvágyat és eredményes tanácskozást kívánok nektek, jóurak.

Senki nem dicsérte az ételt, csak jóízűen falatoztak a vendégek. Vacsora után aztán Soma megkérdezte:

– Örülök, hogy vendégül láthattalak benneteket hajlékomban. Egészségetekre váljék az étel és ital. Most pedig mondjátok el, mit kívántok tőlem az év ily szokatlan időszakában. Mindnyájunk nyakán a szántás-vetés.

– Lassan jutnak el hozzád a hírek, hát hoztunk néked, Soma! – kezdte az egyik dunántúli nemes. – Tudod te is, István halála óta hova jutott az ország!

– Nem az én dolgom! – húzta meg a vállát Soma. A király a nemzet vezetője, ő tudja mit tett, lelke rajta!

– Ugyan már! Neked is látnod kell, mi rombolás folyik országunkban!

– Látom! De akkor sem emelek kezét a felkent királyunkra! Ha a király nem kéri szolgálatomat, hát nem kéri. Fáj a szívem a népemért. Azt teszem, ami rám van bízva. A saját birtokaimon megtartom az ősi törvényeket, gondoskodom a családomról, nemzetségemről és a hozzám tartozó népekről.

– Nem is kell neked kezdet emelni a királyra! A nép már fellázadt ellene! Budot, a király gonosz tanácsadóját felkoncolták. A király meg elszökött, Henrikhez menekült.

– Úgy! A törvényes királyotok ellen lázadtatok!? Hol a becsület és az eskü? Hűséget esküdtünk Péternek, és most megszegnétek? Pártütők! Távozzatok a váramból! – Soma fejét e gyalázat hallatán előntötte a vér.

– Várj, jó Aba Soma! Milyen király az, aki megszökik saját országából? Az ellenséghez menekül, elárulja népét, hazáját? Annyi bűnt követett el a rábízott magyarok ellen, hogy maga is jónak látta, ha elfut innen.

– Nem mi gyilkoltuk meg Budot, bár igen rászolgált!

– Nézd, itt van a király bűnlajstroma. Az egyház foglalta írásba, aki tudvalevő igencsak Péter trónra jutását támogatta. Ezek kerültek elrettentő példának a krónikákba is. A felkent király azon cselekedetei, amelyektől tartózkodni kell minden uralkodónak. Ekkora gaztettet a népe ellen még akkor sem tehet, ha nem közüle származik, hanem idegenből jött uralkodni!

Soma hang nélkül ült, szeme vérben forgott, arca piros volt, mint a tűz. Piroška szelíden nyugtatgatta. Pici meleg kezét az erős, kardforgató tenyéren tartotta.

Soma ebből megértette, nincs helye az elhamarkodott indulatoknak, és jobb, ha még nem szól semmit. Elvette a pergament, belenézett, majd átadta Leventének.

– Olvasd, Levente fiam! Hallja mindenki! Csakhogy világos legyen, miről is beszélünk.

Levente átvette az írást és lassan olvasta, hangsúlyozva minden szót.

– „Midőn Orseolo Péter király lett, elvetette magától a királyi felség minden jóakarátát, és germán dühvel kegyetlenkedve megvetette magyar nemzetét! Az ország javait kevély szemmel és lelketlen szívvel felfalatta a vadállatok módjára ordító németekkel és a fecskék csacsogása módjára fecsegő olaszokkal. A váraknak, erősségeknek, kastélyoknak őrizetét csupa németre és olaszra bízta.

Péter buja természete miatt senki nem lehetett biztos nevének és leányának, vagy hűgának tisztessége felől.

A magyar főurak látván népök nagy baját, tanácsot tartva kérték a királyt, parancsolja meg övéinek, hagyják abba az utálatos dolgot.

De a király felfuvalkodott gőgjében kiöntötte előttük mérgének egész bűzét mondván:

Ha csak egy darab ideig megmaradok épen, mind a bírákat, mind a jelesek, mind a tekintetéseket csak úgy, mint a közönségeseket, a századosokat, tizedeseket, a falusi bírákat, az egész Magyarország minden főemberét és hatóságát németek közül nevezem ki, az egész földet megtöltöm gyarmatosokkal, és a németek hatalmába hajtom!”

– Keserves ez mindenkire, de ez nem igazolja a törvényes király elleni lázadást! Most hogyan tovább? Nyakunkon fél Európa! Királyunk, vezérünk nincs. A magyarok felkent királyának meg a gyilkos ellenségünk a barátja.

– Na, ezt jól megcsináltátok, urak!

A főurak egy kicsit megszeppentek, mert érezték, Abának valahol igaza van.

– Éppen ezért vagyunk nálad, Aba Soma! Téged választunk királynak! Még a vendég főurak, és a papság nagy része is legszívesebben téged látna a trónon.

– Aba Soma nem lesz király! – jelentette ki Soma.

– Sajnos, Aba Soma, te találtattál a legalkalmasabbnak arra, hogy a vészben összefogd a nemzetet, irányítsd és vezesd ki az országot a kátyúból.

– Nem akarok király lenni! Értitek! Nem akarok! Nem az én dolgom! Vannak Árpád-leszármazottak! Ők a törvényes utódok. A Koppány-unokákkal állna vissza az ősi törvény. Béla, András, Levente. Bármelyik megfelelő lenne az uralkodásra. 1030-ban András nyerte meg az utolsó Nagyszer harci játékokat! Alkalmas, jó harcos királya lenne az országnak.

– Soma! Értsd már meg! Nincs időnk! A megkeresésükhöz, a hazajövetelükhöz, a nép összetoborzásához idő kell. Henrik meg lesben áll, s bármelyik pillanatban támadhat. Most jó oka is van rá, mert nála van Péter, a felkent magyar király.

– Nem vagyok Árpád véreből való! Nem illet meg a korona!

– Istvánnak rokona vagy!

– Nem vagyok Istvánnak rokona! A feleségem a megboldogult István király testvére. Asszony jogán pedig nem akar rangot egy Aba!

– Nem kell asszony után rangot kapnod! – szólalt meg halkán Piroska. – A te véred egyenértékű az én véremmel, az Árpád vérrel, hiszen te is Atilla ivadéka vagy!

– Tudjuk, Soma! Veled és Piroska által egyesült az Atilla nagykirályunk utódainál különvált vérség.

– Veletek egyesült a Lebédi-ház és az Árpád-ház. Rajtatok múlik az ország sorsa. Az idő sürget.

– Nem akarok király lenni! – kiabált Soma és kötötte az ebet a karóhoz.

– Akkor nemzetáruló vagy! – fortyant fel Viske.

Soma a kardja után kapott és már ugrott volna a szószóló felé, de a gyöngéd női kéz csillapította a hevét.

– Mit mertél rám mondani? – ordította Soma.

– Elárulnád a nemzetedet, ha a vészes nagy bajban nem állsz az ország élére. Magyar vagy! Tudnod kell, hol van a helyed! Országunk függetlensége a tét. Bekebelezi-e a német-római császár az országunkat, vagy a vezetéssel megvédjük. Válassz, Soma!

Soma kebelében dúltak az indulatok és az érzelmek, fejében cikáztak a gondolatok. Csak úgy vert a szíve. A feje sajgott a dühtől, és minden porcikája ellenkezett a királyi palást ellen.

– Soma! A nemzetnek rád van szüksége! Érted?! Te vagy a legalkalmasabb a magyar király trónjára! – csöppentek le a szavak Piroska ajkáról nagyon halkán.

Erre aztán igazán nem volt mit válaszolni. Az 1041. esztendő kikelet havának 22. napján új királyá lett az országnak. Az Égi Nász ünnepén koronázták királlyá Aba Somát.

A KIRÁLYSÁG ELSŐ NAPJA

Aba Soma a kelő nappal ébredt. Tegnap volt a koronázása. Átérezte a királyság minden gondjából, ami nem hagyta nyugodni.

Piroska a koronázás után Esztergomból visszaindult Gyöngyöspatára, felkészíteni az udvartartás átköltözését Esztergomba, a királyi központba. Géza fejedelem az esztergomi várat igazi erőddé építette, a fia, István fejeztette be. Megvolt benne minden kényelem és szépség, amire a királyi családnak szüksége lehetett. Gyönyörű kilátás nyílt a Duna-kanyarra. A hegyeket borító dús erdők csodálatos látványt nyújtottak.

Ám Aba Soma nem szerette ezt a tájat. Sokkal inkább a Mátra-alja lankáit és az udvari népének zsibongását. Itt csend volt, mindenki a király nyugodalmát vigyázta.

Pirkadt, a Nap bíborban fürdött a Duna habjain.

– Király vagyok – sóhajtott Soma. – Felkent király a magyaroknak.

Ennek a tudata megrettentette. Nem a feladattól félt, nem a reá váró sok munka nyugtalanította, hanem az emberek. Nagyon jól ismerte a főurak érdekeit összekötő szálakat, és tudta, Orseolo Péter elűzése miatt minő katonai megtorlás vár erre a szerencsétlen országra.

Magára húzta felsőruháit, és kilépett az ágyasházból. Elindult a derengő homályban. Ismerte a várat és a palotát, mégis olyan nyílásra talált, amire nem emlékezett.

– Nem emlékszem, vagy tényleg nem vettem észre ezt a rést a falban? – morfondírozott magában és elindult lefelé a szűk csigalépcsőn. – Vajon hová vezet? Kezd izgalmas lenni.

Már áthaladt a kancelláriába vezető folyosón. Nem fordult balra, hogy oda jusson, inkább a lefelé vezető csigalépcsőre tért. A lépcső lefelé vezetett. A lépcsőházat kicsi fáklyák világították meg. A falakon hidegen csillogtak a vízcseppek. Az ablaktalan lépcsőház egy irattárszerű helyiségbe vezetett.

A király beszólt a nyitott ajtón, de senki nem válaszolt. Belépett. Dohos, áporodott szag keveredett a fáklyák és gyertyák szagával. A falakon polcok és régi címerek. Sejtette, hogy a templom alatt lehet.

A helyiség közepén nagy tölgyfa asztal állt. Az asztal méreteihez képest a különösen széles lábak szokatlanok voltak, ez tűnt fel a királynak. Közelebb lépett, és szemügyre vette az érdekes tartószerkezetet. Ekkor vette észre, hogy az asztalláb irattartó, göngyölt pergamenek bújnak meg benne. Az egyikben jól láthatóan, nagy vörös pecsét lógott. Semmivel össze nem téveszthető érsekségi pecsét.

Kezébe vette és kibetűzte a „Mainz” feliratot. Nem ez lett volna a legfontosabb dolga, de úgy érezte, meg kell néznie az írást.

Érseki tervet tartott a kezében. Hazája megszállásáról, a kereszténység tűzzel-vassal terjesztéséről.

1. Pusztítsátok el írásukat!
2. Semmisítsétek meg az írott történelmüket!
3. Vegyétek el az ünnepeiket! Amit nem lehet elvenni, rontsátok meg!
4. Koholmányokkal felségárulási perbe kell fogni a nemzetségfőket, és meg kell őket öletni vagy ölni!
5. Lázadásokat kell szítani, hogy legyen ok a nemzetségek lerohanására és szétzilálására.
6. Túl erősek és harcra készek a nemzeti vezetők, ezért végezni kell velük, hogy gyengüljön a hatalmuk!
7. Tűzzel, vassal pusztítani kell a pogányságot, főleg a papjaikat, a táltosokat, a füveseket, a gyógyítókat.
8. Fel kell állítani az anyaszentegyházunk hálózatát, és beterelni a népeket a templomokba.
9. Megölni azokat, akik Géza után fejedelemként szóba jöhetnek. Vajk/Istvánt kell a hatalomba emelni.
10. Megtizedelni azokat a személyeket, akik Vajk/István hatalmát veszélyeztetik, vagy követelnék a vezéri rangban (nemzetségfőket, Árpád-házi örökösöket).
11. Gátolni kell a harcosok és szabadok költözését, mozgását; később teljesen meg is kell szüntetni.
12. Minden eszköz megengedett!

Mainz, 973. Földanya havának 1. napján

Ahogy Soma tekerte a pergament, folytatólagosan látta a terv megvalósulását is. Össze is lett foglalva egy másik, sokkal későbbi jelentésben:

Jelentés a végrehajtásról.

976: Tonuzuba besenyő vezér és Saruda asszony élve eltemetése a Tisza partján, az abádi révben, mert nem vette fel a kereszténységet.

992: Gizella, Vajk felesége nyilvánosan meghirdeti, hogy pusztuljon az Öreg Őstenben hívő pogányság! A végrehajtást hóhérok, papok, teuton harcosok végezték.

997: Géza fejedelem átsegítése a Hadak Útjára.

998: Koppány vezér elleni uszítás, hazugságok terjesztése, ami jogot biztosított a pogány zsarnok megöléséhez.

998: A veszprémi táltosközpont felgyújtása. Az adó- és birtokviszonyokat rögzítő rováspálcák elégetése.

Ezzel eltűnt a vérszerződést igazoló és alátámasztó minden irat, a nemzetségek által elfoglalt területek örökös jogának bizonyítéka. István és Gizella innentől szabadon rendelkezhetett a birtokokkal, földterületekkel, mert nem volt okmány, ami alapján az igazi tulajdonos követelhetne volna jussát.

A vezérek meggyilkolása:

Radna megölése

Zsibó megölése

Pestere megölése

Siriat megölése

Doboka-bó megölése

Sebestyén megmérgezése

Domonkos méreg általi megbénítása

1009: A pogánylázadás hazugságával sikerült Ajtony elleni hadjáratra uszítani a királyt, mely hadjárat Csanád győzelmével, Ajtony meggyilkolásával végződött.

1012: Sarolt halála utat nyitott a királyi udvarban őrzött rovások megsemmisítéséhez. Heribert és Gizella mindent azonnal elégettettek ezután, és keresztényeket indítottak az országban lévő összes rovás begyűjtésére és elpusztítására. Először csak pénzt fizettek a rovott pálcákért, később fejvesztés terhével gyűjtötték az ősi írásokat.

Folyamatosakká váltak a birtokadományozások és a térítők magas hivatalba helyezése.

Ezt a jelentést a mainzi érsek úr megkapta és a tevékenységet jónak ítélte. Egyben áldást kért a további munkálatokra.

A király már meg sem nézte, ki írta alá a jelentést. Mintha a templom alatti ősi sírbolt összes lakója életre kelne, és rátapadva szívták volna az életerejét. Szédült, rosszul volt és émelygett a gyomra. Az egész szoba táncolt, pörgött körülötte. Ezt az eszeveszett mozgást nagy denevér fekete árnyéka állította meg. Az ősi erő és az ősi védelmi ösztön tört elő a denevér szárnyai alól.

– István király! – szakadt fel a kiáltás Aba Somából. – István király! Ha tudtad, azért, ha nem akartál tudni róla, akkor azért lettél nemzetünk árulója!

Soma tenyerébe hajtotta fejét. Úgy érezte, nem bírja ki a felismerés ránehezülő iszonyú súlyát.

– Mit tettél a népemmel, István?! Mit tettél?!

Hirtelen rohanó léptek csattogtak lefelé a csigalépcsőn. Fegyverek csörögtek, vasak ütődtek a szűk lépcsőház falához.

– Elfogni! – üvöltött egy vékony hang. – Kardélre hányni! Örök! Örök!

A kancelláriát vezető pap szinte beesett a helyiségbe, ahogy csámpás, szétálló lábával csattogott lefelé a lépcsőn. Keményen szuszogott, és vérszomjas tekintettel nézett a betolakodóra. Rohantak lefelé az örök is, ám az első őr hitelen felismerte a királyt. Azonnal megállt, ám az utána rohanók már nem tudtak megállni, és az érkezők egymásra torlódva összegabalyodtak. A gyertyák fényében ez még kísértetiesebbé vált.

A pap a felismeréstől azonnal hangnemet váltott, és meghunyászkodva hajolt meg a király előtt. Gyors mozdulattal az uralkodó keze után kapott, hogy megcsókolhassa. Ám a király az írást mutatta feléje. Szólni sem kellett, a titoknok egyből tudta, nagy baj van! Olyan irat került Soma kezébe, amelynek következményei végzetesek lesznek.

– Ó, felséges uram! – szólt szelíd hangon a titkár. – Nem kell itt keresgélned, szemedet rongálni, drága idődet pocsékolni. Ha mondd, minden kérdésedre azonnal válaszolok, felolvasom néked az iratokat. Viszem helyedbe, hogy kényelmesen tekints beléjük.

A király agyát elöntötte a vér. Alig talált szavakat. Aztán dühösen megszólalt:

– Te hitvány csirkefogó! Te hazaáruló! Kiket szolgálsz? – ordította. – Lecsapatom a fejedet! Vagy én váglak miszlikbe! A magyar király várában ássák meg a magyar király sírját?! – üvöltötte magából kikelve.

– Csillapodjál, jó uram! Csillapodjál! Megüt a guta, ha így folytatod! – békítgette a titoknok a királyt.

– Te csak ne nyugtass engem! – emelte kezét kardja felé. – Míszlikbe váglak itt helyben! – s elkapta a pap grabancát, és a falhoz nyomta.

– Valljál csak fiam, valljál! Ki is ad néked munkát! Ki a te gazdád?

– Régen Asztrik érsek úr rendelkezéseit hajtottam végre. Mióta őt Urunk magához szólította, azóta Gellért püspök úrét.

– Úgy, Gellért püspök úr?!

– Igen, királyom! – kapkodott a levegő után a pap.

– Hát néki ki a gazdája? – engedte el a papot Soma, és érezte, csillapodnia kell, nehogy kárt tegyen ebben a szerencsétlen egyházfiban. – Legények! – fordult a fegyveresekhez. – Van-e itt a várban jó fegyverkovács?

– Van, uram, van! – készségeskedtek az örök. – Még István királyunk idejében telepítették ide őket fel a Jászságból. Azóta az utódaik végzik az itteni munkát.

– No, fiam, akkor lódulj! Hívasd azonnal a kovácsokat! Olyan zárat csináljanak erre a helyiségre, hogy azt senki ki ne nyithassa.

– Te, fiam – mutatott a másik örré –, te felkíséred a titoknok atyát a várbörtönbe, és jól bezárod. Ne beszélhessen senkivel, ne üzenhessen sehová! A fejetek bánja, ha sikerül valakivel is kapcsolatot teremtenie!

Amikor a titkár atyát elkísérték, Soma az ott maradt két órát végig mérte, majd így szólt:

– Remek belépőtöket látva, nem bízom bennetek! A magyar királynak hogy lehetnek ilyen mafla őrei, akiket egy lépcső leterít! Mi lett volna, ha odalentről még valaki támadott is volna?!

– Felséges királyom...! – hebegett az örök vezetője.

– Ne mondj nekem semmit! De ezt a helyet itt úgy őriztétek, hogy az életetek múlik rajta! Ez ajtón élő se be, se ki! Megértetted? – villogott fenyegetőleg a király szeme. – A kovácsok is csak kívülről dolgozhatnak! Ők sem tehetik át a lábukat a küszöbön! – mondta és elindult felfelé a csigalépcsőn.

– Hej, Turul Atyám! Mi vár még itt rám? Mik kerülnek még napvilágra! – dűnnyögött. – Rendet kell itt tenni, ha meg akarjuk tartani az országunkat magunknak és magyarnak!

MESÉLNEK AZ IRATOK

Hét lakat alá került a titkos kancellária. Lélek oda se be, se ki. A titkoknak erőlködött még a királynál, hogy visszamehessen a helyiségbe, de Soma tudta, olyan kincsek rejtőzhetnek még ott, amit néki, a királynak, meg kell ismernie.

– Király uram! Kérlek, engedj vissza a dolgozószobámba.

– Osztán minek mennél oda?

– Lezáratlan ügyek halomban hevernek ott. Engedd elintéznem!

– Mi van, ha nem engedélyezem?

– Nékem nagyon nagy bajom lesz, te meg, király uram, igen megbánod!

– Aztán miért bánnám meg a kitiltásodat?

– Azért király uram, mert ha az érsekség nem kapja meg a jelentéseinket, nekem végem, de neked is számlált napjaid lesznek!

– Melyik ez az erős érsekség, amelyiktől félnem kellene?

– A mainzi, királyom.

– Úgy, tehát a mainzi érsekség adja itt a parancsokat.

– Nem, király uram. A pápa ösztentsége adja az utasításokat, csak Mainzban dolgozzák ki a részleteket és a tényleges utasításokat.

– Na, szépen vagyunk! – horkant fel a király. – Te meg mitől lettél ilyen bőbeszédű hirtelen?! Első találkozásunkkor kardélre akartál hányatni az örökkel.

– Mert emberséges voltál velem. Nem kínoztattál meg, nem vettettél tömlöcbe és nem gyilkoltattál meg. Ilyen árulás felfedezésénél Péter király alatt a legközelebbi püspökség már kínpadra vonatott volna.

– Most meg akkor mi légyen veled? Ne várj dicséretet! Hazaárulás vétke van a fejedlen!

– Erre ítéltettem, király uram. Erre ítéltettem. Árva maradtam, Gellért püspök nem hagyott éhen veszni, a szolgálatába vett. Láttam, mire vagyok hajlamos, így jó írnok lehet belőlem. Az is lettem. Felszentelt papként Gizella királyné szolgálatába kerültem. Mellette az ismert érsek és pap atyák aztán bevezetett a politikai ügyeikbe, és ahogy telt az idő, a szolgálataim után megkaptam a királyi titkoknak

a kezelését. Természetesen a király tudta nélkül. Ő csak azt tudta, kiváló írnok, és a kereszténység elkötelezettje vagyok. Gizella királyné is ezért kedvelt, és bízott bennem.

– Közben jöttek-mentek az áruló levelek, mi? – ripakodott Soma a papra. – Nem bízom benned! Ám a vesztedet sem akarom. Bene Benedek váci püspök szárnyai alá helyezlek, aki eldug téged valami másolókolostorban, ahol nem találnak rád mainzi „megbízóid”.

– Három ór kísérje a titoknokot Vácra, Bene Benedek püspökségbe. A püspököt meg kéretem. Jöjjön, amint ideje engedi. Fontos és halasztást nem tűrő feladat merült fel – adta ki a parancsot a király.

– Úgy készüljön, két-három napig is itt tarthatom!

Somát keményen foglalkoztatta az irattár gondolata. Tudni akarta, mi lehet még ott, ugyanakkor félt szembesülni a megörökölt helyzettel.

– Eh, mind egy ördög! Úgyis nekem kell ezt helyretenni! Vágjunk a közepébe! – győzködte magát, és alig várta, hogy Bene Benedek megérkezzen. A bölcs váci püspök, aki lelkében fényhittel élt, de a magyarság érdekében vállalta a papi méltóságot, a testvére volt.

Soma nem volt képes elfogadni a keresztény tanokat, a dogmákkal pedig nem tudott mit kezdeni, hiszen alapjaiban az élet- és önfeladásra buzdította a híveket. Mégis, a táltosok, a sámánok, a jó pogányok megvédésére kellett ez a méltóság Bene Benedeknek.

Másnap este érkezett Bene Benedek. Váltott lovakon ment a küldött és váltott lovakon jött a püspök. Soma végtelenül boldog volt, hogy újra látja a testvérét. Erős, férfias öleléssel üdvözölte.

– Nézd már! Ha nem lenne bajom, még most sem láthatnálak! – csapkodta a püspök vállát.

– Kinek mi a dóga, azt viseli! – válaszolt Bene Benedek, és az ő orcáján is fénylett az öröm. – Nem fiatalodtunk, bátyám – folytatta. – De nem is öregedtünk! Tudod, testvér, a lélek mindig fiatal, csak a test öregszik. De ennek meg örülünk!

– Már miért örülünk az öregedésünknek, te pap?

– Csak azért, királyom, mert aki fiatalon meghal, annak már nincsenek panaszai.

Ezen aztán jót nevettek, és vacsorához ültek. Vacsora közben Somán egyre jobban látszódott, hogy valami nyomasztja.

– Mi az a nagy baj, ami ennyire nyomaszt? – kérdezte Bene Benedek. – Igen fontos lehet, ha iderendeltél.

– Csak benned bízom, Bene Benedek! Szörnyű dolgokra derítettem fényt. Most pedig nem tudom, mi okoz nagyobb bajt. Ha feltárom e gyalázatot, vagy elfedem és örök titok marad.

– Ne rémissz meg, az isten szerelmére! Mi történt? – ült ki döbbenet Bene Benedek arcára. – Piroška? A gyerekek?

– Á, nyavalyákat. A családban minden a helyén van. Rögtön a királykoronázás utáni reggelen csak úgy bolyongani kezdtem a palotában. Tudod, nem alszom már olyan jól, mint régen, kevesebb alvás is elég. Ahogy álmosan ténferegtem a királyi lakrészben, egy számomra eddig ismeretlen, pinceszobára letem. Titkos szobára, ahol még titkosabb iratokra bukkantam.

– Mit találtál, királyom?

– Jaj, ne királyozz már! Én ugyanaz az Aba Soma vagyok, csak koronával a fejemen és királyság púpjával a hátamon! – zsörtölődött Soma. – Egyél még abból a vaddisznósültből, jobban csúszik rá a bor! – biztatta a püspököt.

Vacsora után a két férfi félrevonult, és kettesben beszélgettek.

– Szó szerint hét lakat őrzi a helyiséget, a jász kovácsokkal készítettem rá zárat. Holnap beme-gyünk és feltárjuk az iratok mibenlétet. Bölcs tanácsaid alapján eldöntjük, mitévők legyünk.

Amikor mindent megbeszéltek, aludni tértek.

– Pálinkás jó reggelt! – köszöntötte másnap Bene Benedek a királyt.

– Az is jó, ha már kumisz nincs kéznél! – válaszolt a király. – Nézzünk utána annak a jóféle kör-tépálinkának, ha más nincs – tessékelt a püspököt az ebédlő felé.

– Már üzentem a jász kovácsoknak, hogy nyissák ki, amit két napja olyan jól bezártak!

– Nehogy aztán olyan jól sikerüljön az az iratelzárásod, hogy mi se férjünk hozzá!

– Ki tudják tán nyitni, amit ők maguk készítettek – nevetett a király, és a reggelit befejezván in-dultak a titkos terembe.

A kovácsok éppen végeztek a zárral és toszigatták a nehéz ajtót, hogy kinyissák. Ahogy kinyílt az ajtó, erős nyirkos állott szag tört ki a helyiségből.

– Te, Soma! Kell itt valami szellőzőszerkezetet készíttetned, mert ha ilyen zárt és nedves marad ez a helyiség, hamar az enyészeté lesz itt minden!

– Mit bánom én! – heveskedett Soma. – Ők meg a tűz maradékává tették a táltosközpontot! Nem is akárhogyan! Bűvellő néni révületben „elment” megnézni az eseményeket és döbbenetes volt, amit látott! A táltosközpont irattára gyönyörű, világos, fehérre meszelt hatalmas helyiségekből állt. Polcok mindenfelé. Nem csak a mi rovásaink voltak szépen rendszerezve, de a világ minden tájáról voltak írások, pergamenek, másolt kódexek. Meg persze rovott pálcák, minden, ami a mi tudásunk, a múltunk volt. A táltosok hófehér ruhában őrizték, gondozták ezeket a kincseket, amikor is egy nap Gizella aszszony martalócai rárontottak a táltosközpontra. Több helyen lobbant fel a láng, és futva terjedt a száraz pergamenekben, bőrökben és a rovott fákban. A hófehérbe öltözött táltosok megzavarodva rohagáltak. Először a tüzet próbálták oltani, de amikor látták, hogy reménytelen, menteni igyekeztek a fontosabb iratokat. Aztán beérte őket a végzet. Gizella íjászai hátulról lenyilazták őket, és a kincseikkel együtt a tűz martalékává váltak.

Soma nagyot sóhajtott. Nem látta, de átérezte a nemzet veszteségét. A múltat rabolták el, a tudást, a költészetet vették el.

– Kifosztották népünk lelkét – szólta Bene Benedek. – Vajon miért nem csodálkozom?

– Még hogy a villám csapott a pogány írásokra! – nevetett Soma kényszeredetten.

– Az isten előtt utálatosak ezek a dolgok! – tódította a püspök.

– Hagyjuk! Kezdjünk nézegetni! – mondta Soma és belépett a helyiségbe.

– Te, Soma, akarom mondani, királyom! Csak kellene ide valami szellőztetés. A sok penész, a doh nem csak az iratokat teszi tönkre, de belelegezve káros az embernek is.

– No, nem akarok én ide költözni! – szólta Soma. – A mai napot rászánjuk a kutakodásra, aztán örökre befalaztatom a helyet.

Nekikezdték. Haladtak polcra polcra, sorra. Adománylevelek garmadával. A papi birtokok kijelölése. Kinevezések.

Soma és Bene Benedek csak néztek egymásra.

– Így herdálták el a magyar törzsek földjeit, birtokait. Gyalázatos, idegen, jöttment gyilkosoknak! – háborgott Soma. – Koppány meggyilkolásért, Vazul magvakításáért, három falu kiirtásáért! Jóságos Égi Édesanyám! Emberek voltak ezek egyáltalán?

– Nézd már, Soma! Itt azt írják szép iniciálás latin szöveggel, hogyan rontották meg Gézát! Már az anyja hasában megkezdték az ártó varázslásokat, és egész életében befolyásolták az agyát, hogy engedjen a pápának, és járuljon hozzá a hittérítők bejövételéhez. A mainzi érsek hivatalos jele van az íráson.

– Bene Benedek! Te pap vagy. Hiszed-e az ilyen rontásokat?

– Óh, Soma! Nem hiszem, hanem tudom. Minden működik a világban, és ha erősen akarjuk, rákényszeríthetjük másokra az akaratunkat. Ne menjünk messzire! II. Szilveszter pápáról azt tartják, azért volt olyan kegyetlenül éles eszű, és azért sikerült neki minden, mert eladta magát az ördögnek.

– Szépen vagyunk! Vajk meg ettől kapta a koronát. Mondd, Bene Benedek, miért járnak a papok általában feketében?

– Hogy a feketeségről az ördög megismerje, ki a saját testvére! – nevetett a püspök. – Unom már ezt a sok tékozló levelet! Nézzük meg, mi lehet még az asztal titokzatos lábában.

– Légy óvatos, Soma! Az ilyen nagyon rejtett dolgokhoz védelmet tesznek. Mondjuk, megszúrja a kezed egy szálka, és néhány nap múlva elvisz a fekete halál!

– Ládd, milyen okos és bölcs vagy! Az én egyszerű, pogány eszemmel ilyet ki sem találnék.

– Soma, amit mi magunk nem tennénk meg, azt másról se feltételezzük. Te nem tennél ilyen aljas, alattomos gyilkos dolgot! Én viszont huszonöt éve szolgálom ezt az egyházat, és sok mindent láttam, hallottam az anyaszentegyházunk nevében!

– Még hogy anyaszent...?! – háborodott fel Soma. – Még az anyaistennőt is kirekesztették az égi családukból!

– Soma! Nyugodj meg, nem én tettem!

– Jól van, de akkor is vérlázító!

Ahogy így beszélgetek, egy piszkafával szépen kikotorták a tekercset az asztal lábából.

– Na, nézzük csak! Sok szép írás!

– Nézd, királyom! Ennek az a címe, hogy vérszerződés!

– De hát azt soha nem írták le! Nem kellett írásba foglalni! Úgyis mindenki tudta.

– Igen. A vezérek tudták. Ám akik ennek a végrehajtását igyekeztek megakadályozni, azoknak pontról pontra kellett mindent tudni.

– Nézzük csak, püspököm! Olvasd!

„A vezérek között szellemi rend van, az öreg Ős-Ten teremtése szerint.

Ennek tudatában foglaljuk össze, hogy mi és az utódaink hogyan éljenek az Öreg Ősten által teremtett világban, hogy létünk és vérünk a világ végezetéig megmaradjon.

Az égnek mindent, mindenünket fel kell ajánlani. A termést, a megszületett gyermek létét, a döntéseinket, hogy a tetteinket, mindegyik mindig, mindenben az istent kövesse.

A természet zöldségek, gyümölcsök, gabonafélék egy részét fel kell ajánlani az erdők, mezők állatainak és az ég madarainak. A megszentelt, felajánlott termést olyan helyre kell vinni, ahol biztosan vannak állatok.

Ha vendég érkezik a házhoz, virággal kell fogadni, hogy érezze a nyitottságunkat, a befogadást és a szívünk melegségét.

Mutassuk, hogy kitárjuk felé a szívünket! A vendég érezze magát jól nálunk!

Az otthonainkat ne építsük oda, ahol gazdag az állatvilág.

Aki egy másik magyar életét megmenti, a megmentettnek a fia ajándékozzon házat vagy földet a megmentőnek. Ha nem áll módjában felhúzni egy lakhelyet, akkor földet kellett adományozni, amelyre elfér egy otthon.

Senkinek nem lehet, nagyobb háza a másikénál, egyedül a vezérnek. Az sem azért, hogy hivalkodjon vele, hanem a tudásának és a feladatának jár a tisztesség. A vezéri sábornak fehérnek kell lennie!

Aki párt választ, az társat is választ. A választás egy életre szól. A választás szabad, de nem kötelező.

Nem tarthat állatot, aki nem gondoskodik róla.

A harcosoknak kötelező együtt hálni a lovaikkal, hogy eggyé váljanak a csatában.

Három nemzedék élhet együtt, a további nemzedékeknek külön kell válni. Ez a nagycsalád.

Egyik magyar sem lehet a másik alárendeltje. A szerzett és termelt javakat egyformán kell szétosztani, mert tisztelni kell egymás sorsát és életfeladatát.

Akinek a hivatása több házastársat tesz kötelezővé, figyelnie kell arra, hogy mindegyiknek ugyanolyan törődés és ugyanannyi anyagi javak jussanak.

Magyar harcos a legyőzötteket nem kínozza, nőkön nem követ el erőszakot, mert a meggyalázott testből elszáll a szellem. Magyar ember ezt soha nem engedheti meg magának.

Aki harcos akar lenni, tizenkét évesen alá kell vetnie magát a férfivá avatás szabályának.

Ez a következőkből áll:

Egy hétre lakatlan erdőbe kell vonulnia. Kunyhót kell építenie abból, amit az erdőben talál. A saját maga által szerzett élelemből, vízből kell megélnie. Tisztálkodnia kell és meg kell szerveznie a létét. Az eltelt hét után le kell bontania a kunyhót és egyik darabját a tűznek kell áldoznia. Ez beavatás. Egy hét alatt a lelke megéri, megismeri önmagát, megismeri az istent, és eggyé válik a négy elemmel és a benne lakó istennel.

Akik Álmos-leszármazottak, erősek, okosak, jó képességűek, tilos őket csatába küldeni! Gilgames-jegyek alapján a mindenkori fősámán választja ki őket.

Mindig Álmos vezér ivadékaiból kell a vezért megválasztani.

Azok a fejedelmi személyek, akik Álmos vezért szabad akaratukból megválasztották uruknak, sem ők magok, sem fiaik ki ne essenek a vezéri tanácsból, sem az ország igazgatásából.

Hogyha valaki az utódok közül hűtlen lenne a vezér személyéhez, vagy egyenletlenséget szítana a vezér és a rokonai között, a bűnösnek vére omoljon, mint ahogy az ő vérük omlott az esküben.

A vérszerződésben részt vettek:

Álmos, Árpád apja, Előd, Szabolcs apja, Kund, Karcán apja, Ond, Ete apja, Tas, Lél apja, Huba, Tétény, Horka apja és Horkának a fiai, Gyula és Zsombor.

– A jó vezérek! Ha tudták volna, ily rövid idő alatt mivé lett egy szabad nemzetért hozott nagy döntésük ... – sóhajtott Soma.

– Ne ragadjunk le! Haladjunk! – biztatta magukat Bene Benedek, mert már maga is unta a levegőtlen helyiségben, a bűdös pergamenek között az egész napos bókászást.

– Nézd már, püspököm! A titkos rekeszben még titkosabb fiók van! – kiáltott fel Soma, ahogyan az asztal alatt az asztallábakat vallatta a piszkafával. Kihúzott még egy tekercset. „Szigorúan bizalmas” – hirdette rajta a felirat latinul.

– Elegem van már a szigorúan bizalmas iratokból, határozatokból, érseki parancsokból, pápai bul-lákból – roskadt le Soma.

– Várj! Ezt azért még nézzük meg! Tudod, mi van a végére írva?

– Na mi az? Az ördög vigye el az összes papot, meg érseket, meg pápát! Elvégre az ördög gonosz-sága is az ő találmányuk!

– Egy püspököt azért csak hagyjon meg neked! – nevetett Bene Benedek a király utálkozásán.

– Mi van azon az íráson, te, Bene Benedek? Szigorúan titkos? Mi a nyavalya lehet ilyen szigorúan titkos?

– Egy jelentés Quedlinburgból. Az Úr 973. esztendejében, Kikelet havának 23. napján, a húsvéti eseményről készült jegyzőkönyv.

– No, lám, lám! Senki el ne felejtse a nagy árulást! – élénkült meg a király.

– Még az egyházon belül is úgy tartják, hogy ez annyira titkos megegyezés volt, hogy nem fog-lalhatták még írásba se!

– No igen! Biztosan emlékezetből hajtották végre a gyalázatos szerződés összes rendelkezését?! Mi? – morgott Soma.

– Te, Soma, figyelj! Géza el sem ment, mert félt. Azt üzenté, leesett a lóról, nem bír lábra állni. Géza fejedelem! Leesik a lóról?! Aki arról volt híres, hogy összenőtt a lovával, ezért volt olyan kiváló harcos.

Soma legyintett.

– Apánk is ott volt Quedlinburgban akkor, azon a bizonyos húsvéton. Mesélhetnék. De hagyjuk! Inkább olvasd fel ezt az önfeladó gyalázatot!

Bene Benedek leejtette a pergament. Ahogy lehajolt, egy újabb tekercs esett a lába elé. Óvatosan tekerte ki a latin szöveget tartalmazó pergament.

– Ez meg pápa urunktól van! – kiáltott fel.

– Olvasd, olvasd, testvér!

István király törvénye, a pápai ajánlás szerint:

„Szilveszter pápa tanácsolása folytán határozottatott, hogy a magyarok, székelyek, kunok, valamint az egyházi magyar keresztény papság által használt betűk ... a jobbról balrai pogány írás megszüntetődjék és a helyébe latin betűk használtassanak...

A beadott iratok és rovások tűzzel és vassal pusztítottassanak el, hogy ezek kiirtásával a pogány val-lásra emlékezet megszüntetődjék.”¹⁵

15 Bárány Éva: A hunok útján

1007-ben Asztrik érsek megjelent a frankfurti zsinaton, és titokban meghirdette a németek terjeszkedésének irányvonalát.

1024-ben Asztrik érsek követelte, hogy a frankfurti zsinat értelmében, egyházatyai törvényeiben, hogy a fehérvári törvénynapokon István küzdjön a varázslások és jóslások ellen. Ezeket büntessék szigorúan ostorozással, így javítsák meg a bűnösöket, sőt, még a templomablakba való befalazással is erősítsék a bűnös szokások megszüntetését.

Bene Benedek befejezte az olvasást, és csak nézett a királyra. Hosszas csend lett, nem tudtak megszólalni. Aztán kicsusszant még egy rövidke írás. Végül Soma szinte suttogva mondta:

– Na, ezt is megismertük. Most jobb nekünk?

Szó nélkül indultak fel a rozoga, porló falépcsőkön.

A Pilgrimpüspök Úr a Nibelung-énekhez költötte a „Klo-get” azon célból, hogy Bulcsunak az augsburgi vereségét Isten büntetésének tüntesse fel, amiért elhagyta a korábban felvett kereszttség hitet. Ezzel a magyar népet megfélemlítvén, rábírja a kereszténység elfogadására.

Végül Soma szinte suttogva mondta:

– Na, ezt is megismertük. Most jobb nekünk?

Szó nélkül indultak fel a rozoga, porló falépcsőkön.

ABA SOMA LEGYŐZI PÉTER KIRÁLY CSATLÓSAIT

Aba Soma király, törvényesen választott magyar uralkodó lett. Dehogy akart ő király lenni, a magyar érzelmű főurak mégis benne látták a nemzet megmentőjét, aki a német császár alattomos hódításai ellen megőrizheti az ország függetlenségét.

Orseolo Péter, az olasz, már elmenekült, Henriktől kért védelmet. Ám a hívei nem akartak egykönnyen lemondani kiváltságaikról, amit a bukott király kegyei révén a magyarok rovására szereztek meg.

Sereget gyűjtve, egymással szövetkezve vonultak vissza és bevették magukat a Bakony erdeibe. Remélték, hamarosan visszatérve helyet készíthetnek Péter újbóli királykodásához.

Somára hárult a feladat, hogy kiűzze a csatlósokat. Mielőbb, hiszen ahogy telt az idő, fogytak a tartalékaik, és az amúgy is megrabolt magyarok támadására, kifosztására adnák a fejüket. Hamar hadba kellett szállni ellenük. Kevés volt az idő, sok volt a rablás és a fosztogatás, ezért Soma a hirtelen összehívott hadinépével nekiindult a Bakonynak, hogy megtisztítsa az ellentől.

Soma alig várta, hogy visszatérhessen az asszonyához, háza népéhez. De a királyi kötelesség tartotta. Ám a győzelem hírét tudatni akarta, s ezért megírta az eseményeket.

„Drága egyetlen asszonyom, édes Piroskám!

Tudom, aggódva várod a híreket, és értesítést vársz az eseményekről. Ezért írom meg néked győzelmem történetét, amit Istenasszonyunk vezetésének köszönhettem. A legszebb népért szálltam harcba. Szépséges leányokért és a büszke férfiakért, a Sarló népéért, Napatyánk gyermekeiért. A hadba vonulás előtt megláttam Napatyánk isteni valóját. Hívott, hogy az átvonulóktól hódítsam vissza hegyeink bérceit. Nem éreztem még elég erőt a feladathoz, fel kellett készülnöm. Égi Atyám azt mondta, két holdat várhatok, aztán indulni kell, mert késő lesz.

Rémület fogott el. Találkoztam az őseimmel, akik okulásomra beszéltek a régi csatákról. Így ismertem meg a hadi tudásukat. Hihetetlen volt! A nemzet védelmezéséhez olyan áldott erőket kaptak, hogy amikor éhesek voltak, nem ettek. Amikor szomjasak voltak, nem ittak. A mindent betöltő éltető Fény táplálta testüket-lelküket.

Ím, itt álltam a bércek lábainál. Kész voltam bevenni az elbitorolt területeinket, de hívó szóra vártam. Éreztem, jóságos női lélek volt velem. Az ő hívását vártam, hogy megmutassa nekem, hogyan cselekedjek a csatában.

A hegy mögött láttam a völgyet, ahol Orseolo Péter csatlósai tábort vertek. Egész hadsereg. Láttam a fegyvereiket is. Láttam, ahogy az emberek egy része lopva eloldalog, elszökik az ellenségeimtől. Éjszaka volt. Hű harcosaimmal lepihentem a hegy azon oldalán, ahová a völgybéliek nem láthattak el. Napkeltekor indultunk, hogy a kelő Nap növekvő Atyai ereje segítsen bennünket.

Mire Napisten delelőre állt, bevettük a hegyet, miénk lett a völgy. Láttam, ahogy menekül az ellenség. Hagytam nekik időt, hogy egérutat nyerjenek. Ám adtam lehetőséget azoknak is, akik itt akartak maradni a megváltozott körülmények közepette, az új királyt szolgálni.

Aztán a lakoma következett. Mint őseink, mi is szeretjük a győzelmi lakomákat. Ez a népünk életében szentség. Az evés és ivás élvezete sem megvetendő, de az együttlét öröme őseinkkel és a győztesekkel, a hála, amit Égi Szüleinknek kifejezünk, ami egyaránt emeli a testet és a lelket.

Az idegen népek szedelőzködtek. Én ugyan nem segítettem őket, de biztosítottam a távozásukat.

Ekkor pillantottam meg a mieink között egy csodálatos nőt. Haja színe, mint a kibomlott bizakodás, a keble dús. Olyan, mint amilyennek egy igazi nőnek lennie kell. Lenyűgözőtt a szeme. Tudtam, az ő erejével győzedelmeskedtem a csatában. Megtudtam az asszony nevét. Enéh volt, az ósanyánk, minden magyarok anyja. Sok időt szerettem volna vele tölteni!

Álom révületébe zuhantam. Enéh vállára hajtottam a fejem. Hulló csillagok jelentek meg fölötünk. Egy hulló csillag szelte át Napisten égét. Tudtam, ez az álmomban kapott hívó jel.

Álmod láttam. Másnap naplementekor újból győzelmi lakománk lesz. Az álomban együtt voltam Enéhvel, aki a nagyravágyást gyöngéden kioldja belőlem, hiszen úgy nem lehet csatázni. Áadtam néki a nagyravágyásomat, hogy az ne vakítson el, s áldjon meg. És a csata áldott lett!

Nem volt bennem félelem. Tudtam, megnyerjük ezt a csatát, óriási volt a hitem. Harcunkat égi segedelemben vívtuk meg.

Látván az ellenség alattomos cseleit, ármánykodását, minden csata hevében vérszomjassá váltam. Győznöm kell! Ám a csata után a harci vadságomat odaadtam Istenanyámnak, aki áldott erővé alakította.

Az álomrévület közepette jött az üzenet. Amikor a Napisten a legmagasabb ponton áll, akkor kell lerohannom a bukott király csatlósait.

Addig már nem is ettem, majd csak a győzelmi lakomán a többiekkel.

Talán nem is tudtam volna enni, mert Istenanyámtól kaptam annyi erőt, hogy estig elég legyen. Álomban Istenanyám elém vetítette a csatát, így előre tudtam, honnan ér a támadás bennünket.

Azt tettem, amit az Istenanya mondott, és ímé, ezt a helyet is bevettem! Napnyugtakor ismét győzelmi lakomára gyűlt a király és serege.

Égi sugallat érkezett: gyermek által kapom meg a következő hívójelet. Így egész nap a gyermekre vártam, de nem került elém senki. Alkonyat előtt sétálni indultam az erdő felé. Napatyám még világosan tartotta a Földet, amikor az erdő szélén rátaláltam a gyermekre. A gyermek a földön kuporgott, de nem árulta el, honnan jött.

– Tudom, hogy várod a hívójelet – mondta.

Ránéztem.

– Honnan tudnád ezt, te gyermek!

– Maga az Istenanya küldött. Elmondta, mikor álljatok csatasorba!

A másnap délben kezdődő csatára szólt a hívás, ami napnyugtakor győzelmi lakomával végződött. Láttam a csata képeit és a győzelmi lakomát. A jóvendülés szerint négy nap múlva lesz a végső csata.

A győzelmi lakoma után egy nappal szétnéztem a seregemen. Idelátszott az első meghódított hegy. Az első, ahol győztünk. Ezt már belakta a népem. Birtokba vették, megművelték. Ismerik a természet adta kincseket, ajándékba kapták Égi Atyánktól.

A csata utáni harmadik napon még mindig vártam az égi jelet, hiszen a gyermektől nem tudtam meg semmit. Várakozásomban jöttem-mentem a táborban. Hirtelen egy halott madár esett le az égből, pontosan a lábam elé. Megrémültem. Az első gondolatom az volt, hogy vesztes csatába nem megyek.

Madárra vártam, de halott madár érkezett. Ez a csata vesztesre ítéltetett! Kétségbeestem. Nem gondoltam arra, hogy ez próbatétel, hogy bízom-e az Istenanyámban. Megijedtem, de szerencsére a józan eszem úrrá lett a kétségbeesésem.

– *Ha Istenanya szeret engem, miért venné el az életem?*

A tépelődésemmel eltékoztam fél napot, s egy negyed Holdat. Jókora idővesztés! A szellem-törvények szerint megidéztem azt, aki a döglött madárral üzent. Megparancsoltam, álljon elém. Mire Istenanyám megérkezett, addigra megértettem, ez a jel nem az, amit kívántam. Nem az én útmutató jelenésem.

– *Miért tetted ezt velem, jóságos Égi Anyám? Kétségeim közepette megismertem a félelmet.*

– *Próbára tettelek, fiam. Tudom, erős a hited, mégis gyötört a bizonytalanság. Örülök, hogy a jó szíved és a tiszta eszed rávezetett, hogy ez csak próbavétel volt.*

Lehajtottam a fejem és Istenanyának a tanításért szeretetteljes hálát adtam.

– *A támadásra álmodban kapod meg a jelet. Sólyommadár hozza néked – szolt a Magyarok Ős-
anyja, és eltűnt a holdfényben.*

Idővel embernyi sólyommadár szállt le elém.

– *Kérlek, szállj a hátamra, s utazz velem! – szólított meg Napisten madara. – Az utolsó hegy be-
vételéhez megyünk, meg kell mutassam néked az ellenség fortélyát. Nem maguktól találták ki, a Sötét
Erők tudása segíti őket!*

*Felkerekedtünk és a Sólyom az ellenség által elfoglalt völgybe vitt és leszállt. Óvatosan lapultunk
a földön. A Hold Istenanyánk segítő fényével bevilágította a völgyet. Mindent jól láttunk. A tengernyi
ellenségnek jó fegyvereik voltak. A földbe ásott karókkal jól álcázták így nem látszott, hogy ott ver-
mek vannak. Hogyha arról támadnánk, tönkretennék a lovakat. A törött lábú paripa lovasát leveti, az
ellenség könnyű prédájává válik.*

*Hálás vagyok Istenanyámnak és a Sólyomnak, mert magamtól ezt nem gondolhattam volna ki.
Most már tudtam, hol vannak a megásott vermek, s katonáim elkerülhetik.*

*Sólyom azt is mutatta, hogy a völgy másik, támadható oldalán folyócska fut. Azzal is mester-
kedtek valamit!*

– *Azt tanácsolom – mondta Sólyom, Napisten Madara –, még az éj leple alatt fákkal, kövekkel
torlaszoldjátok el a folyó folyását, hogy a támadáskor át tudjunk kelni – folytatta némi szünet után a
Sólyom.*

– *A támadásra napfelkeltekor adj parancsot! – tanácsolta Sólyom és a táborunkban óvatosan a
földre tett.*

*Délben az Istenanyánk és a Napatyánk áldott kegyelméből ismét győzelmi lakomát tarthattunk.
Mire megvirradt, újból mellettem volt Enéh. Így lett az elbirtokolt terület Istenanyának szentelve.
Kipihentük a harc fáradalmait, és elhagytuk ezt helyet is. Minden győzelem után lehetőséget adtam*

a legyőzötteknek a menekülésre. Aki akart, elment, s aki maradt, azt munkára fogtuk. Nem helyes a legyőzötteken való véres bosszúállás akkor sem, ha az országunknak ártottak. A csatában is csak azt öljük meg, akit kell. Gonosz hatalmuk mostanra megtöretett. A legyőzöttek és a mieink közti keveredést megtiltottam. Gátat vettem az idegenek újbóli hatalomra jutásának.”¹⁶

A KIRÁLY ÉS GIZELLA TALÁLKOZÁSA TARNASZENTMÁRIÁN

Megszentelt erők helye volt ez a templom. Bajelhárító fonalkeresztek óvták a külső falakat. Mostanra rávetült a délután homálya. A főurak szétszéledtek. Abbamaradt a tanácskozás, elültek a külső és belső zajok. A király ellazította görnyedt testét, fáradtan sóhajtott, és körülnézett kedvenc tanácshegyén. Talán nem is templom volt e megszentelt hely. Az oltárhoz vezető lépcső harmadik fokán volt a szószék, de amikor a király innen intézett beszédet a főurakhoz, akkor inkább szólószék lett belőle.

A király maga építtette még akkor, amikor István elrendelte a templomok építését, de soha nem szánta keresztény templomnak. A táltosok által kijelölt szent „pogány” helyre épült, a templomnak amúgy is kicsi épület kívül-belül a fényhit jegyeit hordozta. A külső, keleti falon az egyenlő szárú kereszt a fényküldöttek jelét, a szalagfonat pedig a szövetséget hirdette.

Bajelhárító fonalkeresztek óvták a külső falakat. A mívesen elrejtett jelekben a keresztény papok nem ismerték fel a fényvallás üzenetét. Így az Öreg Ősten szent helyének jellege, hangulata és szentsége átjárta az épületet.

Belül karcsú oszlopok tartották az oltár fölött a boltíves, keleties mennyezetet, mint a pártus épületeknél. A boltíves mennyezet tömegét az oszlopok tartották és vitték le a súlyt a földre. Értette a mesterségét, aki ezt megalkotta! A négy őszlop, amelynek nem volt semmilyen tartó szerepe, jelezte, hogy ez megszentelt hely.

A templom Sarlós Boldogasszonyunknak szenteltetett, de a keresztény papság ebből csak azt értette meg, hogy Szűz Mária temploma, és kész! Honnan tudhatták volna, hogy Sarlós Boldogasszony a magyarok Égi Édesanyja, aki az aratás és az aratók megáldásával gondoskodik gyermekei bőséges táplálásáról.

¹⁶ Hámor Napatyánk Hírnökének 2013 Földanyánk havának 5. napján történt közvetítése szerint. Nóri írta 2014 Boldogasszony havának 30. napján

A parányi szentélyhez vezető belépőn a boltívet tartó két-két oszlop talpazatára ráfaragták az ősi uralkodók jelképét, a páros oroszlánokat. A király úgy helyezkedett el a szőlőszéken, hogy mindkét kezét az oroszlánokon nyugtatta. Ilyenkor úgy érezte, a Kaukázustól a Kárpátokig minden őse vele van, akiknek része volt a nemzet kiteljesedésében. Az övéi között volt, és bölcsen gondolkozott, hiszen szent elődök segítették.

Ahogy elült az távolodó urak zaja az ajtónállók beengedték a vendéget. A valamikori büszke és határozott Gizella görnyedt vállal, összetöpörödvé, öregén lépett a templomba. Szeme villogott, mint a ketrecbe zárt vadé.

Aba végigmérte, ahogy aprókat lépve, óvakodva araszolgatott felé. Már nem gyűlölte, pedig ez az asszony tette tönkre a hazáját, a nemzetét, meg az életét is alaposan meggyötörte. Mégsem Gizellán múlt, hogy aljas terve mégis jóra fordult.

– Minden úgy van jól, ahogy van! – nyugtázta elméje képeit a király. – Te, Gizella, csak azt kaptad a Teremtő Atyától, amit megérdemeltél! Galád tetteid, lám, hova vezettek! – gondolta, de inkább nem mondott semmit, pedig jólesett volna mindezt Gizella arcába is belevágni.

Gizella kellő távolságban állt meg. Mélyen meghajolt, szemét lesütötte. Várta, történjék valami, amibe belekapaszkodhat és elkezdhesse mondandóját.

A lemenő nap fénye beszűrődött az ablakon, s mintha az Égi Fények játéka lenne úgy esett, hogy ettől a pillanattól a fénytől egyikük sem láthatta a másikat. Aba a fényen át rámeredt az asszonyra, és halkán megszólította.

– Állj fel, özvegy királyné! Nem méltó hozzád ez az alázkodó hajlongás!

– Ó, egyetlen drága rokonom! – sóhajtott látványosan Gizella, és nagy sebbel-lobbal a király felé lépett. Gonosz szemében felcsillant a remény fénye.

– Mondd, mit tehetnék érted, hogy ily messzi utat vállaltál azért, hogy velem beszélhess?

– Egyetlen rokonom! Nincs rajtad kívül senkim ebben az átkozott országban! Drága hercegi fiamat élete virágában eltemettem, Uram s királyom nincs többé! Elfordult tőlem mindenki, elhagytak, megloptak... De főképp Péter, a király...! – zokogta el az utolsó mondatát.

– Tudom, Gizella, tudom! Kedves rokonod! Mindent elkövettél, hogy feltaszítsd Árpád leszármazottainak szent trónjára. A te döntésed volt e felkent király!

– Aljas kígyófajzat! A kis velencei vipera – sziszegte Gizella gonoszul. – Megesküdt, hogy áldott emlékü férjem országmegtartó munkáját folytatja, és velem jó rokonként viselkedik.

– Mégis mit tett a te „nemes” királyi rokonod? Csak folytatja a te gyalázatos művedet! Még rajtad is túltesz buzgalmában! Rokonod, Henrik hűbéresévé akarta tenni országunkat!

Gizella szeme szikrákat szórt. Nem is Péter törekvéseivel volt neki a baja, hanem az arcátlan kifosztás dühítette, de jobbnak látta hallgatni.

– A kereszténység védelmezője! Gizella, a hűség záloga! Mondd, ez a kereszténység a szeretet és alázat hite? Látod már? – folytatta Aba és bíbor palástját meglazította a vállán. Gizella bő köpönyegében a lehető legkisebbre húzta össze magát, és hallgatott.

– Népünk letiprása, elszegényítése! A te Péterednek egyetlen célja van, hogy országunkat a császárság hűbéresévé tegye. Te magad is ezt akartad! Ezen mesterkedtél! Csakhogy az orrodig sem láttál! Nem gondoltad, hogy a császárság kiszolgáltatásának mocska téged is utolér, és a te veszedet is okozza! Épelméjű ember látja a kereszténységbe burkolt kapzsiságot! A szerető istenetek nevében mit műveltetek népünkkel!? Kihajtják a folyóhoz a falu népét keresztelkedni, és aki nem hajtja a fejét a térítő pap keze alá, annak lecsapják a fejét? Micsoda isten az ilyen, akinek a nevében ezt is meg lehet tenni?! Büszke szabad magyarjaimat jobbágysorsra vetetted, csak azért, hogy néhány dölyfös német kiélhesse beteges hatalomvágyát! – Aba mély lélegzetet vett, és elhallgatott.

A templomból elszállt Napatya fénye, a helyére nehéz árnyak telepedtek. A gyertyák fénye imbolygott és egyre erősebben, vészjóslóan libegett.

– De még az én életembe is belenyúltál, átkozott boszorka! – ám Soma ezt nem mondta ki hangosan.

Gizella csak némán állt. Fejfedője nyakig betakarta a fejét, csak az arca látszott ki belőle. Színe elsápadt, bőre hamuszürkévé vált. A háta még görnyedtebb lett, és nem értette, mi baja a királynak véle. Ő csak szíve szerint cselekedett. Arról nem tehetett, hogy a szíve egyedül a magyarok pogányságának megtörését látta jónak és kívánatosnak.

– Mondd, özvegy királyné, mi dolgod vélem?

– Egyetlen jó rokonom! Te is tudod, áldott emlékü uram, hõn szeretett férjem nagylelkûen gondoskodott rólam. Birtokokkal ajándékozott meg, drága ékszereket, mives tárgyakat és javakat kaptam tőle. Életem végéig szent elmélkedésben tölthettem volna napjaimat. De ez az átkozott fattyú! Én tettem királlyá! Buzgólkodással rengeteg ellenséget szereztem magamnak, mire sikerült a boldogult uram trónjára ültetnem! Amint felkenték, elkobozta birtokaimat, megfosztott vagyontárgyaimtól, engem, pedig a gyűlöletes pogányfészek maradványaira, Veszprémbe záratott! Udvartartás nélkül, elzárva a külvilágtól! Ó, ha a bajor herceg apám látta volna, mivé lett büszke sorsom?! ... Óh, én szerencsétlen kitaszított! Egész életemet Krisztus szolgálatának szenteltem. Óh, egek, miért vert meg engem ennyire az Isten?! Mit vétettem ellened, Uram? – fekete köpönyegében varjúként károgott.

– Hagyd abba Gizella! – emelte fel hangját Aba. – Ha nem vakítottad volna meg Vászolyt, és a hercegeket nem űzted volna idegen földre, most törvényes király uralkodna, és sorsod a megbecsülés lenne, néped tisztelete és szeretete övezne.

– Úgy! Szóval menekítették az akaratom elől Leventét, Andrást és Bélát?! Ezért nem lelte a hóhérom őket... – Gizella hirtelen a szájához kapott, kicsi aszott kezét ajka elé emelte, hogy lezárja szólását. De már kimondta a titkot, így minden egyértelművé vált.

– És mondd, Aba, ki menekítette el őket az országból, ha már ennyire tudsz mindent? – éledt fel Gizella tekintete. Szeme gonoszul megvillant, és kiegyenesítette a hátát. – Ki volt az a merész legény, aki szembe fordult az akaratommal?

– Egyetlen ember tehetette, asszonyom, aki az ország elhagyására királyi pecsétjével menlevelet adhatott ki – válaszolt mosolyogva Aba.

– István?! – sikított fel vércse módra. – István meg mertte tenni ezt velem ? Ó! Az átkozott...! – kapott megint az arca elé a kezével, és igyekezett visszatérni a megrabolt özvegy szerepébe. – Egyetlen drága rokonom! Te vagy most felettünk a jó törvény. Segíts rajtam, tégy igazságot! – zokogott Gizella és térdre vetette magát. Lehajtott fejjel és kinyújtott kézzel csúszott a király felé.

– Nem! Én nem vagyok ennek az országnak a megfelelő királya! Én soha nem akartam uralkodni! Az Abáknak az Öreg Őstentől való kötelessége segíteni a vezért, az uralkodót, hogy a szent ősi törvényeinkkel megvédjük nemzetünket. Látod, Gizella! Nagyon nagy baj van most országunkban, hogy én ülök a trónon! – sóhajtott a király és beletúrt őszülő hajába. – Csak azért, hogy tudd, a Magyarok Istene nem bosszúálló és nem ver meg senkit. Napatyánk mindenkire egyformán árasztja a fényét. Nem kell néki se cifra palota, se templom, hogy velünk lehessen. Benne van a fákban, a kövekben, a szél hangjában. Ha szomorú vagy, megsimogat, ha örülsz, veled örül, és soha nem ítélkezik felettünk. Téged, asszony, nem az istened vert meg. A saját gonosz tetteid áldozata vagy. Elkótyavetyélt életedet és egy vérbe fojtott országot hagysz magad mögött.

– Bocsáss meg nekem, drága, egyetlen rokonom! Bocsáss meg, királyom! – esdekelt Gizella, még mindig térden csúszva.

– A megbocsátás nem létezik! Ha megbocsátanék, először ítélkezni kellene feletted. Egy magyar király nem ítélhet, mert az az Égi Atya dolga. A megbocsátással, pedig jóváhagynám tetteidet, ami a megengedést jelentené. Ősurunk nem ítélkezik, és nem bocsát meg.

Gizella kitágult szemekkel figyelt a király halk, meleghangú beszédére és szóhoz sem jutott a döbbenettől.

– Igyekezz jóvátenni vétkeidet, ha még lehet, és fohászkodj kegyelemért a Magyarok Ősurához!

– Jó, jó! Jól van! – akadozott Gizella szavai. – De mi lesz a birtokaimmal? Mi lesz velem?

A király hosszan, némán nézte az összezavarodott asszonyt. Nem akarta fokozni a feszültséget. Kereste a megfelelő szavakat, hogy ne rémissze halálra.

– A magyar vezérek soha nem bántották a gyengéket és a magukra maradottakat. Tudom Európában ez nem szokás, hiszen nagy egyetértésben mindig akkor törnek a nemes nemzetek valakire, ha az gyenge, vagy gyengének hiszik. Ha nincs a népnek királya vagy éppen másokkal hadakozik a megmaradásáért.

Abbahagyta a beszédet, mert érezte indulatai eluralkodnak rajta, ha még egyszer átéli a nagy-nagy igazságtalanságokat, az alattomos támadásokat, amelyek nemzete ellen történtek. A gyertyák lángja is erősebben imbolygott és sercegett, ezért szünetet tartott.

– Természetesen minden birtokodat, jószágodat királyi rendeletemben visszaszolgáltatom néked. Az országomban szabad vagy. Érezd otthonodnak ezt a gyönyörű hazát!

Gizella, hogy alázatosságát kifejezze, kezét akar csókolni a királynak, de Aba elhúzta a kezét, és visszatette a kőoroszlánokra. Gizella nehezen állt fel és lassan, elgondolkozva indult a kijárat felé. Közben vissza-visszafordult az oltár felé és rálesett a királyra.

– Gizella! – szólt utána Aba. – Csakhogy megértsd! Te, a férjed és az apósod vérbe borítottatok az országot, hogy fajzatod kerüljön a magyarok trónjára. Most itt állsz férj nélkül, utód nélkül, egyedül. A sors kiegyenlít mindent. Nem leszek sokáig király, mert nem ez a feladatom. Utánam a Vászolyfiak következnek a trónon, vagyis Koppány ivadékai, úgy ahogy rendeltetett volt. Ha Géza és István méltósággal ki tudták volna várni a törvényes utódlást, akkor, te és István boldog királyi párként, sok gyermekkel megáldva elégedetten élhettetek volna. Az idők végezetéig az utódaitoké lett volna a magyar korona.

Gizella megállt, még egyszer visszanézett, kis ideig várt, majd lehorgasztott fővel, sietős léptekkel elhagyta a templomot. Gondolataiban pedig sorjázta az ószövetségi átkokat mind Aba Somára, mind a magyarokra.

Néhány hét múlva jelentették a királynak, hogy az özvegy királyné visszaköltözött a szülőföldjére, Passauba és zárdába vonult.

AZ ÍTÉLET

Mióta Péter királyt elzavarta a nép trónjáról, a nemzeti szerencsétlenség közeledő viharfelhői elzárták a szabadság tiszta verőfényét. Ám megjelent a pártoskodás kacér tündére, ami megosztotta a nemzetet.

Aba Soma igyekezett királyként a pártok fölé kerekedni, de Orseolo Péter alattomossága észrevételül az országban maradt, és a hívei is egyre jobban szították az elégedetlenséget.

Soma észrevette, egyre több az ellensége, és azt is, hogy szaporodik a Henrikhez menekülő bujdosók száma. István király a vele ellenségeskedő vajdákat egyenként tette ártalmatlanná, de Soma nem tartotta magához méltónak a kicsinyes leszámolásokat. Bár gyanakvóbb és körültekintőbb lett, a lelki ismerete jó és tiszta volt.

Henrik emberei titokban keményen szították az ellentéteket, hogy senki ne tűrje tovább a zsarnokságot! Ennek az lett az eredménye, hogy a Péter-pártiak szövetséget kötöttek, miszerint a királyt élve vagy halva szolgáltatassák ki Henriknek.

Az összeesküvés vezetője Péczel vajda lett, aki a Henrik és Soma között létrejött első békekötéskor a hét főúr egyikeként, kezesként került a császári udvarba. Némelyeknek fel is tűnt a vajda idő előtti szabadulása és hazatérése, de nem gondolták, hogy egy aljas küldetése miatt történt.

Péczel vajda révén az összeesküvést egyenesen a királyi udvarból szervezték. Mendemonda terjengett némely előkelők elégedetlenségéről, a király ellen irányuló kijelentésekről. Ám a megbolydult országban annyi valótlan hír kószált, hogy már senki nem hitt senkinek. Arra meg végképp nem gondoltak, hogy az ármány a királyi udvart is elérheti.

Februárban aztán felbolydult az egész udvar. Elfogták az összeesküvők levelét, melynek címzettje a főpohárnok volt. Vitték is meghallgatásra levelestül az urat Viske nádor elé. A nádor két megbízható őr kíséretében kihallgatta az árulót.

Kihallgatása nem tartott sokáig. Faggatni, vallatni alig kellett. Viske mentelmet ígért a főpohárnok úrnak, ha mindent bevall. Ha meg nem ismeri be a bűnét és nem nevezi meg szövetségeseit, akkor bizony bajba kerülhet a családja, vagyona, sőt birtokai is. Így derült ki, hogy udvari emberek is voltak az összeesküvők között, és a leleplezőjük maga is magas rangú udvaronc volt.

Többen komolyan gyanúba keveredtek. A nádor országos széles körű nyomozást rendelt el. Utánaeredt az ügynek, nehogy valakit is bizonyosság nélkül ítéljenek el. Amikor aztán mindenre fény derült, és bebizonyosodott a gyanúsított urak bűnössége, a jelentés a király elé került.

Somát a nyomozás eredménye lesújtotta. Napokig tanakodott, mérlegelt. Nem hagyta békén az a gondolat, hogy csak valami félreértés, vagy tévedés lehetett az egész! Mégiscsak országos főurakról van szó.

Csendes volt az esztergomi vár. A király a trónusán ült. Ritkán történt meg, mert mióta megválasztották királlyá, szinte állandóan úton volt, táborban, hadban élte az életét.

A vár trónterme a Dunára nézett. A várhegyről a folyó csodálatos ezüst sávnak látszott. A víz békésen hömpölygött, bár az olvadás megemelte a vízszintet. Évezredek óta békességet mutatott a Dunakanyar, lett légyen is akármilyen felfordulás a várban vagy az országban.

Minden nyugodt volt, a táj, a vár, az emberek. Csak a király szíve háborgott. A királyi bölcsesség és az emberi érzelem tusakodott.

– Micsoda szépség! Az Atya Karja által övezett medence! Biztonság és gazdagság. Nem csoda, ha a német-római császár és nyugaton mindenki birtokolni akarja! – sóhajtott. – Mennyi érték, micsoda kincsek rejlenek ebben az országban! Mindenkinek erre fáj a foga! Pedig nem is a föld kincsei adják a legnagyobb értéket, hanem őseink vére, hite, élete, példája és a ránk hagyott sírjai.

Elmerengett.

– El akarják rabolni ezt a szent földet! Ráadásul itt a megrablásunkhoz segítő kezet nyújtó belső ellenség. Hazaárulók! No, igen! Idegenek! Vendég főurak. Nem az ő apáik haltak meg ezért a gyönyörű országért. Nem hagyhatom következmények nélkül ezt a gaztettet! Érthetetlen! Először Péter ellen fognak fegyvert, most ellenem lázonganak. Kémkednek utánam, országunk és rendünk ellen. Aztán a hírekkel Henrikhez rohannak!

Viske nádor lépett a trónterembe. Csendben, alig észrevehetően. Gondolta, talán szunnyad a király.

– Mi legyen az árulókkal? – szólította meg a nádort a király. – Nem csak ellenem törnek, hanem az ország biztonsága ellen is.

– Főbűnük leginkább, hogy felesküdték rád, uram, és most mégis téged, törvényes királyukat akarják meggyilkolni. Uram! Tudjuk, mi a felségárulás jussa.

– Nem ölhetem meg őket! Mindnyájan családfők! Apák! Férjek!

– Árulók!

– Az ország főurai!

– Éppen azért, királyom! Védeniük kellene az országot és a királyukat. Az ily háborús időkben melletted kellene állniuk, a védelem volna feladatuk.

– Beszélj csak, Viske! Beszélj! Nehéz ez a döntés.

– Az ellenség az árulásból nyer anyagi és szellemi erőt! Felséges uram, erős példát kell most mutatnod! Kegyelemnek, megbocsátásnak nincs helye! Meg kell törni a Pétert szolgálók hatalmát és hazaárulási kedvét, mert ha nem tesszük, elburjánzik az efféle lázongás.

– Látod, Gellért az ellenségem. De legalább szemtől szembe támad. Károsnak tartom a sunyi papot, de ez az egy dolga tiszteletreméltó.

– Hogyne, hogyne! Ezt is megengedheti magának!

– Mit beszélsz, Viske?!

– Először is azért érzi magát védettnek, mert ismeri egyszerű, de nemes lelkedet. Tudja, az egyenességet és a bátorságot méltányolod. Tudja, nem haragítod magadra IX. Benedeket miatta. Van itt elég gond, baj, amiért a pápa őméltósága fúj rád.

– Értem én! Az egyháztól a „királykodásom” ellen jelenleg semmi ellenséges lépés nem várható. Félreteszik az ellenségeskedést, mert félnek. Ha visszaállítom a Vérszerződés Alkotmányát, a magyarok jogát, akkor visszaállítható a régi hit.

– Bár már ott tartanánk! – sóhajtott Viske.

– Eljön az az idő is, ne félj! Most az idegen nagybirtokosok rovására visszaadjuk a nemzetségek földjeit. Már amennyit így előre lehet. Az árulók és az elmenekült főurak birtokai gazdátlanok. Az egyházi vagyont még nem háborgatjuk. Menj aludni, Viske!

A nádor távozott. A király egyedül maradt a kavargó gondolataival. Ugyanúgy keringtek, mint Viske érkezése előtt. Úgy érezte, már beleőrül ebbe a helyzetbe, és nem tudja meghozni a döntést.

Ekkor a Mátra-aljai Aba-vár viasz szagú ebédlőjének képe jelent meg előtte. Az apja hangját hallotta:

– Nem a mi dolgunk a király tettei felett ítélni. Az a feladatunk, hogy hűséggel szolgáljuk a törvényt és a törvényes vezetőt.

– De most én vagyok a király! A hun törvénytisztelet rám már nem igaz?

– Ez a kötelesség mindig igaz!

– Nemhogy nem szolgálják az országot, de egyenesen a király életére törnek!

– Aki a vezetője és az országa ellen tör, az nemzetáruló, és halált érdemel! – hallotta apja határozott hangját. – Ez nem döntés, hanem az ősi örök törvény! – szólt, és megszűnt a látomás.

– Halált érdemelnek! Halált! – mormogta magában Soma. – A király döntésein a lelke rajta!

Az ő lelke pedig tiszta volt. Reggel kiadta a parancsot.

– Az udvar Csanádra megy! Ott tartjuk az éves országgyűlést! Utána beutazzuk a déli vidékeket. Ott zárjuk a böjtöt és ott tartjuk az Égi Nász ünnepét is. Majd csatlakozunk Gellért püspök húsvéti keresztény ünnepéhez.

Így aztán az udvartartás délre, Csanádra, Gellért püspök székhelyére költözött.

– Gellért Csanádon monostort alapított – mondta Piroska az úton.

- Tudom, lelkem, tudom, és nem is érdekel!
- De az már biztosan érdekel, kinek szenteltette fel?!
- Biztosan Szűz Máriának! Annyira erőlteti népünkre ezen asszonyi személy vallásos tiszteletét, hogy már bosszantó. Miért irigyli népünk Boldogasszony-hitét? Keveri a két asszonyszemélyt.
- A bódogságos Szűz Mária ugyanazon asszonyi személy, mint ama Bódogasszony! – utánozta Soma Gellértet.
- Nem fogod elhinni, jó uram, nem Szűz Máriának szenteltette a monostort.
- Hanem?
- A Boldogasszonynak! Ott is akarja majd eltemettetni magát!¹⁷
- Micsoda álszenteskedés – háborgott Soma. – Jobban bízok a magyarok Boldogasszonyában?
- Nem tudom, de azt látom és hallom, mennyire igyekszik összemenni a két személyt.
- Hej, pedig micsoda különbség van közöttük! – elmélkedett a király, amíg haladtak dél felé. – A mi jóságos, szépséges sorskiosztó Égi Édesanyánk és a keresztények Máriája között! De majd rendet tesznek táltosaink ezen tévtanok terjesztésében is! – ígérte meg szinte magának a király.
- Jó uram! – simogatta meg az ura kezét Piroska. – Most még nem lehet! Ha megerősödik a hatalmad, akkor visszaállítjuk ősi hitünket is.
- Gellérttel az élen még addig mennyi kárt okoz a magyar lélekben ez a mindent megrontó kereszténység!
- És mennyi magyar életébe kerül ez az erőszakos térítés! Nem jutunk el mindenhova, hogy megátoljuk a térítők öldöklését.
- Kardélére kell hányni az összes térítőt és az összes papot! – emelte fel a hangját Soma.
- Jaj, jó uram! Ne emészd magad! Tudom, az országos gyűlés nyomaszt, de hidd el, túl leszünk ezen is, és béke lesz.
- Az ország vezetői, a főurak, főpapok összegyűltek, ahogy illett az éves tanácskozásra. Ám most nem a régi szokás szerint kezdődött a tanácskozás.
- A főpohárnok kiállt az urak elé, és név szerint szólította az összeesküvőket, akiket, ahogy előléptek, körbe is kaptak a fegyveresek. A nádor felolvasta a vádat és az ítéletet.
- Halál az árulókra! A Pusztaszeri Vérszerződésben benne vagyunk: ha valaki a főemberek közül hűtlen lenne a fejedelemhez vagy annak leszármazottaihoz, vére ontassék!
- A meglepetés moraja futott végig a gyülekezésben.

¹⁷ Pray-kódex alapján.

– A főpohárnok úr őszinte feltáró vallomásával kegyelmet nyert. Királyunk nem kíván gyilkosságban gyönyörködni. Istenre bízta az ítéletet. Az árulók egy szál karddal álljanak ki vitézeink ellen. Egyik a másik ellen, férfiasan. A küzdelem életre-halálra szól!

A viaskodók kiálltak a megjelölt helyre.

Télutó havának végén friss volt a reggel. Ám Napisten már mosolygott, nem ítélkezett, és szórta fényét a világra. Hagyta, hogy megtörténjenek az emberi dolgok. Az igazság pedig úgy hozta, hogy a tíz összeesküvő hosszú, de igazságos küzdelemben alulmaradt, és visszaadta lelkét a Teremtőnek.

Így zajlott le a csanádi országgyűlés. A németpárt a ráért csapástól elszedült, de ahogy magához tért, döntést hozott, hogy nem nyílt zendülésben és megmérkőzésben küzd, hanem a hazaárulást szorgalmazza, előnyt keres, hogy egyszersmind kielégítse bosszúvágyát.

A csanádi országgyűlés szétoszlott. A megrémült Péter-pártiak futással lopták az életüket. A császár udvara a magyar bujdosókkal gyarapodott, Henrik mindent elkövetett, hogy a szomszédságában kiütött tűzvész minél jobban elharapóddzék, hogy bele kelljen avatkozni az oltásba.

Amikor mindenki elvonult, az udvar a csanádi királyi udvarházban berendezkedett. Másnap Gellért püspök felkereste a királyt.

– Üdvözöllek, királyom! Az isten áldását kérem reád és családodra – kezdte ájtatoskodva bevezetőjét.

– Üdvözlés néked is, püspök uram. Kérlek, légy gyors, a mondandóddal légy egyenes. Fáradt vagyok, és sok más gondom is van.

– Jó! Akkor felsorolom bűneidet, királyom.

Soma meghökkent a hanghordozásától.

– Mondd, jó papom! Ne légy kíméletes!

– Meggyilkoltad a főurakat! Igaztalanul! Orvul! Kegyetlenül! Ráadásul böjt idején!

– Püspök uram! Honnan veszed azt, hogy igaztalanul?!

– Mi bűnük lehetett ezen jó embereknek?

– Püspök uram, hagyjuk! Tőlem te semmit nem kérhetsz számon! Amit pedig a nyomozás után a királyi tanács döntött, utólag ne bírálj felül! Vettél volna részt a nyomozásban! Kaptál meghívót a királyi tanácsba! Javíts ki, ha rosszul emlékeznék! – öntötte el a méreg a királyt. – Vagy netán te is közéjük tartoznál? Azért e vádaskodás?

– Most nem az a kérdés, ki hova tartozik. Természetesen nem támogatok semmiféle királyellenes szövetséget, de szemedre kell vessem a pogányságodat. Szót kell emelnem a meggyilkoltak lelki üdvéért. Még arra sem adtál időt, hogy a küzdelem előtt gyónjanak, áldozzanak. Bűnös vagy!

– A halálra szánt királyt az összeesküvők az istened oltára mellől bocsátották volna az örökkévalóság nagy útjára? – kérdezett vissza a király.

A püspök meglepődött.

– Elejét vettem a gyilkos uralomnak, mely már István király életét is fenyegette. Igaz, ijesztő, hogy a király személye szent és sérthetetlen. Mert ezt az új főurak még nem értik. A magyar ember érzi a lelkében, hogy nem lehet orgyilkos, nem támadhat a törvényes urára.

Másnap a király, Piroska és a kíséret bejárták a Délvidéket. Felkeresték a Jenő törzs maradványait, hogy felkészítsék őket a várható, az ország ellen irányuló támadásra.

Kikelet havának a 21.¹⁸ napján, a tavaszi napéjegyenlőségkor tértek vissza Csanádra. Amikor a Nap, az Égi Atya teljes hatalmába lép, és végleg a világosság lesz az úr. A hosszabbodó nappalok és az erősödő fény az egész világban elindítja a kikeletet, az újjászületést.

– Három nap múlva telihold lesz – szólt Piroska –, Égi Édesanyánk női teljessége. Akkor történik az Égi Nász. A megtermékenyülés! Itt a földön és a lelkünkben is. Készülnünk kell az ünnepre! – sürgette a szolgáló asszonyokat. – Hozzatok sok-sok virágot és barkát! A táltosunk az ételekkel együtt megáldja. Aztán jöhet a mágia a szentelt barkákkal! – nevetett rá Piroska huncutul egy fiatal leányra, aki elképedve nézett rá.

– Az ételeket nem a templomba visszük megáldani? – kérdezte Ibolyka asszony. Piroska arcára olyan megütközés ült ki, hogy Ibolyka asszony elnevette magát.

– Igen, igen, asszonyom! Tudom én, csak most itt vagyunk Gellért úr területén, hátha illemből...

– Jaj, Ibolyka! Hányadik Égi Nászt ünnepled már velünk? Ha szerdán van telihold, megtörténik a fogantatás égen-földön! Ez a termékenyítő erő hol lesz már vasárnapra, a keresztények húsvétjára? Nem is értem, miért így csinálják!

– Igen, asszonyom! Az újjászületés, a kikelet egy örömnép. Miért teszik tönkre ezt a nagypén-teket az istenük megölésével?

– Sötét és érthetetlen dolog ez, Ibolyka asszony. Nem kell nekünk erre gondolni! Azt hiszem, a király húsvét vasárnapján el sem megy a templomba. Gellért püspök színt vallott. Itt várjuk meg Gyümölcsoltó Boldogasszony napját, hogy a megtermékenyült égi-földi tervek beoltódjanak testünkbe, lelkünkbe. Az ünnep, az ünnep! Meg kell élni a szent napok erejét, hogy feltöltődve térhessünk vissza a hétköznapiakba.

VERESMART

Teltek-múltak az évek, az Aba család szépen gyarapodott. Ahogy távoztak az élők sorából az idősebb nemzedékek, helyükre Szélisten kis magyar lelkecskéket hozott.

Az Égi Atya utoljára Piroska és Soma szerelmét egy kislánnyal áldotta meg. A Napnak Zilke, a táltos asszony mutatta be a kislányt, aki az ősi névadó szertartáson kapta meg gyönyörű magyar nevét, a Gyöngyöcskét. A magyaroknál a név kötelez, és a név becsülete egy életen át megőrződik.

– Bizony, te leszel a mi kis gyöngyszemünk, kicsi, jóságos tündérkénk – mosolygott Zilke a szertartás után a gyermekre. – Nemcsak a mosolyod gyógyítja majd a magyar lelkeket, hanem kezéd áldott ereje a megfáradt, beteg testeket is. Úgy ám! – ezzel a gyermeket a boldog anya karjába helyezte.

– Nem is tudom, kire ütött ez a gyerkőc – nevetett Soma Piroskára. – Nagy tündérnek kis tündére. Így van ez jól!

Valóban, ahogy Gyöngyöcske cseperedett, mindenki örömét lelte a kedves, bájos kislányban. Az időseket megcirógatta, pajtásaival önfeledten játszott. Közvetlensége, természetes viselkedése miatt a várban szolgáló népek is igen kedvelték. Nem volt benne gőg, rátartóság, mindenféle kétkezi munkában részt vett, ahol segíthetett.

Soma boldogan legeltette tekintetét apró csemetéjén, és egy kicsit látta benne élni saját gondtalan, színes gyermekkorát. Ellentétben a kereszténységbe erőszakolt magyarok világával, ahol a komolykodás, álszenteskedés dívott, ahol megtörték a szabad gyermeki lelket az eredendő bűn tudatával, a hatalmas bosszúálló istentől való félelemmel.

Gyöngyöcske, ahogy totyogni kezdett, mindenfelé Zilkét követte. Főleg a gyógynövényes kertjét imádta. Piciny kezeivel majdnem szakszerűen szedegette az elszáradt leveleket, beszélt az illatos virágokhoz, és nevetgélt, amikor megértette a válaszukat.

– Tán valami baj van Gyöngyöcske elméjével!? – aggodalmaskodott Soma. – Magában beszél és nevetgél.

– Jaj, Soma! Gyöngyöcske azt is látja, amit mi nem. A növények, virágok tündéreit faggatja, velük beszélget. Már most tanítják őt, hogy majdan betölthesse sorsát, amit vállalt.

Soma csóválta a fejét, de Piroska megfogta a kezét és szeme pillantásával azt üzenté:

– Hagyd, jól van ez így!

Somát időközben a magyar főrak királlyá választották. Családja mindenüvé követte, ahová lehetett, de az állandó lakhelyük az ősi családi fészek, Aba-vár maradt. A föld, amelyből kinőttek, és amelyek eleik haló porát is őrizte, örökre a Mátra-alján tartotta az Aba családot.

Teltek az évek, Gyöngyöske gyönyörű, kedves leánykává serdült. Őszbe fordult az idő, és ilyenkor a jó Mátra-aljai szőlőket szüretelve vigadozott a nép. Ünnepezték Földanya áldását, az ízletes szőlőt. Hálát adtak Napatyának az érlelésért, Vízanyának a táplálásért, Földanyának a természetért, Szélatyának a nevelésért.

A szüreti munka utáni lakoma jól belement az éjszakába. Már felkelt a Nap, de a várban még mindenki szendergett. Még a király is békésen aludt, pedig sok gond, baj nyomta a vállát. A királyi palota csendjét váratlan zaj verte fel. A király a kiáltozásra ébredt. Ideje sem volt kikelni az ágyból, amikor hű besenyő fegyvertársa, Torma, zihálva rontott az ágyasházba.

– Bocsáss meg, uram! Nagy baj van! Gyöngyöskét a lányok nem találták a szobájában. Nincs sehol a palotában! A szobájában dulakodás nyomait leltük. Szegény gyermek keményen küzdhetett, de többen lehettek.

Egy pillanat alatt kiugrott az ágyból a király, maga sem tudta, hogy került rá olyan hamar az öltözeke. Mire leért a várudvarra, már ott tolongott a vár apraja-nagyja. A gyerekek sírtak, az asszonyok kezüket tördelték, a férfiak harcra készen várták a királyt. Piroska némán nézett Somára.

– Megtaláljuk! – válaszolt a király.

Szerte a hegyekben, völgyekben, úttalan utakon ment a keresés, de nyomra sehol nem leltek. Napokon keresztül az Alföldtől Budáig, Egerig, majd az egész nyugati gyepűkig folyt a szervezés, irányítás.

Tűvé tettek mindent. Fürkészek mentek országszerte, az ellenséges főrak birtokaira is, de nyomra sehol nem akadtak.

Egy napon egy bolond öregember ült a vár kapujában és magában beszélgetett.

– Nincs megkeresztelve. Pogány a gyermek! Nem kell már! Nem kell már! Sámánkodik, Napot imád! Nagy bűn ám! Nagy bűn ám!

Sajnos, senki nem figyelt az örege. Aztán néhány nap múlva ismét ott ült az öregember a várkapuban és azt mondogatta magában:

– Okos banya tanítgatta. Okos banya tanítgatta. De nagy kár! De nagy kár! Nincs is reá szükség már! Nincs is reá szükség már!

Másnapra Zilke, a táltos füvesasszony is eltűnt. Az öregembert többé senki nem látta. A várat, a királyi udvart beborította a gyász és a félelem.

– Uram, alaposan meg kellene nézni a templomokat és a kolostorokat – szorgalmazta Torma, a besenyő harcos.

– Nem gondoltad, hogy a kegyes atyák ily aljasságra vetemednek! Gyermekrablás, nőrablás? – lepődött meg a király Torma ötletén.

– Nem gondolok én semmit, királyom, csak sok mindent láttam már életemben. Ahogy most áll a szénád Gellért püspökkel, nem zárnék én ki semmi elszánt aljasságot a papjaitól. Nem olyan szentek azok!

Teltek-múltak a hetek, a hónapok, Piroska vigasztalhatatlan volt, Soma meg csalódottnak érezte magát.

A táltosok és a füvesasszonyok többször összeültek, és révületben faggatták Égi Családjukat. Ám hiába volt a révület, a tisztánlátás, nem lelték a gyermek nyomát.

– Látom, él. Él! – mondta Bűvellő a javasasszony. – Látom. Sínylődik, visszavágyik otthonába. De nem menekülhet. Sötét, mágikus homály övezi, amit ember gerjesztett köré. Nem tudom felismerni a helyet, ahol fogva tartják. Nagyon erős a varázslat, ami körbeveszi.

– A másik oldal sokkal erősebb a rontásban – sóhajtott Piroska. – Mainzban a fekete mágiát nagyon tudják! Mind az égi, mind a földi világban próbáljátok Zilkét keresni!

– Zilke jön felém! – kiáltott fel egy fiatal látó lány. – Azt mondja, ne őt keressük, mert már nincs a földi világában.

– Ki tette? Mit tettek veled, Zilke? – faggatózott Piroska, és a szíve hangosan dobogott.

– Azt üzeni, nem ő a fontos. Gyöngyöcske nincs messze tőlünk. Igyekezzünk mielőbb megtalálni, amíg nagyobb baj nem lesz. Távolodik, de még mindig azt suttogja, Boldogasszonyunktól kérjünk égi csodat, mint Égi Édesanyánktól.

A látó lány visszatér a révületből, és hangos zokogásban tört ki.

– Meggyilkolták! Kegyetlenül megölték, mert gyógyítani tudott. Érzem! A templom szerzetesei hiába próbálkoznak a betegekkel. Jó esetben ártalmatlan a kotyvalékuk, nem használ, de sokszor belehal a beteg. Azt mondják a szerzetesek: ha akar, isten úgymint meggyógyít! Ám ha nem érdemled meg, nem is gyógyulsz meg! Zilke sokat meggyógyított az általuk elkezelt betegek közül, ezért nagy ellenségükké lett. Inkább megölték. Így nem mesélhetett a barátok kényes dolgairól. Jaj, a mi kicsi Gyöngyöcskénket is bántják, hiszen ő is ismeri a virágok, fák áldott hatását – zokogta a látó lány.

Piroska orcáján is folytak a könnyek, és magához ölelte a lányt.

– Ne sírj! Az Öreg Ősten mindent lát és érdeme szerint szabja ki mindenki sorsát. Erősnek kell lennünk! Még van remény Gyöngyöcske megtalálására! Reggel és este közös fohászt mondunk. Aki tud, aki ráér, jöjjön, hogy együtt kérjük Égi Édesanyánk segítségét, csodatételét. Amíg rá nem lelünk Gyöngyöcskénkre.

Gyűltek is a népek este, reggel a közös fohászra.

– Minél többen mondjuk a szót, annál erősebb a hívás – mondogatta Piroska, amikor mindenkinek megköszönte, hogy erősítette a fohászkodást.

Hír nélkül teltek a napok, a hetek. Aztán eljött a Súlyomünnap. A nép együtt búszult a királyi családdal. Repültek a szertartáson ugyan a tüzes celókék, és a sólymok, de az újjászületett Napisten fénye nem volt olyan erős, mint máskor.

Azon esztendőben sok jó bor termett a Máttra-alján. Az emberek együtt iszogattak az ünnepi szertartást megszentelő lakomán, s jó néhányan zavaros fővel lementek a Bene-völgyi veres barátok éjféli miséjére.

Amikor az ájtatoskodásnak és a perselyezésnek vége lett, kivonultak a népek a templomból, a barátok meg kioltották a pislogó gyertyákat. Ám egy atyafi, akit a buzgóság meg a bor elnyomott, bent rekedt a templomban. Mivel egyre hidegebb lett, a didergés felébresztette, az örökös mécses halvány fényénél rémulően észlelte, egyedül maradt a zsidó isten házában. Eleinte elfogta az ijedtség, de később megemberelte magát. Már éppen lármát akart ütni, amikor nyílt a sekrestye ajtaja. Két vörös barát lépett be a templomba. Az egyiknek a kezében kancsó, a másikéban étel.

Az atyafi sebtében a pad alá bukott, s onnan leste a történéseket. A két barát óvatoskova szétnézett, meggyújtottak egy gyertyát, s a templom kriptájának lejáratahoz léptek. Fölemelték a zárókövet, s a lefelé vezető lépcsőn eltűntek. Az atyafi is odalopózkodott. Nagy sírást, rimánkodást hallott, a királykisasszony selymes hangját, és durva kiabálást a szerzetesektől.

– Még mindig nincs kész a Máttra füveinek leírása? Te lusta néember! Majd adok én neked! Nem elég, hogy a makacssággoddal megölted Zilkét!? Azt akarod, hogy a többi szerettedet is elvegye tőled az isten? Mi?! Ha legalább a növényi főzetekkel nem készülsz el az ünnep végéig, akkor az isten elveszi a testvéredet. Ha nem igyekszel, akkor követi őt mindenki, akit szeretsz.

– Ez a büntetésed, amiért nem segítesz nekünk. Ha mi megismerjük az itteni gyógynövények hatását, sok emberen tudunk majd segíteni! – tódította a fiatalabbik szerzetes.

– Igyekszem én, atyám, igyekszem! De igen fázom. Gémberedek az ujjaim. Hamar sötét van, alig látok – zokogott a lányka. – Hidd el, igyekszem, hogy főzeteimet megismerve segíthessétek a beteg magyar embereknek!

– Magyar embereknek, magyar embereknek! – vigyorgott a fiatalabb szerzetes. – Meg papi előjáróinknak. Főleg! Nem a bugrisoknak!

– Mindig csak a kifogások! Kifogások! – hördült fel az idősebbik barát. – Nem szeretsz te senkit! Nem is akarsz nekünk segíteni! De az isten sem fog szeretni téged, és hagyja meghalni azokat, akiket szeretnél életben látni.

Ezzel a barátok ott hagyták a síró, kétségbeesett lánykát.

– Jól halad! Jól halad a leírásokkal! – nyugtázta az idősebbik szerzetes.

– Mit csinálunk vele, ha elkészül?

– Mit csinálunk, mit csinálunk? Ha már nem lesz rá szükségünk, segítünk neki.

– Hazatérni?

– Ostoba! A Napistenéhez térni. Meglátjuk, a Mátra fagyában egyedül, étel, ital, meleg holmi nélkül segít-e valaki neki! – vigyorgott az öreg és hideg kezét dörzsölgette, melengette.

Visszahengerítették a követ, és elhagyták a rideg templomot.

Az atyafi éppen eleget látott. Sok minden megfordult az agyában, míg nagysokára megvirradt.

Szerencséjére a hajnali miséhez még sötétben kinyitották a templomajtót, és az atyafi az ajtónyitás-kor félve és izgatottan kisettenkedett a templomból. Tízszer is felbukott a síkos, rossz úton az igyekezetből, de Aba-várig meg sem állt.

Ott azonban az örök útját állták.

– Mi dolgod van néked a királlyal így kora reggel? Különben is, kerecseny napja van, a család közös ünnepe. Jobb lenne, ha te is a családdal lennél, és tennéd, amit ezen a napon tenni kell!

– Értsétek már meg, nagyon fontos, amit a királynak mondanom kell! De csak a királynak személyesen mondhatom meg!

Az örök néztek egymásra, hümmögtek, de a kaput nem nyitották.

– A fejemet vehetitek, ha Aba királyunk nem jutalmaz meg ezért a hírért! De ha nem engedtek be, a ti fejeteket veszik!

Addig erősködött az ember, hogy végül az egyik fegyveres bekísérte a várba. Nem telt ám abba egy szempillantás, és egy csapat élén a király és kísérete már vágatott is kifelé a várkapun az atyafival. Rugott-vár felé robogtak, Sár keleti részére. Csak úgy porzott a hó utánuk.

A királyi kürt szavára a szerzetesek a templomban gyülekeztek. Mind a negyvennégyen. A király indulatosan vallatóra fogta őket. Ám a barátok ájtatos, ártatlan arccal hazudták, hogy semmiről nem tudnak.

– Királyom, nem is értjük, te miről beszélsz nekünk. Hogy a kislányod? A királykisasszony? Ó, szinte hihetetlen!

A király meg sem hallotta ezt a hárítást. Intett a fegyvereseknek, kerítsék be a barátokat, mert lehetett látni, ahogy óvakodnak hátrafelé a sekrestye, a kijárat és a főbejárat felé. A király leugrott a lováról, s az atyafival meg néhány markos vitézzel maga emelte el a követ a kriptáról, és hozta is kifelé a vállán zokogó leánykáját.

– Nem mehetek, apám! Nem mehetek! – tiltakozott a kislány – Be kell fejeznem a gyógyító főzetek leírását, hogy odaadhassam az orvosló barátoknak. Ha nem segítetek, akkor az ő istenük sem szeret engem, és elveszi tőlem azokat, akiket szeretek!

Ettől aztán végképp elöntötte az indulat Soma agyát. Megértett mindent egy szempillantás alatt. Intett jó természetű erős vörös vitézének.

– Vörös! Mard ezeket! Vörös mard! Vörös mard!

Ezzel elvágatott. Az sem érdekelte, ki rabolta el leánykáját, hogyan és miért, csak vágatott hazafelé drága terhével.

Bizony, az erős, vörös legény szót fogadott. Marta is rendesen a barátokat, meg aprította is. Azért közben meg-megállt és kérdezgetett, hogy lehetőséget adjon a barátoknak a védekezésre.

– Osztán miért hurcolták el kendtek azt a kislányt? Nem volt-e nehéz ennyi férfinak elbánni vele? Mi?

– Még hogy könnyű?! Rúgott, karmolt, harapott! A kis ártatlan! Négyen alig bírtunk vele.

– Szerintem is felháborító lehetett – tódította a vörös legény a barátok panaszát. – Én tanítottam barantázni! No, de mégis, miért kellett kicibálni a szülői fészekből?

– Pogány király pogány kölykét nem hagyhatjuk így felnőni! Mi csak igaz, jó keresztényt akarunk belőle nevelni. Csak úgy magunkhoz vettük.

– Jó keresztényt?! Csak úgy magatokhoz vettétek?! – képedt el a vörös legény.

– Elraboltátok! Még hogy ti, a jó lelkű barátok?! Aljas, utolsó gyermekrablók vagytok! – ordított. – Mit tettek vele? Mi?

– Nem bántottuk nagyon, mert mi a szeretet jegyében jártunk el – védekezett az egyik.

– Pedig igencsak megátalkodott, makacs gyermek! – panaszkodott a másik.

– Nem bántottátok nagyon?! – üvöltött a legény. – Egy gyenge kislányt! Ennyi felnőtt férfi?!

– Nem, tényleg nem. Nem vertük meg, csak néha, de akkor se nagyon.

– Szinte mindennap adtunk neki enni, meg inni is. Ám az istennek sem volt hajlandó megcsókolni a feszületet, meg dicsérni a Szűz Máriát, csak Napistenezett, meg Boldogasszonyozott. Sokszor, türellemmel elmagyaráztuk neki, hogy ezek amaz rontó, pogány személyek, akiktől az isten óvjon mindenkit! – hányta magára a keresztet a perjel. – Meg azzal is fenyegetett, hogy Égi Családja úgy sem hagyja őt itt veszni, és segítik, hogy földi családja ráleljen.

A veres vitéz nem akart hinni a fülének. Ekkora gonosztságot, elvetemültséget nem gondolt volna az isten szolgálóiról, még ha azok a bosszúálló isten szolgálói is. Mégiscsak felszentelt emberek lennének!

Amikor a szörnyülködésből visszanyerte józanságát, abban a pillanatban az önmérséklését veszítette el. Ütött, vágott a kardjával. Hiába röpködtek a kirekesztő fenyegetések, az egyházi átok, a barátoknak nem volt kegyelem. Életükkel fizettek aljas tettükért. Azóta hívják ezt a helyet Veresmartnak.

Amikor híre ment az esetnek, a fő egyháziak iszonyúan felháborodtak, és bosszút esküdtek a király ellen. Eddig is rossz volt a viszonyunk, de ez az eset még többet rontott rajta. A főpapság nyílt gyűlölködésbe kezdett.

Gellért ünnepein, a falusi templomok szószékéről a megrovás igéi lettek kihirdetve:

– „Péter királyt kiűzték az országból, és Aba király támadá, ki felette elszaggatá a szegény népet az keresztyénségtül kegyetlenségének miatta!”

KÉSZÜLŐDÉS A HÁBORÚRA

Soma és Piroska a veszprémi vár lakótornyának erkélyén álltak. Kora tavasz volt. A levegőben érződött a föld illata, ahogy eső után érződik a felvert por szaga.

A Bakony fölött bíborban szökött a nap a dombok alá. A piros fénysugarak megsimogatták a hatalmas fák alig látható parányi zöld rügyeit.

Piroska, mint mindig, a hagyományos magyar öltözetet viselte. Gyűlölte a nyugati módit, a fejet, a nyakat elfedő ruhadarabokat, a jellegtelen, sötét ruhákat. Őseinek zsinóros, kaftános, nadrágos öltözetében, színpompás, díszes ruhákban járt. Őszülő hajához jól illett az étellel teli, meggypiros, bársony főkötő.

Soma közelebb lépett az asszonyához, és átölelte a derekát. Ebben az ölelésben megbújt a férfi vágyakozása az asszonya után.

– Mire gondolsz, Piroskám?

– A király és a királyné is így állt itt egykoron, és az ország sorsáról szövögették terveiket. Gondoltad volna, hogy egyszer a király és a királyné leszünk? – nevette el magát Piroska.

– Nem gondoltam, és soha nem is akartam király lenni! Különbösen is, hol vagy te Gizella királyasszonyhoz?! – mondta homlokát ráncolva Soma.

– Bizony, jó uram, igazad vagy! Nagy ám a különbség köztem és Gizella királyné között! Remélem, nem bánod?

– Sokkal szebb vagy! Sokkal okosabb vagy! Gonosz sem vagy, irigy sem vagy – nézegette Soma Piroskát kényeskedő arcot vágva.

– Nem gyűlölöm a magyarokat és nem öltem őket halomra térítés és más aljasság ürügyén.

– Nem fáradozol az ország kiszolgáltatásán senkinek!

– Sőt! Inkább a megvédésén dolgozom – nevetett ismét Piroska. – Királyom! El kell mondanom, meg sem közelíted Vajkot, akarom mondani István királyt.

Nagyot nevettek és megölelték egymást.

– Királyné asszony! Ímé felajánlom néked Veszprém várát. A vár mindig az aranyasszonyoké, majd az uralkodók asszonyaié volt. Most téged illet.

– Ezt? Nekem? Királyom, miért akarsz bántani engem? Mocsok és halál! Tűz és gyilkosság. Gyátlázat és árulás van itt, mióta megkeresztelkedett atyám, Géza. Még púpnak sem kell a hátamra! Nem jó nekünk a Mátra-alján az ősi fészek?

– A te fényed megtisztítaná talán a helyet, és még rendes királyi udvar is lehetne egyszer belőle.

– Királyom, minden alkalmat megragadsz, hogy tegyed nekem a szépet!

– Ez így igaz, királyné asszony!

– Mentségedre legyen mondva, senki más nem hallja, szép szavad csak nekem szól.

– Neked ám, galambom! Mert én most is ugyanolyan nagyon szeretlek téged, mint amikor az Öreg Ősten színe előtt a celőkére tettük fogadalmunkat, és ugyanúgy vonzódok is hozzád – ölelte magához az asszonyát, és nevetve, húzta maga után játékosan befelé az ágyasházba.

– A mi korunkban ilyen bolondságot...! – szólalt meg Piroska fénylő szemmel és kipirult orcával, miközben magára öltötte ruháit.

– Hálás is vagyok érte Égi Szüleinknek – mondta Soma.

Aztán csendben megölelték egymást és némi hallgatás után megszólalt Piroska.

– Uram, a régensburgi előkelő bajor testvérek dolgában át kéne gondolnod a jegyződ ajánlatát.

– Nanno, az egri prépost? Bajor előkelők szolgálatát ajánlja nekem?

– Igen, királyom!

– Tudod, hogy gyűlölöm az árulókat!

– Jaj, édes uram! Tudom én, és igazad van. Ám ha a magyar hazaárulók Henriknél vannak, és az ország ellen áskálódnak, mi meg az Ég kegyelméből bajor nemeseket kapunk, csak hasznunkra lesznek. A sors már csak ilyen, kiegyenlít.

– Milyen bölcs vagy, Piroskám! – simogatta meg az asszony karját a király. – Ám legyen! Holnap meghallgatjuk ezt a Nanno jegyzőt.

Közben beesteledett. A szolgáló óvatosan hozta a mécseseket.

– Gyere, fiam, bátran, nincs nekünk takargatnivalónk! Dobjál a kandallóba is egy-két hasábot, igen-csak lehűlt a levegő.

Másnap nagy sürgés-forgásra ébredt a királyi város. Az ország minden tájáról sorra érkeztek a királyhű nemesek, vezetők, hiszen a király hirdetett gyűlést és meghallgatást.

A vár nagytermében tartották az összejevetelt. A király és a királyné a trónuson ült. Jól láthaták az egybegyűlteket, akikről olvasni lehetett az ország állapotát. Piroska, mint táltos, azt is látta, ami az emberi gondolatokban rejlik. Ki igaz szolgája a királynak és a hazának, ki a sunyi, alattomos szándékú és ki az áruló. Nagy adottság volt ez ebben a rettenetes korban, de a jó táltos soha nem élt ezzel vissza, és soha nem mondott ítéletet senkiről.

Viske, a király főembere, régi harcostársa vezette az ülést. Határozottsága tekintélyt parancsolt. Rendet tartott még akkor is, amikor már kicsordultak az indulatok. Ügyelt, hogy a királyi gyűlés ne változzék kofák zsbvásárává.

– Urak! Tudjátok, hogy Orseolo Péter Henrikhez menekült. Felkent magyar királyként árulta el az országát, a népét. Idegen uralkodónak tett hűségesküt, és odadobta a nemzet függetlenségét egy méltatlan, zsarnok és akarnok császárnak. Az elmúlt három évben követték őt a „nemes” vendég urak is, folyamatosan, egymás után. Odaát már biztosan sokat tudnak rólunk. Ismerős lehet a császár előtt a haditervünk, a csapataink létszáma, az utánpótlások kijelölt gyűjtőhelyei. Nagy veszély ez, hiszen ezek lehetnek a sebezhető pontjaink – kezdte mondandóját kertelés nélkül a király.

A főurak és a vezérek saját nemzeti erényeiket látták besározva ekkora árulás hallatán, ezért morgolódtak, kardjukat csörgették.

– Csendet! – csattant fel Viske hangja, és karjával leintette a hangoskodókat. – Híreink vannak a német birodalomból. Hallgassuk meg a jelentéseket! Jöjjenek a fürkészek! – intett az ajtónállók felé.

Mokány, fekete hajú fiatalemberek léptek a király elé. Süvegüket levették, a mellükhöz téve meghajoltak.

– Uram! Személyesen jártunk a császári birodalomban, saját szemünkkel láttuk, hogy dögvész tizedeli a falvaikat. Sokan meghaltak, még többen betegek. Nem tudnak temetni sem, nemhogy dolgozni. Nem képesek vetni, aratni.

– Köszönöm, fiaim – bólintott a király, és intett a legényeknek, üljenek le a gyűlésbe.

– Bolya és Bolyka, az erdélyi Gyula fiai – jelentette Viske. – Gyertek, mondjátok mi hír a birodalomban!

– Királyom, a télen szűcsnek öltözve bejártuk az egész birodalmat. A vásárokon és az udvarházaknál árultuk a télire való öltözékeket, a bundákat és a szőrméket. Megrendelésre készítettük a ruhákat, de a régi gúnyákat is megújítottuk. Mindenki elégedett volt, ki-ki szívesen beszélgetett az üzleti alku után. Láttuk, ínséges időt élnek a németek. Panaszkodtak. Hiába, nagy a szükség, Henrik mégis hatalmas fegyverkezésbe fogott. A népek költségesnek tartják a háborúskodást, a magyarok elleni hadjáratot. Értelmét sem látják. Ezért aztán zúgolódnak – szólt Bolya.

– A császár látszólag letett arról, hogy birodalmi haderőt indítson Magyarország ellen. Kisebb csapatokat vonat össze, bár ez ellen is igen nagy az ellenállás. Hatezer emberrel tervezte a támadást most tizenkét légiója van – jelentett Bolyka.

– Tartanak tőled, királyom! Kevés hadi néppel nem mer rád támadni – folytatta Bolyka.

– Körültekintőnek kell lennünk, uram, mert a cseh fejedelem hada is csak azt várja, hogy Henrik nekirontson a magyaroknak. Veszély fenyeget, mert a cseh fejedelmet az apát urak és püspökök pénzzel is és fegyverekkel is támogatják.

– Hm! Szépen vagyunk! – mormogott a király. – Mondjad csak, Bolyka fiam, soroljad!

– A császár nagybátyja, Gebhart, a régensburgi püspök igen kedveli ám a harci zajt! Brúnó, a würzburgi püspök sem ellenzi a támadást, míg Adalger, wormsí érsek kifejezetten követeli a pogány magyarok megbüntetését. Sízó gróf is beállt a szövetségbe – engedte le a hangját Bolyka, majd Bolyka folytatta.

– Soma, oly gonosz és rossz híred van a nyugati népeknél, hogy rettegnek tőled. Gyűlölnék is, mert keresztény szemükkel a megtestesült sátánnak látnak téged, aki pogány és embervért iszik.

– Vagy csak Henrik irigysége és tehetetlensége a mozgatórugója a nagy háborús készülődésnek – szólalt meg Soma.

– Henrik eszelősen gyűlöl minket, mert különbek vagyunk náluk, és ez a beteges kisebbségi érzés támadásra sarkallja. Nem fogja őt vissza sem a birodalom ínséges helyzete, sem a dögvész! Körültekintőnek kell lennünk, mert álságos és kétszínű. Meglátjátok, még saját udvarát is becsapja, mondván, nem készül támadásra. Ám elindít egy kisebb csapatot, hogy megfélemlítse és a békefeltételek betartására kényszerítse a magyar királyt!

Soma elmosolyodott.

– Engem akar megfélemlíteni! Átlátok én a tervén! Készülnünk kell a német támadásra, urak!

A teremben csend lett, a vezérek és a nemesek hallgatták a királyi szót, közben mély fejbólintással jelezték az egyetértésüket.

– Bolya, Bolyka, Viske, Csaba urak! Válasszatok magatok mellé még egy-egy kipróbált harcost. A harci készülődésben ti nyolcan lesztek a fülem és szemem. Határozatok meg mindent előre, és állítsátok fel seregem védelmi rendjét és a támadás menetét. Készen kell állnunk Henrik támadására! – utasította a király a vezéreket, majd a nemesekhez és a vezérekhez fordult.

– Urak, vessetek számot a lehetőségeitekkel, ki hány lóval és harcossal száll hadba velem. Hirdessétek az országban, mindenki jószággal járuljon hozzá a hadjárathoz. Meg kell védeni az országunk függetlenségét a betolakodókkal szemben! Készüljete, mert a véres kard bármikor hadba hívhatja az ország népét.

A király végigjártatta tekintetét a jelenlévőkön. Lelkesedés nem volt, de az elszántság kiült az arcokra.

– A király átvonul a tanácskozóterembe. Akinek ügyes-bajos dolga van, türelemmel várakozzék a meghallgatásra – szólta Viske.

A királyi pár méltóságteljesen felállt és átvonult a fogadószobába. Ebben az időben nem volt szokás a királyi udvarokban, hogy a királynék és más asszonyszemélyek jelen legyenek az országos tanácskozásokban.

A nagyterem rideg, személytelen légköre után hangulatos terembe vonultak. A kemence melege mindenkinek jólesett. A nap is besütötte a szobát. A személyesebb tárgyalások lebonyolítására a nagy tölgyfa asztal körül székek voltak. Az asztalon díszes cserépedényben kipattanó barka, nyíló aranyeső és rügyszó zöld ágak virítottak.

– Mit szólsz a hallottakhoz, Piroskám? Nem rózsás a helyzet!

– Erre számítottunk, édes uram. Kutyából soha nem lesz szalonna! Henrik soha nem fog lemondani arról az álmáról, hogy visszaállítsa Nagy Károly birodalmát. Akkor pedig a Dunántúlra is szüksége van, mert az is része volt a frank birodalomnak, legalábbis azt hiszi. Apám, Géza is ennek a gondolatnak lett az áldozata. Behálózták, megmételtyezték, hogy az országban engedélyezze a térítést, ami népiratássá változott. Ha Géza fejedelem önként nem engedi be a hittérítőkkal betolult lovagnak nevezett haramiákat, soha senki nem férhetett volna országunk földjéhez, mert a védelmünk tökéletes, az ország bevehetetlen volt.

– Ezen már túlhaladt az idő, kedvesem. Sajnos Henriket megismertem, és tudom, soha nem mond le eszelős álmáról. Ám szörnyű rémálomban lesz része, ha a mocskos lábát beteszi megszentelt földünkre!

– Biztos vagyok benne, édes uram! Tudom, elintézzük a birodalmi seregeket. Ám, ha kevés veszteséggel akarunk győzni, akkor biz a saját módszereiket is be kell vetni ellenük. Látod, a régensburgi nemes urak hódolatának elfogadása milyen hamar megvalósult.

Viske Csaba tárkányvezért jelölte ki, hogy lefolytassa a királyi kihallgatást. Hivatalos volt még a kaza-hunok vezére, a besenyő vezér, Koppány vezér családtagja. Szinte egyszerre érkeztek, és körbeülték a királyi párt. Mindannyian nagyra becsülték és szerették azt a két embert, akikre az Ég Magyarország vezetését bízta. Tisztában voltak azzal, hogy e két nemes lelkű embernek az az életfeladata, hogy akár életük árán is a nemzet megmentésén és felemelkedésén munkálkodjanak. A vezérek ösztönösen tudták, mindenáron meg kell őket védeni, mert még az ilyen biztonságos környezetben is bármi megtörténhet. Sok az ország ellensége, és azok a király személyes ellenségei is.

Csaba tárkányvezér beszólította Nanno egri prépostot. A prépost belépett és mélyen meghajolt, üdvözölte a királyi párt és a jelenlévő urakat. Fekete, hosszú reverendájában, sápadt arcával, beesett szemével különleges látványt nyújtott. Pilises feje jelezte egyházi mivoltát, de a férfi megjelenése komolyságot, méltóságot és megbízhatóságot sugárzott.

– Ügyes küldöttem voltál, fiam. Úgy hallottam, a követjárásoddal sikerült kapcsolatokat találnod az ellenségeinknél is – szólította meg a király a papot.

– Valóban, királyom. Henrik udvarában voltam, ott keresett fel a két freisingeni püspök. Igen meglepődtem, de mi, az egyház szolgálói csak megértésre jutunk, akármelyik oldalon is állunk – kacsintott huncutul. – Hosszan beszélgettünk egy kis bor mellett, mivel az egyik megbízatásom az egyháztól az volt, hogy vásároljak misebornak valami jóféle rajnai nedűt. A borkereskedőktől többféle bort is kaptam kóstolónak, hogy a legjobb bort vásárolhassam meg. Nither püspökkel vacsora közben ezen nemes feladatunknak is igyekeztünk eleget tenni – mondta, és beesett fekete szemébe visszatért a fény. – A püspök derekasan kivette részét a kóstolásból, s közben megoldódott a nyelve is.

– Álszent papok – morgott a király, de Piroska meglökte, hogy hagyja beszélni Nannót.

– Az én püspök barátom aztán elmesélte, hogy van még két testvére Bernolf és Machtun. Előkelő emberek, és gazdagok, mivel mindhárman a császár kegyeltjei.

– Akkor mit akarnak tőlem? – fortyant fel a király. – Gyűlölöm az árulókat, mindegy melyik táborhoz is törleszkednek! Az olyan kutyát, amely gazdája kezébe harap, agyon szokták ütni! – jelentette ki ingerülten, de Piroska ismét meglökte az urát az asztal alatt.

– Igen, hát ők a császár kegyeltjei, de sose lehet tudni, mikor vetődhetnek fel kínos kérdések a gyors meggazdagodásukról.

– „Nemes” urak! Jutott belőlük hozzánk is! – mormogott Soma, mert tudta, Piroska jelez az asztal alatt. – Igaza van Piroskának, meg kell ismerni, hogy csinálják a „nemes” nyugaton ezeket a dolgokat. Én csak az egyenes ügyeket ismerem.

– Királyom, ezek a fontos urak felajánlották néked szolgálataikat. Szövetségre lépnének veled abban, hogyha újra betörsz Bajorországba, harc nélkül átadják néked Regensburgot. Hogy ez a betörésed sikeres legyen, Henrik ellened irányuló készülődéséről részletesen, aprólékosan értesítenek, hogy tudjad, kire és mire készülj fel.

– Utálom az árulókat! Utálom és megvetem! – háborgott Soma.

– Királyom! Sajnos csak így lehetünk eredményesek az alattomos Henrik ellen.

– Jól van, jól van! Mit kérnek cserébe a „nemes” tettükért ezek a jó testvérek? – érdeklődött Soma.

– Csupán annyit, hogyha átadták néked Regensburgot, te hatalmadnál fogva Bernolfot herceggé nevezed ki, Machtunt pedig Bajorföld kormányzójává.

– Nos, urak, mit szóltok az ajánlathoz? – nézett a király a vezérekre.

– Egyenes alku – szólt a besenyő vezér. – Hoci-nesze!

– Valamit valamiért – mondta a kaza-hun.

– Piroska királyném, neked mi a véleményed?

– Nem látok kockázatot ebben az egyezségben. Az ő vállalásuk veszélyesebb – válaszolt a királyné.

– Rendben van – jelentette ki a király. – Elfogadom hűbéri szolgálatakat. Milyen biztosítékokat kérnek? Mert odaát ez így szokás. Nemde?

– Nem kérnek tőled biztosítékokat, Soma. Lehet, hogy rossz híredet keltették Európában hazaárulónknak, de az emberek körében egész másféle híred ismert. Tudják, ha a magyarok királya valamire a szavát adja, arra mérget lehet venni.

– Hm. Jó ezt hallani. Jegyző uram intézzed ezt a dolgot.

Nanno mélyen meghajolt és távozni készült.

– Maradj csak, fiam! Kell a jó gondolat továbbra is – marasztalta a király és a székre mutatott.

– Mindenféle híreket kaptunk a nyugati világból. Jól is hangzik az, hogy Henriknek nincs szélesebb támogatottsága egy hadjárathoz. Ám ne feledjük, mögötte van a pápa, akinek szintén elemi érdeke fűződik Magyarország meggyengítéséhez, megroppantásához. Mondjuk én is azon vagyok, hogy a befolyása csökkenjen, de ez most nem tartozik ide.

– Jól teszed, uram! Mi is azon vagyunk, csak támogatni tudunk elhatározásodban – mosolyogtak és bólogattak a vezérek.

– Támadással kell számolnunk. Bármi megeshet! Ha bekövetkezne a baj, kiket tudnánk mozgósítani?

– A határ mellől napokon belül visszarendelhetek egy negyed tömény íjászt – szólta a besenyő vezér.

– A királynak egy tömény hadserege van állandó fegyverben.

– A királynénak fél tömény a katonasága.

– Vészhelyzetben Abasár, a legidősebb fiunk is mozgósíthat kétezer harcost – számolgatott Piroska.

– Velük nem számolhatunk – vetett ellent Soma –, mert akkor Aba-vár fegyveres őrizet nélkül maradna! Sőt! Egész Mátra-alja védelme meggyengülne.

– Édes uram! A te kabarjaid és az úzok kapával-kaszával többre mennek, mint más lovas fegyveresek! – mondta már szinte büszkélkedve Piroska. – A mi házuk népe!

A király elmosolyodott és meleg tekintetével megsimogatta okos szép asszonyának arcát. Itt mégsem illett volna a száját megcsókolni.

– Küldjünk követséget Henrikhez! – javasolta Csaba, a tárkányvezér. – Húzhatjuk vele Henrik idejét, közben pedig hírek jöhetnek az ellenség készülődéséről.

– Békét kérünk Henriktől. Támadásának ez lesz az akadály. Felajánljuk neki a már kialakult hadizsákmány visszaadását, és még területeket is. Egyben követeljük tőle a hazaáruló magyar szökevények kiszolgáltatását. Elvégre milyen tisztességes császár az, aki országos gazembereket lát vendégül az udvarában?! Olyanokat, akik két szomszédos ország között adáz viszályt szítanak és feldúlják a népek közötti békét – hunyorgott Soma huncutul.

– Amíg Henrik a német fejedelemségeken átveri a seregek indítását Magyarország ellen egy ilyen békeajánlat után, jócskán eltelik az idő – mondta a király elégedetten.

Néhány nap múlva Nanno jelentkezett Viskénél.

– Felkészültem az útra tudnivalóval. Elindulunk. Valamennyire ismerjük Henrik rigolyáit, pákosztosságát a magyar ételek iránt, ezért vendéglátás keretében tárgyalhatok vele. Az ízletes fogások között pedig alakíthatom a szerződés tartalmát.

– Kit kérsz magad mellé? – kérdezte Viske. – Bárkit választhatsz, akikben megbízol, akik segítik a küldetésedet.

– Megtalálom őket. A szerzetesek között táltosok is vannak, akik alázatosak, és a nemzetüket szolgálják. Nem mellesleg különleges képességeikkel tudnak helyzeteket alakítani. Én dugtam őket a kolostorunkba, mert már nagyon szúrták Walter rendfőnök atya szemét a sikeres gyógyításaikkal.

– Közöld velük, sem az út, sem a küldetés nem veszélytelen. Készüljete fel, hogy Henrik esetleg nem engedi ki az országból a követeket, amíg meg nem indítja ellenünk a támadást. A magyar király parancsára tegnapról Magyarországot sem hagyhatja el senki. Így a nyugatiak biztosan nem értesülnek a hadi készülődésünkről és a helyzetünkről.

– Ne félts minket, uram! Szerte Európában sok a vándorló zarándok. Időben megkapod híreinket! – hajolt meg alázatosan Nanno.

A király és az udvar szerény népe derűsen látott a kései ebédhez. Megtették, amit lehetett, a szívekben béke honolt. A Magyarok Istene, a Legfőbb Hadúr gyönyörködve tekintett le a gyermekeire, akik félelem nélküli daccal néztek szembe a rabló szándékú, támadni készülő ellenséggel. Hős fia, a király, lám, békét kér a császártól, ugyanakkor ő az, aki azt megakadályozza. Miként szkíta ősei, először ravaszul, csellel küzd, majd a harcmezőn védi meg koronája és neve becsületét, népének szabadságát.

A KÉT KIRÁLY TALÁLKOZÁSA

A király kétévi uralkodását a római császárság elleni hadjárat és hadi készülődés töltötte ki. Látnia kellett, hogy az elmúlt két év eseményei arra voltak jók, hogy bebizonyosodjon, Fekete (III.) Henrik jogtalan támadásait jogos megtorlásnak tüntesse fel, és az önálló magyar államot térdre kényszerítse, és hűbéri esküt csikarjon ki a legyőzött királyból.

Péter király menekülése Henrikhez vezetett, ahol térden állva kérte a császár védelmét.

A királlyá koronázott Aba Soma nagyon jól tudta, nagy ára lesz még e császári kegyelemnek, amit Henrik Magyarországgal akar majd megfizettetni. Királyságának lelegején követeket menesztett Henrikhez, mondván, jobb az ilyen elszámolásokat előre tisztázni. Henrik választ sem adott a kérdésére, ezért ősi szokás szerint Aba Soma megelőző támadást intézett a bajor területek ellen, és Tulln városánál komoly sikereket ért el, és hadizsákmányt szerzett.

Henrik kapva kapott az alkalmon, hogy Magyarország ügyeibe avatkozzon. Az 1042. év pünkösdjére a hadjáratról folytatandó tanácskozást Kölnbe hívta össze. A császárság előkelőit is meghívta, akik szívvel-lélekkel megszavazták a magyarországi hadjáratot, hiszen az elszenvedett sérelmeket fegyverrel lehet csak megtorolni. Henrik pedig, hogy még látványosabb legyen a hadjárat, ünnepélyesen megígérte Orseolo Péternek, hogy visszahelyezi a trónjára. A hadjárat idejét nyár végében határozták meg.

A német császár roppant sereggel vonult a Duna két partján. Jól felszerelt hadi nép tartott a magyar határ felé, először Hunvárt¹⁹, a magyarok erős végvárát vették be és dúlták szét, majd Pozsony várát is.

Ám a Duna déli partján a folyók és a terjedelmes mocsarak miatt nehezen haladtak előre. Ezért Henrik egész seregét a Duna bal partjára csoportosította. A lakott helyeket hódolatra szólította fel, és aki nem akart behódolni, kíméletlenül letiporta. Feldúlt és felégetett minden köz- és lakóépületet, kifosztotta a gazdaságokat. Kilenc magyar város lett a császári dúlás martaléka. Amikor híre ment a germánok iszonyú pusztításának, a távolabbi területek védtelen lakosai követséget küldtek Henrikhez. Teljesítik minden kívánságát, de a magával visszahozott Péter királyt iszonyú átkokkal átkozták és megüzenték, soha nem fogadják vissza királyukká.

A váratlan támadásra a királyi had nem készülhetett fel, de száguldozó szabad magyarok csapata többször és váratlanul, súlyos veszteségeket okozva meg-megtámadta a német sereget. Így az ősz közepén Henrik visszavonulást rendelt el. „Harci” sikereivel elégedetten vonult vissza a Garam folyó mellől, de dúlása, vonulása tengernyi halált és szenvedést hagyott maga után.

¹⁹ jelenlegi neve: Hainburg

Aba Soma látta, a harcias, hódítani vágyó fiatal német császár többet akar az eddigi sikereknél. Az is aggasztó volt, hogy Pétert nyíltan pártfogolta. Ezért még ez év karácsonyán követeket menesztett Goszlárba Henrikhez. A császár itt töltötte a karácsonyi ünnepeket, s nem hiányzott mellőle a császári oltalomba vett Péter, az elűzött bukott király. Henrik a követeket fölényesen válasz nélkül visszabocsátotta.

A történelem ismétli önmagát. Aba Somának ez azt jelentette, hogy Henrik ismét hadjáratot tervez országa ellen.

Aba Soma tehát 1043 pünkösdjén ismét követeket küldött Padernbornba Henrikhez. A magyar követek kedvező békekötési ajánlatokkal érkeztek Henrikhez.

Henrik azt válaszolta, hogy Regensburgban, a bajor országnagyok elé terjeszti a békefeltételeket, ezért a magyar követek a német rendek előtt is megjelentek és előadták a magyar király békeajánlatát. Meg is történt a kiegyezés, ám a követek azt követelték, Henrik esküvel erősítse meg a szerződés megtartását, amit a császár határozottan megtagadott. Ezzel a háború közelebb került, mint valaha.

Alig érkezett haza a magyar küldöttség, hírnök jelentette, hogy Henrik seregeivel ismét a magyar határ felé törekszik. Szemlét tartott a hadinép fölött, és elindította azokat a Duna déli partján Mosony-Győr irányába.

Ütközet nélkül jutottak el a Rábáig. Készen álltak az ostromgépek, melyekkel szét akarta rombolni a folyam vizét elrekesztő torlaszokat, miáltal az egész vidék víz alá került volna.

Ekkor Nanno érsek vezetésével megjelentek a magyar követek. Előtérbe került a két király találkozása.

E helyzetet más követekkel nem lehetett tisztába tenni, ezért csak a királyok személyes találkozása volt hivatott a két ország közötti ellentéteket tisztázni.

Mindkét fél részéről a legbölcsebb tanácsadók és a legjobb harcosok követsége olyan helyet jelölt ki, amely biztosította a két király találkozását. A két sereg egy-egy biztonsági területen kívül várakozott, hogy ne történhessen fegyveres összecsapás.

A királyi találkozó sátra a sík terület közepén lett felállítva. A két sereg katonái jól láthatták, ha valaki közeledne a hadisátorhoz. A sátor körül sem őr, sem szolgáló nem mutatkozott, de belülről minden kényelemmel berendezték, finom ételekkel és italokkal rakták meg a nagy tölgyfa asztalt úgy, hogy ne kelljen kiszolgáló személyzet.

A találkozó helyére a két uralkodó egyszerre érkezett. Röviden üdvözölték egymást, majd Aba Soma helyet foglalt az asztal mellett, míg Henrik feszülten fel-alá jött-ment a sátorban.

Soma merengve figyelte az ifjú királyt, akinek arcizmai időnként megremegtek. Világosbarna haja és kék szeme ellentétes volt fekete kecskeszakállával. Vörös felső öltözetet, és vörös palástot viselt: ezek a tüzes színek még inkább kiemelték Aba király elleni gyűlöletét.

– Mit akarsz tőlünk, Henrik? – kérdezte Soma nyugodtan, némi sajnálattal a hangjában. – Ütközet nélkül éled harci győzelmeidet, ami fegyvertelen emberek vagyonának elrablása, birtokának feldúlását és felégetését jelenti.

– Mit akarok? Hogy én mit akarok? Tartsd be az esküdet! Add vissza az elrabolt kincseinket, és engedd szabadon német foglyaidat! – Henrik hirtelen megállt a magyar királlyal szemben. Soma felállt a megszólításra.

Henrik, bár nem érte fel Soma derék termetét, igyekezett az arcába sziszegni:

– Hódolj nekem! Hódolj hatalmas birodalmamnak, és ismerj el uradnak!

Míg beszélt, kék szeme hidegen és kegyetlenül villogott, mint az éles kés pengéje. Ám ez a jelenet Soma értelmezésében inkább nevetséges volt, mint félelmetes.

– A hatalmas birodalmadnak? Én? – kérdezett vissza Soma és nevetnékje támadt. – Az ezeréves tévtanítások megtévesztették a józan elmédet! Nem látod néped szenvedését? Betegség tizedeli harcosaidat. Nincs termés az országodban, nincs ember, aki betakarítsa. Te meg itt arra törekszel, hogy más nép szenvedéseit növeld?! – ripakodott Soma Henrikre. – Itt toporzékolysz előttem, és nevetséges dolgokat erőltetnél rám és népemre! Hatalmas birodalom? Ötven éve még Pannóniát akartátok országunkból kiszakítani, most meg megelégednél a hódolatommal?

Henriket előntötte a méreg. Eddig is gyűlölte Abát, és most még ki is oktatja őt, a császárt! Fialat arca pillanatok alatt eltorzult.

– Ötven évvel ezelőtt? – kiabált Henrik. – Pannónia Nagy Károly birodalmának része volt, és az is lesz! Szentatyámmal, a pápával az az óhajtásunk, hogy újból megteremtsük a nagy Német-római Birodalmat.

– Mi változott az elmúlt ötven évben? – kérdezte gonoszkodva Soma. – Országunkhoz nem fértetek fegyverrel, ezért megrontottátok Géza fejedelem elméjét, hogy harc nélkül hulljon öletekbe gyönyörű hazánk. Jöttek a tévtanok, meg a vérben fürdő kereszt.

– Az az ostoba Géza fejedelem! Az ostoba! Ha nem hallgat arra a vadmacska asszonyára, már a miénk lenne Pannónia – fröcsögte Henrik.

– Valóban jó terv volt, Henrik! Volt szerencsém megismerni nemes papságotok szervezési és végrehajtási buzgalmát. Magyar király önszántából nem tehetett volna ekkora nemzetárulást! – mondta Soma és érezte, hogy előnti az indulat. – Nem hódolok neked, Henrik, és országom nem lesz a hűbéresed! – jelentette ki a magyar király. – Él még a Magyarok Nagy Istene, repül még a Turulmadár!

– Büdös pogány! Büdös pogány! Megérdemelted pápa urunk átkát, de ha ezt megtudja, jön a következő kiközösítés! Nem kell, hogy megöljelek, a kiközösítettet bárki megölheti! – sipította Henrik és kihátrált a sátorból. – Átkozott pogány! Megfizetsz még ezért! Megemlegeted ezt a napot! Szeretnéd, ha a világra se jöttél volna! – dohogott, és kilépett a sátorból. – Ez a hadjáratom is sikeres lesz! Vedd

tudomásul! Én győztem! Majd megírják a krónikásaim is, meg az évkönyvek is! – vigasztalta magát Henrik.

Soma is kilépett a sátorból és békésen Henrik után szólt:

– Azért nem árt, ha visszaemlékszel az 1031-es béketárgyalásunkra is! A magyarok Istene legyen veled! – És hosszú léptekkel elindult övéi felé.

A CSATA ELŐTT

Aba Soma király, a kiváló hadvezér és harcos igen meglepődött, amikor a fürkészek jelentették, hogy a bajorok már átkeltek a nyugati gyepű mocsaras, lápos részén, ami idegenek számára járhatatlan volt, és halálos veszélyt jelentett. Aztán jelentették azt is, hogy némely főúr a gyepűkről visszarendelte a besenyő lövőket és őrzőket. Ám így sem jöhetett volna át Henrik serege. Egyértelmű volt az árulás, hiszen csak az utat ismerő személyek vezethették a németeket a mocsáron át.

Soma tudta, elérkezett a végső csata. Nem is bánta. A két ország között nem tarthat örökké a viszály. Nevetséges indok volt a háborúra a trónfosztott Péter visszahelyezése. Mindenki tisztában volt vele, Henriket Nagy Károly birodalmának visszaállításáért emésztette a vágy. Ahhoz meg ki kell szakítani Magyarországból Pannóniát. Ennek hozadékeként megszerezni a magyar hűbérességet.

Henriknek jó ürügy volt a Péter-párti áruló nemesek alázatos kérelme, hogy taszítsa le Aba királyt a trónról, az egyház mértéktelen hatalmának visszaállítása érdekében.

Ám az igazi okot senki nem tudta, a krónikákban sem íratott meg. Henriket Aba Soma elleni irigysége és gyűlölete sarkallta erre a hadjáratra.

Henrik császár a Német-római Birodalom teljhatalmú uralkodója lett. Pápacsináló és a pápákat trónjukról letaszító hatalom. Az európai fejedelemségek és területek átrajzolója. A győzedelmes felség érezte, mélyen alatta van a magyar király lelkiségének, erkölcsiségének, bölcsességének. Aba tekintélyét nem a véres hatalom, hanem a tisztesség és népe iránti elkötelezettsége adta: a magyarság és az ország szabadságának, függetlenségének megvédése bármi áron.

Henrik gyűlölte a magyar királyt, mert annak családjában és udvartartásában a méltóság, a hűség és a megbecsülés uralkodott. Népe szerette és hívó szavára azonnal hadba állt. Henrik ezt nem tudta megbocsátani! Irigyelt mindent, de meg sem fordult a fejében felemelkedni Soma emberi nagyságához. Azon a lélekszinten, amelyen ő élt, úgylis reménytelen lett volna.

Az anyagba süllyedt világában csak arra volt képes, hogy saját kicsinyes, rémséges tulajdonságát, undorító tetteit ellenségére vetítse ki, ezáltal gyűlölhesse és gyűlöletessé tegye Európa országai, népei

előtt. Cimborájával, IX. Benedek bábpapával, akit ő emelt trónra, kiátkoztatta Abát. Reménykedett, hogy valaki talán megöli a magyar királyt. Hiszen a pápai átokkal sújtott személyt bárki büntetlenül megölhette, hiszen nem „tartozott a nyájhoz”. Ám a magyarok Istene nem hagyta e gonoszságot, és Soma élete védett volt.

Mivel Henrik nem volt képes Soma emberi nagyságáig felemelkedni, a saját sötét lelki szintjére igyekezett lehúzni. Saját kezébe vette az ügyet. Megölni, legyőzni, és a jó krónikásokkal még az emlékét is eltüntetni e világból.

Már 1043 őszétől készült Magyarország újbóli megtámadására. Mindenáron hadba akart vonulni! Sunyin, lopva, alattomban. Gyönyörűség volt fülének, a Magyarországról elszökött, vendég főuraknak²⁰ a magyar király tettei elleni panaszlásai, szidalmi. Átkozták „pogány” szokásait, hogy az egyszerű nappal éli az életét, és az urak és az egyház kárára felemeli őket.

Szapulták a régi vallás szertartásait, miközben lelkük kifelé vágyott a sötét, bűdös keresztény templomokból, a tiszta fény ölelésére vágytak, amit az erőszak alkotta templomokban soha nem kaptak meg. A derűt, a nyugalmat és az összetartozás élményét szerették volna, hiszen minden király- és országellenes tevékenységükkel a félelmet és a gyűlöletet gerjesztették magukban.

Bár Henrik fürdött az áruló magyar főurak álnok hízelgésében, mégis mindenki tudta, hogy ez mocskos színjáték. Amikor Henrik császár és az árulók érdeke összetalálkozott, elérkezett az idő az Aba Soma elleni fellépésre. Az árulók, felhasználva magyarországi kapcsolataikat, alkalmas személyt is találtak, aki a nyugati gyepű mocsarain átvezette a német seregeket.

Aba Soma számított a támadásra, és bízott a gyepűőrző besenyőkben és a gyepű természetes védelmi rendszerében. A véres kardot és a felhúzott idegű nyilat ekkorra már körbehordoztatta az országban.

Jöttek is tömegével a harcosok, hiszen az ország megvédése szent kötelessége volt mindenkinek. Érezték ezt a magyarok, és fogant a hívó szó.

A fürkészek folyamatosan jelentették a németek csapatmozgásait.

1044 július volt. Aba Soma király elérkezettnek látta az időt, hogy a hadával a német hadak elé vonuljon. Az ország minden részéből érkezett harcosokkal megerősítve indult a ütközet színhelye felé. Nem várhatott. Nem engedhette meg, hogy Henrik martalócai mélyen behatoljanak az országba, hiszen abból csak ártatlan lakosok meggyilkolása, vérengzés, halál, javaik feldúlása és kifosztása következett volna. A lehető leghamarabb akart harcolni az ellenséggel.

Mindenki tudta, az ország függetlensége a tét, vagy Henrik ráteszi ocsmány mancsát Magyarországra, és visszahozza a gyűlölt idegen királyt, Orseolo Pétert.

20 Vendég főuraknak nevezték azokat a főurakat, akik a hittérítőkkal érkeztek. Harcosok, lovagok személyét, majd az ő leszármazottaikat.

Aba Soma jó vezér lévén szakavatottan rendezte a töményeit és a harcosait. Felesége, Piroska és fia, Abasár külön-külön sereggel támogatta a királyi hadat.

A végső összecsapás előtti napon a táltosok szertartásra hívták a harcosokat. Hatalmas máglya égett. Táncoltak, doboltak. Az áldozatra szánt fehér lovat már kora délutánra megcsutakolták, illatos füvekkel megkefélték. Sörényét, farkát gondosan megfésülték és befonták. Azután addig hajszolták, míg össze nem esett a fáradságtól, végül felvezették a halomszentély tetejére. Ezután egyetlen metszéssel elvágták a ló nyaki ütőerét. Az állat a fejét a táltos vállára hajtva lassan, szenvedés nélkül elaludt, hogy harci ménként a Csillagösvényre távozzék. A halomszentély tetején beleszúrva csillogott a fényes kard.

A csata előtt a magyarok a hazájukat, földjüket váltották meg a fehér ló vérével, a sajátjukat pedig felajánlották a Hadak Urának, Magyarország függetlenségéért.

Ezután a táltos megköszönte a lónak az áldozatot, és a húsát átadta a szertartás utáni lakomához.

Este mindenki a szertűz köré gyűlt. E tűz volt az Égi Tűz, Napisten földi mása. A dobok az ősoket hívták, és a jövődő harc ütemét adták. Érkeztek is Szél Atya szárnyán az elődők, a testvérek, az ősök. A felélesztett szertűz lángjában szárnyalt a Turulmadár, ősi harcosok vágattak lovaikon.

A résztvevők tiszteletük jeléül illatos füveket áldoztak az elődőknek és a szellemtestvéreknek.

– Az árulók nem másíthatják meg az Ég akaratát – kiáltotta érces hangján a táltos. – Ez az ország ősidőktől a magyar népek tulajdona. Égi Atyánk és Égi Anyánk örök ajándéka! Soha nem lesz a németké, sem frankoké, sem a bajoroké, sem bárki másé! – villogott a szeme, ahogy kimondta a szavaikat. A tűz feléledt lángnyelvei, tűzmacskái pattogtak az ég felé.

– Ősurunk kegyes engedelmeivel itt vannak szent őseitek, és a nagy harcosok tisztult lelkei. Segíteni jöttek. Ha megengeditek, kiszáll testetekből a lelketek és helyébe egy erős, tapasztalt harcos lelke és tudata lép be. A ti testetekben ő vívja az ádáz csatát. Természetesen, akinek a teste a harcban halálos sebet kap, az már nem térhet vissza a porhüvelyébe, és a segítő lélek is elszáll. Az épen maradt testet mindenki visszakapja. Ne féljete! Mindez a Hadak Urának jóváhagyásával történik. Megsokszorozza az erőteteket és a harci tudásotokat. Őseitek is részt szeretnének venni a haza védelmében.

Mély lélegzetet vett, de hangja és ereje nem lankadt. Majd a vezérek felé fordult.

– Te, király, és ti, vezérek! Tudnotok kell, hogy az önként meghozott áldozat megváltó erejű. Most lemoshatjátok véretekkel annak az árulásnak a gyalázatát, amit az előttetek uralkodók ez nemzetre hoztak! Azok árulták el a hazát, a népet, akiknek védenie, óvnia kellett volna, miképpen Álmos és Árpád tették. Még életük árán is! Mert semmi nem számít, csak a magyar vér, a magyar élet megmaradjon.

Szünetet tartott, látszott rajta, hogy fárad, mégis folytatta:

– A keresztény egyházi személyek is égi kegyelemben részesülnek a magyarság ellen elkövetett bűneik miatt, ha most e népért harcolnak igaz lélekkel – ismét szünetet tartott, majd magasra emelte a fejét, és folytatta.

– Aki csatamezőn, harc közben áldozza életét, annak bűnei leszolgálat nyerne, és egyből a Hadak Útjára jut, ahol felkészülhet a következő életére.

Felemelte a hangját, szeme villogott, úgy folytatta.

– Ám az árulóknak nincs sem égi, sem földi kegyelem! Testüket nem fogadja be a magyar föld, lelkük meg soha nem jut fel a Csillagösvényre, a magyar lelkek szeretetközösségébe!

– Esküdjetek, fiaim! – kiáltotta a király. – Esküdjetek a piros és ezüst sávós, hétszer vágott mezejű zászlóra és a Turulmadárra! Égi Atyánk tüze és Égi Édesanyánk ezüst fényére.

– Esküszünk! – harsogta a sereg és minden igaz magyar így is gondolta. A lelkét és a győzelem hitét helyezte a zászlóra.

1044. Áldás havának ötödik napjára ébredt Napisten és Aba Soma serege. Magyarok, besenyők, kabarok, kunok, úzok, jászok, vagyis az egész magyar had, indult megvédeni a hont.

A MÉNFŐI CSATA

Henrik a magyar hűtlenek kedvéért a német közvélemény ellenzésének dacára is újabb hadviselésre vállalkozott. A költséges magyarországi hadjárat ellen volt a német közhangulat. Ínséges idők jártak akkoriban Németországban, az általános szükség a nagymérvű fegyverkezésnek útját állotta. A császár letett a szándékáról, hogy birodalmi erővel lép föl. Csak kisebb haderőt vonhatott össze, s emiatt is sokat kellett hallgatnia.

A Magyarországra indított hadak számát hatezerre, mintegy tizenkét légióra lehetett becsülni. Ám a császár, ismervén Abát, hogy ily kevés hadinéppel indult volna a csatába, csak cselnek szánta.

Henrik, mielőtt a háborúba belefogott volna, követeket küldött a pápához, esedezve, hogy Szent Péter zászlaját küldjék neki, amellyel Magyarországot a hatalma alá vonhatná.

A pápa szívesen beleegyezett. A zászlóval együtt nemes férfiakat is küldött. A portói püspököt, a marmeratói Belinonét, a főrangú római nemest, akiknek parancsba adta: ha a római királynak nem lenne kifogása, álljanak a had élére a zászlókkal. Ha ez nem tetszene a királynak, azt kell mondani: győzedelmet ígértünk ugyan neked, de vigyázz, hogy azt ne magadnak, hanem az apostoloknak tulajdonítsad.

Csehekből és bajorokból állott a támadó sereg zöme. Jött a cseh fejedelem hadi népe, a bajorok, jobbára püspökök és apáturak fegyveresei. Ott volt a császár nagybátyja, Gebhardt, a harci zajt kedvelő regensburgi püspök, Brúno, a würzburgi, Adalger, a wormszi püspök és Sito gróf. A császár,

tekintettel az uralkodó ínségre és a járványra, a többi népekből csak udvari vitézeit szólította elő. Olyan gyűlölet fűtötte Aba iránt, hogy a harci kedvét a szörnyű birodalmi csapások sem tudták visszatartani.

Június végén gyors menetekben seregeivel már közel járt a magyar határhoz. Kétszínűségére jellemzően két hadosztályban indította meg seregeit, mintha nem akarna egyebet, mint Abát megfélemlíteni, és a békekötés feltételeinek teljesítésére rászorítani, s azután visszatérni.

E hadi felvonulásával sikerült a közvéleményt megnyugtatnia. Ám Abát korántsem sikerült tévútra vezetni és megtéveszteni.

Soma király ugyanis átlátta a császár tervét, és hozzáfogott a megfelelő előkészületekhez. Hogy időhöz jusson, hadi erejének egyesítésére, ő is csellel élt: követséget küldött Henrikhez, hogy a császárt visszatérésre bírja, s az előző évben kötött egyezsége felül még valamivel többet is ígért. Egyben követelte, hogy Henrik a táborában lévő magyar szökevényeket szolgáltassa ki, mert ezek országos gazemberek, és a két nemzet közötti viszály fő-fő szítói. Zudinko és Nanno titkár ment a követségbe.

Természetesen a követeket nem lepte meg, hogy a német császár kereken visszautasította a magyar bujdosók kiadatását, miután felismerte, hogy Aba időt akar nyerni, hogy a német haderőt kikémleltesse.

Abát a bajor hívek értesítették a német sereg számáról és helyzetéről. Így Henrik császár semmit nem ért el azzal, hogy a magyar követeket tisztességes szín alatt, mintha az alkudozást folytatná velök, addig tartóztatta, míg a császári hadsereg a magyar hadakat egynapi járóföldre meg nem közelítette.

Még egyszer aztán üzenetet váltott egymással a két király, ami nem vezetett sikerre. A megmértetés helyét és idejét hosszú alkudozással a császár jelölte meg. Így eléggé lovagiatlanul a hadüzenete csak három nap készülődést tett lehetővé. Ennek ellenére a császár méltó ellenfélre lelt a magyar királyban.

Henriknek nem volt oka a háborúra, így álokokat, ürügyeket keresett és talált. Gyűlölte és irigyelte Abát, és rettenetesen vágyta a magyarok hűbéri esküjét, ha már Pannóniát nem tudta kiszakítani Magyarországból. Orvtámadásra készült, és a keleti határgrofságba csekély fegyveres kísérettel érkezett meg. Ám a derékhad mindenütt a nyomában volt, annak ellenére, hogy népét az éhség és dögvész szokatlanul békétlenné tette. Válogatott, de aránylag nem nagy sereggel kezdett a háborúba, tudván, hogy a hiányosságokat majd az árulás pótolja.

Aba a sereg felvonultatásában nem Győr várára támaszkodott, hanem az ősi gyűrűvárakra²¹, amelyek bevételét a császár már a korábbi hadjáratokban is kikerülte. A császár hadaival a Rábca és a Rába közén szándékozott megütközni és kelepcét állítani. Henrik amint átkelt a Rábán, a Rába és Rábca folyó és a Bakony hegység szögletében foglalta el figyelőállását, nehogy a magyar király a hátába kerüljön. Valahol Óvár táján, a soproni útvonalnak tartva ért Henrik a magyar határra. Az előző évi hadjárat során kitapasztalta a Rába és a Rábca áttörhetetlen földsáncait és vízi erősségét.

21 Gyűrűvárak: ősi kör alakú várak. Győr is így kapta a nevét.

Aba is a Rába mentén egynapi távolságra közelítette meg ellenségét. Így Henriknek nem sikerült megkerülnie a Rábca menti gyűrűket, hanem a nyugati oldalon meg kellett ostromolnia. Ez a császárnak árulással sikerült is.

Henrik a víz-háromszög által alkotott gyűrűvár kapuja felé, Babót irányába tartott, ami az ősvédekezés része volt, és teljesen felszerelve találták. Várkapu²² a mesterséges vízömlések miatt elmocsarasodott, jobbra-balra gátak és cserjés gyepűk takarták, örök védelmezték, így nem ígérkezett megfelelő átkelési helynek.

Nem is nagyon erőltette a császár az átkelést, mivel a helyet ismerő magyarok, akik „a császárral és Péter királlyal tartottak”, egy alkalmasabb átkelőhelyet javasoltak.

Sötét este egy csapat lovassal fölkerelkedtek, és a déli irányú Kis-Rába folyó partján lefelé haladva hajnalhasadtával megfelelő gázlóra találtak, amelyen Beled táján könnyen átkelhettek. Így másnap a földvár őrei arra ébredtek, hogy az erődítésen belül ellenséges lovasok száguldanak feléjük. Rémületükben az őrhelyeiket, és minden holmijukat hátrahagyva elmenekültek.

Ezután a császár Győr felé vette az irányt, ám a Rába és Rábca miatt mindig összébb szoruló területre jutott. Ha nem tud ebből kimenekülni, Aba a hátába kerül, s a császári sereg két tűz közé szorul! Henriket gyors hadmozdulatai ezúttal is megmentették. Áruló kalauzai biztos révhez vitték, ahol nagyobb ellenállás nélkül átkelhetek. Henrik útirány-váltása meglepetésként érte Abát. Úgy vélte, a császári sereg még a babóti kapunál vesztegel, ám e helyett kapta a hírt, hogy Árpásnál átkeltek a Rábán is. A császár e hadmozdulata határozta meg a csata helyét.

Győrtől délre, a síkságon, néhány órányi távolságra fekszik Ménfő, amely amennyire nyílt hosszúságában, annyira szűk a szélességben. A Bakony felől a sokorói hegy-ág, a másik oldalon a Rába folyó miatt.²³ A falu alatt a talaj futóhomok, ami a hadjárat szempontjából igen fontos. Ebben a helyzetben úgy tűnt, hogy a császári had visszavonulási lehetősége elpárolgott, mert egy hősies, kitartó támadás a vízbe és ingoványokba szoríthatta volna.

Aba semmi pihenést nem hagyott a fáradt német seregeknek. Még átkelőben volt a Rábán a császári had, amikor kezdtek feltűnni a magyar csapatok, amelyek oly sebesen terjeszkedtek szét a rónaságon, mintha csak a föld gyomrából erdő nőtt volna ki.

Áldás havának 5. napja volt a történelmi nevezetességű nap, melyen a ménfői síkon két ország vitézei látták a napkeltét, hogy annál kevesebben láthassák közülük a napnyugtát.

Henrik serege élén buzdította és bátorította vitézeit, akik a reggeli vékony köd feloszlása után megdöbbenve kétségesnek látták helyzetüket. Ez a pillanat sok előnyt adott a magyar királynak a hatalmas ellenséggel szemben. Hadait körüllovagolta, s biztatta a harcosait, hogy a németek most aztán vesztükre jöttek Magyarországra.

22 Várkapu: ma Kapuvár.

23 Ezen sík szorost kétségkívül akkor még jobban összehúzták a Rába mocsaras mellékei, másik oldalon a Bakony szomszédságára emlékeztető őserdők.

A félkör, melyet a magyar lovasság villámgyorsan előnyomuló két szárnyával a rendezett tömegekben óvatosan előhaladó német sereg körül vont, mind szűkebbre és szűkebbre szorult. Henrik előtte a túlnyomó magyar erővel, mögötte a Rába-vonallal a legváltóságosabb helyzetben érezte magát. Lehetetlen volt be nem látnia, ha az ütközetet elveszti, egész táborával menthetetlenül veszve van.

Aztán a németek jámbor fohásza és a magyarok rettentő riogása között összecsapott a két tábor.

A magyarok az őseik hadviselése szerint támadásba lendültek. Soma kabarjai és besenyői olyan hatásosan használták íjait, mint az őseik sok ezer éve. A zengő nyílvesztő nagy segítséget jelentett, főleg, amikor a szembenálló felek nem látták egymást. A fűrkész az ellenség felől várta és figyelte, hogy a mesterlövész hogyan lövi ki a zengő nyílvesztőt. A nyílvesztő hegyén négy lyuk van. A hangmagasságát a fellövés magassága határozta meg. A magasság megadásával jelölte ki a mesterlövész, milyen szögben kell kilőni a nyílvesztőket, hogy elérjék, eltalálják az ellenséget.

A zengő nyílvesztő hangja négyszáz méterre is elhallatszott. A jelzésre egyszerre zúdult az ellenségre a magyar célókék fekete felhője. Ahogy nyilakat röpitették, páratlan ügyességgel felhasználták a szelet, és sűrűn osztották a sebet és a halált a bajoroknak.

Kegyetlen volt a viadal. Mind a két sereg ereje megfeszítésével harcolt. Nem ok nélkül! Két korona, két nemzet becsülete forgott kockán az élet-halál tusakodásban.

Hősiesen küzdött a császár oldalán Dedo gróf, Albert örgróf, a würzburgi és regensburgi püspök, a cseh Vratizlav. Ám az egyszerű szabad magyarok vitézségével, lelkesedésével, támadásával bizony a lenézett Aba győzelemre állt.

A cseh Vratizlav fejedelem vitézsége Aba győzelme előtt mentette meg a német tábort a teljes bekerítéstől. A legváltóságosabb pillanatban a magyar sereg egy része a hadi jelvényeket eldobva kivált a harcolók közül, és hadnagyaik vezérlete alatt a megszorongatott császár táborába csapott át és szembe fordult a magyar király harcosaival.

Az ellenség az árulásból anyagi és szellemi erőt merített. Somát az árulás láttára elfogta a düh, és megmaradt hű vitézeivel véstesen rontott rá a bajorokra és az árulókra. Már nem is a győzelmet keresték, hanem a halált, ami harcos becsületüket visszaadja.

Mindhiába. Visszavetett a roham, s a megbomlott had részére nem maradt más hátra, mint a rendetlen, vad futásban keresni a menekülést. A király halált megvető bátorsággal küzdött a császáriak ellen. Több helyen megsebesítették, s amikor lováról szinte alélton zuhant le, már nem volt ereje a testőreivel ellenkezni, hogy kivigyék a csata közepéből. Távolság egy parasztszekérre fektették és a lovakat hajtó asszony elvitte az eszméletlen királyt a lápon lévő tanyájába. A mocsár, a nádas kiváló búvóhelyet adott a menekülőknél.

A CSATA UTÁN

Piroska a serege maradékát az Abasáréval együtt hazaindította. Ha már az ország az árulás miatt elbukta a csatát, legalább az Aba család, az Abasár vezette hadserege maradjon meg. Péter trónra kerülése után ki tudja, milyen támadások kezdődnek az Abák ellen, hogy megszerezzék az Aba-birtokokat.

Piroska a királyi sátorban maradt, és várta sorsa beteljesedését. Hirtelen császári katonák tépték fel a sátor ajtaját. Piroska egy pillantást vethetett a lekaszabolt testőrök holttestére. Hiába volt minden bátorság, harciasság, a császári katonák túlerőben voltak. A németek véresen, mocskosan, büdösen a halál szagát hozták a királyi lakba.

Piroska agyában csak az mozgott, feltartani a martalócokat, amíg csak lehet, hogy a Somát menekítők minél messzebbre juthassanak, mielőtt ráébrednek az üldözők, hogy a magyar király elmenekült.

– Hogy képzelitek, hogy csak így berontotok a királynői lakba?! – lépett eléjük, amitől egy pillanatra visszahőköltek a betolakodók.

– A királyért jöttünk – hebegték.

– Én a királynétok vagyok! Térdre!

– Engedj, asszony! Téged nem akarunk bántani – kaptak észbe a katonák.

– Mondtam már! Ide nem jöhettek be! – parancsolt erélyesen Piroska.

– Ostoba nőszemély! – kiáltott az egyik, és elkapta Piroska karját.

Ám Piroskát sem akármilyen fából faragták! Dulakodni kezdett a betolakodókkal. Ökölrel ütötte őket, majd felkapta kardját és vívni kezdtek. Úgy védte a sátrat, mintha valami titkot rejtegetne. Ám a túlerővel szemben a legjobb kardforgató is eredménytelen volt. Már mérte volna rá a halálos csapást az egyik teuton²⁴, amikor egy magyar felfogta kardjával a csapást.

– Nem ölhetjük meg! Mégis csak a magyar királyné! Ad nekünk Henrik, ha ostobaságot követünk el! Császáruk olyan kiszámíthatatlan! Lehet, hogy még a fejünket is lecsapná ezért a gyilkosságért. Mert ha a kedve úgy tartja, lehet, hogy kegyes császárként akar tetszelegni a magyarok előtt. Vagy megtorlásként éppen e nőszemélyen mutat példát a népnek.

24 A teuton itt még nem a lovagot jelenti, hanem a legkegyetlenebb germán törzset.

Így aztán Piroskát hirtelen közrefogták, kezét, lábát megkötözték, és mint egy zsákot, félreálították. Mint a ragadozók a vérszagra, úgy rontottak a sátorba a németek. Ám a sátorban nem volt senki. Feldühödve rontottak ki.

– Hozzátok az asszonyt! – kiabált valami vezetőféle. – Legalább a királynét adjuk át Henriknek, ha már ez az esküszegő, gyáva király elinált.

Piroskát kivonszolták, mocskos szekéren a legközelebbi nemesi házba hurcolták. Amíg mentek az úton, Piroska látta, hogy a halottak szanaszéjjel hevernek.

– Add, Magyarok Istene, hogy Soma ne legyen közöttük! Abasár se legyen közöttük! Juttasd el őket oda, ahol menedékre lelnek!

A házban csak idős szolgák szorgoskodtak, egy öregasszony a konyhában tett-vett. Mindenki elmenekült a csata elől, csak ez a Henrik-párti főúr tartotta ott háza népét a győztesek kiszolgálására.

Piroskát a katonák berángatták az ágyasházba, ahol egy baldachinos ágy volt, meg egy kis kerek ülőalkalmatosság. A szoba sarkában meg a búbos kemence. A fogoly asszonyra mély részvéttel tekintettek az öreg magyarok, de senki nem szólhatott hozzá.

Piroskát betuszkolták az ágyasházba, és eloldozták kötelékeit. Az ajtó elé két őrt állítottak. Piroska egyedül maradt. Zakatoltak az idegei, fáj a feje és minden porcikája a durva szállítástól. Ám teste olyan volt, mint az ugrásra kész vadállat, amely bármelyik pillanatban támad, vagy menekül, ahogy a sorsa hozza.

Kis idő múlva az öregasszony mosdótálban meleg vizet hozott, és valami főzetet. Két marcona kísérte. Az öregasszony nem szólalhatott meg, de bánatos, meleg tekintete megsimogatta a királynét. Piroska valamennyire megtisztálkodott. Leült a kis kerek székre, és kortyolgatni kezdte a főzetet. Az agya zakatolt, csattogtak benne a kardok, zúgtak a nyilak, hörögtek az emberek és a haldokló lovak.

Amikor kezdett lassan megnyugodni, szemrevételezte, hova került. Látta a baldachinos ágyat, a kemencét, és egy fekete-fehér tarka macskát, ami az öregasszonnyal osont be.

– Miért, óh miért? – hasított fel benne a kérdés. – Miért versz minket, Öreg Ősten?

Puha melegség öntötte el. A hatalmas szeretet átölelte, gondolatai letisztultak. Érezte, ahogy a puha sólyomszárnyak betakarják és védik. Pedig a pici ablakon át csak a napfény esett rá.

– Vége a harcnak, gyermekem! – szólt hozzá a Sólyom. – Nyugodj meg!

Ekkor értette meg, hogy nincs mit tenni. A csata kimenetele eldőlt, felesleges a múlton elmélkedni.

– Tényleg azt hiszed, hogy az Öreg Ősten áll bosszút rajtad és a királyodon?

Az asszony szeme előtt peregni kezdtek a képek. Az Úr 992. évében Nyitra városán ülték meg a Nagyszert. Tizenöt éves volt akkor, és először vehetett részt a nemzet sorsát eldöntő tanácskozáson. Géza fejedelem lánya, fiatal volt. Tele életerővel és új utak keresésével. Akkor döntött a Nagyszer

az új vallás felől. A magyarok, az idősebbek tiltakoztak az Öreg Ősten hitének elhagyása ellen. Ám a fejedelem környezetében élő idegenek és az általuk megvásárolt személyek az új vallást támogatták.

– Ennyi év után tűnik csak fel, mire a szavazásra került a sor, mennyire megfogyatkoztak az őshitet támogatók. Ilyen-olyan ürüggyel kicsalták őket a nagysátorból. Igen. Akkor történt Soma balesete is. Fiatal voltam. Nem értettem, miről is van szó. Akkor boldog voltam fényvallásunkban. Mit tettem? Mit tettem? Az én szavazatom döntött az új hit mellett, mert azonos volt az igenek és a nemek száma. Micsoda bűnt követtem el! Most itt az isteni büntetés! Meg is érdemlem! Meg is érdemlem! Bármilyen történik velem, azt is megérdemlem.

– Ne vádold magad! – simogatta az asszony haját a Sólyom. – Ne gyötörd lelkedet büntudattal! Az adott pillanatban az ember mindig a legjobb belátása szerint cselekszik, és szabad akaratával jól vagy rosszul dönt. Ám a döntés eredményét visszafordítani nem lehet! Ezért felesleges a múltbéli cselekedeteid miatt emésztened magadat. A Magyarok Istene nem vérengző bosszúálló isten! Soha nem ver meg senkit!

– Igen, Turul Atya, igazad van! A mi jóságos Napatyánk a szeretet istene. Nem ítélkezik, és nem ver meg senkit. Úgy látszik, teljesen belém ivódott a keresztény mákony, a vérengző, bosszúálló istentől való félelem. Tudom. Amit akkor tettem, ahhoz az istenünknek nincs semmi köze!

– Úgy van, leányom! – nézett rá biztatón Turul Atya.

– Nem vert meg engem senki, csak a döntéseim eredményein kesereghetek. Honnan tudhattam volna, mit szabadítok magamra és a nemzetemre! – zokogott fel Piroska.

– Csitt! Csitt! Figyelj rám! Nem lehet az idő kerekét visszaforgatni. Erről ne is gondolkodj!

– Mit tudok lenni? Tudok-e még valami hasznosat csinálni? Vége mindennek! Nemzetem Henrik prédája lett, a családom és én... Még belegondolni is szörnyű!

– Maradj meg büszke magyar asszonynak! Tudd, ki vagy! Henrik nem kegyelmez senkinek. Ám a te megtörhetetlen bátorságoddal és a tisztaságoddal nem tud mit kezdeni. A testedet megölheti, de a szabad magyar lelkedhez nem férhet hozzá, és ez a legnagyobb csapás oktan gőgjének és hatalomvágyának. Most ő a győztes. Sok talpnyaló sűrög-forog körülötte. Minden mézes-mázos szót elhisz, annyira öntelt. Mutasd meg neki, és főleg magadnak, milyen a megtörhetetlen igaz magyar lélek. A véred is erre kötelez!

– Igazad van, Turul Atya! Ám félek, nem bírom ki a testi gyötrelmeket.

– Ne félj, leányom! Szélatya és én veled leszünk. Adunk neked elég erőt, hogy meglegyen a kitartásod. Ne félj!

– Ó, jóságos Szélatya! Hangodban a szabadság ígérete. Kérlek, légy velem a megpróbáltatásban!

Mintegy jelként megmozdult a baldachinos ágy brokátja. Jelezte, Szélatya ott van, és nem hagyja el a hozzá fohászoló leányát. Piroska orcáján átsuhant az öröm és az elégedettség parányi mosolya. Tudta, már el tud mindent viselni.

Ebben a pillanatban feltépték az ajtót. Henrik császár rontott be a szobába. Feldúlt volt. Feje vöröslött a melegtől és a dühtől.

– Hol a király? – ordította és utálatos kecskeszakálla remegett az idegességtől.

– Tőlem kérdezed? Te üldözöd életre, halálra – mozdult Piroska, és kiegyenesedve állt meg a császár előtt. – Ezek szerint nem tudták Somát elfogni, ezért ilyen dühös – gondolta elégedetten, és könnyebbült a szíve.

– Ne nyelvelj, asszony! – szikrázott Henrik szeme. – Hol állomásozik a felmentő sereg? – üvöltötte.

Piroska szembefordult Henrikkel és még jobban kihúzta magát.

– Ne kiabálj velem, Henrik! Én vagyok a magyar királyné.

Henrik meglepődött egy pillanatra ettől a határozott hangtól.

– Győztél, Henrik! Ménfőnél eldőlt a csata – mondta nyugodt hangon Piroska. – Most megmutathatod uralkodói nagyságodat és keresztényi kegyelmedet! Nincs felmentő sereg.

– Hazudsz, pogány némbor! – ordított magából kikelve és megütötte az asszony arcát. A legyőzés és megalázás vágya meg a dühös bosszúja működött egész lényében.

– Igen! Megmenekítettem a királyt, életem párját és szerelmét. Az orrod előtt vitte el egy parasztlány egyszerű ökrös kordéval. Igen! Ez az egymás iránti szeretet és megbecsülés – mondta Piroska és mélyen nézett a császár vérben forgó szemébe. Nézésében benne volt a táltos asszony minden fájdalma, megalázottsága és félelme, ami kivetült Henrikre, akinek az arcát és a fejét tüzes fájdalom borította be, mintha lánggal égetnék.

– Pogány szuka! Mit tettél velem? Ezért a fejeddel fizetsz.

– Igen, a megbecsülés, az összetartozás, amit te soha nem fogsz megismerni, mert földhözragadt, hatalomvágyó élvhajhász akarnok vagy! A magyarokat árulás nélkül soha nem győzted volna le. Ne feledd! Nem lesz örömöd ebben az aljas győzelemben, és Péter sem fog sokáig uralkodni.

Henrik szeme elkerekedett, s egy pillanatra megdöbbsent. Elöntötte a vér az agyát. Senkinek nem vallotta be, még magának sem, hogy ezt a hadjáratát a gyűlölet és bosszú vezérelte. Gyűlölte Abát. Irigylte a bölcsességét, tekintélyét. Dühítette, hogy népe mellette áll, és pogány hitében boldog és elégedett. És most, íme, asszonyával is megértésben éltek! Annyira, hogy ez a nő még harcba is szállt vele, hogy rossz sorsában is osztozzon. Semmi nem számít, csak az együttlét és az összetartozás.

– Hol kapom én ezt meg? Csak a kapzsi cefkák vannak mellettem, a vagyonért és a hatalomért – villant át az agyán. Újból ütésre emelte a karját, de Piroska csak állt, félelem nélkül és nézte a császár szemét.

Henrik dühében felkapta a fekete-tarka macskát és a földhöz csapta. Feltépte az ajtót és elrohant. A katonái követték.

A fekete-tarka macska ijedtében a kemencesutba menekült, majd csend lett. Egy idő múlva az öregasszony óvakodott be.

– Úrnóm! Mindnyájan elmentek. Ha van hová menned, most indulj. Nem tudom, mit tettél a császárral, de közel volt ahhoz, hogy megüsse a guta.

– Gyorsan, gyorsan! Kapjátok össze magatokat, és együtt meneküljünk! Ha visszajönnek, és engem nem találnak itt, néktek a fejeteket veszik.

A szolgák néztek egymásra és tanakodtak.

– Én a magyarok királynéja vagyok. Mátra-alján vár bennünket Aba-vár. A hadseregem már biztosan ott van. Biztonságban lesztek.

A szolgák hálálkodni kezdtek volna, de Piroska rájuk szólt.

– Nincs most erre idő! Kenyeret, vizet tegyetek az útra, meg takarót, aztán gyerünk! Sietnünk kell!

A kétlovas szekér hamar kihajtott az udvarház udvarából, rajta a menekülőkkal.

A javasasszony gondosan kezelésbe vette a sok sebből vérző királyt. Alaposan kitisztította és fertőtlenítette a vágásokat. Főzeteivel altatta, hogy elgyötört teste pihenjen és gyógyítsa saját magát. Tudta, ha eszmél a király, nincs az a hatalom, ami ott fogná a tanyán. Aztán jött a sebláz. Rémálmában Soma újból átélte életének minden fájdalmát. A csillapíthatatlan láz vitte az álom világában. Kiabált, hadakozott. A füvesasszony sajnálta, amint hallotta Soma öntudatlan beszédeit. Ám a láz legyőzte a fertőzést is. A gondos ápolás mellett kezdtek gyógyulni a sebek.

A füvesasszony fokozatosan szokatta vissza Soma testét az étkezéshez. Az altató, nyugtató főzete adagját is csökkentette, amíg a király teljesen vissza nem nyerte tudatát.

– Miért menttél meg, asszony? – volt az első kérdése. – Ennél rosszabbat nem is tehetél volna velem!

A füvesasszony nem válaszolt, csak szelíden nézte a király megtört arcát.

– Hol vannak a testőreim? Mi lett a csata vége? – kapcsolta magát egyre erősebben a fizikai világhoz.

– Minden elmúlt! Megszűntek a harcok. Örülök, hogy te meg ismét itt vagy a földi világunkban. Tíz napig voltál eszméletlen. Utána negyven napig szinte egész nap altattalak, hogy a tested épülhessen. Most pedig ne mondj semmit! Egyedül vagy, vitézeid nem maradhattak. Üldözőiteket más irányba csalták, hogy ne találhassanak rád.

Soma csak nézett nagy szemekkel és nem akarta elhinni, hogy hetek óta itt van.

– Még egy hét, és útnak indulhatsz.

– Azonnal indulok! – kiáltotta Aba.

– Még egy hét! – szolt határozottan a füvesasszony. – Te itt nem a király vagy, hanem csak a betegem. Jobban tudom, mi a jó neked. – Szünetet tartott. – A táltosok azt mondták, egy hét múlva kedvező lesz az utad. Addig meg sokat javulhatsz, erősödhetsz. Haza kell érned, az otthonod, a családod vár téged.

Ősz lett, mire Soma annyira felgyógyult, hogy hazaindulhatott. Mindene sajgott. Húzódtk a sebek, enyhe láza is volt. De hajtotta a tudat, hogy otthon várják. Nem volt bizonyossága arról, hogy Piroska és Abasár élnek-e, halnak-e. Megvan-e még az ősi Aba-fészek?

Egyedül vágott neki az útnak. Egyszerű öltözetben, amúgy vándor módra, hogy feltűnés nélkül haladhasson. A nyugati gyepű vonalán indult el, ahol tudta, nincs őrzés. Mehetett volna Győrnek is, de ösztöne azt súgta, a Duna mente nem biztonságos számára. Az a németek fő közlekedési útja volt.

Úgy vélte, Henrik Pétert visszaültette a trónra, de nem tudhatta, mi helyzetben van az ország a csatavesztés óta.

Ismerős főúrtól kapott lovat, fegyvert, és a Bakonynak vette az irányt. A felajánlott kíséretet nem fogadta el, feltűnő lett volna a lovas csapat. Ki gondolhatta, hogy a magányosan baktató lovas a magyarok királya!

Ám a rossz szem mindig meglátja, amit nem kellene. Az egyik Péter-párti nagyúr csatlósa felismerni vélte a magányos lovasban Aba királyt. Jelentette az urának. Így aztán futótűzként terjedt a hír, hogy Aba király életben van!

– Tudtam én, hogy nem pusztult el az a nyomorult! Bujdokol! De mi hozzásegítjük ahhoz, amit a csatamezőn lekéssett!

– Szörnyű halálod lesz, Aba király! – villogott a főurak bosszúra éhes szeme.

Országszerte váltott lovakkal mentek a küldöncök a lázadók udvaraiba, megvinni a jó hírt, hogy mégis csak övék lehet a bosszú édes öröme. Nem biztos, hogy a látott személy Aba király, de jobb mindenre felkészülni. Gyülekezőt hirdettek a Tiszára, az abádi révhez, ahol hazafelé Somának át kellett kelnie.

Ettől kezdve figyelő szemek kísérték az útját. Ment a hír, mikor hol jár, merre tart. Az útját állni senki nem merte.

A Bakony jó védőpajzsa volt a szorongatott hősnek, mivel ez a szent hely ijesztő volt az idegen ellenségnek. Az erdőség minden lépten-nyomon menedéket kínált a királynak. Gyönyörű volt a hegység. A tölgyesek a zöldből most váltottak az aranyló sárgába és a csillogó barnára.

– Folyik a fény átmentése – csodálkozott rá Soma az ősz szépségére. – Napatyának áldott fénye mindenütt! Csoda a természet! A levelek begyűjtik a Nap fényét, és lombtakaróként átadják Földanyának. A magvacskák naptól éretten viszik magukkal az áldott erőt, míg a gyümölcsök az ízükben hordozzák. – Elgondolkozott. – Gyümölcsök! Mátra-alján is hamarosan kezdődik a

szüret. Igyekezniem kell. Sok a munka otthon – zárta le a gondolatot magában és egy kissé megsarkantyúzta a lovat.

A Bakony és a Vértes által alkotott hegyközt elhagyván egyre jobban csendesült a sietős járása és némi pihenést is engedélyezett magának. Napok múlva végre a Tiszához ért. Már a rév közelében volt, s csak a folyó választotta el attól, hogy otthonában lehessen és felkészülhessen a véres önvédelemre.

A Tisza-vidéki főemberek voltak a király útonállói, lovagiatlan, erőszakos emberek. Félretéve a harc minden írott és íratlan szabályát, mint a vérszomjas patkányok támadtak. Hátulról, orvul rohanták meg Somát, amikor az átkeléshez készülődött. Kemény küzdelem volt. Minden sérülése és fájdalma ellenére Soma oroszláncként harcolt. Újabb sebeket, vágásokat szerzett, de hajtotta az életerő. Az életéért, a családjáért küzdött. Több támadóját leterítette, de az újabb sebesülések meggyengítették.

A jobb oldali mellkasát, a bordák alatt nyíllal átlőtték. Bal oldalán a kulcscsont feletti csuklyás izmot is átdöfték. Szeme homályosodott, agya tompult. Egyik pillanatban megszólította egy nagyon erős hang.

– Mindjárt vége! El kell indulnod! – innentől már csak a hangra figyelt.

– Biztonságban érzem magam, mintha egy nagy tenyéren lennék. El kell érnem oda, ahol várnak! El kell vinnem a testem!

A lova vitte, gazdátlanul, irányítás nélkül. Valahol az övéi várják!

– Mintha egy nagy tenyér vinne és oltalmazna, hogy biztosan eljussak, ahová kell! – volt Soma utolsó gondolata.

Már nem volt élet a testében, amikor a ló megérkezett a kijelölt szent helyre. Ott már a táltosok várták. Nem csatában edzett férfiak, hanem áldott erővel bíró idősebb emberek. Hatan voltak. Négyen a négy őselemet képviselték, egy férfi az anyag képviselője és még egy, aki a női szellemi erőként volt jelen.

A táltosok körbeülték a király testét, és gyógyító szertartást végeztek rajta. Imádkoztak Szélistenhez, hogy Soma lelkét gyöngéden emelje magához. Békében mehessen tovább a lelke, védelemben, amíg Szélisten át nem adja a Hadak Útjára kísérő bölcs tündérnek. A tisztító szertartás alatt a sebeken keresztül a rontások féregként távoztak a testből. Végül illatos füveket égettek, és a lelkét is felszabadították a rontás alól, s némán várták, míg felkel a Nap. Engedték, hogy a halott Somát Napisten fénybe borítsa. Délután adták át a testét Földanyának, hogy az elköszönő Napatya fénye kísérje. Miután Soma földi porhüvelyét eltemették, még három nap és három éjjel kijártak a megszentelt helyhez. Tisztították a területet, védelmet és áldást kértek a helyre, hogy ellenséges kéz ne találjon rá.

A király halálát megelőző napon Piroska álmod látott. Jött a hír, férjének eljött az ideje, hogy a Hadak Útjára távozzon. Tudta már régen, idő kérdése, hogy megtörténjen a sors döntése, de mégis fájdalommal töltötte el az Égi Családjától kapott üzenet.

Mint igaz táltos, nem fohászzkodott Soma életéért. Meddő erőlködés lett volna. Tudta, a sorsot tiszteletben kell tartani, az ellene való küzdelemben csak bajt okozott volna, és megfosztotta volna magát is és Somát is az üdvözítő szertartás lehetőségétől, ami az Égi Útján, a Hadak Útjára menet megvédi a távozót.

Azért fohászzkodott, hogy a szent király halálát megkönnyítse, és testét megóvhassa a gonosz varázslásoktól. Hat megbízható asszonyt hívott a vár melletti megszentelt helyre, a cserjésben megbúvó forrás mellett, ahol szertartásaikat tartották.

A Nap fénybe borította a vidéket, és a még a tél elől el nem költözött madarak tömegével ott csiripeltek.

– Ahol nincs madáracsicsérgés, ott nem szabad szertartást tartani! – sóhajtott Piroska. – Ég madarai, köszönöm az áldást, amit hoztatok – fordult a madárrajhoz.

Az asszonyok doboltak, énekeltek, fohászkodtak, és a szertartás idejére az Égi Család védelmét kérték magukra. Piroska vezette a szertartást. Kiválasztotta a királyt megszemélyesítő követ. Ráruházta energiáját a kőre, és levelekbe burkolta. A levelek jelképezték az utat, ami a nyughelyhez vezetett. A követ mágikus bevonattal vonták be, ami védőréteget képezett rajta, illetve Soma testén. Kérte a védelmet a testre.

Piroska eljátszotta szertartásosan, hogy odaviszi a követ, ahol átadja a földnek. Ismét bevonta a követ növényi anyagokkal. A földbe helyezte a követ is, meg a leveleket is, és betemette. Elrejtette, hogy a király nyughelye egyelőre titokban maradjon.

Miután megtörtént a temetés, a hat nő körbeállta a követ, s ráhelyezte az ujját a földre. Tisztító erőket hívtak meg, és áldást kértek a sírra, Aba Soma testére, lelkére, szellemére.

Miután az ujjukat felemelték a földről, a sírt jó nagy körben körberakták gyúlékony rőzsével, hogy minél nagyobb körben védve legyen.

Piroska tiszta mágiával alakította át a teret, hogy olyan növény nyíljon Soma sírján, ami az adott területre nem jellemző, és csak beavatott ismerje fel. Útvonalszerűen nőjenek rajta a virágok.

Végül a kő fölött Piroska meggyújtotta a tüzet és az asszonyokkal együtt otthagyták, hogy magától hamvadjon el. Attól fogva Aba Soma nyughelyét erőter védte.

Amennyire váratlanul jött Henriknek a győzelem, olyan hirtelen ismerte fel az előnyeit Igaz, a magyar királyt nem látta holtan, és a magyar királyné is kicsúszott a kezéből. De győzött! Pedig félt, hogy elveszti a csatát, még a biztos árulás mellett is. Ám Henrik nagy árat fizetett ezért a győzelemért! Azon a napon, azon a helyen számtalan német hullott el. Ezért ezt a helyet a mai napig „vessz némöt”-nek, magyarán németvesztének nevezik, mivel a hullaszag miatt két hónapon keresztül ember azon a tájon nem járhatott. Az íjások ugyanis leöldösték a sebesülteket, még a sajátjaikat is. A ménfői „németveszte” a magyar vitézségnek, és Aba személyes bátorságának kétségbevonhatatlan bizonyosága maradt.

Minden krónikánál hívebben jellemzi azonban a ménfői csata a császári sereg megszorult helyzetét, az ellenfelére talált császár kétségbeesését, a csatateri és a regensburgi Te Deumok és a megalázkodással összekötött hálaadások.

Mikor már vége lett a harcnak, elült a vihar, a németek belefáradtak az öldöklésbe, és visszatértek a táborba, a császár oltárt rögtönöztetett, s köztiszteletre rátette a nála levő szent kereszt ereklyét.

Henrik jó példával járt elől: durva darócba öltözve, mezítláb járult az oltárhoz, és a földre vetette magát. Példáját a vezérek és az egész hadinép is követte, és nagy buzgalommal kezdtek hozzá az „Uram irlalmazz!” énekléséhez. „Önvédelmi” harc után a seregek urához méltó egyházi szertartás a halottakkal borított véres csatater.

Ez Henrik nagy vezeklő hálálkodása volt, hogy Aba kezéből kiszabadult. A hálaadás után nem törődött a sebesültekkel, halottakkal. Sürgős volt a fejevári útja.

Orseolo Péter mellett díszőrséget hagyott. A hűbéresítés megtörténte után visszatért német földre, hazament Regensburgba. Addig sem nem evett, sem nem ivott, míg mezítláb és darócban a templomokat egyenként ünnepélyes körmenetben körül nem járta. Minden oltárra ajándékot tett. Zengtek az utcák a papok, barátok és apácák énekeitől. A nép örömujjongásának nem volt se vége, se hossza.

A császári seregek jelentős hadi zsákmányra tettek szert. Ennek legbecsesebbnek tekintett darabja Aba aranyozott dárdája volt. A dárda őre hazánk függetlenségének, a magyar királyi hatalom jelképe Péter örökébe szállt. Ám Péter, Henrik hűséges talpnyalója a császárnak ajándékozta, aki győzelme emlékeként Rómába küldette, ahol Péter apostol sírlejárata fölé lett felfüggesztve, a magyarok pápai hűbérének bizonyosságaként.

Henrik a magyarok feletti győzelmével elérkezettnek látta az időt, hogy megvalósítsa világalmai terveit. A mainzi érsekség, a keresztény fekete varázslás központja volt, sötét szellemei révén tudta, hogy Magyarországon rengeteg áldott, szent hely van, ami kapcsolatot jelent a gyógyító erőkkel, és a segítő szellemlényekkel. Némelyeken kaput lehet nyitni az égi világ felé, és ha megnyílik, hatalmas szabadon felhasználható energiát ad a kapu megnyitójának.

Henrik megszerezte az ország egy részét, a jó energiájú szent helyeket, de nem tudott vele mit kezdeni. Ezért még jobban gyűlölte a magyarokat. A szent helyekhez a kulcsot a magyar táltosok jelentették.

Henrik hajtóvadászatot indított a táltosok ellen. Ebben az egyház nagy segítségére volt, és örömmel kapcsolódott be a hajtóvadászatba.

A mainzi érsekség látói révületben találták meg a táltosokat, akiket aztán a csatlósok egyenként elfogtak. Negyven táltost sikerült megtalálni. Iszonyú kínvallatásnak vetették alá őket, ám soha nem árulták el titkukat! Egyetlen táltos sem! Ez még inkább felbőszítette Henriket. Egyfolytában csak folyt a vér, a drága magyar vér.

Tisza-Abád jó Aba királynak haló földje és pihenésének első állomása. E területen esett el, anélkül, hogy övéihez eljuthatott volna, vagy hogy a túlsó parton várakozó szeretteit még egyszer láthatta és ölelhette volna.

A királynak csak kötelességei vannak és e kötelességek olykor épp oly sürgetőek, mint követelőzőleg lépnek föl. Neki csak az abádi réven kellett volna átkelnie, hogy biztonságban legyen, és új küzdelemre készüljön népéért és országáért. Ám a Hadak Ura békére kényszerítette, és ez a tragédia Tisza-Abádot szent helyé avatta.

Néhány évig pihent az abádi réven, amelynek neve még most is Abasír. Hangosan beszél e hely-név a korabeliek kegyeletes ragaszkodásáról és mély fájdalomáról. Néhány év elegendő volt arra, hogy halommá nőjön az alacsony sírgödör, és e halomban állandó legyen neve és emlékezete. Az egész nemzetnek atyja volt, és az emlékezet okáért minden általmenő vetett rá egy rögöt. Messze földről is sokan kívánták még egyszer látni – legalább a sírjában. Oly nagyon szeretett királyukat annál többen jöttek siratni, minél inkább a nemzet nyakára nehezedett a császári helytartó uralkodásának járma. A szülői síron ejtett könnyek enyhítik a fájdalmat, és tángítanak az árvák megszorult szívéen, nem csoda, ha idővel bizonyos legendaszerű hírek kezdtek a nép körében lábra kapni. A tiszta-abádi sír a gyarlóság minden foltját fölszívta és elenyészteté a király testéről, lelkét saját vérében mosta tisztára.

Két év múlva a magyarság újból felkelt szent ősi hitének visszaállításáért. Levente herceg vezetésével a népharag elsöpörte Orseolo Pétert gyalázatos udvaroncaival, talpnyalóival együtt.

Gellért püspök is áldozatul esett a felkelésnek, és magyarellenes élete csúfos véget ért. Ekkor emelték ki Aba Soma testét a sírból. Kézai így írja le az eseményt: „Néhány év múlva midőn testét a sírból kiásták, szemfedelét és öltözetét rothadatlanak és sebhelyeit begyógyultnak találták, s eltemették testét tulajdon monostorába.”

Lehetetlen itt a Gellért-legenda mai alakjánál idősebb Aba-legenda megszólalását észre nem venni. Ezen Aba-legenda a magyarság vallásának hősévé avatja a népszerű, nagyszerű királyt. Nemzetének kegyelelte gyógyító balzsamot önt kedvencének halálos sebeire, s vértanúi között csinál neki helyet. Az elveszett földi helyett égi koronával díszíti homlokát. Ez sokat mond és tételez fel Aba Somáról, miután a magyar nem hízelkedő nép és nagyon megváglogatja, hogy életre-halálra kit szeressen.”

ABA SOMA ÜZENETE NÓRINAK A KÖNYV KAPCSÁN

Aba Soma üzenete Nórinak a könyv kapcsán 2018. Boldogasszony havának 11. napján.

– Kigyilkoltad az összes irományt, ami fellelhető rólam. Írtál a gyermekkoromról, a felnőttkoromról. Ám a rejtett szerelmeimről nem írtál. Sokat építettem templomokat és épületeket a szerelmemnek. Úgy alakítottam, hogy rejtelmes szigetté váljon az a hely. Kell idő a borra és a szerelemre is!

– Mindegyik kedvesemet szerettem és ők kitartottak mellettem. Az én életemben nehéz volt átsegíteni lelkemet a belső dolgokon. Ezért kellett a fehérszemélyek.

– A tarnaszentmáriai templom építésénél személyesen ott voltam. Lelkimmel leheltem belé tartós létet és szentséget. Fontos volt ez a templom. Ha mélyebbre ásnátok, az építők sok személyes holmiját megtalálnátok. Mindenki beletette az alapba valami személyes tárgyát, hogy az ő segítő energiája legyen benne, azzal gyarapította a hely áldott erejét.

– Nagyon szerettem a lovakat és a kutyákat, de játszani is. Abban az időben asztali játék volt, egy olyan játék, milyen most a sakk vagy a malom játékokotok. A labdajátékot is szívesen űztük. Igen kedveltem a bort és végül annak lettem az áldozata. Táltos voltam, tudtam, mi fog következni. Árulás!

– Tudtam én, hogy e fog lenni, de nekem többet ért a hon! A tiszai révnél azért tudtak legyőzni, mert az utolsó helyen megmérgezték a boromat, ami testi-lelki gyengeséghez vezetett. Aki az italomat keverte, már megbűnhődött. Azóta vezekel. Egy csuklya! Itt van e, mellettem.

– Kérdezed, fizikai testben vagyok-e? Még nem, de hamarosan abban leszek. Nekem már nem kell gyermekként leszületnem, lélekcserevel jövök. Még nem tudom, ki lesz az a személy, de a szellemi képességeimet nem mindenkinek adom át.

– Hogy fogunk-e találkozni? Semmi nem lehetetlen!

– Milyen volt a kapcsolatod Gizella királynéval? Azzal a vén szipirtyóval? Gizella! Ő is egy olyan méregkeverő, mint ez ő itt! – mutat a méregkeverő csuhásra. – De ti őt felmagasztaljátok.

Jól tudta, nem a férjének kéne következnie a trónon. István is jól tudta, hogy a táltosokkal, fehér gyógyítókkal, füvesekkel szemben nem tudja irányítani az országot. Gizella tisztában volt ezzel, de ő akarta, hogy István legyen a király. Gizella nagyon sok „gyökeres” vizet adott annak, aki az útjában állt. Koppány viszont nagyon jó fej! Őbenne is táltosvér csörgedezik. Ezt nem akarták a papok!

– Én a teliholdat imádom! Akkor tudtam, én is olyan vagyok, mint a telihold. – Kezével a térbe mutatott és mozdulata nyomán egy nagy máglya lett.

– Ilyen máglyán égették el az akkori tudásokat! Csak azt nem tudták, ki a tűz őrzője! Milyen seregek! Amikor a tűz ellobbant egy lángot, a tűz szelleme ebből táplálkozik és a tartalom megmaradt benne. Égtek a rovott pálcák, meg a bőrdarabok. Áadtak a Tűz Szellemének minden tudást. Majd a láng Szélatya segítségével ment arrébb, hogy majd átadják valakinek.

Megszólalt Szélatya:

– Azt nekem kellett arrébb tenni. Olyan volt az a tűzben, mint egy könyv. A Tűzatya azt adta tovább.

Tudod, fiam, olyan régi vagyok, hogy még ezt is megéltem a magyarság történetében. Mit gondolsz, amit ti Nagy Bumnak neveztek, az energiát ki vitte körbe a Földön? Így ni! – mutatja.

– Sok mindent megéltem. Ejnye, ejnye, ejnye – és mutatja kezével a fejét.

Soma egy mozdulattal eltüntette a tüzet, és folytatja:

– Hogy Feldebrőn miért voltam veletek olyan goromba? Titeket akkor mőresre kellett tanítani. De most már beértetek. Megtapasztalni a templomokat? Templomba menni? Minek? Légy most itt!

– Kérdezd már meg azt a fehérszemélyt – fordult Látó Évához és Nórira mutatott – aki vési a bőrt, van-e kérdése!

– Sünd, a pártus tanítószellem más hangnemben adott útra bocsátót a rólam szóló könyvhöz? Na, ez az! Ő tanító, én meg harcos vagyok! Nem kell harcolni, ha készen van egy iromány. Botrányok? Számíthatott rá! Ha úgy gondolják, nincs történelmi alapja, az legyen az ő dolguk. Nóri, te éjszaka írtad a könyvet, mert nap közben nem lehetett téged befogni finom energiákra, mint a Bodri kutyát a hajtásra! Ahogy leróttad a szövegeket, az úgy van jól! Ha végleg elkészültél, a könyv végére rovas jelekkel írd oda az üzenetemet!

„Eljön még a mi időnk, magyaroknak, akiknek ott van az ősi mivoltjuk, amikor ugyanolyan jósággal fogunk együtt élni!”

Elővett egy csokor virágot. Pipacsot, búzavirágot és egy szekfűhöz hasonlót. Egy csíkkal egy pillanat alatt átkötötte és nekem adta.

Közvetítette: Látó Éva
leírta Bűvellő

FORRÁSOK

Aba Béla: Aba-legendárium
(Budapest, 2008)

Bánk István: Az Árpádok korai vára
(Debrecen, 1998)

Bárány Éva: A hunok útján
(Budapest, 1997)

Benedek Elek: A magyar nép múltja és jelene
(Budapest, 1898)

Györffy György: István király és műve
(Budapest, 1983)

Kandra Kabos: Aba Samu király
(Budapest, 1891)

Katolikus templom, Feldebrő
(Varga Nyomda, Eger)

Márki Sándor: Magyar középkor
(Budapest, 1914)

Paál Zoltán: Arvisura (Igazszólás) I–II.
(Budapest, 2003)

Pálfi Károly: A magyar ősvallás és őstörténet
elhallgatott összefüggései
(Budapest, 2018)

Schafe, Alois: Der Urdichter des Liedes von der
Niebelungen
(München, 1927)

Somogyi Győző: Magyar királyok
arcképcsarnoka
(Budapest, 2006)

Szabó Károly: Péter és Aba.
Székfoglaló értekezés
(Pest, 1872)

Székely György és mások (szerk.):
Magyarország története I–II.
(Budapest, 1987)

Szilágyi Sándor (szerk.):
A magyar nemzet története I–X.
(Budapest, 1895–1898)

Thuróczy János: A magyarok krónikája.
(Budapest, 1978)

Toroczkai-Wigand Ede: Öreg csillagok
(Zalkod, é.n.)

Tóth Sándor: Királysírok a Tarna mentén
(Eger, 2012)

Török József (szerk.): Emlékkönyv Szent István
király halálának kilencszázadik évfordulóján
(Reprint kiadás, Budapest, 1988)

TARTALOM

<i>Sünd, a jóságos pártus tanítószellem</i>	
<i>útra bocsátó üzenete</i>	4
<i>Az olvasóhoz</i>	5
<i>„Minden elmúlt” (Minden elmúlt?)</i>	9
<i>Nóri és Aba Soma beszélgetése</i>	11
A harmadik magyar király	15
A kezdetek	17
Soma íjászni tanítja a gyerekeket	19
A quedlinburgi egyezmény	26
A 992. évi Nagyszer	30
A baleset	40
Döntések és következmények	46
A kovács elhurcolása	53
Az áruló	57
Az őrzők	61
Szélatya megszólal	73
A templomépítés	77
Döntés a házasságról	84
Az elválás	87
A sors fordulatai	91
Az esküvő	99
A nászéjszaka után	115
Élet az Aba-várban	120
Piroska a családjáról mesél	133

A beteg Solymoska	138
Az igazi esküvő	143
A 1030. évi Nagy Bajvívó Szer	154
A békekötés	166
Az átok beteljesedik	178
A királyválasztás	181
A királyság első napja	187
Mesélnek az iratok	193
Aba Soma legyőzi Péter király csatlósait	201
A király és Gizella találkozása Tarnaszentmárián	206
Az ítélet	211
Veresmart	218
Készülődés a háborúra	225
A két király találkozása	234
A csata előtt	238
A ménfői csata	241
A csata után	246
<i>Aba Soma üzenete Nórinak a könyv kapcsán</i>	<i>259</i>
<i>Források</i>	<i>262</i>